

Dokument nr. 15:7

(2009–2010)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 991 – 1155

9. april – 5. mai 2010

Dokument nr. 15:7

(2009–2010)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

Spørsmål nr. 991 – 1155

9. april – 5. mai 2010

Innhold

Spørsmål	Side
991. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. planleggingstid på store samferdselsprosjekter, besvart av samferdselsministeren	13
992. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. å forby trailere høyere enn fire meter, besvart av samferdselsministeren	14
993. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. skattesak, besvart av finansministeren.....	15
994. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. kullkraftverk i Sør-Afrika, besvart av miljø- og utviklingsministeren	16
995. Fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide, vedr. pensjospoengopptjening og feriepengar for mannskapene i Heimevernets innsatsstyrker, besvart av forsvarsministeren	17
996. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. møtet/service med offentlige innstanser, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	18
997. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. offentlig elektronisk postjournal (OEP), besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	20
998. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. nye forskrifter i forbindelse med sykkelritt på veg, besvart av samferdselsministeren	21
999. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. klimakvoteloven, besvart av miljø- og utviklingsministeren	22
1000. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. alkohol til mindreårige, besvart av helse- og omsorgsministeren	22
1001. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. regler for Statens pensjonsfond utland (SPU) spekulasjoner i andre lands valutaer og statsobligasjoner, besvart av finansministeren	24
1002. Fra stortingsrepresentant Øyvind Halleraker, vedr. vedlikeholdsmidler til en jernbane i krise, besvart av samferdselsministeren	25
1003. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. Solstrand barnevernsenter, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	26
1004. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. Hagen behandlingsenhet i Ringsaker, besvart av helse- og omsorgsministeren	28
1005. Fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen, vedr. pensjonsrettighetene til personell tilknyttet HVs innsatsstyrker, besvart av forsvarsministeren	29
1006. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. krigshovedkvarter, besvart av justisministeren	30
1007. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. elever som går i privat skole, besvart av kommunal- og regionalministeren	31

	Side
1008. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. styremedlemmer i helseforetakene, besvart av helse- og omsorgsministeren	32
1009. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. datalagringsdirektivet, besvart av justisministeren	32
1010. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. ambulansehelikopterberedskapen i Nord-Norge, besvart av helse- og omsorgsministeren	33
1011. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. kulturmomsutvalgets utredning, besvart av finansministeren	34
1012. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeidsministeren	35
1013. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke Jensen, vedr. fritidsbåter som er registrert som fiskebåter, besvart av fiskeri- og kystministeren ...	35
1014. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. styrking av arkiv- og museumsfeltet, besvart av kulturministeren	36
1015. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. offentligheten av rapport om Human Rights Service, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	38
1016. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. behandlingskostnader, besvart av finansministeren	39
1017. Fra stortingsrepresentant Per Sandberg, vedr. voldsoffererstatning, besvart av justisministeren	40
1018. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. CERN, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	41
1019. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. mineralske råstoffer, besvart av nærings- og handelsministeren	42
1020. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. virksomhet etter skattereglene, besvart av finansministeren	43
1021. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. Bufetat region vest, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	44
1022. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. presteboliger, besvart av finansministeren	45
1023. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. hvalskute, besvart av justisministeren	46
1024. Fra stortingsrepresentant Torstein Rudihagen, vedr. Fron Rehabiliteringssenter AS, besvart av helse- og omsorgsministeren	47
1025. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. PET-skanning for pasienter med prostatakreft, besvart av helse- og omsorgsministeren	48
1026. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. eksterne konsulenter over Nav-budsjettet, besvart av arbeidsministeren	50
1027. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. CO ₂ -håndteringsprosjektene til Gassnova, besvart av olje- og energiministeren	51
1028. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. klimakur og nettoeffekter, besvart av miljø- og utviklingsministeren	52
1029. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. arbeidsavklaringspenger, besvart av arbeidsministeren	52
1030. Fra stortingsrepresentant Sylvi Graham, vedr. NAVs nye retningslinjer om tildeling av hjelpemidler, besvart av arbeidsministeren	53

	Side
1031. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. benyttelse av utenlandsk leiebil i Norge over lang tid, besvart av finansministeren	54
1032. Fra stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen, vedr. rømming fra soning, besvart av justisministeren	55
1033. Fra stortingsrepresentant Filip Rygg, vedr. unntak fra forbudet mot bruk av amalgam i tannhelsetjenesten, besvart av helse- og omsorgsministeren	56
1034. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. videreutdanning for lærere, besvart av kunnskapsministeren	57
1035. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. EØS-samarbeidet i Europaparlamentet, besvart av utenriksministeren	58
1036. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. ventetid på klage hos NAV, besvart av arbeidsministeren	59
1037. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. manglende nødnett i tunnelene, besvart av samferdselsministeren	60
1038. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. E18 mellom Østfold grense og Vinterbro, besvart av samferdselsministeren	61
1039. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. politi i Geiranger under turistsesongen, besvart av justisministeren	61
1040. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. kvalifiseringsprogrammet, besvart av arbeidsministeren	63
1041. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. straffeprosessloven, besvart av justisministeren	64
1042. Fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou, vedr. Jernbaneverkets planprogram for Follobanen Oslo - Ski, besvart av samferdselsministeren	65
1043. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. kontroll av eksport av militær teknologi og militært utstyr, besvart av utenriksministeren	66
1044. Fra stortingsrepresentant Tord Lien, vedr. kompetansemiljøene for støtte til blinde og svaksynte, besvart av kunnskapsministeren	67
1045. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. tiltale som trekker ut i tid, besvart av justisministeren	68
1046. Fra stortingsrepresentant Ulf Leirstein, vedr. kråkerøyforbindelsen, besvart av samferdselsministeren	69
1047. Fra stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen, vedr. lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven), besvart av miljø- og utviklingsministeren	69
1048. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. omregulering av næringsområde til friluftsområde, besvart av miljø- og utviklingsministeren	70
1049. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. sommerjakt på skaderovdyr, besvart av miljø- og utviklingsministeren	71
1050. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. samvirkemodellen, besvart av landbruks- og matministeren	72
1051. Fra stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen, vedr. utstyr for å gjennomføre partikkelmålinger vedr. vulkanaske i luften, besvart av samferdselsministeren	72
1052. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. rekruttering av ansatte innen helse og omsorgsfagene, besvart av helse- og omsorgsministeren	73

	Side
1053. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. kombinasjon ufør og folkevalgt, besvart av arbeidsministeren	74
1054. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. Midtøsten- konflikten, besvart av utenriksministeren	75
1055. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. jødedom og Holocaust, besvart av kunnskapsministeren	76
1056. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy, besvart av fiskeri- og kystministeren	77
1057. Fra stortingsrepresentant Karin S. Woldseth, vedr. drift av ambassader, besvart av utenriksministeren	78
1058. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. regjeringens fjerning av refusjon for poliklinisk fysioterapi, besvart av helse- og omsorgsministeren	78
1059. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke Jensen, vedr. fiske etter blåkveite nord for 62 grader N, besvart av fiskeri- og kystministeren	80
1060. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. finansiering av lærlingplasser i ferjeflåten, besvart av samferdselsministeren	80
1061. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. Solstrand barnevernsenter, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	81
1062. Fra stortingsrepresentant Filip Rygg, vedr. statusen til læreryrket, besvart av kunnskapsministeren	82
1063. Fra stortingsrepresentant Robert Eriksson, vedr. Bygdesentralen og Frivillighetssentralen i Beitstad, besvart av arbeidsministeren	83
1064. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. utvidet rett til ekstra opplæringstid, besvart av kunnskapsministeren	84
1065. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. regjeringens privatskolepolitikk, besvart av kunnskapsministeren	85
1066. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. omstillingen i skatteetaten, besvart av finansministeren	86
1067. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. pasienter som får foreskrevet utprøvende behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	87
1068. Fra stortingsrepresentant Jan Tore Sanner, vedr. situasjonen for politiske fanger på Cuba, besvart av miljø- og utviklingsministeren	88
1069. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønaas Kjos, vedr. avvisning av psykotiske personer ved Ullevål sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	88
1070. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. utbygging av rv 2 Kongsvinger - Slobrua, besvart av samferdselsministeren	90
1071. Fra stortingsrepresentant Håkon Haugli, vedr. Datalagringsdirektivet, besvart av utenriksministeren	90
1072. Fra stortingsrepresentant Ivar Kristiansen, vedr. midler stilt til rådighet for distriktskommuner under programmet "Naturarven som Verdiskaper.", besvart av miljø- og utviklingsministeren	91
1073. Fra stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde, vedr. fradrag for fagforeningskontingent for sjøfolk, besvart av finansministeren	93
1074. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. dyrkingsforbud på myr, besvart av landbruks- og matministeren	93

	Side
1075. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. panikk i deler av hotell- og reiselivsnæringen, besvart av nærings- og handelsministeren	94
1076. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. lekkasjer fra avfallsbrønnene i Nordsjøen, besvart av arbeidsministeren	95
1077. Fra stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad, vedr. full ytringsfrihet, besvart av utenriksministeren	96
1078. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. arbeidet på Sola Flystasjon, besvart av forsvarsministeren	97
1079. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. stenging av luftrommet over Norge, besvart av samferdselsministeren	97
1080. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker, vedr. å sikre døve sine interesser i samfunnet, besvart av kulturministeren	98
1081. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. politiattest til utenlandske statsborgere, besvart av justisministeren	99
1082. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. utenlandske trailere, besvart av samferdselsministeren	100
1083. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. Tryvann Vinterpark - markaloven, besvart av miljø- og utviklingsministeren	101
1084. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. vakthold på idrettsarrangementer, besvart av justisministeren	101
1085. Fra stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, vedr. en avklaring i rollene til SNO og fjellstyrene, besvart av miljø- og utviklingsministeren	102
1086. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. overgangsordningen til formelle kvalifikasjoner for å være eiendomsmegler, besvart av finansministeren	103
1087. Fra stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, vedr. klimamelding, besvart av miljø- og utviklingsministeren	104
1088. Fra stortingsrepresentant Arve Kambe, vedr. departementets saksbehandlingstid for godkjenning av søknad fra Privatsykehuset i Haugesund, besvart av helse- og omsorgsministeren	104
1089. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. nivået på norske politifolk i forhold til arrestasjonsteknikk, besvart av justisministeren	105
1090. Spørsmålet ble trukket	106
1091. Fra stortingsrepresentant Laila Dāvøy, vedr. åpne barnehager, besvart av kunnskapsministeren	106
1092. Fra stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen, vedr. yrkessjåførenes arbeidsmiljø, besvart av arbeidsministeren.....	107
1093. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. vaktvirksomhet, besvart av justisministeren	108
1094. Fra stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad, vedr. reiserefusjon, besvart av helse- og omsorgsministeren	109
1095. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. strukturordningen, besvart av fiskeri- og kystministeren	111
1096. Fra stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug, vedr. valgfag i ungdomsskolen, besvart av kunnskapsministeren	112
1097. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. tilsyn overfor børsen, besvart av finansministeren	113

	Side
1098. Fra stortingsrepresentant Per Arne Olsen, vedr. pasienter med atopisk eksem, besvart av helse- og omsorgsministeren	115
1099. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. forbud mot nydyrking av myr, besvart av landbruks- og matministeren	116
1100. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. dommere i jordskifterettene og dommere i tingrettene, besvart av justisministeren	116
1101. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. Nordfjord sykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	117
1102. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. det internasjonale skogåret, besvart av landbruks- og matministeren	118
1103. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. menneskerettighetsdialog med Vietnam, besvart av utenriksministeren	118
1104. Fra stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark, vedr. motorveien mellom Arendal og Tvedestrand, besvart av samferdselsministeren	120
1105. Fra stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal, vedr. regelverket for frivillig medlemskap i Folketrygden, besvart av arbeidsministeren .	120
1106. Fra stortingsrepresentant Ib Thomsen, vedr. overvåking av monopolsituasjonen på bensin- og drivstoffpriser i Norge, besvart av fornyings-, administrasjons- og kirkeministeren	121
1107. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. brukervennlige tjenester for bestilling og refusjon av pasientreiser, besvart av helse- og omsorgsministeren	122
1108. Fra stortingsrepresentant Vigdis Giltun, vedr. Navs beregning av inntekt før arbeidsuførhet, besvart av arbeidsministeren	123
1109. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. dissidenten og opposisjonslederen Oswaldo Payá på Cuba, besvart av miljø- og utviklingsministeren	124
1110. Fra stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr, vedr. Draka Comteq Norway, besvart av nærings- og handelsministeren	125
1111. Fra stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide, vedr. GC Rieber Oil, besvart av nærings- og handelsministeren	126
1112. Fra stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn, vedr. øl-reklame, besvart av helse- og omsorgsministeren	126
1113. Fra stortingsrepresentant Frank Bakke Jensen, vedr. selvstendig næringsdrivende og arbeidstakere, besvart av finansministeren	128
1114. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. kraftlinjen gjennom Hardanger, besvart av olje- og energiministeren	130
1115. Fra stortingsrepresentant Trine Skei Grande, vedr. miljøkrav til petroleumsaktivitet utenfor mørekysten, besvart av olje- og energiministeren	131
1116. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. produktomtaler av øl, besvart av helse- og omsorgsministeren	132
1117. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. familievernet, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	133
1118. Fra stortingsrepresentant Arne Sortevik, vedr. høyhastighetstog i Norge, besvart av samferdselsministeren	134
1119. Fra stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve, vedr. minsteprisen satt av Råfisklaget, besvart av fiskeri- og kystministeren	135

	Side
1120. Fra stortingsrepresentant Per Roar Bredvold, vedr. snøscootersafari, besvart av miljø- og utviklingsministeren	136
1121. Fra stortingsrepresentant Hans Olav Syversen, vedr. tiltak mot fattigdom, besvart av arbeidsministeren	136
1122. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. ambulansedekningen i Sauda kommune, besvart av helse- og omsorgsministeren	137
1123. Fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen, vedr. Fauske, besvart av miljø- og utviklingsministeren	138
1124. Fra stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen, vedr. reklame for avgiftsfri diesel, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	139
1125. Fra stortingsrepresentant Solveig Horne, vedr. privat formuemasse og foreldreinnbetalinger, besvart av kunnskapsministeren	140
1126. Fra stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter, vedr. omregulering, besvart av miljø- og utviklingsministeren	141
1127. Fra stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke, vedr. synssektoren, besvart av kunnskapsministeren	141
1128. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. lang ventetid for frikort fra NAV, besvart av arbeidsministeren	142
1129. Fra stortingsrepresentant Øyvind Korsberg, vedr. nettpoker, besvart av kulturministeren	143
1130. Fra stortingsrepresentant Bent Høie, vedr. Helse Bergen, besvart av helse- og omsorgsministeren	144
1131. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. å skjerpe avvergingsplikten, besvart av justisministeren	145
1132. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. p-piller til barn, besvart av helse- og omsorgsministeren	146
1133. Fra stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen, vedr. HRS-rapporten, besvart av barne-, likestillings- og inkluderingsministeren	147
1134. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønnaas Kjos, vedr. sosialhjelp, besvart av arbeidsministeren	148
1135. Fra stortingsrepresentant André Oktay Dahl, vedr. regler for ledsagertjeneste og annen spesialutdanning, besvart av justisministeren	149
1136. Fra stortingsrepresentant Bård Hoksrud, vedr. traseen for ny E16, besvart av samferdselsministeren	150
1137. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. økt økonomisk samkvem med Israel, besvart av utenriksministeren	151
1138. Fra stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen, vedr. fremdrift i forhandlingene med Sverige om grønne sertifikater, besvart av olje- og energiministeren	152
1139. Fra stortingsrepresentant Svein Flåtten, vedr. Gulli-Langåker-prosjektet, besvart av samferdselsministeren	152
1140. Fra stortingsrepresentant Gunnar Gundersen, vedr. fiskeolje fra Vest-Sahara - Cermaq, besvart av finansministeren	153
1141. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. bortkomne eksemenspapirer, besvart av kunnskapsministeren	153
1142. Fra stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal, vedr. øke krabbebestanden i Finnmark, besvart av fiskeri- og kystministeren	154

	Side
1143. Fra stortingsrepresentant Laila Dåvøy, vedr. meldeplikt for Oslo Universitetssykehus, besvart av helse- og omsorgsministeren	155
1144. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. tilleggsprotokollen til FNs torturkonvensjon, besvart av utenriksministeren	156
1145. Fra stortingsrepresentant Endre Skjervø, vedr. funksjonshemmede, besvart av miljø- og utviklingsministeren	157
1146. Fra stortingsrepresentant Jørund Rytman, vedr. Europaparlamentet, besvart av utenriksministeren	158
1147. Fra stortingsrepresentant Bente Thorsen, vedr. UNN vs. kvinne fra Sveio, besvart av helse- og omsorgsministeren	158
1148. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. sovevogntilbud til og fra Kristiansand, besvart av samferdselsministeren	159
1149. Fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen, vedr. å sikre at Norges forskningsråd har en regional representant i Agderfylkene, besvart av forsknings- og høyere utdanningsministeren	160
1150. Fra stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen, vedr. problemer med søknader om spesialtilpassede biler hos NAV, besvart av arbeidsministeren	161
1151. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. ammekyr, besvart av landbruks- og matministeren	162
1152. Fra stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten, vedr. frihandelsavtalen med Marokko og Israel, besvart av utenriksministeren	162
1153. Fra stortingsrepresentant Anders Anundsen, vedr. strekningen Gulli-Langåker på E-18 gjennom Vestfold, besvart av samferdselsministeren	163
1154. Fra stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos, vedr. LAR-behandling, besvart av helse- og omsorgsministeren	164
1155. Fra stortingsrepresentant Torgeir Trældal, vedr. LUF-midler, besvart av landbruks- og matministeren	165

**Oversikt over spørsmålsstillere og
besvarte spørsmål (991 – 1155) for sesjonen 2009-2010.**

Partibetegnelse:

A Det norske Arbeiderparti
FrP Fremskrittspartiet
H Høyre
KrF Kristelig Folkeparti

Sp Senterpartiet
SV Sosialistisk Venstreparti
V Venstre

Amundsen, Per-Willy (FrP)	1015, 1133
Anundsen, Anders (FrP)	1144, 1153
Asmyhr, Hans Frode Kielland (FrP)	1041, 1045, 1081, 1100, 1110
Aspaker, Elisabeth (H)	1080
Bredvold, Per Roar (FrP)	1075, 1120
Dahl, André Oktay (H)	1067, 1089, 1093, 1135
Dåvøy, Laila (KrF)	1004, 1091, 1117, 1132, 1143
Eide, Rigmor Andersen (KrF)	1019, 1056, 1111
Ellingsen, Jan Arild (FrP)	1005
Eriksen, Dagrun (KrF)	1109, 1148, 1149
Eriksson, Robert (FrP)	1025, 1026, 1063
Flåtten, Svein (H)	1116, 1139
Fredriksen, Jan-Henrik (FrP)	1051
Giltun, Vigdis (FrP)	1012, 1036, 1108
Gitmark, Peter Skovholt (H)	1035, 1103, 1104
Godskesen, Ingebjørg (FrP)	1124
Graham, Sylvi (H)	1029, 1030
Grande, Trine Skei (V)	997, 1014, 1064, 1065, 1115
Grimstad, Oskar Jarle (FrP)	1085, 1087, 1094
Gundersen, Gunnar (H)	992, 1016, 1070, 1102, 1107, 1140
Gåsvatn, Jon Jæger (FrP)	1101, 1112
Hagesæter, Gjermund (FrP)	996, 1006, 1048, 1126
Halleraker, Øyvind (H)	1002
Hanekamhaug, Mette (FrP)	1096
Haugli, Håkon (A)	1071
Hjemdal, Line Henriette (KrF)	1076, 1142
Høksrud, Bård (FrP)	998, 1031, 1082, 1136
Horne, Solveig (FrP)	1125
Høie, Bent (H)	1078, 1130
Høybråten, Dagfinn (KrF)	1008, 1009, 1043, 1054, 1114, 1122, 1152
Håbrekke, Øyvind (KrF)	1021, 1061, 1127
Isaksen, Torbjørn Røe (H)	1053, 1092
Jensen, Frank Bakke (H)	1013, 1059, 1113
Johansen, Morten Ørsal (FrP)	1032
Kambe, Arve (H)	1003, 1058, 1088
Kjos, Kari Kjønnaas (FrP)	1069, 1134, 1154
Korsberg, Øyvind (FrP)	1084, 1129
Kristiansen, Ivar (H)	1022, 1023, 1072
Leirstein, Ulf (FrP)	993, 1020, 1046
Lien, Tord (FrP)	1034, 1044
Lundteigen, Per Olaf (Sp)	1047
Nørve, Elisabeth Røbekk (H)	1039, 1074, 1095, 1119
Olsen, Per Arne (FrP)	1098

Reiertsen, Laila Marie (FrP)	1052, 1128, 1141, 1150
Ropstad, Kjell Ingolf (KrF)	1000, 1040, 1077
Rudihagen, Torstein (A)	1024
Rygg, Filip (KrF)	1033, 1062
Rytman, Jørund (FrP)	1001, 1137, 1146
Sandberg, Per (FrP)	1017
Sanner, Jan Tore (H)	1068
Schou, Ingjerd (H)	1042
Skjervø, Endre (FrP)	1145
Solvik-Olsen, Ketil (FrP)	994, 999, 1027, 1028, 1083, 1138
Sortevik, Arne (FrP)	991, 1037, 1038, 1060, 1079, 1118
Svendsen, Kenneth (FrP)	1123
Syversen, Hans Olav (KrF)	1055, 1086, 1121
Søreide, Ine M. Eriksen (H)	995
Thomsen, Ib (FrP)	1106
Thorsen, Bente (FrP)	1007, 1018, 1131, 1147
Trældal, Torgeir (FrP)	1010, 1049, 1050, 1099, 1151, 1155
Tybring-Gjedde, Christian (FrP)	1011, 1066, 1073
Vaksdal, Øyvind (FrP)	1097, 1105
Woldseth, Karin S. (FrP)	1057

Dokument nr. 15:7

(2009-2010)

Spørsmål til skriftlig besvarelse med svar

SPØRSMÅL NR. 991

Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 19. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Norge har lang planleggingstid på store samferdselsprosjekter. Behandling lokalt og regionalt gir stort tidsbruk når det er uenighet om valg av løsning eller valg av trase. Også ordningen med innsigelser medfører ekstra tidsbruk. Statlig reguleringsplan kan brukes når det ligger særlige samfunnsmessige hensyn til grunn. De største vei- og jernbane-prosjektene i NTP 2010-2019 har stor samfunnsmessig betydning.

Vil statsråden foreta en ny vurdering med sikte på mer bruk av statlig reguleringsplan for å sikre fortere realisering?»

BEGRUNNELSE:

Nytt dobbeltspor Oslo - Ski er et eksempel på samferdselsprosjekt som kan spare viktig tid dersom staten bruker sin mulighet til å utarbeide reguleringsplan. Prosjektet har åpenbar stor samfunnsøkonomisk verdi for hele nasjonen.

Da Oslo Lufthavn Gardermoen ble bygget ble det på i underkant av 1 år gjennomført statlig regulering. Erfaring viser altså at statlig reguleringsplan sparer betydelig tid.

NTP 2010 -2019 inneholder store vei- og jernbaneprosjekt som har nasjonal betydning og derved også stor samfunnsøkonomisk betydning. Begrunnelsen for bruk av statlig reguleringsplan er derfor åpenbart til stede.

Jeg håper derfor samferdselsministeren vil gjennomføre en ny vurdering av en utvidet bruk av statlig regulering for å sikre hurtigere bygging av samferdselsprosjekt av nasjonal betydning

Svar:

Jeg har tidligere svart på spørsmål fra stortingsrepresentant Åse Michaelsen om statlig regulering bør brukes i mye større grad enn i dag på vegsiden, jf. vedlagte kopi av brev av 18.02.2010 til Stortingets presidentskap. Jeg konkluderte der med at jeg, ut fra den kjennskap jeg har til vegplanlegging, ikke kunne se at det var grunnlag for økt bruk av statlig plan.

I den nye planloven som trådte i kraft 01.07.2009 er myndigheter med ansvar for større samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur på visse vilkår også gitt adgang til å utarbeide og fremme forslag til arealplan og legge planen ut til offentlig ettersyn, jf. § 3-7. Dermed har blant annet Jernbaneverket også fått samme adgang som bare Statens vegvesen hadde tidligere i daværende § 9-4 i plan- og bygningsloven.

I tillegg til statlig regulering gir gjeldende regelverk adgang til bruk av andre instrumenter for å ivareta nasjonale interesser. For alle regionale planer og kommuneplaner, og for reguleringsplaner som kan ha vesentlige virkninger for miljø og samfunn, skal det som ledd i varsling av planoppstart utarbeides et planprogram som grunnlag for planarbeidet. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten. Etter forskrift om konsekvensutredninger (§ 18) kan en annen myndighet være ansvarlig myndighet dersom hensynet til ivaretagelse av nasjonale eller viktige regionale hensyn tilsier det, eller planen eller tiltaket omfatter flere kommuner eller fylker.

Når det gjelder dobbeltsporet Oslo – Ski, viser jeg også til svar på spørsmål fra stortingsrepresentant Ingjerd Schou vedrørende reduksjon av byggetiden

for prosjektet, jf. vedlagte kopi av brev av 04.02.2010 til Stortingets presidentskap.

Jeg har også fått spørsmål fra stortingsrepresentantene Irene Johansen, Gorm Kjernli, Svein Roald Hansen og Gunvor Eldegard, alle fra Arbeiderpartiet, om bruk av statlig regulering av jernbaneprosjektet Oslo – Ski. Som det framgår av svaret av 16.04.2010, er det lagt opp til et meget stramt tidsløp for plan- og

byggeprosessen for dette prosjektet, og slik Jernbaneverket ser det, er det marginalt hva som kan spares av tid ved bruk av statlig plan.

Jeg mener at unntakene statlig plan og statlig godkjenningssmyndighet av planprogram må vurderes fra sak til sak, og i tråd med vilkårene som gjeldende regelverk setter.

SPØRSMÅL NR. 992

Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 22. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Avisa Glåmdalen melder den 8.4. at Vegdirektoratet ønsker å "forby trailere høyere enn fire meter". En slik endring vil være dramatisk for alt næringsliv i distriktene gjennom høyere transportkostnader, påføre miljøet en betydelig ekstrabelastning gjennom flere transportkilometre og kunne ramme lastebileier som har investert i utstyr allerede.

Kan statsråden avkrefte at dette er et aktuelt tiltak?»

BEGRUNNELSE:

Norsk vegstandard og norske transportbegrensninger fører allerede i dag til vesentlig høyere transportkostnader og til at kostnadsbesparelspotensialet i en moderne bilpark ikke kan utnyttes. Forslaget fra Vegdirektoratet vil føre oss ennå lenger bort fra det som er kostnadsnivået hos land det er naturlig å sammenligne seg med og land som vi konkurrerer med internasjonalt. Det ligger potensielt sett en betydelig svekkelse av norsk konkurransekraft i dette forslaget.

Svar:

Vegdirektoratet har fremmet forslag om å innføre en høydebegrensning på 4,00 meter for kjøretøy som brukes i Norge. Forslaget ble sendt ut på høring 21. desember 2009 med høringsfrist 21. mars 2010.

Høringsfristen er nå utløpt og jeg får opplyst fra Vegdirektoratet at det har kommet inn mange høringsvar, både positive og negative. Vegdirektoratet vil nå på grunnlag av høringsvarene, foreta en helhetlig vurdering av forslaget om slik høydebegrensning.

I forbindelse med vurderingen av forslaget vil direktoratet gjennomføre en analyse av hvilke samfunnsøkonomiske konsekvenser innføring av en høydebegrensning på 4,00 meter vil ha. Vegdirektoratet vil forelegge saken for departementet før det tas endelig stilling til om det skal innføres høydebegrensning for kjøretøy som brukes i Norge.

Forslaget er begrunnet med trafiksikkerhet. Jeg ser motforestillinger og vil sørge for at forslaget blir gjenstand for en grundig vurdering også i Samferdselsdepartementet før det trekkes en konklusjon.

SPØRSMÅL NR. 993**Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 20. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Hvilke tiltak vil finansministeren iverksette for å forhindre og forebygge at skatteyttere i fremtiden ikke behandles urimelig og feilaktig av skattemyndighetene slik vi har sett i skattesaken mot Hans Norum?»

BEGRUNNELSE:

Skatt Øst har endelig slettet gjelden til Hans Norum (Aftenposten 3. mars 2010) som i årevis har slitt med skjønnsligning, renter og gebyrer som følge av dette. Mye tyder på at skattemyndighetene kunne ha opptrådt mer ryddig i denne saken. Borevisor fant hos ligningsmyndighetene

”[...] åpenbart en manglende vilje eller evne til å sette seg inn i de faktiske forhold [...]”.

Dette er også min konklusjon etter å ha studert saken.

Jeg vil imidlertid la denne saken ligge ettersom statsråden neppe går inn i enkeltsaker. Urovekkende er det likevel at jeg som stortingsrepresentant har mottatt mange henvendelser som tyder på overtramp fra skattemyndighetenes side. Dette er både urovekkende og trist. Denne pågangen tyder på at mye kunne vært gjort bedre fra skattemyndighetenes side på et generelt grunnlag. Det viktigste er ikke til enhver tid å få inn mest mulig skatt, men snarere sørge for at skatten fastsettes korrekt, selv om dette kan bety mindre penger i kassen.

Jeg er kjent med at regjeringen har gjennomført enkelte regelendringer og tiltak og blant annet etablert den lite kjente enheten Skattehjelpen. Dette er meget prisverdige tiltak, men de angriper problemet i etterkant, når ulykken er skjedd og liv er ødelagt.

Jeg ber derfor finansministeren se på muligheter for endringer i organisering og praksis hos skattemyndighetene som kan forhindre og forebygge at mennesker og familier males i stykker av et apparat som har en enorm makt i forhold til den enkelte skatteyter.

Svar:

Som representant Leirstein legger til grunn, kan ikke jeg som finansminister gå inn i denne typen enkeltsaker. Dette gjelder også kritikk fra den aktuelle skattyter selv, og fra borevisor, om begåtte, konkrete feil i ligningsbehandlingen.

Jeg tolker derfor spørsmålet slik at representan-

ten spør om hvilke tiltak som kan iverksettes for bedre å ivareta de generelle målsettinger om korrekte avgjørelser og hensynsfull behandling under ligningsarbeidet.

Ligningsforvaltningens organisering og praksis må legges opp med sikte på korrekte vedtak, færrest mulige feil, og raskest mulig oppretting av faktiske feil av betydning. I de fleste saker fungerer dette greit. Enkeltfeil som kan forekomme ved ren manuell behandling, representerer vanligvis ikke noen systemsvikt ved forvaltningen. For så vidt kan feil ved maskinelle løsninger fort få vesentlig større omfang, men til gjengjeld er slike maskinelle feil som regel raskere å avdekke og motvirke.

Ligningssystemet er et masseforvaltningssystem hvor det treffes svært mange vedtak i løpet av relativt kort tid. Systemet er basert på at skattyterne i rett tid skal gi skattemyndighetene opplysninger om sine inntekts- og formuesforhold, og at skattemyndighetene bruker disse opplysningene, sammen med omfattende tredjepartsopplysninger, til å fastsette en korrekt ligning. Også i de tilfeller hvor skattyteren ikke bidrar med opplysninger om egne inntekts- og formuesforhold (unnlater å levere selvangivelse) er ligningsmyndighetenes mål å fastsette en ligning som er mest mulig korrekt. I disse tilfellene må ligningsmyndighetene prøve å oppnå et riktig resultat gjennom å foreta en skjønnsligning.

I et masseforvaltningssystem er det imidlertid ikke til å unngå at det skjer enkelte feil. Ligningsloven gir skattytere som oppdager feil i ligningene mulighet til å få feilene rettet gjennom å klage på ligningsvedtaket. Mitt inntrykk er at systemet med skattyteres klage over feilaktige ligninger fungerer godt. Jeg er imidlertid klar over at det også finnes enkelte skattytere som ikke klarer å nyttiggjøre seg de rettssikkerhetsgarantier som ligger i klageordningen.

For å komme denne gruppen skattytere i møte etablerte Skatteetaten i 2007 en arbeidsgruppe som skulle vurdere hvordan etaten i større grad skal kunne yte målrettet veiledning og bistand overfor skattytere med et spesielt behov for oppfølging. Målgruppen for dette arbeidet var skattytere som av ulike årsaker var kommet i en vanskelig livssituasjon og som av den grunn ikke er i stand til å oppfylle sine forpliktelser og ivareta sine rettigheter.

Basert på arbeidsgruppens rapport er det igangsatt et omfattende arbeid rettet mot denne gruppen skattytere. Som et ledd i arbeidet er det gitt endrede og mindre restriktive retningslinjer for ettergivelse/

lemping av skatt og avgift. Dette gjelder også skatteetatens håndtering av gjeldsordningssaker. For å sikre riktig ligning er det gitt nye retningslinjer for endring av fastsatte krav når det i ettertid kan framlegges tilstrekkelig dokumentasjon på at ligningen er fastsatt på feil grunnlag.

Fra 2009 har det vært egne grupper i hver skatte-region som har arbeidet målrettet med spørsmål knyttet til denne gruppen skattytere. Gruppene har knyttet til seg kompetanse fra veiledning-, fastsetting- og innkreivingsmiljøene i etaten. Det har vært jobbet både med forebyggende veiledning og behandling av enkeltsaker. I arbeidet er det lagt stor vekt på forbyggende informasjon og veiledning, og det er i den anledning gjennomført en rekke informasjonsmøter i ulike institusjoner. De ulike regionene har også jobbet med å ha en tett dialog med skatteoppkreverne i regionen. Jeg har fått opplyst at arbeidet med de såkalte vanskeligstilte skattyterne resulterte i at skattekrav ble lempet eller fastsettingen endret i noe over 190 saker på landsbasis i 2009.

Erfaringene høstet fra arbeidet i de ulike regionene har ført til en beslutning om at det i løpet av første halvår 2010 skal etableres egne enheter i den enkelte region som vil få navnet Skattehjelpen. Enheten vil videreføre etatens arbeid med forebyggende informasjonsarbeid rettet mot utsatte grupper skattytere. Skattehjelpens primære oppgave når det gjelder behandling av enkeltsaker vil være rettet mot skattytere med gjeldsproblemer eller redusert betalingsevne. Det vil da være en forutsetning at disse forholdene strekker seg over en viss periode som følge av uforutsette hendelser som for eksempel tap av inntekt, egen eller nær families sykdom, samlivsbrudd, fengselsopphold etc. Skattehjelpen vil blant annet få sa-

ker oversendt fra skatteoppkrever, fra andre enheter i regionen eller eksterne gjeldsrådgivere, sosialkontor og kriminalomsorgen. Enheten skal ha fullmakter til både å endre/lempe skatte- og avgiftskrav og til å endre fastsatte krav. Skattedirektoratet er nå i ferd med å utarbeide generelle retningslinjer for enhetens organisering og ansvarsområde.

Ved vurdering av mulige feil, og av omfanget av slike feil, må man være oppmerksom på at endring av ligningsvedtak til skattyters gunst ikke nødvendigvis beror på kritikkverdige forhold på de tidligere vedtaksstadier. Nye opplysninger, samt fornyet vurdering av usikre eller skjønsmessige elementer i en sak, kan lede til frafallelse av tidligere ilagt skatt, uten at denne illeggelsen i sin tid berodde på uforsvarlig saksbehandling. Videre kan den tiden en frafellesprosess tar, bero på mange ulike forhold. Etaten fører tilsyn med saksrestanser for at de ikke skal bli unødige gamle.

Det skal og må alltid stilles strenge krav til kvalitet og grundighet i forvaltningens saksbehandling. Dette gjelder på alle nivåer og i forvaltningen totalt sett. Den enkeltes rettssikkerhet er begrunnelse for slike krav til saksbehandlingen.

På tross av dette kan det bli gjort feil som ikke avdekkes under sakens normale gang. Det er derfor viktig at den enkelte borger som mener seg urettferdig eller feil behandlet, tar dette opp. Dette kan skje i forhold til klageinstansene, eller til etaten selv.

Selv om det vil være umulig fullt ut å gardere seg mot at feil kan bli begått, er det mitt inntrykk at ligningsforvaltningen gjennomgående har høy kvalitet på sitt arbeid. I dette ligger også at omfanget av kritikkverdige feil er beskjedent.

SPØRSMÅL NR. 994

Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 14. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Verdensbanken har nylig vedtatt å gi lån på tre milliarder dollar til byggingen av kullkraftverket Medupi helt nord i Sør-Afrika. Statsråden sier til Bistandsaktuelt at Norge stemte avholdende.

Kan Statsråden utdype om Norge er for eller mot prosjektet; hvordan en eventuell norsk motstand mot kullkraftverk i Sør Afrika vil påvirke norsk kullgru-

vedrift på Svalbard, og om regjeringen har vurdert å støtte bygging av CO₂-renseanlegg på Medupi fremfor Kårstø, hvor utslippene bare er 5 % så store?»

BEGRUNNELSE:

I følge Bistandsaktuelt.no den 09.04.10 ville statsråden avstå fra å støtte Verdensbankens milliardlån til et kullkraftverk i Sør-Afrika. Men den nordisk/

baltiske representanten i bankstyret stemte for - dermed ble det i realiteten et norsk ja. USA og Storbritannia lot være å stemme.

I følge Dagsavisen 09.04.10 stemte Norge for prosjektet ved forrige korsvei, men Statsråden har nå satt seg inn i prosjektet og angivelig endret oppfatning.

Bistandsaktuelt.no siterer Statsråden på at "det er viktig for Norge å markere at vi nå må satse mer på solenergi, vindkraft, biomasse og alle alternative energikilder". Samtidig er Norge en eksportør av kull, og tilbyr dermed brensel til en type kraftproduksjon regjeringen ikke klart tar standpunkt til.

I følge Dagsavisen vil kullkraftverket slippe ut ca 26 millioner tonn CO₂. Det er 20 ganger mer enn utslippene fra gasskraftverket på Kårstø ved full drift. Da fremstår Medupi kraftverket som langt mer rasjonelt å forsøke å rense enn Kårstø.

Svar:

Når jeg etter grundige diskusjoner og nøye overveining valgte å gå inn for at vårt nordisk-baltiske styremedlem skulle stemme avholdende til Verdensbankens lån til bygging av det store kullkraftverket Medupi, er det nettopp fordi det er mange hensyn som taler både for og mot prosjektet.

Jeg har stor forståelse for den vanskelige energisituasjonen Sør-Afrika befinner seg i. De trenger energi til industri, arbeidsplasser og utvikling. Men

det dreier seg om et kullkraftverk med utslipp som kan bli opptil 26 millioner tonn CO₂ i året. Det er nesten halvparten av Norges årlige utslipp. Dette spesielle prosjektet ønsket jeg derfor at Verdensbanken ikke skulle bidra til å finansiere og jeg ønsket å markere det med å avstå.

Norge ønsker imidlertid at Verdensbanken engasjerer seg enda mer for å få fram energieffektivisering og fornybar energi i Sør-Afrika.

Det er intet i denne saken som vil påvirke pågående norsk kullgruvedrift på Svalbard, likesom det heller ikke vil påvirke de mange kullkraftverk som allerede eksisterer i Sør-Afrika og mange andre land. Kull vil fortsatt være en sentral energibærer i overskuelig framtid. Sør-Afrika må selv få velge hvordan de vil sikre sitt energibehov. Det kan ikke dikteres av verken oss eller andre giveland. Derimot tilligger det meg som guvernør i Verdensbanken å mene noe om hvilken retning banken skal ta i arbeidet med å styrke energitilgangen i fattige land. Dette markerte vi gjennom vår uttalelse i bankens styre.

Regjeringen har ikke vurdert å støtte bygging av CO₂-renseanlegg på Medupi fremfor Kårstø, men Norge samarbeider aktivt med Sør-Afrika om utvikling av kompetanse og kapasitet på fangst og lagring av CO₂. Medupi-kraftverket er ikke klarlagt for karbonfangst, men Sør-Afrika har startet arbeidet med å identifisere geologisk lagringspotensiale for CO₂.

SPØRSMÅL NR. 995

Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide

Besvart 20. april 2010 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Hvilke økonomiske ordninger, inklusiv eventuell opptjening av pensjonsrettigheter og feriepenger, gjelder for mannskapene i Heimevernets innsatsstyrker, og hva vil være eventuell proveny av å gi mannskapene henholdsvis pensjonspoengopptjening og feriepenger for tjenestetiden?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med at mannskaper som tjenestegjør på kontrakt med Heimevernets innsatsstyrker i dag ikke har noen opptjening av feriepenger eller pensjonspoeng for den tiden de tjenestegjør i HV. Dette er personer som skal tjenestegjøre inntil 25 dager pr. år fram til fylte 44 år, og den økonomiske belastningen kan bli betydelig.

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 12. april 2010 med spørsmål fra stortingsrepresentant Ine M. Eriksen Søreide om godtgjøring til mannskaper i Heimevernets innsatsstyrke.

La meg innledningsvis si at i de senere år har Heimevernet fått en mer sentral rolle i forbindelse med samfunnssikkerhet og bistand ved kriser. Heimevernet har i dag et territorielt ansvar, og skal i tillegg kunne forsterke annen militær tilstedeværelse i utsatte områder. Jeg er opptatt av at personellet kompenseres på en rimelig måte for den viktige innsatsen de legger ned.

Tjenestegjøring i innsatsstyrkene innebærer frivillig tjeneste utover tjenesteplikten. Personellet undertegner en avtale om tjenestegjøring for tjeneste ut-

over den pålagte plikten. Total tjenesteplikt utgjør inntil 36 dager årlig for menige/korporaler og 39 dager for befal. Kontraktens varighet er 3 år. I tråd med Prop. 1 S (2009-2010) legges det opp til å trene innsatsstyrken, henholdsvis 15 dager for mannskaper og 20 dager for befal i år.

Under tjenesten gis personellet i innsatsstyrkene diverse tillegg som skal bidra til å gi både den enkelte og familien en tilfredsstillende levestandard. Forsvaret utbetaler tjenestetillegg, kompensasjonstillegg, ekstraordinært tjenestetillegg, ektefelle tillegg og barnetillegg.

I tillegg tilstås fri kost, fritt kvarter og reisegodtgjøring til og fra tjenestestedet. Ordinært tjenestetillegg, ektefelle tillegg og barnetillegg er skattefrie. I tillegg til dette kan det ytes støtte til næringsbidrag til selvstendige næringsdrivende og særskilt økonomisk støtte til personellet, dersom familien blir påført økte utgifter pga. innkalling til øvelse.

Dersom soldaten blir utkalt til tjeneste som ikke er en del av planlagt øvelse eller kurs (iht. HV-lovens § 13), tilstås en ekstra godtgjørelse, kalt operativt tillegg. Personellet i Heimevernets innsatsstyrke tilstås også en signerings- og en sluttbonus etter fullført 3-års kontrakt.

En arbeidsgruppe oppnevnt av Landsrådet for Heimevernet fremla i 2006 et forslag til ny kompensasjonsordning for befal og mannskaper i Heimevernet. Som en konsekvens av dette etablerte Forsvarsdepartementet ovennevnte signerings- og sluttbonus for innsatsstyrken. I tillegg ble det innført nevnte operative tillegg for tjeneste iht. HV-lovens § 13.

Personell som ikke mottar lønn fra arbeidsgiver vil, under forutsetning av at han eller hun har ektefelle og 2 barn, få brutto ca. kr 50 000 pr. år for 30 dagers trening. I tillegg har soldaten fri kost og fritt kvarter. Dette medfører at godtgjørelsen vil tilsvare

en lønn i henhold til ltr. 53 i staten. Denne beregningen omfatter alle godtgjøringer inklusive bonus.

Dersom personellet skal få pensjonspoeng og feriepenger, forutsetter dette at de inngår et ansettelsesforhold med Forsvaret. Kravet for å få pensjonspoeng er at man har en pensjonsgivende inntekt som overstiger grunnbeløpet i Folketrygden (ftrl § 3-15).

Grunnbeløpet er for tiden kr 72 881,-. Kostnaden knyttet til å øke godtgjørelsene til samme nivå som grunnbeløpet vil, sammen med arbeidsgiveravgift og feriepenger, utgjøre ca. 42 millioner kr årlig pr. 1 000 korporaler og menige.

Heimevernets innsatsstyrke vil fullt oppsatt ha en stillingsramme på 5 000 befal og mannskaper. Totalt blir den økte kostnaden i størrelsesorden 180 millioner kr årlig, gitt at 4 500 mannskaper eller om lag 90 % av styrken må kompenseres i henhold til ovenstående eksempel. Det må tas forbehold om andelen av HV-soldater som får lønn fra arbeidsgiver, antall befal, differensiert arbeidsgiveravgift, antall som er forsørgere, med mer, og som da ikke vil bli omfattet av ordningen. En kostnadsøkning i denne størrelsen vil få store konsekvenser for gjennomføringen av innværende langtidsplan og innebærer at man ikke når målsettingen om balanse mellom ressurser, aktivitet og struktur ved utgangen av 2012.

Personell som tjenestegjør i Heimevernet godtgjøres i dag etter et system som er basert på behovsprøving. Dersom Forsvaret skal gå over på et lønnsbasert system, vil dette kreve en større konsekvensutredning. Forsvarssjefen utreder nå, og vil komme med en helhetlig tilrådning om endring av økonomisk kompensasjon for befal og mannskaper i Heimevernet, som vil være et viktig innspill i denne saken. Anbefalingen vil foreligge i løpet av 2010, og danne grunnlag for Forsvarsdepartementets videre vurdering.

SPØRSMÅL NR. 996

Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 22. april 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Mange opplever møtet med offentlige instanser som vanskelig og lite service fokusert. Siden brukere av blant annet kommunale tjenester ikke kan skifte til andre dersom de er misfornøyd med servicen, er det viktig å sikre at all kundekontakt skjer på en vennlig

og profesjonell måte. For å sikre dette bør sentrale myndigheter legge til rette for f. eks. servicekurs og manualer for hvordan god kundekontakt skal utøves.

Vil statsråden ta initiativ slik at møtet med offentlige instanser kan bli lettere og mer vennlig enn i dag?»

BEGRUNNELSE:

Utgangspunktet for dette spørsmålet er ikke at offentlig kundebehandling er dårlig og privat kundebehandling er bra. Hver dag blir det utøvd både god og dårlig kundebehandling uavhengig av om privat eller offentlig. Forskjellen er imidlertid at dersom man er misfornøyd med den måten man blir behandlet av private kundebehandlere så kan man i de fleste tilfeller velge en annen. Dersom man er misfornøyd med den måten en blir behandlet på i møte med offentlige instanser er et slikt skifte vanligvis umulig.

Dette medfører at offentlige instanser ikke vil miste sitt eksistensgrunnlag selv om de opptrer lite service orientert overfor sine kunder / brukere. På bakgrunn av dette er det viktig at det fra sentrale myndigheter blir lagt best mulig til rette for at den offentlige servicen er så god som mulig. Dette kan gjøres ved at det f.eks. utarbeides manualer for hvordan offentlig saksbehandling skal utøves og at det legges til rette for servicekurs / smilekurs for offentlig ansatte. Bakgrunnen for spørsmålet er derfor om Statsråden fremover vil legge bedre til rette for god offentlig service eller om hun mener at dette er tilfredsstillende slik det er i dag.

Svar:

Jeg er enig i at møtet med offentlige instanser mange steder kan bli lettere og vennligere enn i dag. Regjeringen er opptatt av at vi skal ha en offentlig sektor som er brukerrettet og som tar innbyggerne med på råd og involverer dem i utformingen av politikk og tjenester. Vi har derfor flere ulike arbeid på gang som alle har som mål å gjøre innbyggernes møte med det offentlige bedre.

For det første gjennomførte vi i 2009 for første gang en stor nasjonal undersøkelse av innbyggernes oppfatninger og erfaringer med offentlig tjenester; innbyggerundersøkelsen. Undersøkelsen viser at 70 prosent har godt inntrykk av kvaliteten på de statlige tjenestene sett under ett, og 67 prosent er fornøyd med de kommunale tjenestene. Samtidig viser undersøkelsen at det er store forskjeller mellom de ulike tjenestene, og mange virksomheter har et forbedringspotensial. I høst får vi svar på andre del av innbyggerundersøkelsen, som kartlegger mer detaljert hva det er som fungerer godt og hva det er som fungerer dårlig på 23 store tjenestemråder i offentlig sektor. Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi) vil formidle resultatene fra denne delen av undersøkelsen til de fagansvarlige departementene og etatene. Alle data vil da også være tilgjengelige på www.difi.no. Innbyggerundersøkelsen er planlagt gjennomført annethvert år. Det vil derfor være mulig å måle

utviklingen og se om møtet med det offentlige faktisk blir bedre. Tallene vi får fra innbyggerundersøkelser er viktig kunnskap for oss når vi skal videreutvikle og forbedre offentlige tjenester.

For det andre jobber vi nå med en kartlegging av statlig brukerretting, slik at vi samlet sett skal få en mer systematisert kunnskap om hvordan virksomhetene jobber sammen med brukerne for å tilpasse og forbedre kvaliteten på sine tjenester. Det er viktig å synliggjøre gode eksempler så vi kan lære av hvordan noen etater har lyktes i å skape et bedre møte med innbyggerne.

Videre så jobber jeg med å kunne tilby ”et digitalt førstevalg” til brukere av offentlige tjenester. Digitalt førstevalg innebærer at det i motsetning til i dag vil være digitale tjenester som tilbys som det automatiske førstevalget til brukere av offentlige tjenester. Ifølge SSB benyttet 81 prosent av befolkningen internett for å ta kontakt med offentlige myndigheter i 2009. Det er flere fordeler, både for innbyggerne og forvaltningen, ved å ta i bruk elektroniske selvbetjeningsløsninger: Brukerne av tjeneste slipper for eksempel å forholde seg til åpningstider på offentlige kontorer, og digitale tjenester kan i større grad enn dagens manuelle tjenester være utformet etter brukerbehov, og ikke etter hvordan forvaltningen er organisert. Og ved å tilby digitale selvbetjeningsløsninger kan vi frigjøre ressurser til service og informasjon til de brukerne som virkelig trenger det. Med andre ord: Enklere og bedre både for dem som ønsker å benytte seg av offentlige selvbetjeningsløsninger på internett og for dem som trenger ekstra veiledning eller hjelp.

Sist, men ikke minst: Om innbyggerne skal oppleve et enkelt og vennlig møte med det offentlige, må kommunikasjonen oss i mellom være god. I Statens kommunikasjonspolitikk, som vi la fram i fjor høst, har vi listet opp fem sentrale prinsipper for god kommunikasjon: åpenhet, medvirkning, nå alle, aktiv og helhet. For eksempel skal staten sørge for at informasjonen når fram til alle den gjelder, og staten skal ta innbyggerne med på råd og involvere dem i utformingen av politikk og tjenester. I tillegg driver Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet i samarbeid med Difi og Språkrådet prosjektet Klart språk i staten, som jobber for et klart, godt og enkelt språk i det offentlige. Prosjektet har blant annet utviklet en nettside med råd og tips, de tilbyr kurs til statlige virksomheter og deler årlig ut en klarspråkspris til en statlig virksomhet som gjennom et aktivt klarspråksarbeid har gjort sitt møte med innbyggerne enklere og bedre.

SPØRSMÅL NR. 997**Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 16. april 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«Hva gjør statsråden for snarest å få lansert offentlig elektronisk postjournal (OEP) og hvilken dato vil den bli lansert?»

BEGRUNNELSE:

Den nye offentlighetslovgivningen krever at departementene, statsministerens kontor, direktorater, tilsyn og fylkesmennene skal gjøre den elektroniske postjournalen tilgjengelig for allmennheten på internett.

Lanseringen av offentlig elektronisk postjournal (OEP) har vært utsatt gang på gang, sist i nyhetsmelding den 24. februar 2010. Her opplyser kirke- og fornyingsdepartementet at lanseringen av OEP nok en gang er forsinket på grunn av tekniske problemer hos eksterne leverandører. På nettsiden for OEP kan vi lese at:

”OEP var planlagt lansert tidlig i 2010. En forutsetning for at tjenesten kan lanseres, er at virksomhetenes saks- og arkivsystemer kan publisere data til OEP. To av de store arkivleverandørene har fortsatt store problemer med tilpasningene som må gjøres. OEP kan ikke lanseres før dette er på plass.”

Åpenhet om maktutøvelsen er grunnleggende i et demokrati og OEP er svært viktig for å fremme borgernes innsyn i forvaltningens saksdokumenter. En offentlig elektronisk postjournal vil bidra til å gjøre forvaltningen mer åpen og demokratisk.

Svar:

De største medieredaksjonene i Norge har i dag tilgang til postjournalene fra de fleste departementene og mange direktorater og tilsyn gjennom Elektro-

nisk postjournal, som er en passordbelagt tjeneste. Jeg er enig i at OEP vil bidra til å gjøre forvaltningen mer åpen og demokratisk fordi OEP vil sikre allmennheten tilgang til denne type informasjon fra langt flere statlige virksomheter.

Da Offentleglova med Offentlegforskrifta ble gjort gjeldene fra 1. januar 2009, var det forutsatt at Offentlighetsforskriftens § 6 som omhandler OEP, skulle iverksettes så snart opplæringen og de tekniske løsningene var på plass. OEP er basert på et samspill mellom flere departementer og ulike leverandører av saks- og arkivsystemer i markedet.

Fordi OEP vil tilgjengeliggjøre postjournaler fra alle departementer, direktorater og tilsyn for allmennheten på Internett, er det viktig å sikre seg at alle systemene er så gode som mulig, at rutiner og ansvarsforhold er avklart og at personvernet blir ivare tatt.

Det er flere ulike arkivsystemleverandører som leverer saks- og arkivsystemer til de virksomhetene som vil bli omfattet av offentlighetsforskriftens bestemmelse om å levere postjournalene til OEP. Noen av disse systemene har vært klare siden januar i år, mens andre har hatt problemer med å få de ulike komponentene i systemene til å fungere helt optimalt enten opp mot selve publiseringstjenesten, eller opp mot de statlige virksomhetene som skal bruke de ulike modulene.

Vi arbeider nå intenst med å få siste brikkene på plass. Så snart alt er bekreftet å fungere tilfredsstillende, kan vi planlegge lansering av OEP. Jeg vil imidlertid ikke fastsette en dato før jeg er endelig sikker på at alt er på plass for alle systemene og for alle departementene som skal være med i tjenesten.

SPØRSMÅL NR. 998**Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 19. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Norges Cykleforbund har i lang tid vært i dialog med samf.dep og vegdirektoratet for å få etablert nye forskrifter i forbindelse med sykkelritt på veg som er åpen for alminnelig ferdsel. Cykleforbundet har spilt inn forslag til nye forskrifter og saken har pågått i snart 1,5 år uten at noe har skjedd. Sykkelsesongen er nå i full gang og dagens praktisering fører til farlige situasjoner for syklistene.

Vil statsråden ta tak i saken å sørge for å få fortgang i prosessen med å få på plass nye forskrifter?»

BEGRUNNELSE:

Norges Cykleforbund har i snart 1,5 år jobbet for å få endret dagens forskrifter i forbindelse med sykkelritt på veg som i hovedsak er åpen for allmenn ferdsel. Bakgrunnen for dette er at med dagens regelverk så opplever arrangører av sykkelritt at det er store mangler i forhold til hvordan man kan få gjennomført sykkelritt på i forhold til bl.a. sikkerheten til syklistene. Dette er uholdbart og så vidt undertegnede er kjent med så er det også en enighet både i departementet og vegdirektoratet at dagens regelverk er for dårlig og at dagens forskrifter bør endres. Det skaper derfor stor frustrasjon at tiden går og går uten at noe skjer. Undertegnede håper derfor at statsråden nå vil ta tak i saken å sørge for at nye forskrifter kommer på plass. Norges Cykleforbund har også kommet med innspill og forslag til nye forskrifter som vegdirektoratet har mottatt, og dette burde også bidra til at denne saken raskt kan tas tak i å sørge for at en lang prosess nå raskt kan avsluttes, og sikre at også syklistene som deltar i sykkelritt kan være sikre på at trafikksikkerheten er ivarettatt på en god måte.

Svar:

Utfordringen for både sykkelporten, politiet og Statens vegvesen er at sykkelritt i hovedsak går på

veg hvor det oftest vil måtte være trafikk i motgående kjørefelt. For å kunne tillate sykkelritt er det derfor nødvendig med vurderinger og tiltak både fra arrangøren og de myndigheter som gir tillatelse til sykkelritt.

I dag er det forskrift om konkurransekjøring på veg åpen for alminnelig ferdsel som fastsetter vilkårene for å kunne få arrangere sykkelritt. Forskriften er fra midten av 1980-tallet, og gir rammer for hva som kreves av de ulike parter. Partene, dvs. Norges Cykleforbund (NCF), politiet og Statens vegvesen har ønsket å endre forskriften på visse punkter.

Det er riktig at NCF i møte i Samferdselsdepartementet 4. desember 2008 la fram sine ønsker om tiltak og forslag til endringer i både forskrift om konkurransekjøring på veg åpen for alminnelig ferdsel og trafikkreglene. På bakgrunn av det som framkom i møtet, ble det konkludert med at det ikke var nødvendig å foreta alle de endringene som NCF foreslo. Det måtte imidlertid arbeides videre med saken, med sikte på å fremme forslag til eventuelle nødvendige endringer i regelverk, retningslinjer og praktiske rutiner for å løse utfordringene som NCF hadde pekt på. Jeg har fått opplyst at det i ettertid har vært avholdt flere møter mellom partene.

Det som pr. i dag er kartlagt er at det, i en endret eller ny forskrift, kun vil være behov for noen mindre justeringer. Det er praktiseringen av bestemmelsene i forskriften som krever mer utfyllende retningslinjer både for arrangør av sykkelritt, Statens vegvesen og politiet. Når det gjelder retningslinjer for arrangøren, har NCF liggende et forslag til Sikkerhetsinstruks som er et godt utgangspunkt for det videre arbeidet for at sykkelritt skal kunne arrangeres på en mer trafikksikker måte enn i dag.

Jeg vil nå be Vegdirektoratet om å sørge for at arbeidet med forslag til endret eller ny forskrift fullføres, slik at forslaget blir sendt på høring og behandlet ferdig så snart som mulig.

SPØRSMÅL NR. 999**Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 19. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Statsråden har flere ganger hevdet at norsk industri ikke skal bli skadelidende som følge av klimakvotepolitikken. Mange mener dog at hans restriktive kvotetildeling til gasskraftverket på Kårstø ikke harmonerer med hans løfte til industrien. Det gjelder også kvotetildeling til ny industri i dagens klimakvotelov.

Mener statsråden selv at dagens klimakvotelov likebehandler ny norsk industri og gasskraftverk med deres konkurrenter i EUs kvotesystem?»

Svar:

Regjeringen har i motsetning til EU-landene ikke ønsket å subsidiere etableringen av ny, forurensende industri. Vi har derfor ikke etablert en generell kvotereseerve til nye virksomheter og kapasitetsutvidelser i inneværende periode (2008–2012). Dette betyr at investeringer som medfører nye eller økte utslipp må påregne en klimakostnad i form av utgifter til kvotekjøp.

Etablering av nye, utslippsintensive virksomheter i Norge vil gjøre det mer krevende å nå målet om å redusere de nasjonale utslippene av klimagasser. Vederlagsfrie kvoter er en ren overføring til den utslippsintensive industrien i Norge. Gratiskvoter øker lønnsomheten til utslippsintensive aktiviteter, og gjør det mer lukrativt for eierne å investere i slike virksomheter. Dette går på bekostning av lønnsomheten til utslippsfrie virksomheter og øker kostnadene for

samfunnet for øvrig. Regjeringen har som kjent arbeidet for at EUs kvotesystem skulle baseres på at det ikke tildeles vederlagsfrie kvoter etter 2012. Vi har imidlertid også sagt at tildelingsreglene i Norge skal vurderes i lys av EUs politikk på området. Generelt er regjeringen opptatt av å beholde miljø- og energieffektiv industri i Norge og Europa parallelt med utviklingen av kvotesystemet, og dette er en viktig del av totalvurderingen rundt direktivet.

Hva angår gasskraftverket på Kårstø så vedtok Stortinget de norske reglene om tildeling av vederlagsfrie kvoter i februar 2009. Basert på en helhetsvurdering på dette tidspunktet, ble normert driftstid for gasskraftverket på Kårstø satt til i gjennomsnitt 2 500 timer/år for perioden 2008–2012. Klima- og forurensningsdirektoratet fattet 27. mars 2009 beslutning om å tildele Kårstø til sammen 1 617 340 kvoter for perioden 2008 til 2012. Dette utgjør 323 468 kvoter per år. Som følge av at den normerte driftstiden er satt relativt lavt i Norge, blir tildelingen av vederlagsfrie kvoter til Kårstø lavere enn sammenlignbare anlegg i andre europeiske land.

Kostnaden ved å bruke en kvote er den samme uavhengig av om kvoten er tildelt vederlagsfritt eller om den må kjøpes i markedet. Det er derfor kvotepriisen, og ikke tildelingen av vederlagsfrie kvoter som avgjør driftsbeslutningen ved den enkelte installasjon. Kvotepriisen i Norge er lik den i EU, og aktørene i det europeiske markedet står dermed overfor den samme kvotepriisen.

SPØRSMÅL NR. 1000**Innlevert 9. april 2010 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 20. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Juvente undersøker hvert år hvor mange butikker som selger alkohol til mindreårige. I år er 206 butikker over hele landet testet om de selger alkohol til mindreårige, og 88 av de testede butikkene solgte alkohol til ungdommene som var 16 år eller yngre. Også 3 av 7 Vinmonopol solgte til mindreårige.

Hva vil statsråden gjøre for å unngå at så mange butikker bryter lovverket, og hva vil han gjøre for å unngå at så mange mindreårige får kjøpt alkohol?»

Svar:

Jeg er svært opptatt av at alkohollovens regler overholdes, ikke minst gjelder dette aldersbestem-

melsene. Aldersbestemmelsene omfattes av alkoholovens kjerneområde og skal skjerme barn og unge fra alkoholbruk.

Alkoholoven oppstiller et absolutt forbud mot salg av alkoholholdig drikk til personer som ikke oppfyller alderskravene i loven. Etter alkoholforskriften har ansatte på salgs- og skjenkesteder ved tvil om alder både rett og plikt til å kreve legitimasjon. Brudd på alkoholovens bestemmelser kan føre til inndragning av bevilling samt straffeansvar. Kommunen er pålagt å føre kontroll med salgssteder. Aldersbestemmelsene, salgs- og skjenketidene og at det ikke selges til personer som er påvirket av rusmidler, er særlig sentrale momenter ved kontrollen.

Kommunene har en svært sentral rolle i forvaltningen av alkoholoven. Kommunene skal i henhold til alkoholforskriften gi nødvendig råd og veiledning til bevillingshaver, styrer og stedfortreder, slik at omsetning av alkohol kan foregå i overensstemmelse med regelverket. Videre har kommunen ansvar for å føre kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling til salg av alkoholholdig drikk gruppe 1 (t.o.m. 4,7 volumprosent alkohol). Kommunene står fritt til å utforme en lokalt tilpasset alkoholpolitikk innenfor alkohollovgivningens rammer. Det er store kommunale forskjeller når det gjelder antall salgs- og skjenkebevillinger, åpningstider og andre kommunale forhold som gjør at kommunen er best skikket til å vurdere hvordan f. eks. kontroll skal foregå. Med denne friheten følger imidlertid ansvar. Dette er et ansvar kommunene må ta på alvor.

Staten har på sin side ansvar for å legge forholdene til rette for kommunene og sørge for god informasjon. Det har på denne bakgrunn blitt satt i gang en rekke tiltak den siste tiden for å bistå kommunene. Helsedirektoratet har en sentral rolle i dette arbeidet. Direktoratet har, i tillegg til kontinuerlig veiledning om alkoholoven til kommunene, igangsatt et eget kontrollprosjekt. Målet med prosjektet er å redusere omfanget av skjenking og salg til mindreårige og berusede personer. Arbeidet skal resultere i et verktøy for bruk i kommunenes kontroll. Videre ble det over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett for 2009 avsatt 6 mill. kroner til arbeidet med å bedre kontrollen. Direktoratet avholdt høsten 2009 en seminarrekke om kontroll hvor samtlige kommuner ble invitert. Helsedirektoratet skal i 2010 vurdere hvordan man kan hente inspirasjon fra det svenske STAD-prosjektet, som kan føre til økt overholdelse av alkohollovgivningen og vurdere ytterligere tiltak for å få til dette (jf. Stortingets behandling av Dokument nr. 8:80 (2008-2009), Innst. S. nr. 322 (2008-2009)).

Det er viktig at kommunene har en helhetlig tilnærming til utformingen av alkoholpolitikken. Kommunene skal ha en alkoholpolitisk handlingsplan, og det anbefales at denne inngår i en rusmiddelpolitisk

handlingsplan. Helsedirektoratet har utformet en veileder til bruk for kommunen ved utformingen av rusmiddelpolitisk handlingsplan. Det ble over Helse- og omsorgsdepartementets budsjett for 2009 bevilget 8 mill. kroner til bistand til kommuner i utarbeidelse av rusmiddelpolitisk handlingsplan. Bevilgningen er videreført for 2010.

Det er viktig at også salgsnæringen tar i bruk de virkemidler lovgivningen gir. For det første har ansatte rett og plikt til å spørre om legitimasjon, dersom de er i tvil om en person oppfyller alderskravene. Dernest skal alle innehavere av salgs- og skjenkebevillinger føre internkontroll, dvs. at det skal igangsettes systematiske tiltak for å sikre at virksomhetens aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav i bevillingen og alkohollovgivningen. Internkontrollen skal bidra til at f.eks. aldersbestemmelsene overholdes. Helsedirektoratet ga i 2005 ut en veileder for internkontroll etter alkoholoven for salgs- og skjenkesteder. Videre bistår Helsedirektoratet salgsnæringen ved spørsmål og henvendelser.

Når det gjelder Vinmonopolet, har selskapet informert meg om at grensen for hvem Vinmonopolet spør om legitimasjon ble endret fra 23 til 25 år i 2007. Vinmonopolets eget regelverk sier altså at alle kunder som de ansatte tror er under 25 år, alltid skal spørres om legitimasjon. Ingen som ikke er gamle nok, eller som ikke kan dokumentere sin alder, skal få kjøpt alkoholholdig drikk.

Vinmonopolet gjør et omfattende arbeid med alderskontroll. I 2009 ble 1,4 millioner kunder spurt om legitimasjon i Vinmonopolets butikker, mens 1 million kunder viste legitimasjon uoppfordret. Ca. 10.000 kunder ble avvist fordi de ikke kunne dokumentere at de oppfylte alderskravene for kjøp av alkoholholdig drikk. Vinmonopolet tester sin egen praktisering av alderskontrollen i det daglige gjennom en såkalt "Mystery Shopper"-ordning. Det er et eksternt firma som har unge testere i alderen mellom 18 og 25 år som uanmeldt besøker Vinmonopolets butikker og derfor skal bli spurt om legitimasjon ved kjøp etter Vinmonopolets regelverk. I 2008 ble samtlige Vinmonopol-utsalg testet på denne måten 12 ganger. I 2009 ble dette økt til 15 ganger, mens i 2010 er hyppigheten økt ytterligere til 24 ganger. Dette vil si at Vinmonopolet i 2010 vil gjennomføre ca. 6000 kontroller av egne butikker i forhold til utøvelsen av alderskontroll.

Det er viktig at kontrollen av salgsstedene er så god som mulig, slik at salg til mindreårige ikke finner sted og at brudd på regelverket blir avdekket. Kommunene har hovedansvaret for at det føres en god kontroll og at bevillingshavere får tilstrekkelig informasjon om lovgivningen. Det er fra statlig side satt i gang en rekke tiltak for å sørge for økt overholdelse

av alkohollovgivningen, herunder aldersbestemmelsene.

Jeg følger også Vinmonopolets kontroll nøye og er fornøyd med at de nå har økt antallet kontroller av butikkene ytterligere. Etter mitt syn er dagens regel-

verk og de mange tiltakene som er satt i gang tilstrekkelig, men det er viktig at vi opprettholder fokuset på dette og arbeider for stadig bedre overholdelse av regelverket og en bedre kontroll.

SPØRSMÅL NR. 1001

Innlevert 12. april 2010 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 16. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Kjenner statsråden til om SPU i de seneste årene har hatt store shorte-posisjoner i andre lands statsobligasjoner eller om SPU, ved hjelp av derivater og lignende, har posisjonert seg for å tjene på verdifall i andre lands statsobligasjoner, og vil det etter finansministerens mening, være uheldig for Norges relasjoner til andre land om det kommer frem at SPU ved bruk av shorte-posisjoner i andre lands statsobligasjoner eller ved bruk av derivater profitterer på om et land ikke lenger makter å betjene sin gjeld?»

BEGRUNNELSE:

Viser til svar på spørsmål, dokument 15 nr 908 (2009-2010). Slik jeg leser statsrådens svar foreligger det ingen spesifikke regler for å forhindre at Statens pensjonsfond utland (SPU) spekulerer i andre lands valutaer og statsobligasjoner, f.eks. ved å innta shorte-posisjoner eller ved å bruke derivater.

Svar:

Siste års internasjonale debatt om statlige investeringsfond (såkalte Sovereign Wealth Funds) viser at det avgjørende for Norges forhold til mottakerlandene av investeringene er at SPU opptrer som en finansiell investor og at det er høy grad av transparens knyttet til fondets investeringsstrategi, jf. omtale av de såkalte "Santiago-prinsippene"¹ for statlige investeringsfond utarbeidet av International Working Group of Sovereign Wealth Funds på side 38 i St.meld. nr. 20 (2008-2009). Med den innretningen forvaltningen av SPU har, er det etter min mening liten risiko for at Norges forhold til andre land skal bli skadelidende. Tvert i mot er det mitt inntrykk at vår forvaltning av SPU nyter høy anseelse internasjonalt.

Finansdepartementet er ansvarlig for å fastsette SPUs strategiske aktivaallokering som for tiden består av 60 pst. aksjer og 40 pst. obligasjoner². Dette gjøres ved at departementet fastsetter en strategisk referanseindeks. Referanseindeksen bestemmer i all hovedsak SPUs avkastnings- og risikoprofil.

I tråd med departementets strategiske aktivaallokering har Norges Bank i sin forvaltning av SPU bygget opp en portefølje av utenlandske obligasjoner som ved utgangen av 2009 hadde en markedsverdi på 1.070 mrd. kroner. Utgangspunktet er derfor at SPU er et stort statlig investeringsfond som bidrar til at utenlandske obligasjonsutstedere – både statlige og private – får tilgang til langsiktig finansiering. Med en portefølje som er bredt spredt på en rekke ulike land og selskaper – og med en lang investeringshorisont – er fondet generelt tjent med stabil vekst i de markedene det investeres i.

Finansdepartementet har åpnet for at Norges Bank kan avvike fra departementets referanseindeks innenfor nærmere retningslinjer, jf. omtale i mitt svar på spørsmål 908 fra stortingsrepresentant Jørund H. Rytman. Formålet med en ramme for slike avvik er å gi Norges Bank mulighet til å forvalte SPU i tråd med regjeringens målsetning om å skape høyest mulig finansiell avkastning innenfor moderat risiko, noe som er helt i tråd med "Santiago-prinsippene".

Norges Bank vil derfor søke å oppnå meravkastning gjennom aktive posisjoner som avviker fra referanseindeksen. Slike investeringsbeslutninger vil kunne medføre at SPU er over- eller undervektet i ulike kategorier av investeringer, både når det gjelder utstedere, valuta og instrumenter, som en følge av investeringsbeslutninger i den aktive forvaltning som Norges Bank driver. Utgangspunktet er jo imidlertid

¹ "Generally Accepted Practices and Principles for Sovereign Wealth Funds"

² Strategisk allokering til obligasjoner vil bli gradvis redusert fra 40 pst. til 35 pst. i takt med innfasing av eiendom fra 0 pst. til 5 pst.

at fondet gjennom referanseindeksen har en positiv eksponering mot statsobligasjoner og andre finansielle instrumenter som inngår i indeksene fondet forvaltes mot. Det skal derfor være en relativt stor undervektning i et finansielt instrument før fondet netto har negativ eksponering.

I begrunnelsen til spørsmålet nevnes valuta spesielt. Norges Bank har i de siste 12 årene avveket svært lite fra den valutafordeling som følger av Finansdepartementets referanseindeks. Pga. høy volatilitet i valutakurser vil store avvik i valutafordelingen relativt raskt spise opp store deler av rammen for forventet relativ volatilitet. Det er derfor slik jeg uttalte i mitt svar på spørsmål 908, ikke sannsynlig at banken vil inngå slike posisjoner. Innenfor de rammer som er trukket opp for den aktive forvaltningen er det heller ikke rom for slike posisjoner i særlig omfang, og det er etter mitt syn ikke behov for ytterligere regulering av dette.

Finansdepartementets referanseindeks for obligasjoner bygger på to internasjonalt anerkjente indekser som utarbeides av Barclays Capital, jf. punkt 1.2 i departementets utfyllende bestemmelser om forvaltningen av SPU. En svakhet ved dagens indeksregler er at de innebærer økende investeringer i statsobligasjoner fra land med økende gjeldsbyrde og sviktende tillit til den økonomiske utviklingen, jf. omtale i Meld. St. nr. 10 (2009-2010). Det må være både øn-

skelig og legitimt at Norges Bank gjennom den aktive forvaltningen søker å ivareta fondets økonomiske interesser dersom det skulle oppstå en statsfinansiell krise i et av landene som referanseporteføljen har eksponering mot. I noen tilfeller vil dette kunne medføre at Norges Bank selger SPUs beholdning av utvalgte statsobligasjoner eller benytter ulike finansielle instrumenter for å redusere fondets samlede økonomiske eksponering.

Det framgår av de offentliggjorte historiske beholdningsoversiktene for SPU at Norges Bank til tider har hatt shortposisjoner i statsobligasjoner. For eksempel hadde fondet negativ eksponering mot amerikanske, kanadiske, britiske og australske statsobligasjoner pr. 31. desember 2007. Ettersom det på samme tidspunkt ikke forelå vesentlige avvik fra valutassammensetningen til referanseindeksen, ble det for hver shortposisjon holdt en korresponderende overvekt av andre renteinstrumenter i samme valuta. Blant de overvektede rentepapirene kan det bl.a. inngå for eksempel obligasjoner med eksplisitt eller implisitt statsgaranti. Undervekten mot statsobligasjoner sier derfor ikke noe om hvilken samlet netto eksponering man har mot ulike former for statsgaranterte papirer. Det framgår videre av beholdningsoversikten for SPU pr. 31. desember 2009 at banken ikke lenger har shortposisjoner i statsobligasjoner.

SPØRSMÅL NR. 1002

Innlevert 12. april 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Halleraker

Besvart 26. april 2010 av samferdselsminister Maghild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Statsråd har nylig uttalt at NTP må revideres for å skaffe rom for større bevilgninger til vedlikehold på jernbanen.

Hvilke investeringsprosjekter prioritert til jernbanesektoren i Nasjonal Transportplan vil nå bli utsett i tid fordi regjeringen ikke finner ekstraordinære vedlikeholdsmidler til en jernbane i krise?»

BEGRUNNELSE:

I følge Aftenposten, VG og Dagbladet 07. april er det nå klart at Jernbaneverket ikke har nødvendige midler til vedlikehold av jernbanenettet, og at jernbanens infrastruktur kan være på "tampen av sin levetid". Jernbanedirektøren mener jernbanen nå befinner

seg i en unntakstilstand og at det er nødvendig med en ny, total gjennomgang av hele jernbanenettet og en vurdering av om Jernbaneverket jobber effektivt nok.

Det er i dag en stor utfordring å sikre jernbanens fremtid som konkurransekraftig transportaktør. Dagens unntakstilstand krever tydelig politisk ledelse og handlekraft for at jernbanen skal kunne komme seg ut av krisen. For å få til dette trengs det et langsiktig fokus, samtidig som samferdselsminister og jernbanedirektør er nødt til å ta tak i kortsiktige tiltak med umiddelbar effekt.

Å foreskrive medisiner til dagens togkrise som mindre antall tog og forsert vedlikehold på bekostning av nødvendige investeringer, høres dessverre korttenkt ut. Tilliten til toget er avhengig av at inves-

teringene i Nasjonal transportplan (NTP) følges opp som planlagt. At løsningen på jernbaneproblemene er å redusere tilbudet høres nærmest ut som en kapitulasjon fra jernbanens øverste ledere.

Statsråden har gjennom media signalisert at om-disponering av investeringsmidler ikke skal gå ut over vedtatt utbygging av nytt dobbelspor mellom Oslo - Ski. Det er en noe spesiell saksbehandling at det gjøres kjent at NTP er satt på vent gjennom en presseorientering, og ikke gjennom en egen sak som Stortinget kan ta stilling til.

Svar:

På et møte jeg hadde med jernbanedirektøren den 6. april i år, ble jeg bl.a. orientert om utviklingen i punktligheten og regulariteten i togtrafikken. Disse har hatt en negativ trend over flere år, men særlig ille har det vært i inngangen til 2010. Mye av årsaken til dette har sammenheng med lange perioder med snø og sterk kulde. Punktligheten for persontog inntil Oslo S pr. utgangen av februar i år lå for eksempel i gjennomsnitt på 67 pst. mot 82 pst. sammenlignet med samme periode i fjor. Målet er at 90 pst. av togene skal være i rute. Når det gjelder regulariteten, var det i februar i år 1 446 innstilte tog mot 938 i februar i fjor. I de tre første månedene i 2010 har det vært ca. 4 500 timer i samlede togforsinkelser på grunn av feil på jernbanenettet, mens tilsvarende tall for de tre første månedene i 2009 og 2008 var på henholdsvis om lag 2 700 og 2 300 timer.

I 2006 engasjerte Jernbaneverket internasjonal jernbaneekspertise for å kartlegge vedlikeholdsbehovet på det norske jernbanenettet. Resultatet av denne analysen har vært lagt til grunn i de årlige vedlikeholdsbehovene som regjeringen har foreslått fra 2007 til og med 2010-budsjettet. Den samme analysen ble også lagt til grunn ved utarbeidelsen av planrammer til drift- og vedlikehold i NTP 2010-2019. Dette har

resultert i at den samlede bevilgningen til drift og vedlikehold for perioden 2007-2010 har blitt økt med ca. 2,8 mrd. kr, noe som utgjør en økning på 52,7 pst. sammenlignet med den forrige 4-årsperioden 2003-2006. I NTP 2010-2019 er det lagt til grunn en samlet planramme til drift og vedlikehold på ca. 41,8 mrd. kr. Dette utgjør en årlig økning på ca. 890 mill. kr eller 27 pst. i forhold til NTP 2006-2015. I tillegg kommer Oslo-prosjektet som omfatter en total fornyelse av innerstrekningene rundt Oslo. Prosjektet inngår i NTP 2010-2019 med en samlet investeringsplan på ca. 2,0 mrd. kr.

På ovennevnte møte kom det fram at Jernbaneverket mener at den negative utviklingen i driftsstabiliteten i jernbanenettet har sammenheng med at det i ettertid har vist seg at konsekvensene av nedslittene av de mest sentrale jernbanestrekningene er verre enn det som var regnet med i konsulentrapporten av 2006. Årsaken skal være at det er vanskeligere å forutse hvilke følger slitasjen på de tekniske anleggene vil ha, nå som flere av anleggene nærmer seg slutten av sin tekniske levealder.

I stortingsdebatten om Innst. 198 S (2009-2010) om samferdselsministerens redegjørelse 9. mars 2010 og Dok. 8:54 S (2009-2010) tirsdag 20. april d.å., opplyste jeg at på bakgrunn av vinterens driftserfaringer må det vurderes om det er behov for å øke vedlikeholdet utover det som er lagt til grunn i NTP 2010-2019. I tillegg uttalte jeg at det også er behov for å vurdere planlagte oppstartingstidspunkter for noen av jernbane- prosjektene som er prioriterte i NTP 2010-2019. Dette som følge av mangel på jernbane- teknisk kompetanse, herunder signalkompetanse og endrede planforutsetninger. Forslag om eventuelle endringer i forhold til NTP 2010-2019 vil bli forelagt Stortinget. Dette gjelder også spørsmål om hvilke investeringsprosjekter som eventuelt må skyves noe ut i tid.

SPØRSMÅL NR. 1003

Innlevert 12. april 2010 av stortingsrepresentant Arve Kambe

Besvart 23. april 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Bufdir har sagt opp en fireårskontrakt om korttidsplasser med Solstrand barnevernsenter etter kun litt over ett års drift. Begrunnelsen er regjeringens kutt i regionens budsjetter og en faglig argumenta-

sjon om økt bruk av fosterhjem. Virkeligheten for Rogaland og Hordaland er at det mangler svært mange fosterhjem og tilsynsførere. Gode tilbud bør ikke sies opp før Bufetat har sikret nok fosterhjemsplasser.

Vil statsråden bidra til at Bufdir kan holde inngått kontrakt med Solstrand?»

BEGRUNNELSE:

Solstrand barnevernsenter mottok den 26.februar 2010 oppsigelse av kontrakten om kjøp av 6 plasser ved korttidsavdelingen. Kontrakten ble inngått 26.januar 2009, med varighet fram til 31.desember 2013 og med mulighet for forlengelse i 1+1 år.

Avtalen som er inngått er mellom Bufdir og Kirkens Sosialtjeneste om kjøp av seks plasser ved Solstrand Barnevernsenter gjelder innenfor de to målgruppene barn og unge med tilleggsproblematikk og barn og unge med behov for akutt plassering.

Jeg vil også påpeke følgende; de nasjonale føringene om dreining fra institusjon til fosterhjem/beredskapshjem var kjent før avtalen med korttidsavdelingen ble inngått. Solstrand deltok i møte med Bufetat den 29.01.09, der føringene allerede var nedfelt i Bufetat sin virksomhetsplan for 2009. Den økonomiske situasjonen i Region Vest har vært kjent i lang tid.

Begrunnelse for oppsigelsen er at Bufetat er opp-tatt av å få til en faglig dreining der flere barn får tilbud om hjelp i fosterhjem framfor i institusjon. Det blir videre uttalt at tiltaksapparatet er i endring og det er mindre behov for institusjonsplasser for barn. I samtaler mellom Solstrand barnevernsenter og regiondirektøren og områdeleder, blir også den økonomiske situasjon i Region Vest brukt som begrunnelse for oppsigelse. Regionen har store økonomiske utfordringer og er pålagt kraftige innsparinger.

Utviklingen i regionen tilsier ikke at behovet for akuttplasser er endret. I perioden 2007 – 2009 har korttidsavdelingen hatt 99 % belegg, i 2010 har avdelingen hatt 100 % belegg.

På denne bakgrunn kan oppsigelsen verken begrunnes ut fra nye nasjonale føringer, endret behov i forhold til brukerne, eller ny informasjon om den økonomiske situasjonen i Region Vest.

Oppsigelsen er anket og statsråden har nå mulighet til å vise handlekraft ettersom innfasingen av kriteriemodellen har slått svært uheldig ut for Rogaland og Hordaland.

Det er mangel på vanlige fosterhjem, men også beredskapshjem. At Bufetat hevder at "Solstrand-barna" får et annet tilbud medfører jo at andre barn vil skyves lengre bak i køen, ettersom det totalt sett er mangel på tilbud.

Endringen skjer for fort og vil gå ut over de barna som trenger det mest og det er statsrådets ansvar at barn får den hjelpen de har behov for og ikke står i kø grunnet statlig kutt.

Et annet moment er at det ble inngått fireårige kontrakter for å få langsiktighet for både drivere og staten. Kanskje det i stedet er en bedre ide at man kut-

ter i egne institusjoner i stedet for å si opp avtaler med eksterne tilbydere.

Svar:

Det er riktig at avtale med Solstrand barnevernsenter om kjøp av faste plasser ble inngått i januar 2009 med en avtalevarighet på fire år, og med mulighet for to forlengelser på ett år. En forutsetning ved inngåelse av kontrakt av en slik varighet er at de private aktørene må tilpasse seg endringer i Bufetats behov for institusjonsplasser.

I Region vest er det flere omsorgsplasser enn behovet tilsier, samtidig som det er et udekket behov for plasser til ungdom med alvorlige atferdsvansker. Korttidsavdelingen på Solstrand tilbyr omsorgsplasser til barn i aldersgruppen 6-12 år. Bufetat mener at barn under 12 år ikke er tjent med å plasseres i institusjon, og har derfor vurdert at de ikke har behov for denne typen plasser.

Det er riktig at økonomisk situasjon og faglig dreining var kjent før avtalen med Solstrand barnevernsenter ble inngått. Dette har i følge Bufdir jevnlig vært kommunisert til de ideelle organisasjonene som Region vest hadde driftsavtale med. Da avtalen ble inngått, var det likevel en del usikkerhet knyttet til det framtidige behovet for institusjonsplasser. En forutsetning for å redusere antall institusjonsplasser er en trygghet for at det finnes tilstrekkelige alternativer. På grunn av at det var behov for en viss fleksibilitet som tok høyde for usikkerheten med hensyn til behovet for institusjonsplasser, var det i avtalene en klausul om mulig endring i avtalens omfang. Oppsigelsesklausulen innebærer at avtalen enten kan sies opp i sin helhet eller at et antall plasser kan sies opp.

I møte med alle private barneverninstitusjoner i mai 2009 ble det informert om at Bufetat skulle inngå rammeavtaler om institusjonsplasser. Rammeavtalene fungerer som et supplement til avtalene om faste plasser. Bufdir rådet generelt alle institusjoner til å delta i rammeavtalekonkurransen, også de som per dato hadde alle sine plasser belagt med avtaler om faste plasser. Dette med begrunnelse i at institusjonene kan komme i situasjoner hvor de for en periode står uten avtale om faste plasser i påvente av ny konkurranse. De fleste av de ideelle organisasjonene som inngikk avtale om faste plasser i januar 2009, deriblant Solstrand, valgte i følge Bufdir likevel ikke å delta i rammeavtalekonkurransen.

Stortingsrepresentant Arve Kambe viser i sitt spørsmål til at korttidsavdelingen ved Solstrand barnevernsenter har hatt 99 prosent belegg i perioden 2007-2009 og 100 prosent belegg i 2010. I følge opplysninger fra Region vest har beleggsprosenten imidlertid vært 82 prosent i perioden 2007-2009 og 84 prosent hittil i 2010. Per dato er det i følge regionen

kun to barn plassert på avdelingen. Det er en bred faglig enighet om at barn under 12 år ikke er tjent med å plasseres i institusjon, og historisk beleggspersent tilsier ikke nødvendigvis at det er riktig å fortsette å bruke disse institusjonsplassene. Avviklingen av akutt plasser i institusjon for barn under 12 år er et ledd i denne omstillingen og har vært utført gjennomgående i regionen. Bufetat arbeider med avviklingen av institusjonsplasser og med å ruste opp støtten omkring beredskaps- og fosterhjemmene slik at disse kan fungere til barnas beste.

Korttidsavdelingen på Solstrand vil ikke legges ned før Region vest har alternative plasseringstilbud. Alternativet til akutt- og korttidsavdelingen på Solstrand er primært beredskapshjem. Bufdir opplyser at

situasjonen per dato er at det er tilstrekkelig med beredskapshjem i det aktuelle området. I forbindelse med avvikling av avtalen med akutt- og korttidsavdelingen på Solstrand arbeides det også med rekruttering av nye beredskapshjem som skal være på plass når oppsigelsesfristen på avtalen med Solstrand utløper.

Det er en forutsetning at avviklingen av avtalen med Solstrand skjer på en måte som gjør at barna ikke må flytte fra institusjonen som følge av avviklingsvedtaket. Dette betyr at avviklingen må planlegges slik at utflytting skjer på naturlig måte og inn- tak vil bli stoppet på et gitt tidspunkt for å forhindre flytting som direkte følge av avviklingen.

SPØRSMÅL NR. 1004

Innlevert 12. april 2010 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 23. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hagen behandlingsenhet i Ringsaker er foreslått nedlagt, på tross av svært gode behandlingsresultater. Blant annet har enheten tredoblet behandlingen av barn i løpet av en femårsperiode ved å gå fra ekspertstyrt til brukerstyrt behandling.

Vil statsråden sikre at Hagen behandlingsenhet kan fortsette som et behandlingstilbud innen psykisk helsevern for barn og unge?»

Svar:

Jeg har bedt Helse Sør-Øst RHF om en redegjørelse om Hagen behandlingsenhet. Jeg siterer følgende fra svaret:

«Helse Sør-Øst RHF har innhentet en redegjørelse fra Sykehuset Innlandet HF om Hagen behandlingsenhet. Sykehuset Innlandet HF viser i redegjørelsen til at det de senere årene har vært en betydelig utbygging av poliklinisk/ambulant kapasitet, og antall barn og unge som får hjelp fra psykisk helsevern har økt fra 2900 i 2003 til omlag 5100 i 2009. Dette tilsvarer en dekningsgrad på om lag 6 % av barnebefolkningen i Innlandet.

Utbyggingen har gitt poliklinikkene bedre kapasitet mht å arbeide mer ambulant og utadrettet, og det bidrar også til å kunne tilpasse tjenestene bedre til det enkelte barn og familiens behov.

Målsettingen er i følge Sykehuset Innlandet HF at alle henvisninger fra kommunehelsetjenesten i utgangspunktet skal gå til poliklinikkene og at hjelp primært skal gis poliklinisk eller ambulant. Denne måten

å arbeide på skal bidra til å sikre en god og riktig utnyttelse av de døgnbaserte tjenestene, og sikre et tett samarbeid mellom poliklinikken og døgntilbudene.

Det framgår videre av redegjørelsen at helseforetaket som et ledd i «Helhetlig utviklingsplan for barn og unge» utreder det fremtidige døgntilbudet til barn som bl.a. omfatter en vurdering av tilbudet på Hagen behandlingsenhet. I den forbindelse er det anbefalt at Hagen behandlingsenhet avvikles i nåværende form og tilbudet integreres i de øvrige etablerte tilbudene for barn og unge på Sykehuset Innlandet HF.

Sykehuset Innlandet HF opplyser imidlertid at dette forslaget ikke er ferdig vurdert fra Divisjonsledelsen og ingen beslutning er tatt.

Styret i Sykehuset Innlandet HF behandlet blant annet i sitt møte 18. februar sak om driftsforutsetninger og budsjettsituasjonen innen psykisk helsevern. Styret tok saken til orientering og bad om at omstillingen i divisjon Psykisk helsevern skal følges spesielt opp i den månedlige virksomhetsrapporteringen.

Det er ikke fattet vedtak om nedleggelse av Hagen behandlingssenter og styret vil i tiden framover følge utviklingen av behandlingstilbudet innen psykisk helsevern gjennom virksomhetsrapporteringen».

Behandlingstilbud for barn og unge i psykisk helsevern er et viktig område som regjeringen ønsker å styrke, og i oppdragsdokumentet for 2010 har jeg bedt de regionale helseforetakene om å prioritere tilbudet til barn og unge. Jeg har også stilt krav til de regionale helseforetakene om at antall konsultasjoner innen ambulant virksomhet både til barn og voksne skal økes med 10 prosent.

I statsbudsjettet for de senere årene er situasjonen rundt døgnkapasiteten i psykisk helsevern for barn og unge særlig omtalt. Det er redegjort for at forutsetningene for den planlagte opptrappingen av døgnkapasitet har endret seg, og at dette henger sammen med styrkingen av poliklinikkene og utviklingen av ambulante arbeidsformer. Fagfeltet har vært og er i utvikling, og det har vært vanskelig å vurdere hva som vil være et faglig sett riktig volum på døgntilbudet i fremtiden. I mitt svar på spørsmål om Hagen behandlingssenhets enhet i spørretimen den 10. mars, sa jeg at jeg vil vurdere behovet for nærmere gjennomgang av fremtidig struktur på tjenesten til barn og unge og komme tilbake til Stortinget på egnet måte. Dette vil jeg følge opp overfor de regionale helseforetakene.

Det er ikke fattet noe endelig vedtak om nedleg-

gelse av Hagen behandlingssenhets enhet. Jeg forutsetter at Helse Sørøst RHF fortsatt prioriterer tilbudet til barn og unge, slik det er gitt styringssignal om i oppdragsdokumentet for 2010. Jeg forutsetter videre at Helse Sørøst RHF vurderer Hagen behandlingssenhets plass i det totale tjenestetilbudet i regionen, og de erfaringer man har fra brukerstyrt behandling i den videre utvikling av en tjeneste til beste for barn og unge med psykiske lidelser.

Jeg forventer at Helse Sør-Øst RHF vurderer spørsmålet om enkeltinstitusjoner opp mot en helhetlig gjennomgang av dimensjoneringen av tilbudet til barn og unge i regionen, slik at tilbudet gis prioritet i tråd med de styringssignaler som er gitt fra departementet.

SPØRSMÅL NR. 1005

Innlevert 12. april 2010 av stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen

Besvart 20. april 2010 av forsvarsminister Grete Faremo

Spørsmål:

«Fremskrittspartiet har mottatt henvendelser fra personell tilknyttet HVs innsatsstyrker vedrørende pensjonsrettigheter. Slik vi oppfattet henvendelsen, har ikke denne gruppen personell krav på pensjonspoeng og feriepenger for den tiden de utfører i innsatsstyrken. Dersom dette er riktig vil det medføre et betydelig tap for den enkelte berørte.

Kan statsråden redegjøre for ordningen slik den er i dag og hvordan dette innvirker på de berørte som tjenestegjør for Forsvaret?»

Svar:

Jeg viser til brev fra Stortingets president av 13. april 2010 med spørsmål fra stortingsrepresentant Jan Arild Ellingsen om godtgjøring til mannskaper i Heimevernets innsatsstyrke.

La meg innledningsvis si at i de senere år har Heimevernet fått en mer sentral rolle i forbindelse med samfunnsikkerhet og bistand ved kriser. Heimevernet har i dag et territorielt ansvar, og skal i tillegg kunne forsterke annen militær tilstedeværelse i utsatte områder. Jeg er opptatt av at personellet kompenseres på en rimelig måte for den viktige innsatsen de legger ned.

Tjenestegjøring i innsatsstyrkene innebærer frivillig tjeneste utover tjenesteplikten. Personellet un-

dertegner en avtale om tjenestegjøring for tjeneste utover den pålagte plikten. Total tjenesteplikt utgjør inntil 36 dager årlig for menige/korporaler og 39 dager for befal. Kontraktens varighet er 3 år. I tråd med Prop. 1 S (2009-2010) legges det opp til å trene innsatsstyrken, henholdsvis 15 dager for mannskaper og 20 dager for befal i år.

En arbeidsgruppe oppnevnt av Landsrådet for Heimevernet fremla i 2006 et forslag til ny kompensasjonsordning for befal og mannskaper i Heimevernet. Som en konsekvens av dette etablerte Forsvarsdepartementet signerings- og sluttbonus for innsatsstyrken.

I tillegg ble det innført et operativt tillegg for tjeneste iht. HV-lovens § 13. Dette tilstås dersom soldaten blir utkalt til tjeneste som ikke er en del av planlagt øvelse eller kurs.

Dersom personellet skal få pensjonspoeng og feriepenger, forutsetter dette at de inngår et ansettelsesforhold med Forsvaret. Kravet for å få pensjonspoeng er at man har en pensjongivende inntekt som overstiger grunnbeløpet i Folketrygden (ftrl. § 3-15).

Heimevernets innsatsstyrke vil fullt oppsatt ha en stillingsramme på 5 000 befal og mannskaper. En ordning med et ansettelsesforhold, vil medføre en økt kostnad i størrelsesorden 180 millioner kr årlig, gitt at 4 500 mannskaper eller om lag 90 % av styrken må kompenseres. Det må tas forbehold om andelen av

HV-soldater som får lønn fra arbeidsgiver, antall befal, differensiert arbeidsgiveravgift, antall som er forsørgere, med mer og som da ikke vil bli omfattet av ordningen. En kostnadsøkning i denne størrelsen vil få store konsekvenser for gjennomføringen av inneværende langtidsplan og innebærer at man ikke når målsettingen om balanse mellom ressurser, aktivitet og struktur ved utgangen av 2012.

Personell som tjenestegjør i Heimevernet godtgjøres i dag etter et system som er basert på behovs-

prøving. Dersom Forsvaret skal gå over på et lønnsbasert system, vil dette kreve en omfattende konsekvensutredning. Forsvarssjefen utreder nå, og vil komme med en helhetlig tilrådning om endring av økonomisk kompensasjon for befal og mannskaper i Heimevernet, som vil være et viktig innspill i denne saken. Anbefalingen vil foreligge i løpet av 2010, og danne grunnlag for Forsvarsdepartementets videre vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1006

Innlevert 12. april 2010 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 16. april 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Den 10/4-10 ble det sendt en reportasje på NRK lørdagsrevyen om at sensitiv informasjon om Regjeringens såkalte krigshovedkvarter var offentlig tilgjengelig. Når slik informasjon blir kjent vil dette selvsagt medføre økt risiko og sårbarhet og redusere myndighetenes handlingsrom ved en eventuell krise.

Vil statsråden snarest iverksette skadebegrensende tiltak og informere om hvem som har ansvaret for at slik informasjon ble offentlig?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede har de tre siste månedene vært elev ved Forsvarets Høyskole og der fått blant annet informasjon om dette anlegget og besøkt anlegget. For å få slik informasjon måtte jeg gjennom en grundig sikkerhetsklarering og det ble sterkt understreket at denne informasjonen var strengt hemmelig. Det er derfor noe underlig å konstatere at samtidig med dette var denne "strengt hemmelige" informasjonen offentlig tilgjengelig. For å begrense skaden bør statsråden gi denne saken høyeste prioritet og sikre at all sensitiv informasjon om dette anlegget blir gradert. For å hindre lignende skandaler bør det også informeres om hvordan dette kunne skje og hvem som er ansvarlig for denne skandalen.

Svar:

I lov 20. mars 1998 nr. 10 om forebyggende sikkerhetstjeneste (Sikkerhetsloven) § 11 andre ledd

fremgår det at den som utsteder eller på annen måte tilvirker skjermingsverdig informasjon skal sørge for at informasjonen merkes med aktuell sikkerhetsgrad. I utgangspunktet gjelder en sikkerhetsgradering i 30 år. Ved behov for beskyttelse av informasjon ut over 30 år, kan informasjon i særskilte tilfelle unntas fra automatisk nedgradering.

Foreløpige opplysninger tyder på at dokumentene som ble omtalt i Dagsrevyen den 10/4-10 ble avlevert til Riksarkivet fra Direktoratet for sivilt beredskap. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap ble etablert i 1. september 2003 og utgikk fra daværende Direktoratet for sivilt beredskap og Direktoratet for brann- og elsikkerhet.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap gjennomgår nå disse dokumentene for å vurdere om det er avlevert dokumenter som burde vært gradert i henhold til sikkerhetsloven.

Informasjon om forhold som ble omtalt i reportasjen skal ikke være åpent tilgjengelig. Jeg har derfor bedt Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap om en rask avklaring og en redegjørelse knyttet til de forhold som ble tatt opp i reportasjen. Det er kontakt mellom Nasjonal sikkerhetsmyndighet og direktoratet i denne forbindelse.

Jeg vil avvente denne redegjørelsen før jeg tar stilling til behovet for eventuelle skadebøtende tiltak og om det er behov for ytterligere tiltak for å hindre at skjermingsverdig informasjon ikke gjøres offentlig.

SPØRSMÅL NR. 1007**Innlevert 13. april 2010 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 21. april 2010 av kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete****Spørsmål:**

«Eigersund kommune har en uvanlig høy representasjon av elever som går i privat skole. Kommunen blir trukket i rammetilskuddet for disse elevene. Trekket utgjør store beløp for kommunen. Fylkesmannen i Rogaland har i brev av 28.07.03 gitt uttrykk for at kommunen ikke har noen mulighet til å effektivisere skoledriften slik at trekket reduseres.

Vil ministeren ta en gjennomgang av regelverket for å rette opp de negative konsekvensene dette gir, eller vurdere egen ordning for komm. som har mange elever i privatskole?»

BEGRUNNELSE:

Eigersund kommune har tre private grunnskoler. Elevmassen ved disse skolene utgjør 9,3 % av den samlede elevmassen i kommunen.

Dette medfører at kommunen får et veldig høyt trekk i rammetilskuddet.

Beregninger utført av kommunen viser at for ca. 1,5 millioner kroner kunne Eigersund kommune tatt elevene i de private skolene inn i den kommunale grunnskolen. Ut fra dette resulterer trekket et stort tap for kommunen.

Daværende Fylkesmann i Rogaland Tora Aasland skriver blant annet i overfor nevnte brev at hun ikke kan se at det finnes saklige grunner for å anbefale at det gjøres endringer med sikte på å effektivisere den lokale skolestrukturen i kommunen.

Kommunen holder også frem at de private skolene er vel etablerte og driver godt samtidig som de hevder seg veldig godt i ulike nasjonale prøver. Eigersund kommune er nøye med å påpeke at dette ikke er et oppspill til en ideologisk debatt for eller mot private grunnskoler. Det er systemet med uforholdsmessig høyt trekk i rammetilskuddet som kommunen på uheldigvis blir rammet av, uten at de selv kan gjøre noe for å forbedre dette.

Svar:

Kommunene har ikke finansieringsansvaret for elever i statlige og private skoler, derfor justeres rammetilskuddet for å ta hensyn til at kommunenes utgifter til grunnskole vil gå ned. Korreksjonen av rammetilskuddet for elever i statlige og private skoler har to elementer; trekkordningen og korreksjonsordningen.

1. Trekkordningen

Gjennom trekkordningen justeres det samlede rammetilskuddet til kommunene for den totale endringen i antall elever i statlige og private skoler fra et år til det neste. Den totale inntektsrammen til kommunene blir samlet sett redusert ved en økning i antall elever i statlige og private skoler på landsbasis. Trekket for enkeltkommuner vil i hovedsak fordele seg etter kostnadsnøkkelen i inntektssystemet.

2. Korreksjonsordningen

Gjennom korreksjonsordningen i utgiftsutjevnin-gen foretas en omfordeling mellom kommunene etter det faktiske antall elever i statlige og private skoler i den enkelte kommune. Korreksjonen innebærer en omfordeling av innbyggertilskuddet, som følge av at antall elever i statlige og private skoler varierer mellom kommunene.

Korreksjonsordningen består av to elementer:

- a) Den enkelte kommune får et trekk i rammetilskuddet per elev i statlige og private skoler.
- b) Det samlede beløpet som trekkes inn fra kommunene (jf. pkt. a) fordeles deretter ut igjen til alle kommuner. Midlene fordeles ut igjen etter kostnadsnøkkelen i inntektssystemet.

I korreksjonsordningen trekkes kommunene i 2010 62 000 kroner per elev i vanlig undervisning i statlige og private skoler. Det er også gitt egne trekk-satser for elever i spesialskoler og som går på skoler med opphold.

Det er grunn til å tro at kommunene ikke vil klare å spare inn like mye som gjennomsnittskostnaden per elev, ved at en elev går i privat eller statlig skole og kommunene ikke selv har finansieringsansvaret. Derfor er trekk-satsene i korreksjonsordningen satt noe under gjennomsnittskostnaden per elev i grunnskolen på landsbasis. Kommunene trekkes da mindre per elev i statlige og private skoler enn det den samme eleven i gjennomsnitt ville ha kostet i en kommunal grunnskole.

Jeg har likevel forståelse for at mindre kommuner eller kommuner som har mange elever i statlige og private skoler har utfordringer i å tilpasse skolestrukturen og å hente ut de antatte besparelsene ved de elevene som går i statlige/private skoler, men jeg ser ikke noe behov for en gjennomgang av korreksjonsordningen på det nåværende tidspunkt.

SPØRSMÅL NR. 1008**Innlevert 13. april 2010 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 23. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Kan statsråden redegjøre for om hun mener styremedlemmer i helseforetakene oppnevnt etter forslag fra lokalpolitiske organer har en annen rolle, ansvarsforhold eller posisjon enn alle andre styremedlemmer i foretakene?»

BEGRUNNELSE:

Etter regjeringsskiftet i 2005 ble det lagt opp til en form for partipolitisk representasjon i helseforetakenes styrer. Statsrådets uttalelser om disse representantenes rolle i prosessen om endringer i lokalsykehusenes oppgaver, nødvendiggjør en klargjøring av om hun mener disse styremedlemmene har en annen oppgave eller ansvar enn de øvrige styremedlemmene i foretakene, hvem de representerer og hvem de står til ansvar for.

Svar:

Helseforetakene forvalter viktige samfunnsoppgaver og store ressurser på vegne av fellesskapet og er store virksomheter i det norske samfunn. Det er viktig at styret samlet sett har en kompetanse som reflekterer de oppgavene styret har og de utfordringene de regionale helseforetakene står overfor.

Som representanten er vel kjent med, består styrene i helseforetakene av både eieroppnevnte styremedlemmer og ansattevalgte styremedlemmer. De eieroppnevnte styremedlemmene oppnevnes i samsvarende med bestemmelsene i helseforetaksloven § 21, tredje ledd. Med bakgrunn i regjeringens politiske plattform (Soria Moria I) er det fra 2006 stilt krav om at et flertall av de eieroppnevnte styremedlemmene skal oppnevnes blant foreslåtte folkevalgte fra henholdsvis kommune eller fylkeskommune.

Disse styremedlemmene forutsettes å ha verdifull kompetanse og innsikt i politiske prosesser. I foretaksmøtene i januar 2010 ble det oppnevnt nye styremedlemmer i styrene for de regionale helseforetakene. I forbindelse med oppnevningen ble det presisert at styrene for helseforetakene er kollegiale organer og ikke representative organer. Styrene er imidlertid satt sammen slik at de samlet sett representerer en bredde geografisk, partipolitisk og aldersmessig, og slik at de ivaretar kravet til kjønnsmessig balanse. Styrenes samlede kompetanse og brede representasjon skal gjøre styrene i stand til å balansere ulike interesser og ta en aktiv og sentral rolle for å utvikle spesialisthelsetjenesten og samtidig sikre at dette skjer i tråd med nasjonale føringer.

SPØRSMÅL NR. 1009**Innlevert 13. april 2010 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 21. april 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Deler statsråden PST-sjefens vurdering av konsekvensene av et nei til datalagringsdirektivet, og hvordan forholder han seg til påstandene hun viderefremmer om at Norge betegnes som en fristat i denne sammenheng?»

BEGRUNNELSE:

I et intervju med Aftenposten 12.4.10. advarer PST-sjef Janne Kristiansen så sterkt hun kan mot et nei til EUs datalagringsdirektiv. Hun hevder blant annet at det vil føre til betydelig lavere grad av sikkerhet i Norge enn det er i resten av Europa når det

gjelder terror. Norge blir ifølge PST-sjefen allerede, av ledende politikere og justismyndigheter i Europa, omtalt som en fristat på grunn av manglende harmonisering mellom norsk og europeisk straffelov. F.eks. bemerkes det internasjonalt at Norge fortsatt står på sidelinjen når det gjelder ordningen med fri flyt av bevis mellom EU-landene. Hun frykter også at et norsk nei, mens resten av Europa sier ja, vil føre til at organiserte kriminelle «søker seg» til Norge. PST-sjefens uttalelser synes å forutsette at Norge ikke på selvstendig grunnlag kan eller vil velge et regelverk som sikrer beskyttelse mot denne form for kriminalitet, gitt et nei til direktivet.

Svar:

Jeg er på lik linje med PST-sjefen bekymret for at manglende implementering av datalagringsdirektivet kan ha en uheldig innvirkning på omfanget av kriminell virksomhet i Norge.

Høringsinstansene i politi og påtalemyndighet har i sine hørings svar redegjort for og dokumentert at trafikkdata er blant de sentrale bevismidler i det forebyggende arbeid og etterforskning av alvorlige straffesaker. Det har her blitt vist til en lang rekke av saker som gjelder drap, narkotika, grove ran, seksuelle overgrep, internetrelaterte seksuelle overgrep, vinningskriminalitet og ikke minst datakriminalitet. Jeg vil også trekke frem Kripas' undersøkelse fra mars i år, om "Politiets bruk av trafikkdata". Blant 1.450 straffesaker hvor det hadde blitt ilagt straffereaksjon for drap, grov narkotikaforbrytelse, grove ran og seksuelle overgrep, hadde trafikkdata blitt innhentet i 52 % av sakene. I 82 % av de saker hvor trafikkdata var blitt innhentet, var hovedetterforsker/påtaleansvarlig av den oppfatning at trafikkdata var av stor betydning.

Det er kun et pålegg om en nærmere bestemt lag-

ringstid som kan sikre at politiet også i fremtiden vil kunne innhente trafikkdata. Da EU-landene i 2006 vedtok datalagringsdirektivet, var det også nettopp basert på en felles europeisk erfaring om den store nytten trafikkdata utgjør ved bekjempelsen av terror og alvorlig kriminalitet.

Fra politifaglig hold påpekes det at land som i mindre grad lagrer trafikkdata vil få en lavere grad av sikkerhet ved at mulighetene for å avdekke alvorlig kriminalitet blir begrenset. PST erfarer at terrornettverk arbeider i flere land, og har deltagere med flere nasjonaliteter. Politiets informasjonsinnhenting, enten det er for å forebygge at noe skjer eller for å etterforske noe som har skjedd, må gjøres av flere lands politistyrker i samarbeid. Det er viktig for dette arbeidet at reglene for å sikre tilgang til informasjon er i samsvar med hverandre. Man kan heller ikke se bort fra at kriminelle miljøer vil kjenne til hvilke land som ikke lagrer trafikkdata, og det er derfor en nærliggende fare for at disse vil innrette sin virksomhet til stater som ikke har implementert datalagringsdirektivet.

SPØRSMÅL NR. 1010

Innlevert 13. april 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 23. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre slik at ambulanshelikopterberedskapen i Nord-Norge kan få en beredskap som er nødvendig for å opprettholde akuttberedskapen 24 timer året rundt, slik at innbyggerne i Nord-Norge kan få hjelp hvis en ulykke måtte oppstå?»

BEGRUNNELSE:

Da den tragiske lavoulykken i Salangen skjedde lørdag morgen, var nærmeste ambulanshelikopter satt på bakken etter at mannskapene hadde arbeidet 13 timer i strekk. Ambulanshelikopteret som var stasjonert i Tromsø, kunne nådd fram til ulykkesstedet en time før redningshelikopteret som ble sendt fra Bodø. På en pressekonferanse ved UNN mandag kom det fram at luftambulanshelikopterene i Nord-Norge er operativ 97 prosent av tiden. Hvis vi skal høyne beredskapen slik at alle er operative 24 timer i døgnet året rundt, måtte vi ha hatt en helt annen innsett enn det vi har i dag sier Tor Øydvinn ved UNN.

Svar:

Ambulanshelikoptrenes tilgjengelighet begrenses i hovedsak av værforholdene, teknisk/vedlikehold og hviletidsbestemmelsene innenfor luftfarten. De to siste forholdene medfører at landets ambulanshelikopterbaser har en tilgjengelighet som varierer mellom 96 og 99 pst. Redningshelikoptrene har en tilsvarende tilgjengelighet på 99 pst. Dette er etter min oppfatning en svært god tilgjengelighet.

Hvis en skulle bedre tilgjengelighetstallene ytterligere, så ville dette etter hva jeg har forstått kreve at en har to sett med mannskap/crew per base. Det å gjennomføre et slikt tiltak er selvfølgelig kostbart, men det har også store konsekvenser for tjenesten ved at en begrenset flytid må fordeles på dobbelt så mange crew. Dette vil innebære et lavere erfaringsnivå for det enkelte crew, noe som i så fall vil måtte kompenseres med økt treningsaktivitet for å opprettholde ferdighetsnivået. Det vil igjen øke behovet for teknisk vedlikehold, og sannsynligvis også kreve et større antall reservehelikoptre.

Det er som kjent de regionale helseforetakene som har ansvar for å "sørge for" spesialisthelsetjenester, herunder dimensjonering av luftambulansetjenester til befolkningen. De er følgelig også ansvarlige i forhold til eventuelle vurderinger tilsynsmyndighetene måtte ha av forholdet mellom kapasitet og forsvarlighet. Det som imidlertid er klart er at det har

vært en positiv utvikling i denne delen av ambulansetjenesten gjennom det siste tiåret, ved at en har fått utvidet antallet helikoptre, økt antall baser og utvidet tilstedevakt på enkelte baser. Det er dessuten en relativ stor aktivitetsvekst knyttet til ambulanshelikoptrene og redningshelikoptrene, på henholdsvis 15 pst. og 67 pst. endring fra 2005 til 2009.

SPØRSMÅL NR. 1011

Innlevert 13. april 2010 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 20. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I statsbudsjettdokumentene for 2010 omtaler regjeringen oppfølging av kulturmomsutvalgets utredning. Det omtales herunder å la treningssentre komme inn under merverdiavgiftsregelverket. Flere treningssentre har i dag problemer med å inngå leiekontrakter for lokaler fordi de er utenfor merverdiavgiftssystemet, og utleier av et nylig oppført bygg derfor vil få etterberegnet merverdiavgift.

Vil de nye reglene løse denne problemstillingen og når trer de eventuelt i kraft?»

Svar:

Regjeringen varslet i budsjettdokumentene for 2010 at det arbeides med å legge fram for Stortinget en endring av merverdiavgiftsregelverket for kultur- og idrettssektoren og at det tas sikte på å fremme en proposisjon slik at endringene kan tre i kraft 1. juli 2010, jf. Prop. 1 S (2009-2010) Skatte-, avgifts- og tollvedtak avsnitt 3.2.2.

Som ledd i dette arbeidet, har Finansdepartementet nylig hatt saken på ny høring. Høringsfristen utløp 16. mars 2010. Det har kommet inn om lag 120 høringsuttalelser. Disse er nå til vurdering i Finansdepartementet. Jeg kan derfor ikke si noe nå om hva Regjeringens forslag vil gå ut på. Regjeringen tar imid-

lertid sikte på å fremme en proposisjon for Stortinget så fort som mulig, slik at eventuelle endringer kan tre i kraft fra 1. juli 2010 som tidligere varslet.

Når det gjelder problemstillingen som tas opp, vil jeg på generelt grunnlag gi noen merknader til denne. Jeg antar at stortingsrepresentanten sikter til ordningen med frivillig registrering i Merverdiavgiftsregisteret for næringsdrivende som leier ut bygg eller anlegg som er til bruk i merverdiavgiftspliktig virksomhet, se merverdiavgiftsloven § 2-3. Jeg går ikke inn på hele ordningen, men en konsekvens av denne kan være at registrerte utleiery i forbindelse med skifte av leietakere foretrekker at også ny leietaker er en avgiftspliktig aktør for på denne måten å unngå å måtte tilbakeføre (justere) tidligere fradragsført merverdiavgift. Dette er en generell situasjon for utleiery som er frivillig registrert etter denne ordningen. Alle unnattatte virksomheter, eksempelvis innen bank, forsikring og idrettssektoren, vil dermed kunne oppleve at utleiery - fra et merverdiavgiftsmessig perspektiv - foretrekker merverdiavgiftspliktige aktører.

Et forslag om eventuelle endringer av merverdiavgiftsregelverket på kultur- og idrettsområdet vil ikke inneholde forslag som berører instituttet for frivillig registrering.

SPØRSMÅL NR. 1012**Innlevert 13. april 2010 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun****Besvart 19. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Fra 1. mars d.å. har ytelsene yrkesrettet attføring, medisinsk rehabilitering og tidsbegrenset uførestønad blitt slått sammen under begrepet arbeidsavklaringspenger. Ytelsesnivået er ikke vesentlig endret, men innføringen av meldekort hver 14. dag og tilsvarende utbetalinger har ført til at mange ikke klarer å møte sine forpliktelser fordi beløpet ikke lenger beregnes og utbetales månedlig.

Vil statsråden vurdere å endre utbetalingssystemet slik at ytelsen utbetales samlet månedlig?»

BEGRUNNELSE:

Ved utbetaling av arbeidsavklaringspengene hver 14. dag blir beløpet ofte ikke stort nok til å dekke forfalte regninger og faste utgifter. For mange mottagere, særlig av lave ytelser, er det svært vanskelig å legge noe til side og planlegge dekning av fremtidige, forventede utgifter. I noen måneder blir ytelsen høyere og blir utbetalt 3 ganger ettersom ytelsen beregnes for 5 arbeidsdager pr. uke og dagsatsen fremkommer ved å dele årlig ytelse med 260. De fleste faste utgifter som husleie, avdrag på lån, barnehagekostnader o.l. forfaller pr. måned og kan ikke fordeles til måneder med høyere ytelser. Det er derfor dårlig samsvar mellom systemet for beregning av, og forfall av, faste utgifter og NAVs system for utbetaling av arbeidsavklaringspenger basert på meldekort hver 14. dag.

SPØRSMÅL NR. 1013**Innlevert 14. april 2010 av stortingsrepresentant Frank Bakke Jensen****Besvart 20. april 2010 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«TV2 har rapportert flere saker der fritidsbåter er registrert som fiskebåter. I følge reportasjen for å unndra skatt og avgifter. En eventuell unnfalleshhet fra direktoratet av dette slag vil jo i tilfelle skape mulighet for svindel.

Er dette i tråd med hvordan ministeren vil ha direktoratet drevet, og hvilke tiltak har statsråden iverksatt for å gjennomgå denne sakens historie og rutineene ved slik registrering i fiskeridirektoratet?»

Svar:

Det er nær sammenheng mellom bestemmelsene om reduksjon av ytelse i forhold til samtidig arbeide-timer, bruk av meldekort og etterskuddsvis utbetaling hver 14. dag.

Etterskuddsvis utbetaling gir en klar kobling mellom rett og plikt ved at utbetalingene forutsetter at brukeren har gjennomført avtalte aktiviteter i perioden forut for utbetalingstidspunktet.

I Ot.prp. nr. 4 (2008-2009) foreslo departementet å velge hver fjortende dag fordi en mente at det ble for mye å pålegge brukerne å holde orden på bl.a. deltagelse på arbeidsrettede tiltak og arbeidet tid over en enda lengre periode. Brukeren ville dessuten måtte vente veldig lenge på ytelsen sin hvis den skulle utbetales etterskuddsvis hver måned. Utbetalingssystemet har vært brukt for attføringspenger og dagpenger i mange år uten at det har blitt rapportert om annet enn overgangsproblemer for enkelte brukere. Stortinget har ikke hatt innvendinger til forslaget.

Jeg har forståelse for at brukerne trenger litt tid til å tilpasse seg til utbetalinger hver fjortende dag. Jeg vil likevel minne om at alle som før 1. mars 2010 mottok attføringspenger allerede har fått ytelsen utbetalt hver fjortende dag, og at de øvrige brukerne fikk informasjon om denne omleggingen i god tid før den ble iverksatt. Jeg ser derfor ikke behov for endringer i utbetalingssystemet nå.

tar derfor årlige ryddinger i registeret, for å sikre at fartøy slettes dersom de ikke har registrert tilstrekkelig fangst. Ved siste gjennomgang ble 161 fartøy slettet på denne måten, og i perioden fra 2007 og fram til i dag er 455 fartøy slettet. Jeg gjør oppmerksom på at dette kan handle både om fartøy som tidligere er registrert med fangst og utvilsomt har tjent som fiskefartøy, og muligens også om fartøy som det aldri er registrert fangst på. Dette har vi foreløpig ikke undersøkt nærmere.

I TV2s reportasje ble det hevdet at over 1000 fritidsbåter kan være feilregistrert i merkeregisteret. Jeg er ikke kjent med hvordan man har kommet fram til dette tallet. Fiskeridirektoratet har overfor departementet opplyst at de antar at ca 100 båter av den typen som er nevnt i saken, er oppført i merkeregisteret, men bare noen få av disse står registrert uten tilstrekkelig fangst. Disse vil rutinemessig bli slettet ved neste rullering. Fiskeridirektoratet har opplyst at de i tillegg vil foreta en ekstra gjennomgang av merkeregisteret, for å se om det er fartøy som bør undersøkes nærmere. Ved utgangen av 2009 var det 6510 fartøy i merkeregisteret.

Innføring i merkeregisteret har skatte- og avgiftsmessige konsekvenser, og det er derfor viktig at registreringen er korrekt. Alle fartøy som benyttes til ervervsmessig fiske, også i kombinasjon med annen aktivitet som for eksempel fritidsaktiviteter, skal stå i merkeregisteret.

Når det gjelder merverdiavgift, er det imidlertid viktig å være klar over at innføring i merkeregisteret i seg selv ikke er tilstrekkelig for å få fritak. Dette har sammenheng med at avgiftsfritak er betinget av at fartøyet utelukkende nyttes til ervervsmessig fiske.

Merverdiavgiftsregelverket stiller opp strenge vilkår for å komme inn under fritaket. For det første må fartøyet kun benyttes til fiske, og det må også

være skikket til dette både når det gjelder byggemåte og utstyr. For de mindre fiskefartøyene er fritaket videre betinget av at det kan fremlegges bekreftelse fra skattekontoret om at kjøperen er registrert i Merverdiavgiftsregisteret og i løpet av de siste 12 måneder har hatt omsetning av fisk som overstiger beløpsgrensen for registrering. Videre skal det foreligge en erklæring fra kjøper om at fartøyet utelukkende er til bruk i yrkesmessig fiske.

Registrering i merkeregisteret er også et vilkår for fritak for avgift på båtmotorer og avgift på mineralolje, og skattemessig kan registrering av fiskebåter reise særlige spørsmål om berettigelse av eventuelle avskrivningsfradrag og andre driftsfradrag i tilknytning til båten.

Jeg er opptatt av at fiskerimyndighetene og skatte- og avgiftsmyndighetene skal ha et godt samarbeid for å sikre at registreringsbestemmelsene og skatte- og avgiftsregelverket ikke omgås. Vi vil derfor etablere en rutine slik at Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet blir informert av Fiskeridirektoratet når fartøy slettes fra registeret.

Jeg er også innstilt på å gjøre endringer i regelverket for å gjøre det vanskeligere å føre rene fritidsfartøy inn i merkeregisteret. Fiskeridirektoratet har i noen tid arbeidet med et forskriftsforslag som blant annet vil koble innføring i merkeregisteret til sjøfartsmyndighetenes krav til sikkerhet for fiskefartøy. Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet vil få anledning til å komme med innspill før forslaget blir sendt på høring. Fiskeridirektoratet har opplyst at de tar sikte på å sende forslaget på høring med det første.

Jeg har tillit til at de skisserte tiltakene vil bidra til å styrke ytterligere forvaltningens kontroll med at det aktuelle regelverket ikke omgås.

SPØRSMÅL NR. 1014

Innlevert 14. april 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 22. april 2010 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Regjeringen foreslo nylig at biblioteksoppgavene i ABM-utvikling i hovedsak skal overføres til Nasjonalbiblioteket. Flytting av biblioteksoppgavene og oppstyking av ABM-utvikling får utvilsomt konsekvenser for arkiv-, bibliotek- og museumssektoren.

Har konsekvensene av å bryte med ABM-perspektivet som lå til grunn for opprettelsen av ABM-

utvikling blitt tilstrekkelig utredet, og hvilke planer har statsråden for "rest-ABM-utvikling" og for styrking av arkiv- og museumsfeltet?»

BEGRUNNELSE:

ABM-utvikling - Statens senter for arkiv, bibliotek og museum ble opprettet i 2003. Grunnlaget for opprettelsen var St. meld. nr. 22 (1999-2000). ABM-

utvikling ble opprettet for å drive strategisk utviklingsarbeid på arkiv-, bibliotek- og museumsfeltet og for å arbeide på tvers av faglige sektorgrenser. Et enstemmig Storting stod bak opprettelsen.

I 2009 la regjeringen fram tre stortingsmeldinger på abm-feltet som alle hver på sitt vis har betydning for ABM-utviklings arbeidsfelt og der det fortsatt fokuseres på abm-perspektivet:

- St. meld. nr. 23 (2008-2009) Bibliotek. Kunnskapsallmenning, møtestad og kulturarena i ei digital tid.
- St. meld. nr. 24 (2008-2009) Nasjonal strategi for digital bevaring og formidling av kulturarv.
- St. meld. nr. 49 (2008-2009) Framtidas museum. Forvaltning, forskning, formidling, fornying.

12. februar besluttet regjeringen at biblioteksoppgavene i ABM-utvikling i hovedsak skal overføres til Nasjonalbiblioteket. Universitets- og høyskolerådet (UHR) meldte etter vedtaket at de ønsket oppgavene knyttet til fag- og forskningsbibliotekene til et organ under Kunnskapsdepartementet og ikke til Nasjonalbiblioteket. Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet er per i dag, etter det undertegnede forstår, ikke kommet til enighet om plassering av disse biblioteksoppgavene.

I en artikkel i Klassekampen 8. april d.å. fremkommer det at statsråden forespør større museumsinstitusjoner om å overta oppgavene ABM-utvikling har på museumsfeltet. Dette vitner om at fremtiden for den statlige museumspolitikken er uklar.

Det er i det hele tatt svært uklart hvordan arbeidet med oppgavene på arkiv-, museums- og det digitale feltet - "rest-ABM-utvikling" - er tenkt organisert etter at bibliotekoppgavene flyttes ut. Situasjonen avhenger bl.a. både av hvilke oppgaver som defineres som biblioteksoppgaver, hvilke ressurser som blir igjen og om "rest-ABM-utvikling" skal splittes eller eksistere videre som egen stat.

Svar:

Regjeringen har besluttet at ABM-utviklings bibliotekoppgaver i hovedsak skal overføres til Nasjonalbiblioteket. Behovet for større samordning på bibliotekfeltet ble varslet i St.meld. nr. 23 (2008-2009) Bibliotek. Kunnskapsallmenning, møtestad og kul-

turarena i ei digital tid, og Stortinget sluttet seg til en gjennomgang av oppgavefordelingen, jf. Innst. S. nr. 320 (2008-2009). Bakgrunnen for dette vedtaket er at biblioteksektoren står overfor store utfordringer i en digital tidsalder. Vi trenger derfor en overordnet politikk som bidrar til å utvikle nye strukturer og fremtidsrettede løsninger for hele bibliotekfeltet.

En konsekvens av å flytte ABM-utviklings bibliotekoppgaver er at det samtidig må tas stilling til fremtidig forvaltning av privatarkiv- og museumsfeltet. Jeg vil understreke at det fremdeles er statens politikk å utvikle og fremme et samarbeid på abm-feltet. Arkiv, bibliotek og museum er knyttet sammen med både faglige og organisatoriske bånd og utgjør således en felles sektor samtidig som de også er spesialiserte og særegne felter av kultur- og samfunnslivet. Når jeg nå velger å gjøre endringer i statlige institusjoners oppgaveportefølje er dette i større grad en justering av virkemiddelbruken enn en endring i overordnede målsetninger for arkiv-, bibliotek- og museumspolitikken.

Det er viktig at man ved omorganiseringen av abm-feltet også legger vekt på å utvikle satsinger som kommer hele arkiv-, bibliotek-, og museumsfeltet til gode. Ikke minst er en tverrgående abm-tilnærming avgjørende for å møte teknologiske utfordringer og utnytte de mulighetene som digital teknologi gir.

Denne regjeringen har høye ambisjoner for kulturpolitikken. Gjennom stortingsmeldingene om henholdsvis bibliotek og museum har vi allerede signalisert hvordan vi mener disse sektorene bør styrkes i tiden fremover. Samtidig holder vi fast på betydningen av å se de tre sektorene i sammenheng. Digitaliseringsmeldingen legger til grunn at hele abm-feltet skal styrkes når det gjelder digitalisering av kulturarven. Dette er et prioritert område også for arkivfeltet. Ellers er styrking av de forskjellige kulturfeltene en vurdering i budsjettprosessen, som det for 2011 er for tidlig å si noe om.

Kulturdepartementet er i gang med en prosess for å vurdere den videre forvaltningen av arkiv- og museumsfeltet, i dialog med berørte parter. Jeg vil ha møter med representanter for partene i løpet av våren. Målet er en organisatorisk løsning som både ivaretar behovene til hver enkelt sektor og legger til rette for samarbeid på tvers.

SPØRSMÅL NR. 1015**Innlevert 14. april 2010 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen****Besvart 23. april 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Kan statsråden bidra til at innholdet i Integrerings- og mangfoldsdirektoratets rapport om Human Rights Service gjøres kjent for offentligheten, og kan han klargjøre hva IMDi mener med at en slik rapport ikke lenger er "hensiktsmessig"?»

BEGRUNNELSE:

Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) har lagt ut en nyhetssak på sin hjemmeside datert 8. april, hvor det fremgår at direktoratets gjennomgang av opplysninger knyttet til Human Rights Service (HRS) viser at sistnevnte har innfridd kravene for tildeling av tilskudd i perioden 2006 til og med 2009. Det foreligger dermed ikke grunnlag for å kreve tilbakebetaling av tidligere tilskudd som er gitt til organisasjonen.

Dette arbeidet ble i sin tid initiert av Arbeids- og Integreringsdepartementet på bakgrunn fra en henvendelse fra Amal Aden. Opprinnelig ble dette omtalt som en granskning av organisasjonen. Saken ble mye omtalt i media hvor det også ble fremsatt flere alvorlige påstander.

På hjemmesiden til HRS kan man lese at IMDi gjennom flere måneder har arbeidet med en rapport om denne saken, i tråd med departementets opprinnelige forespørsel. Nå heter det imidlertid fra IMDi at det ikke lenger er "hensiktsmessig" å utarbeide en slik rapport. Dette fremstår noe spesielt siden tidligere signaler tydet på at rapporten var nært forestående og deler av denne allerede har lekket til Aftenposten.

Kilder:

- <http://www.rights.no/publisher/publisher.asp?id=56&tekstid=3454>

- <http://imdi.no/no/Nyheter/2010/PM-Amal-Adens-henvendelse-vedr-Human-Rights-Service-HRS/>

Svar:

På bakgrunn av Amal Adens henvendelse til Arbeids- og inkluderingsdepartementet sommeren 2009 om Human Rights Service (HRS), ba departementet, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi) om å besvare henvendelsen. Det er IMDi som forvalter tilskuddsordningen til landsdekkende organisasjoner, hvor HRS i 2009 var en av ti organisasjoner som mottok slik støtte.

For å kunne besvare henvendelsen har IMDi foretatt en saksforberedelse som tok sikte på å opplyse saken best mulig. Som en del av sitt beslutningsgrunnlag har IMDi utarbeidet et dokument som blant annet gjennomgår opplysningene som foreligger i saken. Dokumentet ble sendt begge partene for uttalelse for ytterligere å sikre deres partsrettigheter. Dokumentet hadde i denne fasen av arbeidet form av utkast til en rapport.

IMDi har under saksbehandlingen kommet til at det ikke vil være behov for å utarbeide noen rapport i tillegg til ovennevnte dokument for at IMDi skal kunne utøve sin rolle som tilskuddsforvalter.

Ovennevnte dokument har vært unntatt offentlighet på grunn av at dokumentet inneholder opplysninger som er underlagt taushetsplikten.

Fra den 19. april 2010 har dokumentet vært tilgjengelig for offentligheten ved at Nettavisen har lagt det ut på sine nettsider.

Når dokumentet nå er gjort alminnelig kjent og tilgjengelig på denne måten, er det ikke lenger grunn til å unnta det fra offentlighet.

SPØRSMÅL NR. 1016**Innlevert 14. april 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 23. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«En skattyter som fikk dekket sine behandlingskostnader ved en privat klinikk av arbeidsgiver, har i følge HA den 13.4. blitt "belønnet" av staten med en solid restsatt til tross for at behandlingen reduserte hans sykeperiode med åtte måneder og sparte staten for store kostnader.

Mener statsråden at arbeidsgiver og arbeidstager i en slik situasjon skal unnlate å foreta seg noe, la arbeidstager bli langtidssykemeldt og heller påføre staten store kostnader?»

Svar:

Det er leit at disse skattereglene kom overraskende på skattyter. Jeg vil gjerne bidra til klargjøring. De siste 20 år har det norske skattesystemet beveget seg i retning av færrest mulig fradrag og at all godtgjøring fra arbeidsgiver skal skattlegges mest mulig likt. Så er det på budsjettets utgiftsside at vi søker å støtte ulike gode formål og ordninger.

Med jevne mellomrom fremmes det likevel forslag om skattestimulanter til ulike gode formål og ordninger. Når det gjelder skattefritak for arbeidsgivers dekning av behandlingsutgifter, viser jeg til Dokument 8:41 S (2009-2010), som jeg avga uttalelse til i brev av 29. januar 2010. Imøtekommelse av slike forslag vil ikke bare gjøre skattesystemet mer komplisert, avhengig av omfang og antall. Over tid vil slike fritaksordninger også uthule skattegrunnlaget.

En slik utvikling var en av hovedgrunnene til den store skattereformen som ble vedtatt av Stortinget i juni 1991. Fra syttitallet og framover kom stadig nye skattestimulerte ordninger inn i skattesystemet. Totalprovenyet ble søkt holdt oppe gjennom en økning av marginalsattene på bl.a. arbeid.

Skattereformens grunntanke var bredere skattegrunnlag i bytte mot lavere marginalsatt på lønn og en lav, flat kapitalskattesatt. På denne måten fikk landet et bedre, mer effektivt og ikke minst mer rettferdig skattesystem. Det siste kom i stor grad som følge av lik fradragsverdi uavhengig av inntektens størrelse.

Mangel på skattefradrag må ikke oppfattes som et ønske fra myndighetene om at en skal "unnlate å foreta seg noe". Det er mange aktiviteter som kan være ønskelig og fornuftig å foreta, selv uten skattefradrag.

Normalordningen for arbeidsgivers dekning av private kostnader for ansatte er som kjent at arbeidsgiver har fradragsrett for ytelsene i sin næringsvirk-

somhet, mens den ansatte har skatteplikt for ytelsen.

Skattefritak for særlige typer naturalytelser i arbeidsforhold, for eksempel arbeidsgivers dekning av behandlingsutgifter eller kjøp av helseforsikringer, kan fort gi incentiver til skattemessig tilpasning i valg av avlønningsform. Dette kan for eksempel skje ved at arbeidstaker og arbeidsgiver flytter godtgjøring fra lønn som skattlegges til finansiering av ytelser som ikke skattlegges. Slik uthuling av skattegrunnlaget vil stride mot den nevnte målsetningen om brede skattegrunnlag og moderate skattesatser, som er nødvendig for å skape et effektivt skattesystem.

Skattefritak for arbeidsgivers dekning av private kostnader har uheldige fordelingsmessige konsekvenser, og bidrar til å motvirke de inntektsutjevnerende egenskapene i skattesystemet. For det første vil et fritak gi størst økonomisk uttelling for dem som har de høyeste inntektene og dermed høyest marginalskatt. For det andre viser empiriske undersøkelser at forekomsten av naturalytelser (såkalte frynsegoder) generelt øker med stigende inntekt. Også når det gjelder skattefritak for helseforsikring og behandling av sykdom må vi anta at det først og fremst vil komme dem med høy eller middels inntekt til gode, mens lavtlønnede i mindre grad vil få dette dekket av arbeidsgiver. Disse må da dekke slike utgifter med allerede beskattede midler. Enda større blir kontrasten i forhold til dem som står utenfor arbeidsmarkedet, for eksempel trygdede og arbeidsledige. En slik forskjellsbehandling er uheldig, og undergraver fordelingsmålene i skattepolitikken. Skattesystemet er ikke nødvendigvis egnet som verktøy til å realisere målsetninger på andre politikkområder, herunder helsepolitikken.

Det tidligere skattefritaket for arbeidsgivers dekning av behandlingsutgifter og helse-/behandlingsforsikringer ble innført i 2003 og avskaffet i forbindelse med skattereformen 2006, jf. St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 1 (2005-2006). Skattereformen innebar en opprydding og innstramning i rekke særordninger i skattesystemet som sto igjen eller hadde utviklet seg etter reformen i 1992, blant annet også innstramning i beskatningen av enkelte naturalytelser.

Tiltak som bringer sykmeldte raskere tilbake til arbeid, kan ha en positiv samfunnsøkonomisk virkning. Organiseringen og finansieringen vil imidlertid ha stor betydning for egenskapene ved tiltakene.

Etter Regjeringens mening ivaretas målet om styrket innsats overfor sykmeldte gjennom ordningen

”raskere tilbake”. Hensikten med ordningen er å få sykmeldte raskere tilbake til arbeidslivet, noe som blant annet innebærer reduserte ventetider og raskere behandling. Gjennom ”raskere tilbake” tilbyr regionale helseforetak ulike behandlingstjenester og arbeids- og velferdsetaten ulike arbeidsrettede tiltak for sykmeldte. I denne ordningen er utvelgelsen av hvem som skal få raskere behandling ikke overlatt til arbeidsgivere eller prisgitt den enkelte arbeidsgivers

økonomi. Midlene som anvendes kan dermed settes inn på de områdene hvor en styrket behandlingskapasitet kan gi best effekt for de sykmeldte.

En skattesubsidiert ordning kan også medføre en økning av etterspørselen etter privat helsebehandling, og dermed økt personellbruk i den private helsesektoren. Dette vil kunne svekke ønskelig personelltilgang til den offentlige helsesektoren.

SPØRSMÅL NR. 1017

Innlevert 14. april 2010 av stortingsrepresentant Per Sandberg

Besvart 20. april 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Vil statsråden ta grep for å få endret praksisen ved kontoret for voldsoffererstatning?»

BEGRUNNELSE:

I etterkant av straffesakene om drapene på det som ble omtalt som ”Dødens gård” har Kontoret for voldsoffererstatning avkortet deler av erstatningsbeløpet til etterlatte etter et av ofrene. Begrunnelsen skal være at drapene skjedde som ledd i kriminell virksomhet. Avkortningen skjedde til tross for at domstolen hadde utmålt en høyere erstatning til de etterlatte.

Jeg finner det problematisk at Kontoret for Voldsoffererstatning overprøver avgjørelser fattet av domstolene og er interessert i å høre hva Statsråden vil gjøre med denne problemstillingen.

Svar:

Spørsmålet er relatert til en konkret sak som er avgjort av Kontoret for voldsoffererstatning. Saken ble påklaget 26. mars 2010 til Erstatningsnemnda for voldsofre. Klagesaken er ikke avgjort ennå. Jeg kommenterer ikke konkrete saker, i hvert fall ikke en som er under klagebehandling.

Nedenfor vil jeg imidlertid knytte noen generelle kommentarer til spørsmålet om voldsoffererstatningsmyndighetene bør komme til samme resultat

som domstolene når det gjelder erstatningsutmålingen:

Jeg har tillit til at domstolene fatter riktige avgjørelser. Når domstolene har utmålt et erstatningsbeløp, vil dette skape en berettiget forventning hos voldsofre. Videre bør forvaltningen prinsipielt ikke komme til et annet resultat enn domstolene ved vurderinger av det samme saksfaktum i forhold til de samme rettsregler, idet det vil kunne svekke domstolenes legitimitet.

Voldsoffererstatningsmyndighetene bør derfor som utgangspunkt ikke redusere erstatningen mer enn forskjellene i regelverk tilsier. Domstolene utmåler skadevolders erstatningsplikt etter skadeserstatningsloven og alminnelig erstatningsrett, her kan det blant annet gjøres reduksjon på grunn av skadevolders forhold. Ikke alle tapsposter som retten kan idømme dekkes etter voldsoffererstatningsordningen, for eksempel vil de fleste tingsskader falle utenfor. Voldsoffererstatningsmyndighetene utmåler hva staten skal erstatte etter voldsoffererstatningsloven, blant annet gjelder et maksimumsbeløp.

Unntak kan imidlertid tenkes i tilfelle hvor det er kommet nye og viktige opplysninger etter at domstolene avgjorde saken.

Etter min oppfatning følger voldsoffererstatningsmyndighetene prinsippene ovenfor. Jeg ser derfor ikke behov for å komme med retningslinjer om dette.

SPØRSMÅL NR. 1018**Innlevert 14. april 2010 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 26. april 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud****Spørsmål:**

«CERN er interessert i å etablere et grønt datasenter i Norge. Flere land viser sin interesse for å få dem til å etablere seg og tilbyr gode vilkår for å få dette til.

Vil ministeren sørge for en tydelig og direkte støtte fra Regjeringen slik at CERN får en rask avklaring vedrørende norske myndigheters støtte for utviklingen av et norsk senter?»

BEGRUNNELSE:

Et konsortium bestående av Lyse, IBM, Smedvig Eiendom og Ipark har utviklet en unik modell der et norsk datasenter for CERN kan tilbys i en fjellhall i Rennesøy kommune, utenfor Stavanger.

Datasenteret skal prosessere data fra CERNs pågående fysikkeksperiment.

Diss har hatt kontakt med CERN datasenter siden sensommeren 2009 om dette, og CERN har skriftlig bekreftet positiv interesse.

En opprettelse av et CERN datasenter her vil fungere som et nasjonalt referansesenter i Norge og bane vei for industrielle løsninger andre steder i landet. Ringvirkningene antas å bli betydelige.

Nye løsninger mht energibruk, kjøling og miljø skal utvikles. Ettersom det er snakk om et utviklingsprosjekt er norsk myndighetsstøtte en forutsetning, og CERN har behov for en hurtig avklaring for støtte til utvikling av et norsk senter. Finland har nå kommet på banen gjennom CSC-IT Center for science, som er direkte underlagt Utdanningsdepartementet, disse tilbyr nå CERN gunstig lokalisering i Finland. Google har pga. gunstige betingelser allerede valgt å etablere et datasenter i Finland.

Uten en tydelig og direkte involvering fra norske myndigheter, anses det ikke mulig å vinne frem i å få et datasenter lagt til Norge.

Svar:

Jeg er kjent med at det foreligger et tilbud fra et norsk konsortium representert ved Ipark, og at CERN overfor konsortiet har bekreftet sin interesse for konseptet som er tilbudt, og stilt seg positive til å se på utviklingsmulighetene i prosjektet, inklusive de energi- og miljømessige aspektene.

Som IKT-minister synes jeg det er meget interessant dersom norske grønne datasentre kan huse datakapasitet for en krevende og respektert kunde som

CERN. Norge har generelt gode forutsetninger for å huse energieffektive datasentre blant annet fordi vi har lokasjoner med rikelig tilgang på naturlig nedkjøling, stabile politiske forhold, kompetent arbeidskraft og relativt god bredbåndsinfrastruktur.

CERN er en betydelig bruker av regnekapasitet og høyhastighetsnett også i et globalt perspektiv, og bruker et eget distribuert nettverk (GRID) til å håndtere de ekstreme mengdene data og regnekraft. Det er over 130 noder i 34 land som deltar i dette distribuerte datanettet for lagring og tungregning. Norges deltagelse i GRID'en er organisert gjennom NorGrid (Uninett) og betalt av Norges Forskningsråd, og Norge tar imot, lagrer og prosesserer svært store mengder data fra CERN allerede i dag. I de senere år har CERN fått stor oppmerksomhet i forbindelse med den nye partikkelakseleratoren Large Hadron Collider (LHC), som bl.a. ventes å frambringe nye grunnleggende kunnskaper om universitets opprinnelse. Behovet for større regnekapasitet knytter seg bl.a. til bearbeiding av rådata fra LHC-eksperimentene. Dette er en del av grunnlaget for at CERN er i en prosess med å skaffe seg større kapasitet for datasentraler.

Norge er opptatt av at medlemskapet i CERN skal ha nytte for norsk næringsliv. For å bedre fordelingen av den såkalte industrireturen, dvs. leveranser av varer og tjenester fra virksomheter i medlemslandene, tok Norges delegater til CERN i 2007 initiativ til endringer som nå er gjennomført i regelverk og policy for CERNs innkjøp fra medlemslandene. Videre er det opprettet en Norge-CERN arbeidsgruppe med representanter fra CERNs administrasjon, de norske delegater og industriattachéen (Industrial Liaison Officer), Norges permanente delegasjon i Genève samt norske CERN-ansatte og brukere. Siktemålet med denne arbeidsgruppen er å finne felles tiltak som bl.a. kan bidra til å forbedre norsk industriretur og teknologioverføring. I følge Norges forskningsråd har det målrettede norske arbeidet ført til en økning i industrireturen fra 2 prosent i 2005 til 22 prosent i 2009.

Relevante departementer har i sakens anledning hatt møte med konsortiet som Ipark leder, og det har også vært undersøkt med CERN hvorvidt det forutsettes statlig innsats eller engasjement for å sikre lokalisering i Norge. Så langt foreligger det ikke slike signaler fra CERN. De berørte departementer holder seg imidlertid løpende orientert om utviklingen i saken.

SPØRSMÅL NR. 1019**Innlevert 14. april 2010 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 23. april 2010 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Verdenshandelen får et stadig sterkere fokus på mineralske råstoffer. Skal denne næringen bygges opp, er det behov for statlige rammevilkår og virkemidler. For å få til økt satsing i Norge og særlig i Nord-Norge er kapitaltilgang viktig.

Vil statsråden iverksette tiltak og vikemidler som eksempelvis fond til å styrke egenkapital i kompetente eierselskap, skattemessige insentiver til prospektering og infrastrukturtiltak for å nå mineralforekomstene?»

BEGRUNNELSE:

Mineraler er råstoffer som moderne industri og velferd er avhengig av. Høyere prisdannelse og kamp om monopoler er klare signaler på mange mineralers viktige betydning i vårt moderne samfunn. Norge ligger langt etter våre naboland i å registrere aktuelle mineralressurser. Sverige og Finland har brukt mer enn ti ganger så store ressurser på dette som Norge det siste tiåret. Geologisk kartlegging er forutsetningen for prospektering, næringsutvikling og råvaresikkerhet. Det er viktig at staten bidrar med gode rammevilkår for denne næringen.

Svar:

Jeg er opptatt av å legge til rette for at bergverksnæringen har gode rammebetingelser som kan stimulere til økt verdiskaping og lønnsomme bedrifter. På samme måte som resten av næringslivet er bergverksnæringen avhengig av generelle økonomiske rammevilkår, slik som kronekurs, lave renter og en politikk som sørger for et akseptabelt kostnadsnivå for konkurranseutsatt næringsliv i Norge. Stabile og forutsigbare rammebetingelser er avgjørende også for bergverksnæringen. Næringen er avhengig av en god krafttilgang og at miljø- og klimapolitikken gir grunnlag for at lønnsomme bedrifter kan utvikle seg videre i Norge.

Mineralloven trådte i kraft 1. januar i år. Den er et viktig bidrag i regjeringens satsing på utnyttelse av landets naturressurser. Gjennom mineralloven stimulerer vi til økt kartlegging av mineralressursene i Norge ved å utvide leteretten til å gjelde for alle mineraler. Tidligere kunne man uten grunneiersamtykke bare lete etter statens mineraler (f.eks. gull, sølv,

jern, kobber osv.). Dette er forandret i den nye loven. Nå kan man også lete etter grunneiers mineraler uten samtykke fra grunneier. Dette vil gjøre det enklere å kartlegge berggrunnen. Økt kartlegging og kunnskap om berggrunnen vil også være viktig for den kommunale arealplanleggingen. Det gir blant annet kommunene bedre muligheter til å sette av områder til råstoffutvinning i sine planer.

Norges geologiske undersøkelse (NGU) er et forskningsbasert forvaltningsorgan og har som kjerneoppgave å produsere og distribuere basiskunnskap, blant annet om Norges berggrunn. NGU har en grunnleggende kompetanse om landets geologiske oppbygning og mineralressurser. NGUs kartleggingsvirksomhet, og den informasjonen om mineralforekomster i Norge som de har gjort tilgjengelig, danner grunnlaget for leting (prospektering) etter metalliske og mineralske råstoffer som vil kunne resultere i påvisning av nye forekomster med mulighet for næringsutvikling og verdiskaping. Etatens arbeid omfatter oversiktskartlegging og går fram til påvisning av en forekomst. Mer detaljerte undersøkelser av en forekomst må næringen selv forestå.

Det offentlige virkemiddelapparatet kan også på visse vilkår bidra med virkemidler som har til hensikt å styrke bedriftenes muligheter og kapasitet til å foreta lønnsomme investeringer. Både Innovasjon Norge og Investinor AS tilbyr risikokapital gjennom henholdsvis låne- og garantiordninger og egenkapital. Eksempelvis gav Innovasjon Norge i 2009 et lån på 90 mill. kroner til investeringer og oppstart av gruvevirksomheten i Sydvaranger Gruve AS. På forskningsområdet er både Norges forskningsråds program Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) og ordningen for såkalt nærings-ph.d. aktuelle virkemidler for å øke forskningsinnsatsen i bedrifter med forskningssambisjoner på mineralområdet. Bedriftene i bergverksnæringen har dessuten også muligheter til å søke om skattefradrag for forsknings- og utviklingsaktivitet gjennom Skattefunnordningen.

Jeg vil avslutningsvis påpeke at Nærings- og handelsdepartementet følger utviklingen i næringen nøye med sikte på å legge til rette for størst mulig verdiskaping. Jeg tar sikte på å starte et arbeid med en samordna politikk for bergverksnæringen i nær fremtid.

SPØRSMÅL NR. 1020**Innlevert 14. april 2010 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 22. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Er det intensjonen i regelverket at avgiftsmyndigheter og skattemyndigheter for en gitt virksomhet kan komme til forskjellig standpunkt om hvorvidt en virksomhet er skattepliktig, slik at virksomheten ikke får fradrag for inngående merverdiavgift, og samtidig må den skatte av overskuddet, og mener i så fall finansministeren at det bør være slik?»

BEGRUNNELSE:

I et gitt tilfelle er en virksomhet nektet fradrag for inngående merverdiavgift fordi avgiftsmyndighetene ikke anså det som virksomhet i tilstrekkelig grad, mens skattemyndighetene på sin side anså virksomheten som skattepliktig virksomhet. Den næringsdrivende får således det verste av to verdener.

Jeg ser at dette kan skje dersom man ikke har tilstrekkelig omsetning til å nå grensen på 50 000 kroner for merverdiavgiftsberegning. Men i spørsmålet forutsettes det altså at omsetningen er tilstrekkelig.

Svar:

Som daværende finansminister Kristin Halvorsen påpekte i svar på spørsmål nr. 1356 fra representanten Ulf Leirstein er det flere regelsett i skatte- og avgiftsretten som knytter virkninger til begrepet "virksomhet". Om det drives virksomhet er f.eks. av betydning for beregning av personinntekt, tidfesting av inntekter og kostnader etter skatteloven. Om det drives virksomhet er også av betydning for hvorvidt det foreligger registreringsplikt i Merverdiavgiftsregisteret.

I svaret på spørsmål nr. 1356 er det redegjort for utgangspunktene i vurderingen av hvorvidt det drives virksomhet i skattelovgivningens forstand. Det samme er gjort i svar på spørsmål nr. 1434 fra representanten Ulf Leirstein.

Når det gjelder merverdiavgiften er det i utgangspunktet kun næringsdrivende som er registreringspliktige i Merverdiavgiftsregisteret. Å drive virksomhet er med andre ord et vilkår for registreringsplikt. Drives det ikke virksomhet vil det som hovedregel ikke foreligge plikt til å beregne utgående mer-

verdiavgift og det vil ikke foreligge fradragsrett for inngående merverdiavgift på anskaffelser.

I utgangspunktet er vurderingen av om kravet til næringsvirksomhet etter merverdiavgiftsloven er oppfylt den samme som i skatteretten. Begrepets innhold er blitt presisert gjennom omfattende rettspraksis på skatterettens område. Virksomheten må være av en viss varighet og ha et visst omfang, den må objektivt sett være egnet til å gi overskudd og den må drives for eiers egen regning og risiko. I vurderingen av om vilkårene er oppfylt, vil en rekke momenter være relevante. Hvilken vekt de ulike momentene skal tillegges, vil likevel være bransjeavhengig.

Selv om kravet til næring i utgangspunktet er det samme i skatte- og merverdiavgiftsretten, er det enkelte sider ved merverdiavgiften som gjør at vurderingene kan slå ulikt ut. Dette gjelder blant annet hensynet til at merverdiavgiftsloven i størst mulig grad skal være konkurransenøytral, det vil si at aktører i samme marked bør ha samme vilkår.

En sentral forskjell fra inntektsskatten er også at merverdiavgiften er en transaksjonsavgift. Avgiften utløses av transaksjoner hvor den viktigste transaksjonen er omsetning. Omsetning er definert som levering av varer og tjenester mot vederlag. Som hovedregel er det derfor ikke tilstrekkelig for registrering i Merverdiavgiftsregisteret at det drives virksomhet. Det må i tillegg omsettes varer og tjenester, og denne omsetning må overstige 50 000 kroner i løpet av en 12 måneders periode (frivillig sektor har en særskilt beløpsgrense for registrering på 140 000 kroner). Dette innebærer at enkelte inntektstyper som ikke oppfyller krav til omsetning i merverdiavgiftslovens forstand, lettere kan anses som virksomhet etter skatteloven enn etter merverdiavgiftsloven. Det kan også forekomme at en person som skatterettslig anses som næringsdrivende, ikke har rett eller plikt til registrering i Merverdiavgiftsregisteret fordi de tjenester han omsetter ikke er avgiftspliktige.

Systemforskjeller mellom inntektsskatten og merverdiavgiften gjør dermed at det vil kunne oppstå situasjoner hvor konklusjonen på spørsmålet om det utøves næringsvirksomhet kan bli forskjellig etter de to regelsettene.

SPØRSMÅL NR. 1021**Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 23. april 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken****Spørsmål:**

«Bergens Tidende og andre medier har den siste tiden skrevet om at Bufetat region vest er pålagt av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) å spare inn 134 millioner kroner i inneværende år. Direktøren i Bufetat region vest har uttalt at hun ikke kan garantere at nedskjæringer ikke vil påvirke tilbudet til brukerne - barna.

Vil regjeringen vurdere ekstrabevilgninger i RNB for å sikre at tilbudet i region vest og de øvrige regionene holdes på et forsvarlig nivå?»

Svar:

Jeg vil først understreke at jeg følger den økonomiske situasjonen i det statlige barnevernet nøye. Jeg kan for øvrig ikke kommentere eventuelle tilleggsbevilgninger i revidert nasjonalbudsjett.

Bufetat har hatt store økonomiske utfordringer siden etableringen, og etaten har årlig hatt behov for tilleggsbevilgninger. Siden 2004 har bevilgningene til det statlige barnevernet nominelt økt med over 2 milliarder kroner, eller over 70 prosent. En slik utgiftsvekst kan ikke fortsette, noe også Stortinget har sluttet seg til. Stortingets familie- og kulturkomité uttaler følgende i innstillingen til 2010-budsjettet (Innst. 14 S (2009–2010)):

”Omstillingen for å redusere utgiftsveksten i etaten skal ha høy prioritet, og det er et krav til etaten om en mer effektiv utnyttning av ressursene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, er bekymret over at det fortsatt ikke ser ut til at BUFDIR klarer å ha kostnadskontroll. Flertallet viser til at BUFDIR sine prognoser viser at etaten venter et merforbruk i driftsutgiftene for 2009 på 143,0 mill. kroner. (...) Flertallet vil understreke

viktigheten av at det settes inn ytterligere tiltak for å få bedre kontroll på bruken av ressurser i det statlige barnevernet.”

Etaten gjennomfører nå et program for økonomisk balanse og økt barnevernfaglig måloppnåelse. Dette omstillingsprogrammet vil medføre endringer i tjenestetilbudet, men ikke i form av et dårligere tilbud til barna. Jeg mener det er mulig å oppnå økonomisk balanse samtidig som det gis et godt tilbud til barn som trenger det.

Samtidig er det nå et stort behov for økte ressurser til kommunalt barnevern, dette blir min hovedprioritering framover. Økningen i de frie inntektene til kommunene i 2010 legger til rette for en økning med 400 årsverk, og regjeringen vil arbeide for å fortsette opptrappingen i årene som kommer.

Når det gjelder situasjonen i Region vest, vil jeg vise til at tildeling etter saldert budsjett for 2009 til Region Vest var på 1 222 mill. kroner, mens tildelingen i 2010 er på 1 278 mill. kroner, noe som viser at det ikke er noen nedgang i opprinnelig tildeling til regionen. Utfordringen i Region vest skyldes at regionen ikke klarte å holde budsjettet sitt i 2009, og derfor fikk store tilleggsbevilgninger i løpet av året.

Region vest er den regionen som har høyest andel barn i institusjon. Forskning viser at barneverninstitusjonene ikke alltid er den beste oppvekstarenaen for barn og unge, selv om institusjon for noen er det beste tilbudet i en periode. Det er derfor et mål å redusere bruken av institusjon samtidig som andre tilbud, som fosterhjem, bygges ut. Region vest vil fortsatt gi et godt tilbud til barna i regionen, og nedbygging av institusjoner skjer parallelt med utbygging av andre tilbud.

SPØRSMÅL NR. 1022**Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 22. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Mange av prestene i den norske kirke har boplikt. Noe som medfører praktiske og økonomiske vansker mht. å eie egen bolig. Ikke minst skattemessig. Prester som andre ønsker å ha en velordnet personlig økonomi på plass når pensjonsalderen nås.

Vil statsråden bidra til endring i lov og forskrift slik at statlige stillingshavere med boplikt kan selge en bolig uten forutgående boperiode uten å måtte betale gevinstskatt, slik at de tryggere kan forberede sin pensjonisttilværelse og samtidig kan få kompensert for bopliktulemper?»

Svar:

Gevinst ved salg av bolig er i utgangspunktet skattepliktig som kapitalinntekt, jf. skatteloven § 5-1 annet ledd.

Et praktisk unntak fra dette utgangspunktet gjelder dersom eieren har eid boligen i mer enn ett år når realisasjonen finner sted eller avtales og har brukt boligen som sin egen i minst ett av de siste to årene før realisasjonen, jf. skatteloven § 9-3 annet ledd. I slike tilfeller er gevinsten skattefri. Motstykket er at tap ved realisasjon av bolig bare er fradragsberettiget dersom en eventuell gevinst er skattepliktig, jf. skatteloven § 9-4 første ledd.

Kravet til bruk er fravikelig i de tilfellene hvor skattyter blir forhindret i å bruke boligen som sin egen, enten ved at han må flytte fra boligen eller blir forhindret i å flytte inn i denne (for eksempel pga. arbeid eller sykdom). I slike tilfeller kan den tiden slik brukshindring foreligger anses som botid forutsatt at skattyter verken kjente eller burde ha kjent til brukshindringen ved ervervet av eiendommen. En person regnes ikke for å ha kjennskap til brukshindringen ved at vedkommende ønsker å bli prest og vet at det kan medføre boplikt. Kjennskapet oppstår først når vedkommende får stilling som medfører boplikt. Dersom det oppstår en brukshindring som forhindrer skattyter fra å flytte inn i sin bolig, kan han tilskrives botid ved ikke-bruk når han kan godtgjøre at det på kjøpstidspunktet forelå en tidsbestemt plan for å flytte inn i boligen. Regelen åpner derfor for at personer med yrkesmessig boplikt som for eksempel har kjøpt en bolig for å bruke den etter oppnådd pensjonsalder

og senere blir forhindret i å tilflytte boligen, kan godskrives botid fra pensjonsalder og så lenge brukshindringen varer. Ikke-bruk mellom anskaffelsen og planlagt tilflytting kan imidlertid ikke regnes som botid.

Det er hensynet til skattyters boligbehov og en rimelig kapitalmobilitet på boligmarkedet som begrunner unntaksregelen i skatteloven § 9-3. Ettersom regelen er et unntak fra den klare hovedregelen om at all inntekt er skattepliktig, er det viktig at regelen ikke strekkes lengre enn det som kan begrunnes i disse hensynene. Kravene til botid og eiertid skal forhindre at regelen får anvendelse i de tilfellene hvor begrunnelsen for unntaksregelen ikke strekker til. Dette vil eksempelvis være tilfelle når boligen primært er et investeringsobjekt, kjøpt med tanke på å generere utleieinntekter eller å oppnå gevinst ved senere salg. I slike tilfeller bør gevinsten beskattes på lik linje med andre kapitalinntekter.

De vilkårene som stilles for at det skal kunne foreligge en gyldig brukshindring i tilfeller hvor boligen ikke blir tilflyttet, medfører i praksis at personer med yrkesmessig boplikt sjelden blir fritatt fra gevinstbeskatning uten at boligen først er bebodd av skattyter. For personer med yrkesmessig boplikt bør kravet om botid imidlertid ses i sammenheng med regelen om fritak fra gevinstbeskatning ved salg av egen fritidseiendom i skatteloven § 9-3 fjerde ledd. Vilråene for slikt skattefritak er at skattyter har eid eiendommen i mer enn fem år når realisasjonen finner sted, og har benyttet boligen som fritidseiendom i minst fem av de siste åtte årene. Skattytere med yrkesmessig boplikt har dermed mulighet til å bruke en planlagt pensjonistbolig som fritidseiendom i tiden fram til pensjonsalder, og gjennom slik bruk oppnå at gevinst ved et eventuelt salg fritas fra gevinstbeskatning. Det vil derfor i hovedsak være tilfellene hvor boligeiendommen har vært utleid at gevinsten kommer til beskatning, og det synes jeg ikke er urimelig.

På bakgrunn av det ovenstående ser jeg ikke grunn til å endre dagens regelverk slik at statlige stillingshavere med boplikt får ytterligere muligheter til å selge en bolig skattefritt uten forutgående boperiode.

SPØRSMÅL NR. 1023**Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen****Besvart 21. april 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«De siste årene er det senket og forsøkt senket flere hvalfangstskuter i Lofoten. Ingen av disse ytterst kriminelle handlinger er blitt oppklart av politiet. Sterke krefter ønsker å stanse hvalfangstnæringen, og angrepene på skutene har avdekket hvor sårbar en næring eller samfunn kan være uten beskyttelse.

Vil statsråden bidra til at tilstrekkelige nasjonale ressurser og prioritet settes inn for å oppklare angrepene mot hvalfangstnæringen og sørge for at lokalt politi kan beskytte angrepene mot næringen?»

BEGRUNNELSE:

Det er en utbredt holdning at nasjonale politimyndigheter ikke har valgt å prioritere angrepene mot den norske hvalfangstnæringen. Serien med senkinger og forsøk på senking av hvalfangstskuter berører flere lokalsamfunn. Og bringer eiere og ansatte i en vanskelig situasjon. Målet for de personer og miljøer som begår disse kriminelle handlinger, synes å være og ramme hele den norske hvalfangstnæringen. Disse kriminelle kreftene er etter hvert i ferd med å lykkes. Stadig færre skuter og selskaper deltar i den årlige hvalfangsten, fordi rammevilkårene er blitt svært vanskelig. Arbeidsplasser i fiskerisamfunn ødelegges. Økonomiske verdier går tapt. Mindre uttak av hval enn hva som anbefales medfører inn direkte betydelige tap for norsk fiskerinæring. Forsikringsselskaper kvier seg for å forsikre hvalfangstskuter, pga terrortrusselen. Situasjonen er blitt så pass alvorlig at næringen og berørte kystsamfunn ikke lengre kan leve med at sentrale norske politimyndigheter ikke ser ut til å prioritere oppklaring av sabotasje- angrepene mot hvalfangstnæringen høyt nok.

Svar:

Politidirektoratet har innhentet en nærmere redegjørelse fra politimesteren i Midtre Hålogaland politidistrikt, som opplyser at etterforskningen av grove skadeverk mot hvalfangstskuter prioriteres og at man har hatt et nært etterretningssamarbeid med Kripos i de ulike sakene. Bakgrunnen for dette er blant annet at sakene har medført betydelig økonomisk tap for redere og forsikringsselskap, i tillegg til å ha skapt uro i bransjen og blant lokalbefolkningen.

Siden 1990 er det registrert følgende grove skadeverk mot hvalfangstskuter i Vest-Lofoten:

Fartøyet "Nybrænna" ble forsøkt senket i 1992.

Paul Watson, som er kjent som leder av organisasjonen Sea Sheppard, ble dømt for forholdet i 1997 men er ikke utlevert til Norge slik at straffen kan fullbyrdes. Noen år senere forelå det mistanke om at også fartøyet "Elind Torild" var blitt utsatt for samme type kriminalitet. Dette lot seg imidlertid ikke bevise, og det var ingen organisasjoner som påtok seg ansvaret.

I Vågan kommune ble fartøyet "Willassen Senior" senket ved kai i 2007. Saken ble henlagt grunnet mangel på opplysninger om gjerningsmenn. Fartøyet "Skarbakk" ble forsøkt senket ved kai i 2009. Denne saken er foreløpig ikke påtaleavgjort.

Skadeverket mot fartøyet "Sofie", som ble forsøkt senket ved kai i Svolvær natt til 3. april 2010, er fortsatt under etterforskning. Politiet har forsøkt å sikre DNA-spor, og man avventer nå resultatet av spor-sikringen.

Hovedutfordringen i de tre sistnevnte sakene har vært å finne spor som kan knyttes til gjerningsmenn. Hverken vitneobservasjoner eller modus har ført til resultater. Det er blitt innsamlet en stor mengde informasjon fra fly, båter og overnattingssteder, uten at dette har gitt politiet nødvendig hjelp i etterforskningen. Organisasjonen "Agenda 21" har imidlertid påtatt seg ansvaret for hendelsene, men politiet kan så langt ikke fastslå at det er denne organisasjonen som har utført skadeverkene.

For å forebygge at nye hendelser inntreffer, har politimesteren i Midtre Hålogaland politidistrikt tatt til orde for en styrket samordning av tiltak mellom politiet og redere. Dette omfatter også en vurdering av behovet for å øke den forebyggende innsatsen fra politiets side når fartøyene ligger ved kai. Rederne på sin side bør blant annet vurdere installasjon av ulike alarmer ombord i fartøyene, samt nøye vurdere kai-sted når fartøyene blir liggende over noe tid.

Jeg viser for øvrig til at regjeringen, både i denne og forrige periode, har økt politiets budsjetter vesentlig. Vi arbeider hele tiden for at politiet skal få ressurser og rammevilkår som setter etaten i stand til å ivareta sine oppgaver på en god måte. Siden regjeringsskiftet har budsjettet økt fra 8,748 milliarder kroner i 2006 til 11,616 milliarder kroner i 2010. Dette er en vekst på 2,9 milliarder kroner (32,8 %). I 2010 ble budsjettet økt med hele 1,3 milliarder kroner, til tidenes største politibudsjett. Budsjettet til Midtre Hålogaland politidistrikt er i 2010 181,3 millioner kroner. I forhold til 2005 er dette en økning på 31,1 millioner kroner, som utgjør en vekst på 21 %.

I forbindelse med tiltakspakken i fjor, ble det

blant annet opprettet 460 sivile årsverk i politi- og lensmannsetaten. I praksis betyr dette at om lag 280 polititjenestemenn kan frigjøres til operativt arbeid. I 2010 vil det bli tatt opp hele 720 studenter til Politihøgskolen. Dette er et rekordhøyt opptak. I tillegg er det som en del av den nye særavtalen om arbeidstids-

bestemmelser i politiet, som trådte i kraft 1. oktober 2009, gjort avtale om å øke arbeidstiden for mange politiansatte med en time pr. uke. Dette representerer en ytterligere ressursøkning på anslagsvis 230 årsverk. Til sammen gir dette et betydelig løft for politiet.

SPØRSMÅL NR. 1024

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Torstein Rudihagen

Besvart 23. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Fron Rehabiliteringssenter AS (FR) har siden 2006 levert ytelser innen helserettet og arbeidsrettet rehabiliteringstjenester i spesialisttjenesten. De har hatt avtaler med NAV og Helse Sør-Øst. Her er det brukt 25 millioner statlige kroner og det er utviklet et svært kompetent faglig miljø med 17 ansatte. Resultatene som det kan vises til, bl.a. i en gjennomgang av Østlandsforskning er svært gode, likevel får de ikke videreføre avtalen med HSØ.

Vil statsråden vurdere hva som her er skjedd og kriteriene for anbud?»

BEGRUNNELSE:

Etter at opptreningscenteret Sofienberg i Sør-Fron blei bestemt nedlagt, gikk Staten inn med prosjektmidler som har bidratt til opprettelsen av FR i samme kommune. Ved nedleggelsen av Sofienberg forsvant flere titalls arbeidsplasser, noe som merkes godt i en liten kommune. Ved FR er det nå 17 nye arbeidsplasser. Her er bygd opp et sterkt faglig kompetansemiljø og klientene får en helhetlig behandling og hjelp som gir svært gode resultater. FR har stadig økt søkning og har en sunn økonomi. Jeg har selv vært der flere ganger, snakket med klientene og opplevd den fantastiske institusjonen som her utvikler seg.

Så er det likevel plutselig "kroken på døra", noe som har skapt sterke reaksjoner fra mange hold.

En ting er at vi mister arbeidsplasser og ressurssterke folk som er ansatte der som vi trenger i bygda, men det viktigste er at et svært godt tilbud til folk som trenger det og som gir god samfunnsøkonomi, faller bort. Jeg reagerer særlig sterkt på at beliggenheten og tilgjengeligheten til stedet blir brukt som et argument for å si nei til videre avtale. Tilgjengeligheten med tog, buss og maxi-taxi er tvert imot svært

god. Nettopp beliggenheten er en stor fordel i terapien i følge mange fagpersoner. Nå blir resultatet av anbudstildelingene en storstilt sentralisering.

FR arbeider etter en modell som ser fremming av egne ressurser og muligheter som sentrale premisser for helse og arbeidsevne, og pasientens egne refleksjoner og valg som sentrale faktorer i mostring av arbeids- og hverdagsliv.

Senteret ligger høyt og fritt med en fantastisk utsikt over Gudbrandsdalen. De bruker den flotte naturen året rundt. Pasientene har ved gjentatte anledninger fremhevet beliggenheten, roen og freden som en økt helsefremmende faktor under sitt opphold ved FR. Jeg viser videre til hva FR selv uttaler: "Med arbeidsrettede rehabiliteringstjenester i spesialisthelsetjenesten forstår FR at rehabiliteringstjenester skal være basert på:

- medisinsk og helsefaglig rehabiliteringskompetanse på spesialistnivå, med særlig fokus på funksjonsforbedring og mestring av helsemessige tilstander som er til hinder for arbeidslivsdeltagelse.
- arbeidslivskompetanse og kompetanse innrettet mot samhandling med relevante lokale aktører som arbeidsgiver og NAV.

Pasienter som tar sikte på videre yrkesaktivitet og som kan vurderes til å komme raskere tilbake til arbeid som følge av oppholdet ved FR, er målgruppen. FR ser sitt tilbud i lys av dette vårt felles mål om redusert sykefravær.

FR ønsker videre i sitt arbeide at det så tidlig som mulig i pasientens opphold etableres kontakt med NAV/arbeidsgiver dersom det forventes behov for midlertidig eller varig oppfølging/tilrettelegging av arbeidsplass.

FR har et etablert tilbud til de ulike målgruppene/

diagnosegruppene som vi tilbyr del ytelser i. Tall fra 2008 og 2009 viser hvor mange pasienter/brukere vi har hatt på de to avtalene, inndelt i alderskategorier, se for øvrig vedlagte Rapport til Helsedirektoratet, pr januar 2010.

2008

18–39 år - 44, herav 14 fra HSØ Raskere Tilbake
40–49 år - 71, herav 20 fra HSØ Raskere Tilbake
50–62 år - 69, herav 18 fra HSØ Raskere Tilbake

2009

18–39 år - 56, herav 22 fra HSØ Raskere Tilbake
40–49 år - 74, herav 26 fra HSØ Raskere Tilbake
50–62 år - 58, herav 20 fra HSØ Raskere Tilbake

I 2008 og 2009 har FR gjennomført forsknings- og utviklingsprosjekter, med støtte fra Helsedirektoratet. I 2008 hadde vi prosjektene Fra sykdom til vitalitet (forskningsmessig bistand fra Østlandsforskning) og Hest som mestringsmedium. I 2009 har FR gjennomført Fortsatt vitalitet (videreutvikling av prosjektet fra 2008, med bistand fra Østlandsforskning) og Oppfølgingsprosjektet. Sistnevnte tar for seg pasienter som trenger ytterligere oppfølging, utover de faste prosedyrene FR har etter endt opphold. Oppfølgingen er individuelt tilrettelagt, med noen gruppeaktiviteter. Rapport etter disse prosjektene blir ferdigstilt i mars 2010.

Evaluerings- og erfaring fra prosjektene har gitt oss mulighet til og stadig og forbedre vårt tilbud innen helse- og arbeidsrettet rehabilitering. Vi implementerer aktiviteter vi først har prøvet i ut prosjektsammenheng, og slik sett har vi en forankret videreutvikling.

Svar:

Fron Rehabiliteringssenter er ett av flere private rehabiliteringssentre som har mottatt omstillingsmidler siden 2006. Hensikten med omstillingsprosjektet har vært at sentrene skulle få rammebetingelser for å omstille virksomheten og bli så gode at de kunne oppnå kontrakter og dermed sikre drift.

Fron Rehabiliteringssenter har hatt avtale med både NAV og Helse Sør-Øst RHF om å yte tjenester innenfor ordningen "Raskere tilbake".

Jeg er gjort kjent med at Fron Rehabiliteringssenter ikke har fått avtale verken med NAV eller Helse Sør-Øst RHF for 2010. På denne bakgrunnen har styret for institusjonen varslet permittering av alle ansatte fra 9.4.2010. I denne situasjonen har Helsedirektoratet valgt å innvilge ekstra prosjektmidler slik at en gruppe pasienter får fullført sitt avtalte oppfølgingsopphold. Videre har Helsedirektoratet innvilget lønnsmidler til to personer i en måned for å skrive sluttrapport fra siste del av omstillingsprosjektene. Helsedirektoratet mener at erfaringer som Fron Rehabilitering har gjort kan komme til nytte for andre som bidrar i rehabilitering med arbeid som mål. Arbeidslivsplasser for fire personer vil ikke kunne videreføres.

Både NAV og Helse Sør-Øst RHF inngår avtaler etter regelverket for offentlige anskaffelser. Grunnlaget for konkurransen går fram av forskrift om offentlige anskaffelser og vurderes i forhold til kvalitet, tilgjengelighet og økonomi hvor kvalitetsparametrene veier tyngst ved vurderingen av tilbudene. Det skal utarbeides konkurransegrunnlag og utlyses konkurranse. NAV og Helse Sør-Øst RHF inngår avtaler med utgangspunkt i den økonomiske rammen som er til disposisjon. Dette innebærer at det kan være tilbydere som har gode tilbud, men som samlet sett likevel ikke når opp i konkurransen.

Jeg er i tillegg kjent med at institusjonen har klaget til Helse Sør-Øst på manglende tildeling av kontrakt.

SPØRSMÅL NR. 1025

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 22. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I følge Vårt Land den 12. april 2010, fremkommer det at Norge kan, men får ikke lov til å tilby PET-skanning for pasienter med prostatakrefte. Sverige, Danmark og Tyskland er dette fult mulig, og norske sykehus sender en rekke pasienter til disse landene

for å få utført denne typen skanning. I Norge er bøygen at Statens legemiddelverk ikke vil godkjenne stoffet.

Vil statsråden legge til rette for at norske pasienter med prostatakrefte kan få utført PET-skanning ved norske sykehus?»

BEGRUNNELSE:

I følge kreftregistret er Norge blant de landene i verden med høyest dødelighet for prostatakraft. Prostatakraftforeningen mener det er på høy tid at pasienter med prostatakraft får PET-skanning også her i landet.

Avbildningsmetoden PET avslører kreft om ikke oppdages med andre bildundersøkelser. Pasienten får i seg stoffet tilsatt litt radioaktivitet før undersøkelsen, og denne radioaktiviteten lyser når man etterpå ser på bildene. Norge gjør i dag PET-undersøkelser med et druesukkerbasert stoff som er det mest vanlige., men det finnes rundt 25 ulike stoffer som gjør at man kan avsløre blant annet andre kreftformer. I følge prostatakraftforeningen har prostatakraftpasienter større nytte av et av disse andre stoffene.

Norske leger sender flere pasienter til blant annet Tyskland for å få PET. I følge oppslaget i Vårt Land mener blant annet en lege og professor ved Radiumhospitalet at behovet for denne typen undersøkelse vil øke i fremtiden.

I følge Norsk medisinsk syklotronsenter, som leverer sporstoffet som brukes i dag til PET-senteret i Oslo, kan senteret begynne å lage stoffet som er aktuelt for prostatakraft i 2011. Undertegnede mener derfor det vil være viktig at man så snart som mulig legger til rette for at prostatakraftpasienter også kan få denne typen behandling ved norske sykehus. Undertegnede har også merket seg at det for tiden jobbes med å bruke PET til å avdekke blant annet plakk i hjernen i forbindelse med Alzheimer, samt at det også er et aktuelt bruksområde for hjertepasienter, infeksjoner og betennelser.

Svar:

Det er en målsetting at alle skal ha tilgang på en kvalitativt god diagnostikk og behandling. For å få til dette, må vi sikre at diagnostikk og behandling har dokumentert effekt. Samtidig må vi vurdere dette opp mot hensynet til likeverdig tilgang til ny behandling, forventet nytte og kostnader sammenlignet med eksisterende diagnostikk, behandling, risiko og bivirkninger for pasienten. Gjennom den nasjonale kreftstrategien er det etablert systemer der PET-diagnostikk og andre former for diagnostikk og behandling kontinuerlig vurderes. Det er Helsedirektoratet som er departementets faglige rådgiver på dette området. Departementet følger godt med på utviklingen, og vil lytte til faglige råd om hvordan vi skal ta i bruk ny teknologi til beste for kreftpasienter. Det fremgår av de ulike handlingsprogrammene på kreftområdet når PET-skanning skal brukes, og det er opp til fagmiljøene å vurdere bruken av PET-skanning i hvert enkelt tilfelle.

I det nasjonale handlingsprogrammet med ret-

ningslinjer for diagnostikk, behandling og oppfølging av prostatakraft, som kom i desember 2009, framgår det blant annet at PET med den radioaktive isotopen som er aktuell for prostatakraft (C11 cholin) har begrenset verdi som grunnlag for hvilken behandling som bør gis for pasienter med klinisk lokalisert prostatakraft.

Når det gjelder bruken av PET-skanning som undersøkelsesmetode, bør denne skje styrt og planlagt fordi unødig bruk av metoden kan skje på bekostning av billigere og like gode metoder som er tilgjengelige i sykehusene. I tillegg er det slik at dokumentasjon for at PET-diagnostikk er bedre enn andre etablerte metoder, eller fører til konsekvenser for valg av behandling, foreløpig bare gjelder for noen kreftformer. De tre PET-skannerne som i dag finnes i Norge kan ta i mot pasienter fra hele landet.

Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering gir råd i saker om ny teknologi og nye metoder. I tillegg vektlegges andre lands erfaringer i vurdering av innføring av nye metoder. Kunnskapssenteret kom i 2009 med en rapport om behovet for PET i 2020. Rapporten ble behandlet i Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helsetjenesten i desember 2009. Rådet fattet følgende vedtak:

”Rådet anbefaler at man i Norge tar sikte på en oppbygging av PET slik at man har de syklotroner med det antall scannere som betraktes nødvendig lokalt/ regionalt. De faglige retningslinjene for kreftutredning og behandling som beskrives i handlingsprogrammene for kreftomsorgen vil gi føringen for det antallet undersøkelser per år som helseforetakene skal legge til grunn.

Rådet forutsetter at handlingsprogrammene beskriver en bruk av PET på områder der teknologien har dokumentert og god nytte, og at nytten står i et rimelig forhold til kostnadene.

Dersom en videre utbredelse av teknologien skal foregå på en kontrollert måte, er rammebetingelsene i forhold til kompetansebehov like viktige som det tekniske utstyret. Rådet ber RHFene utarbeide en beskrivelse av hva dette vil kreve av personell opp mot 2020.

Finansieringsordningene for bruk av PET bør innrettes slik at de legger til rette for den anvendelsen som angis i krefthandlingsplanene. Man bør unngå en finansiering som kan gi et overforbruk av teknologien.

Rådet forventer at de regionale helseforetakene i samarbeid med universitetene styrer den fremtidige utviklingen i antall syklotroner og PET-scannere i tråd med vedtaket.

Rådet ber RHFene bidra til at nytten ved bruken av denne teknologien kan evalueres på en god måte.”

Jeg er kjent med at Kunnskapssenteret nå vil gjennomføre beregninger for PET-behovet i 2020 for alle de fire helseregionene.

Det er helseforetakene selv som vurderer hvilket medisinsk utstyr som skal tas i bruk i helseforetaket. I valg av metoder vil fagmiljøene legge vekt på den

vitenskapelige dokumentasjonen som er tilgjengelig for behandlingen, herunder nasjonale faglige retningslinjer og handlingsprogrammer, samt eventuelle anbefalinger fra Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helsetjenesten.

Legemidler som skal benyttes til PET-undersøkelser krever tilvirkertillatelse gitt av Statens legemiddelverk, jf. legemiddeloven § 12 annet ledd. Dette er av hensyn til sikkerhet for pasienten. Legemiddelet må være framstilt slik at man blant annet er sikker på at det ikke finnes forurensinger og at det er riktig mengde virksomt stoff hver gang. Krav om tilvirkertillatelse gjelder alle som skal fremstille legemidler. Jeg er kjent med at Statens legemiddelverk har vært i dialog med både Radiologisk avdeling ved Haukeland sykehus og Norsk Medisinsk Syklotronsenter om planer for produksjon av det aktuelle stoffet til bruk ved PET-undersøkelser. Legemiddelverket opplyser at de per i dag ikke har mottatt noen søknad om tilvirkertillatelse fra disse virksomhetene, og

har dermed ikke kunnet utstede tilvirkertillatelse til disse virksomhetene.

Jeg er opptatt av at Norge skal ha gode systemer for innføring av nye metoder for diagnostikk og behandling. Helse- og omsorgsdepartementet er nå, på bakgrunn av en rapport utarbeidet av Helsedirektoratet, i ferd med å utarbeide et forslag til et helhetlig system for håndtering av nye metoder. Systemet skal presenteres i løpet av 2010. Med metoder menes legemidler, medisinsk teknisk utstyr, prosedyrer og diagnostiske tester. Det nye systemet skal sikre at vurderinger av innføring av nye metoder er basert på samme sett av kriterier innad og mellom helseregionene. Beslutninger om innføring av nye metoder skal være basert på dokumentasjon av prioriteringskriteriene alvorlighet, nytte og kostnadseffektivitet. Systemet skal ikke endre på aktørenes ansvarsforhold, men skal tydeliggjøre hvilke vurderingskriterier som skal ligge til grunn for beslutninger på de ulike nivåene.

SPØRSMÅL NR. 1026

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 22. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Ifølge Aftenposten 27. mars 2010, fremkommer det at Nav har brukt 3,8 milliarder kroner på eksterne konsulenter over Nav-budsjettet på tre år. Det fremkommer videre i samme artikkel at hver femte krone på arbeids- og velferdsetatens budsjett gikk i fjor til kjøp av konsulenttjenester. I dag eksisterer det ikke en oversikt over hvor store kontrakter og utbetalinger de største konsulentselskapene har mottatt.

Vil statsråden sørge for at en slik oversikt utarbeides?»

BEGRUNNELSE:

En oversikt over konsulentbruken i Nav i årene 2007 - 2009, viser at det er brukt 3,8 milliarder kroner på kjøp av eksterne tjenester. I følge opplysninger som fremkommer i Aftenposten 27. mars 2010, har hver femte krone på arbeids- og velferdsetatens budsjett gått til å kjøpe tjenester fra eksterne konsulenter. 1,3 mrd. kr. har gått til å få på plass pensjonsrefor-

men. Til Nav-reformen er det brukt 915 mill. kr. "Utvikling"-konsulenter har vært leid inn for 500 mill. kroner, og konsulentutgiftene til drift av ulike Nav-tjenester har kostet 1,1 mrd. kroner.

Undertegnede har forståelse for at man i et viss omfang kjøper eksterne tjenester fremfor å bygge opp egen kompetanse som man siden ikke vil ha bruk for. Men i dette tilfellet snakker vi om utstrakt bruk av eksterne konsulenter, og at man i tillegg ikke har noen oversikt over kontrakter og utbetalinger til som de største konsulentselskapene har mottatt.

Undertegnede vil videre vise til at Riksrevisjonen har tidligere kritisert konsulentbruken i Nav og påpekt at bruk av konsulenter medfører økte kostnader og kan medføre at nødvendig kompetanse og fagmiljø bygges opp utenfor etaten.

Undertegnede finner det svært underlig at Nav lederen mener det ikke har vært hensiktsmessig å holde oversikt over hvor store kontrakter og utbetalinger de største konsulentselskapene har mottatt.

Svar:

Jeg er kjent med at bruken av eksterne konsulenter i Arbeids- og velferdsetaten har vært betydelig de siste årene. Dette skyldes hovedsakelig at Arbeids- og velferdsetaten er inne i en omfattende reformperiode, der store reformer som NAV- reformen og pensjonsreformen gjennomføres parallelt.

Jeg vil peke på at mye av konsulentbistanden representerer en spisskompetanse som det er lite hensiktsmessig at etaten selv besitter. Dette er knyttet til utvikling av store, kompliserte IKT- systemer i Arbeids- og velferdsetaten. I den aktuelle perioden har det blitt utarbeidet et helt nytt komplekst datasystem for pensjoner, samt at NAV- reformen gjorde det nødvendig å utvikle og samkjøre IKT-systemer fra ulike etater.

Jeg har fått opplyst fra Arbeids- og velferdsdirektoratet at direktoratet har full oversikt over alle kontrakter som er inngått med konsulentfirmaer og andre

som yter bistand til etaten. Etaten har likeledes informasjon om alle utbetalinger som er gjort til alle leverandører av både varer og tjenester, herunder også konsulenttjenester. Når denne typen informasjon blir sammenstilt i Arbeids- og velferdsdirektoratet, gjøres det ut i fra det behovet direktoratet har i et virksomhetsstyringsperspektiv.

Det innebærer at kontraktene blir fulgt opp mot den enkelte leverandør, og ikke samlet som store utbetalinger til enkeltselskaper. Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at de også kan framskaffe informasjon om størrelse på kontrakter og utbetalinger til de største konsulentselskapene. Etter som direktoratet selv ikke har et styringsmessig behov for å sammenstille informasjon på denne måten, vil det imidlertid ta noe tid å framskaffe dette. På grunn av kort tidsfrist kunne derfor ikke Aftenposten få nøyaktig svar på sin henvendelse til deres artikkel publisert 27. mars 2010.

SPØRSMÅL NR. 1027

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 28. april 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Olje- og energidepartementet nektet Bergens Tidende innsyn i flere dokumenter vedrørende CO₂-håndteringsprosjektene til Gassnova. Mange reagerer, med rette, på dette hemmelighetsholdet fra departementet. Sivilombudsmannen har i brev av 24.03.10 bemerket at OED har lagt til grunn en feil forståelse av offentlighetsforskriften § 1, og at innsyn skulle blitt gitt.

Vil statsråden sikre at innsyn gis i tråd med Sivilombudsmannens vurdering?»

Svar:

På bakgrunn av klage fra Bergens Tidende, har Sivilombudsmannen i brev av 24. mars 2010 gitt en uttalelse om forståelsen av virkeområdet til Lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd (offentleglova). Sivilombudsmannen legger til grunn en snevrere forståelse av virkeområdet til offentligforskrifta § 1 tredje ledd bokstav f enn det departementet hadde lagt til grunn ved behandlingen av begjæring om innsyn i seks nærmere angitte dokumenter knyttet til CO₂-håndteringsprosjektene på Mongstad. I Sivilombudsmannens uttalelse vurderes ikke hvorvidt de seks dokumentene kan unntas offentlighet etter øvri-

ge bestemmelser i offentleglova, men kun hvorvidt den konkrete hjemmelen i forskriften kan anvendes.

Jeg vil understreke at departementet mottar en rekke begjæring om innsyn, og at hver begjæring behandles konkret. For dokumenter som faller innenfor ulike bestemmelser i offentleglova kapittel 3 (unntak fra innsynsretten), vurderes alltid meroffentlighet, forutsatt at dokumentene ikke inneholder taushetsbelagt informasjon. Dokumentene unntas fra innsyn der hensynet til statens interesser, som for eksempel hensynet til en forsvarlig intern saksbehandlingsprosess eller ivaretagelse av statens forhandlingsposisjon, vurderes som tyngre enn hensynet til offentlig innsyn.

Olje- og energidepartementet har tatt Sivilombudsmannens uttalelse til etterretning, og i tråd med uttalelsen har departementet foretatt en fornyet vurdering av Bergens Tidenes begjæring om innsyn i de aktuelle dokumentene.

Etter en fornyet vurdering, har Olje- og energidepartementet i brev av 20. april til Bergens Tidende gitt helt og delvis innsyn i fire av de seks dokumentene. Øvrige opplysninger og dokumenter er nektet innsyn med hjemmel i konkrete bestemmelser i offentleglova kapittel 3. I tråd med uttalelsen av 24. mars, er Sivilombudsmannen orientert om vurderingen.

SPØRSMÅL NR. 1028**Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 21. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Klimakur legger til grunn et nasjonalt "brutto" CO₂-regnskap for tiltakene de lister opp. Det globale "netto" CO₂-regnskapet blir derimot annerledes. For eksempel medfører økt bruk av biodrivstoff lavere norske CO₂-utslipp men øker utenlandske utslipp. I spørretimen 14.04.10 uttalte statsråden at man må se på helheten, ikke bare norske utslippsreduksjoner. Det er svært positivt.

Kan statsråden bekrefte dette synet skriftlig, samt gi en vurdering hvordan det vil påvirke målsetningen fra klimaforliket om 15-17 mill nasjonale CO₂-kutt?»

Svar:

Klimakur 2020 har brettet ut alternativene for hvordan nye eller endrede virkemidler setter Norge i stand til å redusere utslippene i Norge i 2020 i tråd med Stortingets vedtak, det vil si med 15-17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til referansebanen, når skog er inkludert.

Dette nasjonale klimamålet gjelder innenlandske utslipp, altså utslipp som oppstår innenfor Norges grenser, avgrenset i tråd med beregningsmetodikken

som FNs klimakonvensjon legger til grunn. Derfor beregnes også klimatiltak som overgang til biodrivstoff og nedskalering av industriproduksjonen etter denne avgrensningen i Klimakur. Problemstillingen er særlig relevant for biodrivstoff som regnes som klimanøytralt i Klimakur selv om det oppstår utslipp ved produksjonen i utlandet, samt ved at utslippsreduksjonen fra en nedleggelse av en industribedrift i Norge kan føre til at de samme utslippene flyttes til en bedrift i et annet land.

I arbeidet frem mot en ny stortingsmelding i 2011 vil Regjeringen selv sagt også vurdere internasjonale aspekter ved norsk klimapolitikk, herunder helhetlige utslippsreduksjoner. Når vi skal ta stilling til hvilken pakke av nye virkemidler vi vil foreslå for Stortinget, vil vi selv sagt også ta med i vurderingen om enkelte tiltak fører til økte utslipp i andre land.

Når det gjelder utslippene innenfor Norges grenser ligger klimamålet fra Klimaforliket fast. Det er realistisk å anta at klimagassutslippene kan reduseres med 15-17 millioner tonn CO₂-ekvivalenter i forhold til referansebanen slik den er presentert i nasjonalbudsjettet for 2007, når skog er inkludert.

SPØRSMÅL NR. 1029**Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Sylvi Graham****Besvart 23. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«1. mars 2010 ble ytelsene attføringspenger, rehabiliteringspenger og tidsbegrenset uførestønad erstattet av én, ny tidsbegrenset trygdeytelse: Arbeidsavklaringspenger. Reformen innebærer at Nav skal foreta en grundig og tilrettelagt avklaring av arbeids-evne, hvor det også stilles strengere krav om aktivitet til mottagere av ytelse. Overgangen kan imidlertid skape usikkerhet og problemer for brukere i Nav.

Hvilke tiltak setter statsråden inn for at brukernes rettssikkerhet skal ivaretas?»

Svar:

Jeg deler representantens vurdering av at omlegging til en ny ordning som arbeidsavklaringspenger kan bidra til å skape usikkerhet for brukerne. Jeg la

derfor i tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsetaten for 2010 stor vekt på at det skulle legges til rette for god innfasing av det nye regelverket, herunder god informasjon og veiledning til brukere og at etaten i overgangsfasen skulle legge særlig vekt på å sikre at alle fikk de ytelsene de har krav på.

Jeg er kjent med at Arbeids- og velferdsetaten la ned et betydelig arbeid i forkant av innføringen av arbeidsavklaringspenger og arbeidsevnevurderinger, og at innføringen derfor var godt forberedt fra etatens side. Særlig ble det lagt vekt på å gi brukerne god informasjon i forkant og systematisk oppfølging av brukere som hadde glemt å melde seg, har i stor grad bidratt til at overgangen til arbeidsavklaringspenger og meldekort har gått bra.

Rettsikkerheten til brukerne av Arbeids- og velferdsetaten er videre avhengig av flere ulike forhold. Jeg vil bl.a. fremheve at brukerne blir gitt korrekt og tilstrekkelig veiledning og informasjon om etatens ytelser og tjenester, at regelverket som skal forvaltes er enkelt og forståelig, at vedtak som blir fattet er uten feil og kommer til rett tid og at det finnes tilgjengelige og effektive klageordninger.

Et av målene med innføringen av arbeidsavklaringspenger har vært å få et enklere regelverk, ved at tre tidligere ytelser med ulike inngangsvilkår og stønadsregler nå er erstattet med én yttelse. Videre har Arbeids- og velferdsdirektoratet igangsatt et omfattende opplæringsprogram i etaten med fokus bl.a. på god kunnskap om regelverk og ferdigheter i utøvelse av skjønn, foruten opplæring i nytt dataverktøy. Ar-

beids- og velferdsetaten har også i perioden etter fremleggelsen av St.prp. nr. 51 (2008-2009), arbeidet målrettet og langsiktig med å bedre kvaliteten i ytelsesforvaltningen for å sikre den enkelte rett stønad til rett tid. Videre kan vedtak om arbeidsavklaringspenger, som andre vedtak etter folketrygdloven, påklages i etatens egne klagesystemer og deretter eventuelt ankes inn for Trygderetten. Også dette er forhold som bidrar til å ivareta rettsikkerheten for mottakere av arbeidsavklaringspenger.

Jeg kan videre opplyse om at spørsmålet om et eget ombud for arbeids- og velferdsforvaltningen er til vurdering i departementet. Jeg ønsker å se brukernes rettssikkerhetssituasjon i sammenheng før jeg tar stilling til spørsmålet om innføring av et eget ombud. Jeg vil komme tilbake til dette.

SPØRSMÅL NR. 1030

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Sylvi Graham

Besvart 23. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«I Dagsrevyen 13. april ble det vist et innslag hvor brukere av elektriske rullestoler som kan gå noe, ikke lenger har mulighet til å få kassebil (gruppe 2), men i stedet tilbys en mindre personbil (gruppe 1) med tilhørende tilhenger for å frakte rullestolen. Dette er en lite praktisk løsning for de aller fleste som er avhengige av å kunne medbringe sitt hjelpemiddel av slik størrelse. Statsråden har mulighet til å gi Nav nye retningslinjer om tildeling av hjelpemidler.

Vil hun sørge for at så skjer?»

BEGRUNNELSE:

Det virker for undertegnede underlig når brukere med elektrisk rullestol, som får tilsagn om kjøretøy i gruppe 1, fra Nav sin side tilbys en tilhenger:

For det første vil kjøretøy og tilhenger utgjøre en lengde som gjør det umulig å finne egnet parkeringsplass. Parkeringsplasser for bevegelseshemmede er ikke tilrettelagt for tilhengere, og resultatet er at den enkelte bruker da må parkere et sted som kan ligge langt fra besøksstedet. Som statsråden også er klar over er dette i strid med intensjonen bak særegne parkeringsplasser som er tilrettelagt bevegelseshemmede.

For det andre vil totalvekten av kjøretøy, tilhenger og rullestol i mange tilfeller overstige 3500 kg,

noe som er mer enn det som er tillatt for førere med førerkort i klasse B.

For det tredje er det underlig med en praksis hvor det forutsettes at en bevegelseshemmet skal få tilhenger av og på tilhengeren, samt forflytte seg fra tilhenger og inn i kjøretøyet uten store anstrengelser.

Jeg er kjent med at denne praksisen begrunnes med Navs tolkning av rundskriv om hjelpemidler. Det innebærer at det er fullt mulig for statsråden å sørge for at praksisen endres. Jeg håper statsråden deler min oppfatning av at en person som har fått tilsagn om elektrisk rullestol for å avlaste gangfunksjonen ikke har behov for et kjøretøy, hvor hjelpemiddelet som skal gjøre brukeren i stand til å bevege seg uhindret, ikke kan tas med.

Svar:

La meg først gi en orientering om dagens regelverk når det gjelder stønad til trygdebil. For å få stønad til bil, må inngangsvilkårene i folketrygdloven kapittel 10 og forskrift om stønad til motorkjøretøy være oppfylt. Disse er i hovedsak knyttet til funksjonsevne og transportbehov. Det må dokumenteres at bruker har en funksjonsnedsettelse som følge av sykdom, skade eller lyte som er av en slik karakter at bruk av offentlige transportmidler ikke med rimelighet kan forlanges. Videre kan det bare gis stønad der-

som bruker har et transportbehov som ikke kan dekkes tilfredsstillende uten egen bil. Det vil si at alternative transportløsninger skal vurderes før stønad til bil.

Den forrige regjeringen gjorde i 2003 vesentlige endringer i bilforskriften, som innebar at det ble gjort et skille mellom såkalte gruppe 1- biler (vanlige personbiler) og gruppe 2-biler (spesialtilpassede kassebiler). Etter gjeldende regelverk er et av vilkårene for å ha rett til bil i gruppe 2 at man ikke er i stand til å komme seg inn og ut av bilen på egen hånd, uten å bruke heis eller rampe. Forskriften gir den enkelte saksbehandler lite rom for å utøve faglig skjønn. Dette gjelder særlig de strengere vilkår for tildeling av spesialtilpassede kassebiler. Man kan få stønad til tilhenger dersom man har behov for å frakte med seg større hjelpemidler, som for eksempel en rullestol.

Hovedbegrunnelsen for omleggingen i 2003 var å få økte ressurser til oppfølging av de brukerne som har de tyngste funksjonsnedsettelsene, og det største

behovet for spesialtilpasning av bilene sine. Omleggingen medfører også mer fleksibilitet for den brukergruppen som har behov for vanlige personbiler.

Denne typen avgrensninger i regelverket vil ofte føre til at det oppstår grensetilfeller som kan oppleves som urimelige eller lite praktiske for den enkelte. En eventuell endring av regelverket på dette punktet vil imidlertid være en budsjettsak, og må også vurderes opp mot andre nødvendige tiltak. Samlede utgifter til stønad til bil over folketrygden var i 2008 på drøyt 910 mill. kroner, og utgiftene har økt over tid. Økningen i utgifter til bilstønad de siste årene skyldes en betydelig oppgang i stønad til spesialtilpassede biler.

Departementet har ingen konkrete planer om å foreta endringer i dette regelverket. Jeg vil likevel vise til at Hjelpemiddelutvalget avleverer sin innstilling om kort tid. Avhengig av utvalgets forslag, kan det som ledd av oppfølgingen av denne bli aktuelt å vurdere eventuelle endringer også i dette regelverket.

SPØRSMÅL NR. 1031

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 23. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Tjenestedirektivet skal sikre et felles marked for tjenester innenfor EU og EØS-området. Leasingbiler og annen langtidsleie er unntatt fra direktivet, men dette unntaket gjelder ikke leiebiler.

Hvilket juridisk grunnlag har regjeringen for å kunne nekte folk bosatt i Norge å benytte utenlandsk leiebil i Norge mer enn 42 dager i året, dersom dette gjennomføres som kortidsleie på noen uker av gangen?»

BEGRUNNELSE:

I henhold til tjenesteloven og direktiv 2006/123/EF er leasing av bil unntatt fra prinsippet om at en tjenesteyter etablert i annen EØS-stat har rett til å yte tjenester her i landet. I betraktning 89 i direktivet slås det imidlertid fast at "That exclusion does not cover occasional or temporary rental".

EFTA Surveillance Authority (ESA) konkluderte i en grunngitt uttalelse datert 16. juli 2008 med at forskrift om avgiftsfri innførsel og bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge (midlertidigforskriften) § 5 bokstav c var i strid med EØS-avtalens art. 36 om

fri flyt av tjenester. Regjeringens nye forskrift innebærer at personer med fast opphold i Norge ikke kan bruke utenlandsregistrerte utleiekjøretøyer mer enn 42 dager i løpet av året, og at et utenlandsregistrert utleiekjøretøy ikke må benyttes i Norge av personer med fast opphold mer enn 182 dager i året. Det er vanskelig å se hvordan dette kan være i tråd med Norges forpliktelser overfor EU.

Svar:

Adgangen til å benytte utenlandsregistrert motorvogn i Norge er regulert i forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge (Midlertidigforskriften). Personer som er permanent bosatt i Norge, er i utgangpunktet henvist til å benytte kjøretøy med norske skilter. Dette gjelder uavhengig av om kjøretøyet er leid eller eid. For leiebiler er det imidlertid gitt en særregel, hvorefter personer med fast oppholdssted i Norge gis anledning til å benytte utenlandsregistrerte motorvogner i Norge, i forbindelse med hjemreise fra utlandet. Slik bestemmelsen lød tidligere, forutsatte bruk særskilt tillatelse, og at kjø-

retøyet ble levert til utleiers representant i Norge umiddelbart etter hjemreise.

16. juli 2008 avga EFTA Surveillance Authority (ESA) en grunnlagt uttalelse hvor det ble slått fast at de norske reglene om midlertidig innførsel og bruk av utenlandsk registrert motorvogn i Norge er i strid med EØS-avtalens artikkel 36 (forbudet mot tjenesterestriksjoner). Ved brev 10. oktober 2008 erkjente Norge overfor ESA at dagjeldende regelverk for bruk av utenlandsregistrerte leiebiler i Norge var i strid med artikkel 36.

Etter EØS-avtalen artikkel 36 nr. 1 skal det for virksomheter i EØS-statene som er etablert i en annen stat enn tjenestemottakeren, ikke være restriksjoner på adgangen til å yte tjenester innen avtalepartenes territorium. Alle tiltak som forbyr, medfører ulemper for eller gjør utøvelsen av den frie bevegelse mindre interessant, er i utgangspunktet å anse som restriksjoner etter artikkel 36 nr. 1.

Da ESAs grunnlagte uttalelse ble vurdert, kom departementet til at den snevre adgangen for personer bosatt i Norge til å benytte biler med utenlandske kjennemerker innebar en restriksjon på adgangen til å yte og motta tjenester etter artikkel 36 nr. 1. De strenge norske reglene for fritak for registrerings- og

avgiftsplikt er begrunnet i hensynet til å hindre omgåelse av regelverket. Dette er ansett som et legitimt formål. Departementets konklusjon ble likevel at reglene slik de tidligere lød var for strenge til å oppfylle EØS-avtalens krav til proporsjonalitet.

Problemstillingen etter dette har vært å komme fram til et system som ligger innenfor rammen av EØS-avtalen og samtidig ivaretar Norges behov for å beskytte skattefundamentet.

Finansdepartementet har i samarbeid med Toll- og avgiftsdirektoratet utarbeidet et nytt regelverk på området. Etter forskrift om endring av forskrift 20. juni 1991 nr. 381 om avgiftsfri innførsel og bruk av utenlandsk registrert motorvogn i Norge, vil en person med fast oppholdssted i Norge kunne benytte utenlandsregistrert leiebil her i inntil 6 uker pr. år, fordelt på et fritt antall perioder. Bruk av utenlandsregistrert leiebil forutsetter at kjøretøyet fysisk er hentet i utlandet. Bruk må varsles til avgiftsmyndighetene gjennom et nettbasert system.

Det nye regelverket er utarbeidet i samråd med ESA. Finansdepartementet forutsetter på bakgrunn av dette at forskriften nå er i samsvar med Norges forpliktelser i henhold til tjenesteloven og tjenestedirektivet, og EØS-avtalen for øvrig.

SPØRSMÅL NR. 1032

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Morten Ørsal Johansen

Besvart 22. april 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Mener justisministeren at det er riktig å unnlate å straffe personer som rømmer fra soning?»

BEGRUNNELSE:

I VG onsdag 14. april kan man lese om drapsdømte Terje Wiik og hans 10 dager lange "ferie" fra sin soning av en dom på 21 år. Terje Wiik ble på grunn av sin handling dømt til en streng straff som han nå har sonet nesten halvveis ferdig. At Wiik, og andre, er uenige i den dommen de har fått, og ikke er fornøyd med soningsforholdene er for så vidt ikke noe nytt, men det betyr ikke at det skal være fritt fram og rømme fra soningen uten at dette får konsekvenser. Det blir etter min mening et meget feil signal å gi at rømming fra soning ikke får konsekvenser.

Svar:

Jeg ser alvorlig på situasjoner hvor innsatte dømt for grov kriminalitet unndrar seg straffegjennomføring. Alvorligheten gjenspeiles i straffegjennomføringsloven ved at den som unndrar seg gjennomføringen av fengselsstraff i alvorlige tilfeller kan straffes med fengsel inntil 6 måneder. Selv det å unnlate å møte opp til soning er så alvorlig at det kan straffes med fengsel inntil 3 måneder. En alvorlig unndragelse innebærer også et tillitsbrudd som vil vektlegges når kriminalomsorgen skal vurdere hva slags soningsregime den innsatte skal ha videre.

Hva som er en hensiktsmessig reaksjon ved unndragelse av straffegjennomføring må avgjøres etter en konkret vurdering i det enkelte tilfelle og er derfor ikke noe jeg som statsråd kan gi et allmenngyldig svar på. Det er Kriminalomsorgen som vurderer om et forhold skal anmeldes og det er påtalemyndigheten som vurderer om tiltale skal tas ut. Domstolen avgjør som vanlig i straffesaker skyldspørsmålet og straffe-

utmåling slik det ble gjort i forrige uke, da Asker og Bærum tingrett dømte en innsatt til 3 dagers fengsel for 10 dagers uberettiget fravær ved permisjon. Jeg er kjent med at påtalemyndigheten har anket dommen da de mener straffeutmålingen er for lav.

Jeg vil minne representanten om at fengselsstraff ilagt av domstolen kun er en av flere konsekvenser ved unndragelse av straff. En unndragelse fra fengsel regnes som et alvorlig tillitsbrudd og vil etter gjeldene regelverk og praksis i kriminalomsorgen få conse-

kvenser for den videre straffegjennomføringen. Unndragelse av straff vil både være et tungtveiende moment i vurderingen av om nye permisjoner skal innvilges og ved vurderinger om den innsatte skal overføres til fengsel med lavere sikkerhetsnivå. Det vil i sin ytterste konsekvens også kunne medføre at tidspunktet for prøveløslatelse utsettes dersom kriminalomsorgen finner det utilrådelig å løslate den innsatte. Løslatelsestidspunktet vil uansett bli utsatt tilsvarende varigheten av et ulovlig fravær.

SPØRSMÅL NR. 1033

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Filip Rygg

Besvart 23. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Til nå har det vært unntak fra forbudet mot bruk av amalgam i tannhelsetjenesten for pasienter som må behandles i narkose eller som er allergiske mot ingredienser i andre tannfyllingsmaterialer. Nå vil disse unntakene bli fjernet.

Hva vil regjeringen gjøre for å sikre fortsatt godt tannhelsetilbud for disse gruppene etter endringen?»

BEGRUNNELSE:

Av miljøhensyn har Norge fått et forbud mot all bruk av amalgam. Dette er et forbud Kristelig Folkeparti støtter. Det har samtidig vært to viktige unntak, hvor det ene nå skal tas ut:

”amalgam til bruk i tannbehandling for pasienter som må behandles i narkose eller som er allergiske mot ingredienser i andre tannfyllingsmaterialer”.

I følge Tannlegeforeningen har dette vært et viktig unntak som sikrer at alle pasienter får et tannhelsetilbud. Med endringen som nå skal skje, vil enkelte grupper risikere å ikke kunne motta tannhelsebehandling. Konsekvensene av totalforbudet synes neppe å være tilsiktet og bør derfor kunne hensyntas ved å beholde dette unntaket.

Miljømessig vil heller ikke dette være en utfordring da dette allerede skal håndteres uten utslipp. Dette er snakk om svært få pasienter, men for de det gjelder er dette viktig.

Svar:

I samarbeid med Helse- og omsorgsdepartementet innførte Miljøverndepartementet fra 1. januar 2008 et forbud mot å produsere, importere, eksportere, omsette og bruke stoff eller stoffblanding som

inneholder kvikksølv eller kvikksølvforbindelser. Forbudet er regulert i FOR 2004-06-01 nr. 922 Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften). Det ble samtidig gjort et unntak fram til 31. desember 2010 fra bestemmelsen for amalgam til bruk i tannbehandling. Unntaket omfatter pasienter som må behandles i narkose eller som er allergiske mot ingredienser i andre tannfyllingsmaterialer.

I forbindelse med arbeidet med forbudet, vurderer Helse- og omsorgsdepartementet og Miljøverndepartementet behovet for unntaksbestemmelser og varigheten av eventuelle unntak. Da forslag til regulering av forbudet i produktforskriften var på høring, kom det inn synspunkter på både unntaksbestemmelsen og på varigheten av forbudet. Spørsmål om nødvendigheten av å bruke amalgam veid opp mot andre fyllingsmaterialer ble kommentert. Helse- og omsorgsdepartementet innhentet faglige råd hos Helsedirektoratet, og på bakgrunn av disse rådene konkluderte departementet med at det ikke forelå grunner til å endre forslaget om det tidsbegrensete unntaket for de aktuelle pasienter.

Jeg deler representantens oppfatning om at det er viktig å sikre et godt tannhelsetilbud for de som frem til årsskiftet er unntatt fra forbudet. I henhold til produktforskriftens § 7-1 kan Klima- og forurensningsdirektoratet (tidligere Statens forurensningstilsyn) eller den Miljøverndepartementet bemyndiger, gjøre unntak fra forskriftens bestemmelser. Dette betyr at for pasienter som har behov for narkose eller som er allergisk mot ingredienser i andre tannfyllingsmaterialer, kan det gis dispensasjon fra forbudet etter 31. desember 2010.

Med muligheten for å gjøre unntak fra bestemmelsen, vil dette etter min vurdering ivareta behovet

for et godt tannhelsetilbud for de aktuelle personene. Jeg forutsetter at ved behandling av eventuelle dispensasjonssøknader, vil dette skje i et samarbeid mellom de berørte fagmyndigheter. Helse- og omsorgsdepartementet vil også ha en dialog med Miljø-

verndepartementet om hvordan forbudet og unntaksbestemmelsen har virket etter at forskriften trådte i kraft. Så langt har det ikke kommet vesentlige innvendinger fra den utøvende tannhelsetjenesten etter at forbudet med unntak trådte i kraft.

SPØRSMÅL NR. 1034

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 23. april 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Utdanningsforbundet har de siste dagene gått ut i en mengde aviser og kritisert kommunene for ikke å delta i statens tilbud om videreutdanning for lærere. I artikkel i Hugesunds Avis den 15.04 imøtegår Karmøy kommune kritikken og viser blant annet til at 84 lærere er i videreutdanningsprogram i egenregi dag og sparer de 7 mill. i forhold til statens opplegg.

Hva vil ministeren gjøre for at kommunene kan benytte seg av de bevilgede midler på en slik måte at flest mulig lærere kan delta i videreutdanning?»

BEGRUNNELSE:

I følge beregninger gjort av Karmøy kommune må de dekke rundt 220 000 kr. per lærer som ønsker å benytte seg av statens videreutdanningstilbud. Kommunen får da bare råd til å la 7-8 lærere benytte seg av dette tilbudet.

Utdanningsforbundet i Karmøy støtter også kommunens måte å løse videreutdanningstilbudet på og mener at statens tilbud er altfor dyrt for kommunene.

Svar:

La meg først presisere at kompetanseutvikling for lærere etter opplæringsloven § 10-8 er skoleeiers ansvar. Staten kan bidra til skoleeiers kompetanseutvikling for å kompensere for utgifter som skyldes endringer i regelverket, for eksempel ved innføring av nye læreplaner og ved endringer av kompetansekrav. Dette har staten gjort ved flere anledninger.

Ved innføringen av Kunnskapsløftet bevilget statlig nivå til sammen ca 1,4 milliarder kroner i perioden 2005-2008 til kompetanseutvikling med forventning om at skoleeierne bidro med tilsvarende beløp. Strategien Kompetanse for utvikling, som alle partene den gang stilte seg bak, lå til grunn for kompetanseutviklingen. Denne strategien ble grundig evaluert, og de dokumenterte erfaringene ligger til

grunn for gjeldende strategi, Kompetanse for kvalitet. Jeg vil derfor gå inn i noe av bakgrunnen for at Kompetanse for kvalitet har fått sin utforming.

Når det gjelder kommunenes økonomiske innsats til kompetanseutvikling, viste evalueringen at kommunesektoren rapporterte å ha brukt midler om lag som forventet, dvs. opp mot det statlige bidraget. Kommunesektoren har etter rapporteringen betydelige midler å avsette til formålet. Det var derfor grunn til å forvente en fortsatt innsats fra kommunene på samme nivå som det statlige bidraget.

Evalueringen viste at det meste av midlene til lærerne gikk til kortere etterutdanningskurs. Bare en mindre del gikk til mer omfattende videreutdanning, selv om en del av midlene var øremerket til dette. Videreutdanningen av lærere var i følge evalueringen på et lavere nivå i strategiperioden enn den var årene før. I tillegg var det til dels stort frafall fra den videreutdanningen som ble gjennomført. Blant annet rapporterte lærerne at arbeidsbyrden ble for stor, og de opplevde at det gikk for mye ut over elevene når de var borte fra sin egen undervisning.

I evalueringsrapporten blir det pekt på at videreutdanning generelt gir mer effekt på undervisningen og elevenes læring enn etterutdanning. Viktigheten av videreutdanning som gir faglig og fagdidaktisk fordyping, blir for eksempel også beskrevet i en rapport fra Senter for økonomisk forskning (SØF), der det blant annet blir pekt på at høyere kompetanse for lærere i matematikk gir bedre resultater for elevene på nasjonale prøver.

Kunnskap som beskrevet ovenfor, sammen med av andre kilder, ligger bak utformingen av strategien Kompetanse for kvalitet.

Hovedbegrunnelsen for nasjonal støtte til skoleeiers kompetanseutvikling er forskriftsendring på ungdomstrinnet, der det kreves 60 studiepoeng for å bli tilsatt på ungdomstrinnet for undervisning i matematikk, norsk og engelsk. Andre begrunnelser er

kompetansekartlegginger som viser at det er få lærere i grunnskolen som har minst 60 studiepoeng i fagene de underviser i, samt at Norge har få lesespesialister i skolen. Videre vil det bli mangel på lærere i videregående opplæring i utvalgte fag.

Erfaringene fra forrige strategi viste at det er stort behov for å prioritere videreutdanning, ikke minst fordi den gir størst effekt på elevenes læring. Det kom videre frem at lærere trengte både skjermet tid og forutsigbare rammer på skolen, slik at elevenes opplæring ble ivaretatt. Det ble derfor lagt til grunn at en videreutdanning på 60 studiepoeng tilsvarer ett års arbeid.

I strategien Kompetanse for kvalitet har de tre partene som stiller seg bak strategien, blitt enige om å fordele kostnaden til vikarer for lærerne seg imellom. Staten forpliktet seg til å bidra med 40 prosent, KS gikk inn for at kommunene skulle dekke 40 prosent og lærerorganisasjonene at lærerne skulle dekke 20 prosent gjennom egen arbeidsinnsats. En slik skjerming av tid til studier skulle sikre at alle deltakerne fikk tilstrekkelig tid til studiene og at skolene fikk sikre rammer for å øke bemanningen mens lærerne var i videreutdanning.

I tillegg skulle kommunene dekke andre utgifter til studiene. Staten har ansvar for å utvikle studietil-

bud av høy kvalitet og stille studieplasser i videreutdanning gratis til disposisjon for skoleeierne.

Jeg har registret at mange kommuner i ettertid mener at utgiftene til vikardekning er for høye. Jeg har imidlertid i liten grad sett forslag fra kommunene til hvem som skal dekke kostnadene til økt merarbeid hvis skoleeier skal redusere sin innsats. Representanter for partene bak strategien har jevnlig møter for å følge utviklingen. I deres mandat ligger også å forslå justeringer. Jeg vil følge nøye med i hvilke råd den nevnte arbeidsgruppen gir og vurdere eventuelle forslag til endringer for å ta dem opp med partene.

Når det gjelder omfanget av videreutdanningen, har regjeringen satt et måltall på 2500 deltakere. Dette er satt slik for at skolene skal kunne skaffe kvalifiserte lærere til erstatning for dem som er ute i studier. Det er derfor ikke forsvarlig å sette et for høyt tall, for det vil i for stor grad kunne gå på bekostning av opplæringen til elevene. Foreløpige tall viser at søknin-gen til videreutdanning er høyere enn i fjor, men at det fortsatt er et stykke til måltallet er nådd. Det er satt inn flere tiltak for å øke deltakelsen, og jeg har tillit til at skoleeierne vil benytte seg av flest mulig av videreutdanningstilbudene som er utviklet og stilt til disposisjon for lærerne.

SPØRSMÅL NR. 1035

Innlevert 15. april 2010 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark

Besvart 21. april 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«I en ny "draft report" om EUs relasjoner med EØS og Sveits, oppfordrer Europaparlamentets komité for det indre marked Europakommisjonen til å involvere EØS-landene tettere i arbeidet med ny lovgivning som gjelder det indre marked.

Hvordan tolker utenriksministeren denne økte interessen for EØS-samarbeidet i Europaparlamentet, og hvordan vil utenriksministeren følge opp invitasjonen til tettere involvering i arbeidet med indre markedsrelevante saker?»

Svar:

Det er positivt at Europaparlamentets komité for det indre marked drøfter EØS/EFTA-landenes tilknytning til det indre marked. Dette øker kunnskapen om EØS-avtalen i denne stadig viktigere EU-institu-

sjonen. Utgangspunktet for komiteens rapport var å se på utvidelsen av det indre marked til land utenfor EU. Rapporten omhandler i hovedsak forholdet til Sveits, som har en annen tilknytning til det indre marked enn Norge, men berører også EØS-avtalen.

I rapporten pekes det på at bortfallet av EUs søylestruktur som følge av Lisboa-traktaten, reiser noen utfordringer når det gjelder å avklare EU-rettsakters EØS-relevans. Dette vil kunne forsinke gjennomføringen i EØS/EFTA-landene. Det er i denne sammenheng rapporten understreker betydningen av at Europakommisjonen involverer EØS/EFTA-landene i arbeidet med nytt regelverk for det indre marked. I tillegg ber rapporten Europakommisjonen om å sende EØS-relevante rettsakter på høring til EØS/EFTA-landenes nasjonale parlamenter slik som det gjøres til de nasjonale parlamenter i EU.

Så langt har vi ikke grunnlag for å si noe om

hvorvidt de mulige utfordringer som ikrafttreddelsen av Lisboa-traktaten reiser, i praksis blir et problem. Dette vil avtegne seg etter hvert som EU gjennomfører konkrete tiltak for å implementere traktaten. EØS-avtalen har så langt vist seg å være robust og funksjonsdyktig ved endringer i medlemsmassen og traktatendringer på EU-siden. Både EU og EØS/EFTA-statene ønsker å bevare avtalen som en ramme for å ivareta de viktige og omfattende relasjoner mellom våre land.

La meg derfor understreke at regjeringen vil følge utviklingen nøye og samarbeide tett med Europakommisjonen og andre EU-institusjoner for å sikre at EØS-samarbeidet fortsatt fungerer på en god måte. Dersom det skulle oppstå problemer, vil vi ta initiativ til tiltak for å korrigere dette om nødvendig. Vi har all

grunn til å forvente at også EU-siden vil arbeide for at EØS-samarbeidet skal fungere godt.

Jeg vil også fremheve at det norske arbeidet overfor Europaparlamentet stadig styrkes, i tråd med institusjonens økte betydning, senest ved gjennomføring av Lisboa-traktaten. Regjeringen er aktiv i saker av betydning for Norge, både på politisk nivå og på tjenestemannsnivå. EU-delegasjonen i Brussel står sentralt i dette arbeidet. Målet er ytterligere å forbedre informasjonsutvekslingen og sikre tidlig varsling av saker av betydning for Norge. Slik kan vi fortsatt søke å påvirke også parlamentets beslutningsprosesser.

Jeg har også merket meg at Stortinget har besluttet å ha en utsending på tjenestemannsnivå knyttet til Europaparlamentet, noe jeg mener er meget positivt.

SPØRSMÅL NR. 1036

Innlevert 16. april 2010 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 23. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«En person som har søkt om 50 % uføretrygd har mottatt avslag på søknaden. Hun har anket saken og fått beskjed om at saksbehandlingstiden er 12 måneder! Hun ble bedt om å ta kontakt dersom hun ikke hadde fått svar etter 12 måneder! Kvinnen har nylig startet en bedrift, men kan bare jobbe halv tid p.g.a. en nakkeskade og en operasjon for Carpal Tunnel syndrom. Hun har fått avslag på AAP i ventetiden og har nå ingen inntekt.

Mener statsråden det er rimelig med en saksbehandlingstid på 12 måneder i en slik situasjon?»

BEGRUNNELSE:

Denne kvinnen fikk avslag på fortsatt rehabiliteringspenger i siste del av desember, og har etter den tiden ikke hatt egen inntekt. Hun klagde til NAV. Ås allerede dagen etter hun mottok vedtaket, og har nå ventet i nærmere 4 måneder på utfallet av klagen. Hennes bedrift er nystartet, og hun kan bare jobbe deltid på grunn av helseproblemene. Bedriften gir foreløpig ingen avkastning, men hun håper å kunne drive den som en 50 % jobb i fremtiden. Hun har tidligere vært på attføring etter at hun fikk nakkeskaden, og var på medisinsk rehabilitering en periode i fjor etter operasjonen for Carpal Tunnel Syndrom. Hun ønsker å opparbeide og utvikle sin bedrift, men er

ikke i stand til å jobbe full tid på grunn av nakkeskaden. Hun skal nå ha en operasjon også i den andre hånden for Carpal Tunnel Syndrom. Vedkommende er altså helt uten inntekt og har fått avslag på sine søknader om ytelser fra NAV. Hun kan ikke søke om sosialtrygd da hun har eiendeler som de mener hun kan selge. Hennes håp er nå at anken over vedtaket om 50 % uføretrygd skal føre frem. Hvis hun får nytt avslag og velger å sende saken til Trygderetten vil dette også medføre ytterligere ventetid. At behandlingstiden på klager er inntil ett år hos NAV virker helt akseptabelt under alle omstendigheter, men i dette tilfellet kan det også medføre at kvinnen må legge ned sin bedrift, eller selge sitt hjem eller eiendeler da hun ikke lenger har egen inntekt å leve av.

Ventetiden på ankesaker hvor personer står uten inntekt burde behandles raskt da ventetiden får store følger både økonomisk og psykisk for den som lever i uvisshet.

Svar:

Jeg har vært i dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet om saksbehandlingstid for klagesaker i Arbeids- og velferdsetaten etter avslag på søknad om uføretrygd. Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at etaten tar sikte på å behandle klagesaker så raskt som mulig og senest innen 6 måne-

der.

Arbeids- og velferdsdirektoratet er ikke kjent med at noen har fått beskjed om at klagesaker forventes å ta så lang tid som 12 måneder, og har forsikret meg om at de vil se på rutinene for utforming av foreløpig melding om forventet saksbehandlingstid.

Ifølge direktoratet er saksbehandlingstiden for utførelser i NAV Klageinstans om lag 10 uker. I tillegg til dette, kommer tiden som forvaltningsenheten bruker på å vurdere om de selv skal gjøre om eget vedtak. Når det gjelder klagesaker har derfor etaten gjennomført tiltak for å forenkle gjennomgangen av klagesaker som gjennomføres av forvaltningsenheten, for å unngå at klagesaker hopper seg opp før de sendes klageinstansen.

Jeg har en tett oppfølging av etaten når det gjelder utviklingen i saksbehandlingstider og restanser. I

tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsetaten for 2010 har jeg fremhevet at det fortsatt er et mål å redusere saksbehandlingstidene og bygge restansene ytterligere ned. Dette har jeg prioritert også i inneværende år, fordi forsinket utbetaling av penger til livsopphold er kritisk for brukerne, og god ytelsesbehandling også er viktig for å sikre Arbeids- og velferdsetaten et godt omdømme i befolkningen generelt.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har i perioden etter fremleggelsen av St.prp. nr. 51 (2008-2009), arbeidet målrettet og langsiktig med å bedre kvaliteten og effektiviteten i ytelsesforvaltningen. Siden april 2009 har antall restanser gått ned innenfor de fleste ytelser.

SPØRSMÅL NR. 1037

Innlevert 16. april 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 22. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Igjen er det fokus på manglende nødsamband i norske veitunneler. I forbindelse med at fylkeskommunene har overtatt et omfattende veinett fra staten fremvises ikke bare et stort vedlikeholdsetterslep på veivedlikeholdet men også andre mangler, bl.a. manglende nødsamband i veitunnelene. Bare i Hordaland mangler nesten 8 av 10 tunneler på fylkesveinettet nødsamband.

Hva er status på manglende nødnett i tunnelene, og hvilken plan har statsråden evt. i samarbeid med DSB for å få tilfredsstillende sikkerhet i veitunneler?»

Svar:

Det er riktig at det er mange eldre vegtunneler som ikke har nødsamband. Av alle tunneler som er lenger enn 500 meter mangler to av tre tunneler utstyr for nødkommunikasjon. I gamle tunneler som er kortere enn 500 meter, blir det normalt ikke installert slikt utstyr.

Årsaken til at utbyggingen ikke har hatt den framdriften som tidligere var planlagt, er at Statens vegvesen har avventet utbyggingen av nytt nødnett. Det har som kjent oppstått store forsinkelser i denne utbyggingen. I forbindelse med nødnettutbyggingen

må Statens vegvesen sørge for nødvendige antenner og kabling i sine tunneler for at nødnettet skal virke også her. Vegvesenet har ikke sett det forsvarlig å investere i sambandsutstyr som bare ville få en kort levetid før nødnettet blir rullet ut. Utsettelsene i påvente av nødnettet har skjedd i forståelse med DSB.

Utbygging av nytt nødnett er nå påbegynt, og det er i første byggetrinn allerede installert nytt digitalt nødnett i 37 tunneler. Det utstyret som tas ned, kan benyttes andre steder i landet som en midlertidig løsning i påvente av at Stortinget, etter en prøveperiode, tar stilling til videre utbygging.

Det er mange tunneler som fortsatt ikke har det ønskede sikkerhetsnivået, bl.a. med tanke på brannslokkere, nødtelefoner og lys. Dette er sikkerhetsutstyr som anses som viktig i den daglige driften av tunneler. Innenfor fastsatte økonomiske rammer må det derfor hele tiden gjøre avveininger.

Etter hvert som nødnettet bygges ut videre, vil Statens vegvesen legge opp til at innsatsen på nødnett i tunneler også blir økt. Framdriftsplanene for nødnettet er av grunner som er nevnt over usikre pr. i dag. Jeg kan derfor ikke konkret tidfeste når nytt nødnett er på plass i alle tunneler over 500 meter.

SPØRSMÅL NR. 1038**Innlevert 16. april 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 23. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«På reise i Østfold og Akershus med Transportkomiteen kom det frem at de to fylkene har ulik prioritering av og mangel på finansieringsmidler til ferdigstilling av E18 mellom Østfold grense og Vinterbro. Dette prosjektet er også et viktig nasjonalt prosjekt for å ruste opp hele E18 fra Vinterbro til svenkegrensen. Det trengs åpenbart statlig styring og ikke minst statlig finansiering for å sikre at også dette prosjektet på E18 kan gjennomføres uten ytterligere stopp og forsinkelse.

Hva vil statsråden gjøre?»

BEGRUNNELSE:

Moderniseringen av E18 fra Vinterbro til svenkegrensen fremstår som et tydelig eksempel på en bedrøvelig norsk veipolitikk der det bygges i rykk og napp; stykkevis og delt i stedet for korridorvis. En slik politikk forlenger byggetid og fordyrer arbeidet. Vedrørende etappen Vinterbro - Østfold grense kommer det i tillegg at manglende avklaring, prioritering og finansiering kan medføre at det er nødvendig å bygge midlertidig vei til 40 mill.kr. Denne situasjonen forsterket behovet for statlig styring og for statlig finansiering og/eller bidrag til å finne finansiell løsning som sikrer rasjonell fremdrift og bygging i arbeidet med moderniseringen av hele E18 mellom Vinterbro og svenkegrensen.

Jeg håper derfor at statsråden vil ta tak i denne saken.

Svar:

I St.meld. nr. 16 (2008-2009) Nasjonal transportplan 2010-2019 er det lagt til grunn at den videre utbyggingen av E18 på strekningen Knapstad – Retvedt/Akershus grense skal starte i første fireårsperiode og ferdigstilles i siste seksårsperiode. Det arbeides med sikte på at det skal foreligge godkjent reguleringsplan sommeren 2011, og det pågår lokalpolitisk behandling av et opplegg for delvis bompengefinansiering av den resterende utbyggingen av E18 i Østfold. Dersom gjeldende framdriftsplan holdes, regner Statens vegvesen med at prosjektet kan være klart for anleggsstart i 2013.

Som omtalt i St.meld. nr. 16 (2008-2009) er standarden på E18 videre fra Retvedt til Vinterbru bedre enn i Østfold, og framtidig årsdøgntrafikk på denne strekningen forventes dessuten å bli noe lavere. Dette er bakgrunnen for at strekningen Knapstad – Retvedt er prioritert først i St.meld. nr. 16 (2008-2009). For å oppnå sammenhengende god standard bør imidlertid hele strekningen Knapstad – Retvedt – Vinterbru bygges ut til firefelts veg.

De endelige prioriteringene etter 2013 vil skje gjennom arbeidet med Nasjonal transportplan for perioden 2014-2023, men jeg kan forsikre at jeg vil arbeide for kontinuitet i den videre utbyggingen av E18 i Østfold og Akershus. For strekningen fra fylkesgrensen mellom Østfold og Akershus til Vinterbru er arbeidet med kommune- delplan nå i startfasen. Jeg legger til grunn at Statens vegvesen også prioriterer planleggingen på denne strekningen, slik at sammenhengende utbygging blir mulig.

SPØRSMÅL NR. 1039**Innlevert 16. april 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 20. april 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Forstår statsråden den uroen som næringsdrivende og innbyggerne i Geiranger føler ved det å være uten politi i den mest hektiske turistsesongen, og vil statsråden foreta seg noe konkret for at Geiranger skal ha politi stasjonert i bygda i den mest hektiske turistsesongen om sommeren?»

BEGRUNNELSE:

Turistbygda og verdsarvområdet Geiranger går nok en utrygg turistsesong i møte, med manglende politiberedskap. Sunnmørsposten fredag 16. april viser nok en gang til at politiet på Sunnmøre ikke ser seg råd til å ha betjenter stasjonert i Geiranger til tross for at 700 000 turister besøker bygda i løpet av noen

hektiske sommermånedene. Det vises til at statsråden har uttalt at det er lite behov for politi i turistbygda, og at lensmann i Stranda og Norddal lensmannskontor kun følger lojalt de vedtak som er gjort. Undertegnede som ved gjentatte anledninger tatt opp problemstillingen i spørsmål til statsråden, stiller seg svært kritisk til at Statsråden kan være av den formening at Geiranger med så stor gjennomstrømming av folk fra hele verden i løpet av en kort og hektisk sommerseksong, skal være uten stasjonert politi. Det er for meg uforståelig at Statsråden på ramme alvor kan mene at vakthavende politi ved Stranda og Norddal lensmannskontor som har vaksamarbeid med Sykkylven lensmannskontor skal måtte kjøre 19 mil før de er fremme i Geiranger. Når ulykka er ute og fjordene er nattestengt fordi fergene har lagt til kai, må politibilen med blålys innom både Sogn og Fjordane og Oppland fylke før de til slutt er fremme i Geiranger, dersom ikke vegen allerede er stengt av ras. Lensmannskontoret har hatt politivakt i Geiranger siden 1950-tallet.

Dette har tidligere vært grunnlagt med turisttrafikken, som en trygt kan påstå har vært sterkt økende. Det har ikke manglet på oppdrag, ettersom bygda har opplevd flere leteaksjoner, ulykker med døden til følge og et drap som fremdeles ikke er oppklart. Trenden er at stadig flere uerfarne turister søker seg ut i vår storslåtte natur, med de utfordringene som det ofte kan føre med seg med fallulykker og leteaksjoner. I slike tilfeller er det viktig og nødvendig å ha politiet stasjonert i nærheten.

Svar:

Justisdepartementet har forelagt spørsmålet for Politidirektoratet. Jeg viser også til det svar jeg gav til representanten 2.6.2009 i samme anledning, siden situasjonen i år har mange likhetstrekk med situasjonen i fjor.

Politidirektoratet opplyser, etter kontakt med Politimesteren på Sunnmøre, at beredskapen sommeren 2010 ikke vil være vesentlig endret i forhold til tidligere år. Generelt vil politiet betjene området Geiranger gjennom vakt- og beredskapsordning fra driftsenhet Stranda/Norddal og Sykkylven. Driftsenheten er i år fullt bemannet og i sommer vil den ytterligere styrkes med en ferievikar. Området vil også i perioder bli dekket med dagpatruljer etter en oppsatt plan og politimesteren opplyser at i deler av turishøyseksongen vil tjenestemenn være stedsplassert i Geiranger på dag- og nattestid.

Politidirektoratet opplyser at Politimesteren vil ta kontakt med Utrykningspolitiet for å få bekreftet om de også vil være til stede i området med politimannskaper også denne sommeren. Det er ikke rapportert

om uheldige episoder under avviklingen av fjorårets turistseksong.

For Sunnmøre politidistrikt var bevilgningsøkningen i perioden 2006-2009 18,1 millioner kroner. For 2010 har bevilgningene økt ytterligere med 10,4 millioner kroner, en økning på 7,6 % fra 2009. En slik budsjettøkning skulle borge for enda bedre rammevilkår for polititjenesten på Sunnmøre i 2010.

For landet som helhet har Regjeringen, både i denne og i forrige periode, økt politiets budsjetter vesentlig. Vi arbeider hele tiden for at politiet skal få ressurser og rammevilkår som setter etaten i stand til å ivareta sine oppgaver på en god måte.

Siden regjeringsskiftet har politibudsjettet økt fra 8,748 milliarder kroner i 2006 til 11,616 milliarder kroner i 2010. Dette er en vekst på 2,9 milliarder kroner (32,8 %). Bare i 2010 ble budsjettet økt med hele 1,3 milliarder kroner, til tidenes største politibudsjett.

I forbindelse med de årlige budsjettene har Justisdepartementet prioritert stillingsvekst og økt politidekning. Bakgrunnen for dette er bl.a. rapporten "Politiet mot 2020 - Bemannings- og kompetansebehov i politiet" som ble utarbeidet av Politidirektoratet (POD) i 2008. POD og politiets organisasjoner fremhevet behovet for å styrke bemanningen med 2 700 polititjenestemenn og 1 000 sivile stillinger innen 2020.

I forbindelse med tiltakspakken i fjor ble det bl.a. opprettet 460 sivile årsverk i politi- og lensmannsetaten, 6 av disse stillingene ble tildelt Sunnmøre politidistrikt. I praksis betyr dette at om lag 280 polititjenestemenn kan frigjøres til operativt arbeid. I 2010 vil det bli et rekordhøyt opptak til Politihøgskolen med hele 720 studenter. Høye opptak til Politihøgskolen sikrer at det er tilstrekkelig utdannede polititjenestemenn til å øke politibemanningen slik som det er foreslått i ovennevnte bemanningsrapport.

I tillegg er det som en del av den nye særavtalen om arbeidstidsbestemmelser i politiet, som trådte i kraft 1. oktober 2009, gjort avtale om å øke arbeidstiden for mange politiansatte med en time pr uke. Dette representerer en ytterligere ressursøkning på anslagsvis 230 årsverk. Til sammen gir dette et betydelig løft for politiet, også for politiet på Sunnmøre.

Imidlertid er det slik at politiet til enhver tid må sørge for å dekke de driftsmessige utfordringene de har. Det er i denne sammenheng at Politimesteren på Sunnmøre må foreta sine prioriteringer, også for politiets tilstedeværelse og lokalisering i Geiranger. Når politidistriktet får sin årlige rammetildeling, er det distriktets ledelse som har ansvaret for at ressursene fordeles slik at innbyggerne får en best mulig polititjeneste. Jeg har ingen grunn til å mene at dette ikke gjøres etter beste evne i Sunnmøre politidistrikt.

SPØRSMÅL NR. 1040**Innlevert 16. april 2010 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad****Besvart 27. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Flere lokale NAV-kontorer har nå fått beskjed om at de får færre plasser i kvalifiseringsprogrammet enn tidligere forutsatt. Særlig de stedene man var først ute virker å være rammet.

Hva vil statsråden gjøre for å stoppe slike nedskjæringer og slik forhindre at det blir færre som får hjelp til å komme i arbeid?»

BEGRUNNELSE:

Kvalifiseringsprogrammet er et av de viktigste tiltakene for å få vanskeligstilte ut av fattigdom og inn i arbeidslivet. Undertegnede har fått signaler fra flere steder i landet, bla i Arendal om at NAV har fått tildelt færre kvalifiseringsplasser enn tidligere forutsatt. Der har antall plasser blitt redusert fra 114 til 77, selv om det er flere hundre som står i kø. En slik beskjed om kutt kommer mer enn 3 mnd. ut i året og medfører at antall plasser resten av året da må skjæres enda mer ned for å holde gjennomsnittet. Reduksjon av tilbudene er stikk i strid med alle politiske signaler om at en ønsker flere tilbake i arbeid. For kommunene er dette tiltaket også ønsket, men slik det ser ut nå skyver staten utgiftene over på kommunene eller så blir resultatet at færre får ta del i kvalifiseringsprogrammet.

Svar:

Kvalifiseringsprogrammet er et svært viktig tiltak i regjeringens innsats mot fattigdom. Programmet er rettet mot langtidsmottakere av sosialhjelp og andre grupper som står langt fra arbeidsmarkedet, hvor hovedformålet er å bidra til at flere i målgruppen kommer ut i arbeid.

Kvalifiseringsprogrammet er et kommunalt ansvar som forvaltes av de lokale NAV-kontorene. Kommunene er samlet blitt kompensert for de beregnede merkostnadene knyttet til programmet. Denne beregningen er basert på et anslag for merkostnader pr deltaker og et anslag for gjennomsnittlig antall deltakere i ordningen. Kvalifiseringsprogrammet har blitt faset inn i takt med etableringen av NAV-kontor, og denne innfasingen har ført til at bevilgningen over statsbudsjettet til formålet samlet sett har blitt styrket hvert år etter innføringen. Bevilgningen er øremerket i oppbyggingsperioden, men regjeringen har samtidig varslet at det tas sikte på å overføre bevilgningen til rammetilskuddet. Fra 1. januar 2010 har alle kommuner lovmessig plikt til å tilby kvalifiseringsprogrammet.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har orientert meg om at enkelte kommuner har meldt tilbake en misnøye med tilskuddet til kvalifiseringsprogrammet for 2010. Slik jeg forstår det, handler dette dels om kommuner som har fått en reduksjon i bevilgningen sammenlignet med 2009 og dels om kommuner som har fått en mindre økning enn de hadde forventet.

Fordelingen til den enkelte kommune har tatt utgangspunkt i en fordeling basert på sosialhjelpsnøkelen i inntektssystemet, justert for tidspunkt for etablering av NAV-kontoret og et beregnet forløp for antall deltakere i den enkelte kommune. Det har ikke skjedd noen justering av bevilgningen i 2008 og 2009 som følge av at det samlede antallet deltakere var lavere enn forutsatt. Vi har lagt til grunn at det tar noe tid for de lokale NAV-kontorene å komme i gang, og det har vært fokusert på tilretteleggende tiltak både på nasjonalt nivå og fylkesnivå.

Bevilgningen til den enkelte kommune er med andre ord ikke direkte knyttet til faktisk gjennomføring. Dersom den faktiske aktiviteten i ett år har vært lavere enn den beregnede, innebærer det at det er gitt et statlig tilskudd til en høyere aktivitet enn den faktiske. Dersom denne aktiviteten kommer på et senere tidspunkt enn det som er beregnet, vil kommunen ha flere deltakere i program enn det den isolert sett får tilskudd til i 2010. Denne aktiviteten er imidlertid finansiert gjennom det tilskuddet som allerede er gitt tidligere, men ikke benyttet til dette formålet. Det er en realitet at kommunene samlet sett hadde en lavere aktivitet knyttet til kvalifiseringsprogrammet både i 2008 og 2009 enn det som var forutsatt i bevilgningen, og der det er forutsatt at disse midlene brukes til formålet i senere år.

De fleste henvendelsene er kommet fra kommuner som etablerte NAV-kontor i 2008, og som fikk plikt til å tilby kvalifiseringsprogram fra samme tidspunkt. For en del av disse kommunene skyldes nedgangen i bevilgningen at disse kommunene nå har kommet over i en fase hvor den beregnede avgangen fra programmet er større enn tilgangen.

Jeg er kjent med at Arbeids- og velferdsdirektoratet i lys av de henvendelsene som er kommet har iverksatt en rekke tiltak for å gi oppdatert informasjon om prinsippene for fordeling av midler i 2010. Det er blant annet utarbeidet et eget informasjonskriv til fylkesdirektører i Arbeids- og velferdsetaten og Fylkesmannen, og det legges opp til egne møter mellom Arbeids- og velferdsdirektoratet og kommuner der det er behov for å gjennomgå og drøfte forde-

lingen konkret. Det er i tillegg sendt en egen e-post til alle rådmenn med henvisning til informasjonen som er lagt ut på Arbeids- og velferdsdirektoratets hjemmeside.

Hovedformålet med kvalifiseringsprogrammet er som nevnt å redusere antall personer som er eller risikerer å bli langtidsmottakere av sosialhjelp, ved å få flest mulig av dem over i arbeid/aktivitet eller få avklart om de har rett til ytelser fra folketrygden. Å lykkes i dette arbeidet, er viktig både for dem det gjelder og for samfunnet.

Dette vil på sikt også bidra til å redusere sosialhjelpsutgiftene for kommunene – dels ved at en del

som ellers ville mottatt sosialhjelp kommer over i arbeid og dels ved at en del får rett til ytelser fra folketrygden. Satsingen på kvalifiseringsprogrammet er dermed på sikt økonomisk fordelaktig også for kommunene, selv uten kompensasjon for de beregnede merkostnadene knyttet til programmet. Den økonomiske fordel for kommunene av å satse på kvalifiseringsprogrammet forsterkes følgelig av at de samlet sett får slik kompensasjon.

Måltallene for kommunene for 2010 er i samsvar med bevilgningen for 2010, når det også tas hensyn til de bevilgninger kommunene har fått siden oppstarten av ordningen.

SPØRSMÅL NR. 1041

Innlevert 16. april 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 21. april 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er statsråden av den oppfatning at straffeprosessloven av 1981 er et godt nok verktøy for påtalemyndigheten i forhold de prosessuelle behov denne har for å etterforske alvorlig kriminalitet, bl.a. knyttet til ny teknologi?»

Svar:

Gjeldende straffeprosesslov er revidert og endret enn rekke ganger, blant annet for å tilpasse loven til ny teknologi og endringer i kriminalitetsbildet. Jeg nevner særlig de mange endringene ved lov 3. desember 1999 nr. 82 for bedre etterforskningsmetoder i kampen mot alvorlig kriminalitet (utvidet adgang til telefonavlytting, skjult fjernsynsovervåking og teknisk sporing, og kommunikasjonskontroll). Jeg nevner videre innføringen av hjemlene for romavlytting og identifisering av kommunikasjonsanlegg, og utvidelse av anvendelsesområdet for eksisterende etterforskningsmetoder ved lov 17. juni 2005 nr. 87. Min vurdering er at gjeldende straffeprosesslov ivaretar påtalemyndighetens prosessuelle behov knyttet til alvorlig kriminalitet på en god måte.

Å sørge for at påtalemyndigheten har riktige og tilstrekkelige virkemidler i kampen mot alvorlig kriminalitet er samtidig et kontinuerlig arbeid. Metodekontrollutvalget, som nylig har foretatt en etterkontroll av lovendringene i 1999, har derfor, i samsvar med sitt mandat, også foreslått enkelte lovendringer som kan gi et enda bedre regelverk. Blant annet foreslår utvalget en begrenset hjemmel for dataavlesning, se NOU 2009: 15. Utredningen er på høring med frist 1. mai d.å. og vil senere bli fulgt opp med en proposisjon med forslag til lovvedtak.

Muligheten for bruk av prosessuelle virkemidler, særlig tvangsmidler, henger for øvrig nært sammen med hvilke handlinger som er belagt med straff. Et grunnvilkår for bruk av tvangsmidler er jo at det foreligger mistanke om straffbart forhold. Den nye straffeloven, straffeloven 2005, har et eget og nytt kapittel om vern og informasjon og informasjonsutveksling. Noen av bestemmelsene her er nettopp innført for å demme opp for nye, straffverdige handlinger som den teknologiske utviklingen har åpnet for.

SPØRSMÅL NR. 1042**Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Ingjerd Schou****Besvart 27. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Er det slik Norsk Bane i sin høringsuttalelse, dattert 12.4.10 til Jernbaneverkets planprogram for Oslo - Ski at vi vil forspille muligheter til en kraftig forbedring av togtilbudet i hele regionen og være i strid med de forutsetninger Stortinget har lagt?»

BEGRUNNELSE:

Norsk bane hevder at Jernbaneverkets planprogram for Follobanen Oslo - Ski er et klart brudd på Stortingets forutsetninger. De hevder at Jernbaneverkets plan vil i tillegg gi langt dårligere tilbud for IC-trafikken enn alternative muligheter med flerbruks høyhastighetsbane.

I tillegg mener de det nå er viktig å legge til rette for en raskere fremdrift og ferdigstilling enn det Jernbaneverket så langt har basert seg på.

Det fremgår at Norsk Bane og Deutsche Bahn har jobbet grundig med å utarbeide alternative planer Oslo - Ski (og videre til Moss og Halden) som både ivaretar Stortingets forutsetninger om høyhastighet og vil gi langt bedre løsninger for IC- og lokaltrafikken i flerbrukskonsept. De har kommet svært langt i detaljeringen og kan ferdigstille traséarbeidet i løpet av kort tid om det legges til rette for prosesser som åpner for slike alternative løsninger, sier de i sin høringsuttalelse.

Jeg refererer fra deres høringsuttalelse:

Stortinget vedtok 2009 at "hastighetsdimensjoneringen for nye linjer og strekninger som kan tenkes å inngå i et framtidig høyhastighetsnett, skal være minimum 250 km/t", og "at det spesielt bør arbeides videre med konsepter for flerbruksbaner med blandet trafikk av høyhastighetstog, regionstog og godstrafikk." Stortinget fremhevet viktigheten av å planlegge strekningen Oslo – Ski "som ein lekk i ein heilskapleg strategi for den nye Østfoldbanen" og som "ei viktig lenke i ei framtidig skandinavisk høgfarstline", ikke minst for å kunne "oppnå eit best mogleg traséval" uten "flaskehalsar" og "unødvendige fartsgrensingar".

Dersom Jernbaneverkets planprogram legges til grunn for de videre arbeidene, vil ikke noe av dette være oppnåelig. Påstanden i planprogrammet om at Oslo – Ski "vil utgjøre første etappe i utbyggingen av en høyhastighetsbane til Europa" (s. 10 og 15), er klart villedende. Samtlige traséalternativer i Jernbaneverkets planprogram for Oslo – Ski krever at togene reduserer hastigheten til 130 km/t både like sør for Ski stasjon, ved Ås og ved Vestby. Tog fra Oslo mot

sør vil ikke oppnå 250 km/t noe sted på den planlagte strekningen, uansett traséalternativ. Med Jernbaneverkets planprogram vil Oslo – Ski ikke bli noen "lenke i ei skandinavisk høgfarstline", men et nytt eksempel på at bit-for-bit-planlegging uten helhetlig strategi resulterer i flaskehalsar, unødvendige hastighetsbegrensinger og et alt for dårlig togtilbud.

Norsk Bane hevder i uttalelsen at de siste månedene har undersøkt dette meter for meter og kan dokumentere i detalj at det ikke finnes noe alternativ for en høyhastighetsbane som med enkle tiltak kan kombineres med noen av Jernbaneverkets traséalternativer.

Det er svært viktig at de forhold som det pekes på i uttalelsen avklares og videre at det tydeliggjøres om planprogrammet for Oslo - Ski er koordinert med den utredning som statsråden har bestilt til 2012 mht høyhastighetsbane med ulike alternativ. Videre at tempo i planlegging og utbygging av Oslo - Ski ikke forsinkes.

Svar:

Hovedformålet med nytt dobbeltspor Oslo S – Ski er å sikre et moderne, effektivt og kapasitetssterkt nærtrafikksystem i Sørkorridoren inn mot Oslo. Her skal tunge trafikkstrømmer avvikes med mulighet for fleksibel bruk av fire spor. Strekningen utgjør 22 kilometer av Østfoldbanen.

Også i Oslo-området skal, og kan, nærtrafikk kombineres med IC-trafikk, godstrafikk og eventuell høyhastighetstrafikk, fordi det legges opp til å dele den totale kapasiteten på fire spor mellom ulike togs-lag. Totalkapasiteten og fleksibiliteten dette innebærer, er avgjørende for å løse Oslo-områdets transportutfordringer i framtiden.

Jeg har merket meg synspunktene til Norsk Bane AS. Både framtidig hastighetsstandard og kopling mellom Follobanen og en mulig framtidig høyhastighetsbane på strekningen, er problemstillinger departementet er opptatt av å håndtere på en god måte. Miljøverndepartementet har tidligere besluttet at det er Samferdselsdepartementet som skal være ansvarlig myndighet etter bestemmelsene om konsekvensutredninger for nytt dobbeltspor Oslo – Ski. Dette innebærer at det er Samferdselsdepartementet som fastsetter planprogrammet og gjennom dette avgjør hvilke traseer som skal utredes og hvilke problemstillinger for miljø og samfunn som skal belyses i konsekvensutredningen.

Jernbaneverket utreder nå ulike konsepter for

Oslo – Ski som gir stor fleksibilitet for å velge ulike løsninger for høyhastighetstrafikk. I høyhastighetsbaneutredningen må man bl.a. vurdere hastighetsbegrensningen gjennom Ski stasjon på 130 km/t, opp mot det å bygge en ny bane som grener av fra Follo-banen nord for Ski stasjon.

Fastsettelse av planprogrammet skal etter planen skje i løpet av våren 2010. I forbindelse med dette arbeidet vil departementet grundig vurdere bl.a. de problemstillinger Norsk Bane AS er opptatt av.

SPØRSMÅL NR. 1043

Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 26. april 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Norge har sluttet seg til EUs felles holdning om kontroll av eksport av militær teknologi og militært utstyr. Norge er derved forpliktet til å "nekte eksportlisens når det åpenbart er fare for at den militære teknologien eller det militære utstyret som skal eksporteres, kan bli brukt til undertrykking." Ifølge tilgjengelig statistikk er imidlertid Saudi-Arabia 4. største mottaker av norsk militært materiell.

Er dette i samsvar med den felles holdning Norge har sluttet seg til?»

BEGRUNNELSE:

I de felles EU-regler som Norge har sluttet seg til, står følgende:

"Having assessed the recipient country's attitude towards relevant principles established by international human rights instruments, Member States shall: (a) deny an export licence if there is a clear risk that the military technology or equipment to be exported might be used for internal repression."

Samtidig foregår en omfattende eksport blant annet av overvåkningsutstyr til Saudi-Arabia, et land med omfattende undertrykkelse og brudd på menneskerettighetene.

Svar:

Norge praktiserer en streng eksportkontroll, både når det gjelder forsvarsmateriell og andre strategiske varer. Dette er bakgrunnen for at hovedmottakerne av norsk forsvarsmateriell er medlemsland i NATO og andre nærstående land. I 2008 utgjorde eksporten til disse landene nær 73 % av den totale eksporten av forsvarsmateriell.

Søknader om eksporttillatelse av forsvarsmateriell er gjenstand for nøye vurderinger. Dette gjelder

blant annet sikkerhetspolitiske forhold, om det er krig i området, om krig truer eller om det er borgerkrig, samt kriterier knyttet til demokratiske rettigheter og grunnleggende menneskerettigheter. Også det aktuelle produktets beskaffenhet og bruksområde tas i betraktning.

I regelverket er forsvarsmateriell delt opp i to kategorier: A- og B-materiell. A-materiell er alle typer våpen og ammunisjon, samt annet materiell som vil kunne benyttes med vesentlig virkning til å påvirke de militære styrkeforhold ut over nærområdet. B-materiell er annet militært materiell, som ikke har egenskaper eller bruksområder slik de er definert i kategori A.

Regjeringen ønsker å utvise så stor åpenhet som mulig om eksporten av forsvarsmateriell fra Norge, og siden 1996 er det som kjent fremlagt meldinger årlig til Stortinget om omfanget av denne eksporten og om Utenriksdepartementets praktisering av regelverket. I oversiktene om eksporten i disse meldingene er det lagt stor vekt på å beskrive varene som blir eksportert så godt som mulig. Det hersker, etter mitt syn, bred politisk samstemmighet om norsk eksportkontrollpolitikk – noe som blant annet gjenspeiles i det at Stortinget de siste fire årene enstemmig har vedtatt den nevnte meldingen.

Saudi-Arabia er ikke godkjent som mottaker av A-materiell fra Norge, men det er åpnet for salg av B-materiell. I 2008 mottok landet B-materiell for om lag 172 millioner kroner, i 2007 for om lag 100 mill. og i 2006 for 5,6 mill. I 2005 var eksporten nær 50 mill. og i 2004 om lag 130 mill. Eksporten dreier seg i all hovedsak om militært sambandsutstyr og deler til dette utstyret.

Jeg kan forsikre om at alle søknader om eksporttillatelse av forsvarsmateriell blir nøye vurdert på grunnlag av regelverket, herunder de normative kriteriene fra EU som er tatt inn i det norske regelverket.

Søknader om eksport hvor departementet vurderer at det foreligger en uakseptabel risiko for at utstyret vil bli brukt til undertrykking, blir avslått. I meldingene

til Stortinget er det de siste årene gitt informasjon om slike avslag, begrunnet i hvilke kriterier som er anvendt i det enkelte avslaget.

SPØRSMÅL NR. 1044

Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Tord Lien

Besvart 27. april 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«De viktige kompetansemiljøene for støtte til blinde og svaksynte som er bygget opp på Statpeds avdelinger på Tambartun og Huseby foreslås i NOU 2009:18 nedlagt.

Vil statsråden allerede nå slå fast at slik nedleggelse eller splitting av disse viktige kompetansemiljøene ikke er aktuelt?»

BEGRUNNELSE:

Blant annet i forbindelse med behandlingen av St.meld. 44 (2008-2009) kom det frem at departementet har nedsatt en arbeidsgruppe som jobber med videre oppfølging av Midtlyng-utvalgets rapport, NOU 2009:18. En av de tiltak Midtlyng-utvalget mener det er grunn til å se på er en oppsplitting og fragmentering av det arbeidet Statpeds avdelinger på Tambartun og på Huseby gjør i forhold til arbeidet med blinde og synshemmede samt multihandikappede med synshemming og blindhet. En del av diagnosegruppene disse miljøene jobber overfor finnes det svært få av i Norge, helt nede i 40 mennesker i landet totalt. Dette indikerer at en oppsplitting av disse to kompetansemiljøene vil være svært u hensiktsmessig og vil medføre at spisskompetanse innenfor dette feltet vil kunne forvitte.

Svar:

I spørsmålet viser representanten til at NOU 2009:18 Rett til læring skal inneholde forslag om at kompetansesentrene Tambartun og Huseby blir nedlagt og at det legges opp til en oppsplitting og fragmentering av det arbeidet de to kompetansesentrene gjør i forhold til blinde og svaksynte.

Jeg kan ikke finne slik omtale i NOU 2009:18. I kapittel 16 PP-tjenesten og Statped tettere på omtales kompetansesentrene, fagområdene belyses og det fremmes forslag om endringer. Jeg vil her gjengi utdrag av to forslag relevant for saken:

- Statped organiseres i fire samorganiserte og samlokaliserte spesialpedagogiske regionsentra [...]

- Regionsentrenes oppgaveportefølje skal innbefatte spisskompetanse på fagområdene syn, hørsel, språk/tale/kommunikasjon [...]

pkt. 16.1 og 16.3 utdypes følgende:

”Statpeds tilbudsstruktur med kompetansesentre som historisk er knyttet til forskjellige vansker i ulike typer spesialskoler, synes å være lite egnet til å ivareta behovene for brukere med sammensatte problemer.” (16.1)

”Samorganisering og samlokalisering i flerkompetansesentra vil muliggjøre et tettere samarbeid mellom ulike fagområder enn i dag. Dette vil kunne gi en betydelig faglig gevinst sammenlignet med dagens mer fragmenterte senterstruktur, og komme viktige brukerinteresser i møte.” (16.3)

Tambartun og Huseby kompetansesentra listes deretter opp som videreført og inkludert i den foreslåtte regionstrukturen med de oppgaver de nå har.

Det medfører således ikke riktighet at NOU 2009:18 fremmer de forslag representanten viser til.

Dersom en regionalisering av Statped blir besluttet, vil jeg vurdere hvordan miljøer med spisskompetanse innen særlige områder samtidig kan tas vare på og videreutvikles. Et regionalisert Statped må både dekke regionene med et godt tilbud og ivareta nasjonale behov for høy spisskompetanse.

NOU 2009:18 har vært på bred høring. Departementet har mottatt rundt 300 høringsuttalelser. Jeg vil komme tilbake til oppfølgingen av NOU 2009:18 Rett til læring gjennom en stortingsmelding i 2011. utstyret.

Jeg kan forsikre om at alle søknader om eksporttillatelse av forsvarsmateriell blir nøye vurdert på grunnlag av regelverket, herunder de normative kriteriene fra EU som er tatt inn i det norske regelverket. Søknader om eksport hvor departementet vurderer at det foreligger en uakseptabel risiko for at utstyret vil bli brukt til undertrykking, blir avslått. I meldingene til Stortinget er det de siste årene gitt informasjon om slike avslag, begrunnet i hvilke kriterier som er anvendt i det enkelte avslaget.

SPØRSMÅL NR. 1045**Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 23. april 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«I enkelte straffesaker kan etterforskningen trekke ut i svært lang tid før det eventuelt blir tatt ut tiltale eller saken blir henlagt. For de som er under etterforskning er dette en stor påkjenning.

Hvordan vil statsråden følge opp påtalemyndighetens arbeid slik at eksempler på slike saker blir redusert til et absolutt minimum?»

Svar:

Politiet og påtalemyndigheten skal, i samvirke med de andre aktørene i strafferettspleien, bidra til en effektiv straffesaksavvikling som et viktig virkemiddel i kriminalitetsbekjempelsen. Nærhet i tid mellom et straffbart forhold, straffereaksjon og fullbyrdelse virker preventivt, og det å redusere tiden fra straffbar handling til reaksjon og fullbyrdelse skal ha høy prioritet. Rask reaksjon og fullbyrdelse er også viktig av hensyn til fornærmede.

Arbeidet med å effektivisere straffesaksbehandlingen gjennom ulike tiltak knyttet til bl.a. saksbehandlingsrutiner, organisering, kompetanseutvikling, samhandling med andre aktører i strafferettspleien og IKT-løsninger videreføres i 2010.

I arbeidet med å sikre bedre og mer effektiv straffeforfølgning videreføres blant annet følgende sentrale mål i år:

- Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for oppklarte forbrytelsessaker i politi- og lensmannsetaten skal, der det ikke er satt særskilte frister, ikke overstige 120 dager. Målet er et landsgjennomsnitt.
- I saker som gjelder visse voldsforbrytelser, skal saksbehandlingstiden i oppklarte saker som hovedregel ikke overstige 90 dager fra anmeldelse til påtalevedtak i politiet.
- I saker mot personer som var under 18 år på handlingstiden, skal spørsmålet om tiltale avgjøres

res innen seks uker etter at vedkommende er å anse som mistenkt i saken.

- I Den høyere påtalemyndighet skal gjennomsnittlig saksbehandlingstid i påtale- og klagesakene ikke overstige 30 dager, og 90 prosent av sakene skal være avgjort innen dette tidsrom.

I riksadvokatens rundskriv om mål og prioritering for straffesaksbehandlingen i politiet i 2010, settes kort saksbehandlingstid som ett av fire hovedmål for straffesaksbehandlingen. Det understrekes at det er viktig å vie nedarbeiding av restansene særlig oppmerksomhet, siden man har sett en økning av restansene.

Riksadvokaten minner om at politimesteren har ansvaret for straffesaksbehandlingen i distriktet, herunder at målene nås. Riksadvokaten fremhever særlig betydningen av at politimesteren, som leder av den lokale påtalemyndighet, er engasjert i straffesaksbehandlingen og av et velfungerende integrert påtaleledd. Erfaring viser at kontinuerlig, generell oppfølging av straffesaksbehandlingen fra høyt nivå i politidistriktet og oppmerksomhet om påtalemessig ledelse av etterforskningen er særlig viktig for god måloppnåelse. I tillegg er kvalifiserte, erfarne og motiverte etterforskere av stor betydning. Riksadvokaten er tydelig på at effektiviteten i straffesaksbehandlingen må opprettholdes uten at dette går på bekostning av kvalitet og rettssikkerhet.

Saksbehandlingstid og restansesituasjonen for straffesakene er hovedtemaer i styringsdialogen mellom Justisdepartementet og riksadvokaten. Det er i den forbindelse nylig formidlet fra riksadvokaten at det er en positiv utvikling knyttet til saksbehandlingstid for første kvartal i år sammenlignet med tilsvarende periode i fjor. Situasjonen vil bli fulgt nøye gjennom året for å sikre at straffesakene avgjøres i samsvar med de mål som er satt.

SPØRSMÅL NR. 1046**Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Ulf Leirstein****Besvart 29. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Hvor mye bompenger planlegges det brutto innkrevd fra bilistene på kråkerøyforbindelsen gjennom hele perioden, dvs. til renter/avdrag på låneopptaket til bompengeselskapet, omkostninger, innkrevningskostnader, vedlikeholdskostnader på innkrevningsutstyr etc.?»

BEGRUNNELSE:

Finansieringen av kråkerøyforbindelsen ble endret gjennom St.prp. nr. 45 (2007-2008) der bompengandelen ble økt med 134 millioner 2008-kroner. Den reviderte finansieringsplanen innebar at bompenger stod for 91 %. Dette inkluderer imidlertid ikke momenter som renter og innkrevningskostnader.

Undertegnede ønsker derfor svar på hvor mye bompenger planlegges det brutto innkrevd fra bilistene gjennom hele perioden.

Svar:

Jeg viser til St.prp. nr. 45 (2007-2008), side 6, der dette er omtalt. Den reviderte finansieringsplanen for prosjektet innebærer at bompengeselskapet skal finansiere 557 mill. 2008-kr av investeringskostnadene innenfor styringsrammen. I tillegg er det lagt til grunn at bompengeselskapet skal finansiere om lag 50 mill. kr i administrasjons-, drifts- og innkrevningskostnader og om lag 290 mill. kr i rentekostnader. Dette gir et samlet bompengedrag på 897 mill. 2008-kr.

SPØRSMÅL NR. 1047**Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Per Olaf Lundteigen****Besvart 27. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Hvordan vil Miljøverndepartementet medvirke til at praktisering av lov om naturområder i Oslo og nærliggende kommuner (markaloven) blir i tråd med Stortingets flertallsvilje?»

BEGRUNNELSE:

Markalovens formålsparagraf ble endret ved Stortingets behandling og heter nå:

"Formålet med loven er å fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Loven skal sikre Markas grenser og bevare et rikt og variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål."

Videre uttalte stortingsflertallet, alle unntatt Frp, følgende i Innst. O. nr. 58 (2008-2009):

"Stortingsflertallet, alle unntatt Frp, mener at markaloven må sikre en flerbruksforvaltning av Marka mellom ulike interesser som friluftsliv, idrett, bevaring av natur- og kulturmiljø med kulturminner, bære-

kraftig næringsvirksomhet og etablert bosetting. Flertallet vil gjennom balansert flerbruk varig sikre Marka til beste for folkehelsen i omkringliggende områder, fysisk så vel som mentalt, kvalitativt så vel som kvantitativt. Gode naturopplevelser er særdeles viktig for vår mentalhygiene. Derfor er det et viktig mål at Marka blir brukt av flest mulig."

Stor aktivitet fra enkelte friluftsforsamlinger, flere uttalelser fra fylkesmannen i Oslo og Akershus og et økende antall presseoppslag og andre meldinger, vitner om stor uenighet om og bekymring for måten markaloven ser ut til å bli praktisert på. Med samfunnsutviklingen, og de siste års nedgang i tradisjonell turbruk mange steder i Marka, vil det kreves betydelig tilrettelegging for å lokke turfolket, og ikke minst barn og ungdom, funksjonsfriske som funksjonshemmede, ut i marka. En viktig forutsetning for å oppnå foran siterte flertallsuttalelser, vil være en felles forståelse av innholdet i flerbruksforvaltningen for Marka. Derved kan markaloven bli en robust miljølov som overlever skiftende regjeringer til beste også for friluftslivet og bærekraftig næringsliv og

etablert bosetting. Det må opprettes en konstruktiv dialog og en langt sterkere felles forståelse mellom de ulike interessegrupper for å realisere lovens formål. Dette vil etter min vurdering vanskelig kunne skje uten aktiv medvirkning fra miljøverndepartementet i tråd med stortingsflertallets vilje.

Svar:

Markaloven skal fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Disse tre hensynerne er sidestilt. Hensynet til å fremme og tilrettelegge for idrett er avgrenset til å gjelde idrett som kan innpasseres i Marka. I tråd med lovens formål legger jeg opp til en flerbruksforvaltning som tar hensyn til natur- og kulturminner, ulike brukergrupper og etablerte bosettinger. Det skal også tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål.

For å oppfylle markalovens intensjon er det dessuten viktig å involvere alle berørte interesser på en god måte. Arbeidet med arealplansaker i Marka følger i hovedsak plan- og bygningslovens system, hvor hensynet til medvirkning er sentralt. Markaloven stiller imidlertid noen tilleggskrav til saksbehandlingen. Det følger av markaloven at kommunene ikke

kan igangsette planarbeid uten Miljøverndepartementets tillatelse. Det følger videre av loven at kommunens endelige vedtak om arealdel av kommuneplan eller reguleringsplan må stadfestes av Miljøverndepartementet for å få rettsvirkning. Den enkelte kommune med områder i Marka sender slike saker til departementet via fylkesmannen i eget fylke. Fylkesmannen har her ikke beslutningsmyndighet, men gir en begrunnet faglig tilrådning til departementet innenfor de rammer som følger av markaloven. Disse rutinene bidrar, sammen med kommunens saksframlegg, til at alle arealplansaker i Marka opplyses så godt som mulig før departementet gir tillatelse til planoppstart eller stadfester plan.

Jeg viser avslutningsvis til at Fylkesmannen i Oslo og Akershus har fått i oppdrag å forberede etableringen av Markarådet. Siktemålet er at rådet er på plass høsten 2010. Jeg legger opp til at Markarådet skal ha en viktig rolle gjennom en ombudsmannsfunksjon med fokus på å fremme lovens formål, ved å ta opp saker av overordnet og prinsipiell betydning og gjennom innspill til kommuneplanens arealdel og reguleringsplaner.

SPØRSMÅL NR. 1048

Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter

Besvart 27. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I Nordhordland Avis laurdag 17/4 var det ein artikkel om eit næringsområde som blei omregulert til friluftsområde etter at delar av næringsbygget som stod på eigedommen hadde brent ned. Omreguleringa medførte at forsikringspengane på fleire millionar ikkje kunne utbetalast fordi kommunen hadde ilagt området bygge- og deleforbod. I staden blei eigaren av bygget tilbudt kroner 250 000,- i betaling for området.

Meiner kommunalministeren at ein slik framgangsmåte og størrelse på betaling er i tråd med gjeldande rett?»

GRUNNGJEVING:

Pga. omreguleringa har eigar også blitt nekta å bygge opp igjen brannmur til hall som var nytta til lagerplass og verkstad for fritidsbåtar. Ifølgje eigar har dette medført tap av ca. 1 mill i inntekter pr år i

meir enn 2 år. (Totalt tap i inntekter på meir enn 2 millionar kroner så langt)

Dersom ein samanliknar det totale økonomiske tapet på mange millionar med tilbodet på kroner 250.000,- som full betaling synes dette å likna mest på eit ran. Ber derfor om at kommunalministeren stadfester kva som er gjeldande rett i dette tilfellet og eventuelt ryddar opp i denne saka dersom statsråden meiner at slik frårøving av verdiar ikkje er akseptabelt.

Svar:

Meland kommune vedtok den 07.05.2008 å omregulere eiendommen Ekeberg på Frekhaug fra næringsområde til offentlig friområde og offentlig snuplass. Kommunen står som utgangspunkt fritt til å endre vedtatte reguleringsplaner uten at det inntreier noen erstatningsplikt.

På bakgrunn av søknad fra Meland kommune vil

staten, ved Direktoratet for naturforvaltning, gi 75 % støtte til erverv av det aktuelle regulerte arealet på ca 2,5 dekar som friluftsområde med særskilt tilrettelegging for funksjonshemmede. Det gis også juridisk bistand med sikte på at kommunen og grunneieren kan komme fram til en minnelig ordning eller avtale-skjønn for gjennomføring av saken.

Som det framgår av avisartikkelen i Nordhordland Avis 17.4.2010, er kommunen nå i dialog med eieren for å få til en ordning som alle parter kan leve med. Det er i den forbindelse lagt fram et forslag i

samsvar med statens tilsagn om støtte. Jeg kan ikke gå inn i en vurdering av de pågående forhandlingene. Det er selvsagt at disse baseres på vanlige verdsettingsprinsipper og ekspropriasjonsrettslige regler. Jeg vil imidlertid nevne at det er lagt til grunn at kommunen overtar eiendommen som den er, inkludert ansvar for fjerning og opprydding av det nedbrente industrianlegget her.

Jeg har ikke grunnlag for å kommentere grunneierens eventuelle krav mot sitt forsikringsselskap, da dette er et privatrettslig forhold.

SPØRSMÅL NR. 1049

Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal

Besvart 27. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Konklusjonen i en fersk rapport til Miljøverndepartementet sier at sommerjakt på skaderovdyr aldri vil bli effektivt. Problemet er at mindre enn ett av ti fellingsforsøk om sommeren er vellykket. Rapporten konkluderer med at den mest effektive måte å jakte på er i sporsnø.

Vil statsråden legge til rette for at man legger mesteparten av jakta når det er sporsnø, slik at skadedyrene kan felles effektivt?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at slik lisensfellingsperioden for jerv og ulv og kvotejaktperioden på gaupe er fastsatt, foregår denne type felling/jakt helt eller delvis vinterstid. Jeg antar dermed at representant Trældal i sitt spørsmål først og fremst sikter til felling av bjørn.

Bjørnen er i utgangspunktet en totalfredet art i Norge, men med hjemmel i unntaksbestemmelsene i naturmangfoldloven er det likevel mulig å felle bjørn for blant annet å avverge skade på husdyr eller tamrein. Det er et mål at rovviltartene skal forvaltes mest mulig likt andre viltarter, og lisensfelling der alminnelige jegere slipper til skal derfor være hovedvirkemiddelet for regulering av bestandsstørrelse og utbredelse av bjørn, jamfør Stortingsmelding nummer 15 (2003-2004). Slik felling forutsetter at denne ikke truer bestandens overlevelse og at formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte. Perioden for lisensfelling av bjørn i Norge er i rovviltforskriften

fastsatt fra og med 1. september til og med 15. oktober. Det er nødvendig å ha en tydelig avgrensning av tidsrommet for når det er lov til å jakte på bjørn i Norge. Dette gjelder for alle arter det åpnes for jakt på. Lisensfellingsperiodens avgrensning er gjort av hensyn til bjørnen som normalt går i hi fra og med midten av oktober.

Skadefelling er et virkemiddel for å avhjelpe akutte tapssituasjoner som kan oppstå, og selv om sporsnø på våren vil øke sjansen for å felle bjørn, er ikke målet med en skadefellingstillatelse å regulere rovviltbestanden. Skadefelling er i utgangspunktet et virkemiddel for å løse en akutt skadesituasjon i beitesesongen, og fellingen skal være rettet mot bestemte individer. Hiliggende bjørn og bjørn som nylig har forlatt overvintringsplassen representerer ikke en akutt fare for skade. Med grunnlag i den kunnskap som foreligger om bjørnens adferd på våren og forsommeren med stor vandringskapasitet og stor sannsynlighet for utvandring til andre områder, vil felling av bjørn på våren ofte ha en svært usikker effekt med hensyn på å redusere tap i beitesesongen innenfor det aktuelle området. Jeg mener følgelig at skadefelling av bjørn på vårsnø kun skal vurderes i unntakstilfeller.

Direktoratet for naturforvaltning har i år behandlet flere søknader om skadefelling av bjørn på vårsnø. Jeg er kjent med at flere av disse er påklaget, og det vil i hver enkelt av disse sakene bli foretatt en konkret vurdering.

SPØRSMÅL NR. 1050**Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 27. april 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Er statsråden enig at samvirkemodellen er på vei ut?»

BEGRUNNELSE:

Nortura har gått bort fra samvirkemodellen ved at de nå driver med regional prising, noe som skaper en forskjell i landbruks-Norge. I Nord-Norge får bønderne betalt kroner 1,50 mindre på svinekjøttet enn lenger sør. Man kan ikke lenger legge skjul på at dette strider imot samvirkeideologien. Nortura opplyser også at de trenger ca. 500 millioner i ny egenkapital for å følge utviklingen bransjen.

Svar:

Min vurdering av samvirkemodellen framgår av regjeringens politiske plattform for 2009 – 2013. Her har regjeringen nedfelt følgende:

”Regjeringen vil videreføre jordbruksforhandlingene og markedsordningene. Samvirkets rolle som markedsregulator og avtaker av norske råvarer fra hele landet skal sikres.”

Jeg vil imidlertid også knytte noen kommentarer til begrunnelsen som er gitt for representanten Trældals spørsmål.

Gilde og Prior fusjonerte i 2006 til Nortura. Gilde var blitt etablert som et landsdekkende konsern i år 2000. Før denne konserndannelsen var de enkelte slakterianleggene i kjøttssamvirket samlet regionvis i distriktsorganisasjoner. Nivået på avregningspris til produsent varierte mellom distriktsorganisasjonene. Etter konserndannelsen ble det en utvikling mot fel-

les nasjonale pris- og leveringsvilkår, og fra 2003 ble det ens utbetalingsnivå til produsentene innen kjøttssamvirket i nær hele landet, men med ett unntak som gjelder Nord-Norge. Imidlertid er differansen i avregningspris mellom Nord-Norge og landet for øvrig blitt ytterligere redusert etter 2003.

Bakgrunnen for at nivået på avregningspris til produsent likevel ikke har blitt fullt ut harmonisert mellom Nord- og Sør-Norge, er både historisk og faktisk betinget. Differensieringen av satsene for distriktstilskudd for kjøtt som gis over jordbruksavtalen, ble fastsatt ut fra at kostnadsnivået i slakting og foredling av kjøtt i Nord-Norge var høyere og produsentprisene lavere enn i gjennomsnitt for landet for øvrig. I tillegg er det tatt hensyn til andre variasjoner i avstands- og strukturulempen mellom de ulike regionene.

Redegjørelsen over viser tydelig at samvirkemodellen fungerer. Den tidligere relativt store prisvariasjonen mellom distriktsorganisasjonene i kjøttssamvirket er blitt utjevnet. Også for det ene unntaket fra denne harmoniseringen, er forskjellene i avregningspris blitt vesentlig redusert.

For øvrig kan det tillegges at Nortura som andre private foretak, har behov for en tilfredsstillende egenkapital. Nortura har derfor som mål å øke sin egenkapital med 500 mill. kroner innen 2012. Dette skal skje gjennom andelsinnskudd og avsetting av overskudd fra foretakets drift, og etter vedtak som fattes av foretakets eiere.

Aktiv deltakelse og bidrag fra medlemmer og eiere er for øvrig i meget godt samsvar med samvirkemodellen.

SPØRSMÅL NR. 1051**Innlevert 19. april 2010 av stortingsrepresentant Jan-Henrik Fredriksen****Besvart 27. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Store deler av norsk luftrom har vært stengt over flere dager, uten at norske myndigheter har undersøkt om det faktisk er vulkanaske i luften. Avinor og Luftfartstilsynet baserer seg på værrapporter fra britiske

Met Office. Ingen har målinger som er relatert direkte til partikler over Norge og Skandinavia.

Vil statsråden ta et initiativ til å kjøpe inn nødvendig utstyr for å gjennomføre partikkelmålinger i Norge og Skandinavia, og hva er utgiftene til dette?»

BEGRUNNELSE:

Viser til utbruddene på Island og Eyjafjallajökulls utbrudd med svarte aske skyer som trolig vil ramme ulike områder av europeisk og norsk luftfart framover.

Svar:

Det er riktig at norske myndigheter har basert seg på informasjon mottatt fra britiske Met Office, nærmere bestemt The Volcanic Ash Advisory Center (VAAC). VAAC er ett av ni sentre i et verdensomspennende, internasjonalt system grunnlagt av FN organisasjonen International Civil Aviation Organization (ICAO). Dette overvåkingssystemet kalles International Airways Volcano Watch (IAVW). Oppgaven til disse sentrene er å identifisere områder med vulkansk aske og å varsle hvordan askeskyene kommer til å bevege seg.

Dette er et veletablert internasjonalt system og lå til grunn for den kriseplan som ICAO's Europakontor hadde utarbeidet for slike hendelser og som ble fulgt av de norske og øvrige europeiske luftfartsmyndigheter da krisen brøt ut. De målinger og beregninger som gjøres av VAAC gjelder de samme askefore-

komstene som ligger over, eller har passert over, Norge, og de har derfor direkte relevans til partikler over Norge og Skandinavia for øvrig.

Verken vi i Norge, eller i resten av Europa forøvrig, hadde på det tidspunktet da krisen brøt ut erfaring med hvordan vi skulle håndtere problemene knyttet til vulkansk aske, og vi måtte derfor basere oss på de prosedyrer og målinger som var nedfelt i kriseplanen. Luftfartstilsynet vil nå ta initiativ for å kartlegge hvilke muligheter som finnes med hensyn til utstyr for partikkelmålinger og modeller for beregning av spredning av aske. Slike målinger og beregninger vil evt. komme i tillegg til det internasjonale samarbeidet som er vist til over. I tillegg til en kartlegging av hvilke muligheter ytterligere utstyr og målinger vil gi, må det også gjøres en inngående vurdering av hvorvidt en slik merinformasjon vil kunne føre til kvalitativt bedre beslutninger med hensyn til disponeringen av luftrommet i tider med askeforekomster. Jeg vil følge opp dette arbeidet i forbindelse med evalueringen av krisen.

På nåværende tidspunkt har jeg ikke grunnlag for å si noe om kostnadene ved anskaffelse av måleutstyr.

SPØRSMÅL NR. 1052

Innlevert 20. april 2010 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 30. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hvilke planer med tiltak kan statsråden legge frem i forhold til rekruttering av ansatte innen helse og omsorgsfagene?»

BEGRUNNELSE:

I 2008 ble det utdannet 6000 innen helse og sosialfagene. Dette høres ganske bra ut. Men når man da vet at 6700 sluttet i de samme fagene samme år blir man temmelig urolig for fremtiden. En fremtid der vi trenger alle de vi kan få ved en stor økning i antall eldre som lever lenger. Samt at det blir færre og færre som velger utdanning innen helse bør en helst ha gjort noen grep. I alle fall bør en ha en plan med tiltak.

Svar:

Regjeringen har som del av Omsorgsplan 2015

etablert kompetanse- og rekrutteringsplanen Kompetanseløftet 2015, som har som hovedmål å sikre de kommunale omsorgstjenestene tilstrekkelig, stabil og kompetent bemanning. Kompetanseløftet er omtalt i St.meld. nr. 25 (2005-2006) Mestring, muligheter og mening. Framtidas omsorgsutfordringer og i de årlige budsjettdokumentene for Helse- og omsorgsdepartementet.

Kompetanseløftet 2015 omfatter strategier og tiltak som både direkte og indirekte bidrar til rekruttering av personell med relevant fagutdanning til de kommunale omsorgstjenestene:

- Gjennom en årlig rekrutteringskampanje og Aksjon helsefagarbeider bidrar Kompetanseløftet til å øke rekrutteringen til helse- og sosialfagene innenfor videregående opplæring, som i neste ledd bidrar til å øke tilgangen av disse yrkesgruppene til omsorgssektoren.

- Gjennom tilskudd til kvalifisering og desentralisert høyskoleutdanning bidrar Kompetanseløftet til å øke andelen personell med relevant fagutdanning i sektoren.
- Gjennom tilskudd til videreutdanning bidrar Kompetanseløftet til kompetanseheving, gjøre en karriere i sektoren mer attraktiv og forhindre avgang fra sektoren.
- Gjennom satsingen på undervisningssykehjem og undervisningshjemmetjenester bidrar Kompetanseløftet til å styrke fagmiljøet i sektoren, som virker rekrutterende og bidrar til å forhindre avgang fra sektoren.

Det vil i fremtiden kunne bli en knapphet på omsorgsytere, som følge av at vi ikke kan vente en til-

strekkelig tilgang på arbeidskraft og frivillige omsorgsarbeidere i årene fremover. Arbeidskraftbehovet vil øke med vel 125 000 årsverk frem mot 2050. Dette innebærer om lag en dobling i forhold til i dag. For å møte dette, og samtidig sørge for bedre medisinsk og tverrfaglig oppfølging, tilby aktiviteter og sosiale aktiviteter, støtte i dagligliv med måltider osv, må vi også åpne for større faglig bredde med plass til flere yrkesgrupper.

Jeg har i dette arbeidet et godt samarbeid med Kunnskapsministeren og Forsknings- og høyere utdanningsministeren om dimensjoneringen og den videre utviklingen av helse- og sosialutdanningene.

SPØRSMÅL NR. 1053

Innlevert 20. april 2010 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 28. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Fritidspolitiske verv i kommunestyre o.l. er ikke definert som arbeid, heller ikke hvor disse godtgjøres økonomisk. Likevel praktiserer Nav meldekortrutiner hvor fritidspolitiske verv og arbeid likestilles. Dette påvirker muligheten for folkevalgt engasjement for mennesker som er trygdet, gjennom at deres trygd kan avkortes.

Hva vil statsråden gjøre for at uføre og andre trygdete skal ha samme mulighet som andre til å delta i folkevalgte styre og utvalg, uten å straffes økonomisk?»

BEGRUNNELSE:

Jeg har mottatt henvendelser på at Nav likestiller all godtgjørelse med lønn, selv om det ikke utelukkende er rimelig med en slik likestilling.

I de fleste kommuner er det bare en heltidspolitiker: Ordfører. Ordfører opptjener pensjon etter særskilt ordning i KLP. Mange kommuner har ingen deltidspolitikere, kun fritidspolitikere. Disse får godtgjøring – og eventuelt tapt arbeidsfortjeneste, men ingen pensjonsordning. Godtgjøringen er ikke knyttet til gjennomføring av møte, men til forberedelse til møter. I slike tilfeller er det ikke rimelig å likestille denne godtgjøringen med lønn.

Svar:

Godtgjørelse for politiske tillitsverv (bortsett fra en eventuell del som skal gå til dekning av bestemte utgifter) er pensjonsgivende inntekt. Det følger av folketrygdloven § 3-15 og skatteloven § 12-2.

For personer som mottar uførepensjon blir det fastsatt en uføregrad i forhold til tapt arbeidsinntekt. Når det er gått ett år etter at uførepensjonen er innvilget, kan mottakeren tjene inntil ett grunnbeløp (friinntekt) ved siden av 100 prosent stønad i løpet av kalenderåret uten at stønaden bli redusert. Når inntekten overstiger inntektsgrensen, skal stønaden revurderes og all inntekt medregnes i vurderingen av en eventuell ny uføregrad. Bestemmelsen om ett års ventetid gjelder iht. forskrift 30. april 1997 nr. 392 om inntektsgrenser for uførepensjonister og mottakere av tidsbegrenset uførestønad. Det er imidlertid unntak for denne ventetiden for uførepensjonister som mottar kommunal omsorgslønn, godtgjørelse for politiske verv eller godtgjørelse for tillitsverv i frivillige organisasjoner.

Personer som mottar dagpenger og arbeidsavklaringspenger skal gi opplysninger som har betydning for retten til og størrelsen på ytelsene via meldekort. Disse ytelsene skal reduseres iht. arbeidete timer. Dagpenger reduseres iht. all arbeidet tid, og arbeidsavklaringspenger reduseres iht. arbeidet tid i inn-

tekstgivende arbeid (jf. folketrygdloven §§ 4-13 og 11-18). Målet for mottakere av disse ytelsene er å komme ut i arbeid. Ved fastsettelsen av hvordan ytelsen skal reduseres mot samtidig arbeid må det derfor både tas hensyn til at det alltid bør lønne seg å øke arbeidsinnsatsen, samtidig som det ikke må være for attraktivt å kombinere trygd og deltidsarbeid sammenlignet med full stilling. Stortinget sluttet seg senest til dette prinsippet ved behandlingen av Ot.prp. nr. 4 (2008-2009) Om lov om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner) i desember 2008. Arbeids- og velferdsetaten følger dermed bare opp det Stortinget har bestemt.

For de aller fleste mottakere av dagpenger og arbeidsavklaringspenger vil regelverket føre til at det vil lønne seg å arbeide framfor bare å motta trygd,

selv om det fører til en avkorting av trygdeytelsen. Jeg er likevel kjent med at prinsippet om reduksjon av ytelse i forhold til arbeidede timer kan slå uheldig ut i tilfeller der godtgjøringen er lav i forhold til tidsbruken. Det kan gjelde personer som mottar godtgjørelse for politiske verv i de tilfeller der denne godtgjørelsen er relativt sett lav. Det samme vil være tilfelle for andre typer arbeid med lav timegodtgjøring.

Eventuelle særregler knyttet til avkorting av dagpenger/arbeidsavklaringspenger for pensjonsgivende inntekt mottatt i form av godtgjørelse for et politisk verv vil dermed føre til en forskjellsbehandling sammenlignet med annen pensjonsgivende inntekt. For øvrig vil jeg vise til at Regjeringen har varslet at den vil legge fram en proposisjon om endringer i uføreordningen i løpet av høsten. Det vil også kunne få betydning for denne problemstillingen.

SPØRSMÅL NR. 1054

Innlevert 20. april 2010 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 28. april 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Har regjeringen planer om å bruke økonomiske sanksjoner i form av for eksempel straffetoll og tilbakeholdelse av bistandsmidler for å påvirke partene i Midtøsten-konflikten i forhold til fredsprosessen?»

BEGRUNNELSE:

SVs parlamentariske leder Bård Vegar Solhjell tar i Aftenposten 20.4.10 til orde for bruk av økonomiske sanksjoner mot Israel og de palestinske selvstyremyndighetene i forbindelse med fredsbestrebelsene i Midtøsten. Han mener Norge må ta en ledende rolle i dette bl.a. ved å stille krav til Israel for å gi landet adgang til å delta i internasjonale organisasjoner, som OECD. Videre må vi vurdere muligheter for toll og andre restriksjoner på varer som er produsert på okkupert område, mener Solhjell. Han tar også til orde for at det internasjonale samfunn i en gitt situasjon må være villig til å true med å holde tilbake bistandsmidler for å tvinge Israels motpart til forhandlingsbordet. Det er behov for å avklare hva som er regjeringens linje i disse spørsmål.

Svar:

Regjeringens har ingen planer om å endre regelverket for handel med Israel eller å holde tilbake bi-

standsmidler til Palestina. Det er Regjeringens syn at økonomiske sanksjoner ikke ville bidra positivt i arbeidet for å få partene i Midtøsten-konflikten til å vende tilbake til forhandlingsbordet.

Når det gjelder Norges handelssamkvem med Israel, er dette først og fremst regulert gjennom frihandelsavtalen mellom EFTA og Israel fra 1993. Det foreligger ingen planer om å endre denne avtalen for å påvirke den politiske prosessen i Midtøsten. Imidlertid er det vesentlig at avtalen ikke dekker handel med varer som har opprinnelse i de israelske bosettingene på Vestbredden. Slike varer er altså underlagt et annet tollregime enn handel med Israel.

Norges langsiktige bistand til Palestina har som hovedmål å bidra til bygging av palestinske statsinstitusjoner og en bærekraftig palestinsk økonomi. Nylig ledet jeg på Norges vegne møtet i giverlandsgruppen for Palestina (AHLIC) i Madrid. Det er bred enighet om at den palestinske statsbyggingen utvikler seg i en positiv retning. De statsbærende institusjonene er i ferd med å komme på plass, økonomien på Vestbredden vokser hurtig, og bistandsavhengigheten har blitt redusert. Fortsatt positiv utvikling i statsbyggingsprosjektet er en forutsetning for fredlig og bærekraftig samkvem mellom Israel og en fremtidig palestinsk stat. I denne situasjonen vil det ikke være riktig å redusere bistanden.

SPØRSMÅL NR. 1055**Innlevert 20. april 2010 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 27. april 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Det er bred enighet om at antisemittisme må bekjempes og at kunnskap er en viktig nøkkel i dette arbeidet. Den nåværende læreplanen for faget Religion og Etikk i videregående skole har ikke lenger krav om kunnskap om jødedom og Holocaust. Islam, filosofi og livssynshumanisme er i tillegg til kristendom obligatorisk.

Vil statstråden revurdere nåværende læreplan eller mener hun at nåværende læreplan, hvor jødedom og Holocaust er fjernet, bør bli stående?»

Svar:

Jeg mener kompetanse om jødedommen og Holocaust er godt dekket i læreplanverket for Kunnskapsløftet. Læreplan i religion, livssyn og etikk på 1. til 10. årstrinn er fellesfag for alle elevene og har et omfattende timetall. Formålet med faget er at elevene skal ha kjennskap til at religiøst og livssynsmessig mangfold i stadig større grad setter preg på samfunnet. Kjennskap til ulike religioner og livssyn, etikk og filosofi skal gi forutsetning for livstolking, etisk bevissthet og forståelse på tvers av tros- og livssynsgrenser. Jødedom er et hovedområde i RLE-faget og faget gir en sammenhengende og bred innføring i jødedommen gjennom hele grunnskolen. Ifølge kompetansemålene i faget innen hovedområdet jødedom, skal elevene etter 10. trinn blant annet kunne "gi en oversikt over mangfoldet i jødedommen, viktige historiske hendelser og jødedommens stilling i Norge og verden i dag" (sitat slutt).

Videre er det et kompetansemål i læreplanen i fellefaget samfunnsfag på 7. årstrinn, som omhandler nasjonale minoriteter i Norge, hvor elevene skal beskrive hovedtrekkene ved historien og levevilkårene til disse minoritetene. Jødedommen er en av disse fem minoritetene.

Selv om læreplan i religion og etikk i videregående skole ikke har jødedom som et eget kompetansemål, vil flere av målene nødvendigvis måtte berøre jødedommens stilling og historiske rolle, f. eks gjennom målformuleringer som at elevene skal kunne:

- presentere hovedtrekk ved religions- og livssynsmangfoldet i lokalsamfunnet og storsamfunnet i Norge

og

- drøfte samarbeid og spenninger mellom religioner og livssyn og reflektere over det pluralistiske samfunnet som en etisk og filosofisk utfordring

I videregående skole er historie et fellesfag for alle elever som skal ha studiekompetanse, mens religion og etikk bare er et fag for de som velger studiespesialisering. Historiefaget skal stimulere til engasjement og aktiv deltakelse i samfunnslivet ved å utvikle evnen til kritisk, analytisk og kreativ tenkning. Historiefaget skal videre bidra til å øke forståelsen for at alle samfunn representerer verdier og holdninger som er resultater av historiske prosesser. Faget skal også fremme toleranse, gjensidig respekt og forståelse for menneskerettighetene, og gi innsikt i demokratiets betydning for vårt samfunn.

Denne regjeringen er opptatt av at viten om jødedom og Holocaust skal holdes levende i norsk skole. Innsikten i den annen verdenskrigs Holocaust og bakgrunnen for jødeforfølgelsen opp gjennom den europeiske historien, ivaretas gjennom flere av kompetansemålene i historiefaget. Jeg ser derfor ingen grunn til å revurdere nåværende læreplan i faget religion og etikk.

Jeg vil videre informere om at Holocaustsenteret er våren 2010 i ferd med å planlegge en egen undervisningsmodul for lærere knyttet til temaet folke mord, og da med særlig fokus på Holocaust. Kursopplegget vil ha et bredt perspektiv med fokus på Holocaust og andre folkemord, men også på antisemitisme og rasisme historisk og i dag.

Jeg er også i ferd med å opprette en arbeidsgruppe som skal fremme forslag til hvordan man best kan bekjempe uønskede holdninger knyttet til rasisme og antisemittisme i skolen. Dette skjer blant annet på bakgrunn av rapporter om hets av jødiske skolebarn, og antisemittiske tendenser blant elever i skolen. Arbeidsgruppen vil blant annet komme med anbefalinger om hvordan skolen kan arbeide systematisk og helhetlig for kunnskap og toleranse og mot rasisme og antisemittisme på bakgrunn av folks etniske, religiøse og kulturelle tilhørighet. Jeg ser frem til å få gruppens anbefalinger ved utgangen av 2010.

SPØRSMÅL NR. 1056**Innlevert 20. april 2010 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 26. april 2010 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Noen redere feilregistrerer fangsten med hensyn til volum og fiskeslag. For å unngå fiskefusk, tar Fiskebåtrederne forbund til orde for å endre meldeplikten slik at fangstmeldingen må sendes senest 3 timer før båten kommer i land. Meldeplikten skal gjelde alle fartøy på eller over 11 meter.

Er statsråden enig i at en slik forskriftsendring kan føre til mer effektiv regulering av fiskeriene og bedre kontroll med ressursuttaket?»

BEGRUNNELSE:

Forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering for norske fiske- og fangstfartøy skal legge til rette for en effektiv regulering av fiskeriene, bedre kontroll med ressursuttaket og et bedre grunnlag for statistikk og forskning ved å benytte elektroniske systemer og digital kommunikasjon for å rapportere aktivitet og fangst.

Forskriften gjelder i dag fartøy på eller over 21 meter største lengde fra og med 1. oktober 2010, fartøy på eller over 15 meter største lengde fra og med 1. januar 2011 og fartøy under 15 meter største lengde som driver fiske og fangst i farvann utenfor noen stats fiskerijurisdiksjon fra og med 1. januar 2011.

Svar:

Forskriften som representanten Andersen Eide viser til ble fastsatt 21. desember 2009, og innebærer blant annet at norske fartøy ved fiske i norske farvann skal sende tre meldingstyper til Fiskeridirektoratet. Dette er havneavgangsmelding, fangstmelding og melding om ankomst havn. Som representanten påpeker vil dette gjelde alle fartøy på eller over 15 meter største lengde fra og med 1. januar 2011.

Den nye forskriften vil bidra til en bedre kontroll med ressursuttaket. Rapporteringssystemene gir opplysninger om hvor et fartøy er, hva slags aktivitet som drives og hvor mye som er fangstet. Dette er viktig for å sikre at aktiviteten skjer innenfor gjeldende regelverk. Videre gjør systemet det enklere å kontrollere

re om fisket skjer på lovlig tid, sted og måte, samt innenfor tildelt kvote. Det nye elektroniske rapporteringssystemet bidrar også til en mer effektiv regulering av fiskeriene. Data som angir hvor fartøyer befinner seg til enhver tid og hvor mye som er fisket gjør det mulig å holde løpende oversikt over hvor mye som er fisket totalt. Videre gjør systemene det enklere å produsere statistikk for reguleringsformål. For fiskerne vil det nye rapporteringssystemet innebære en omstilling fra dagens løsninger, men på sikt vil det nye systemet også innebære en forenkling av rapporteringsrutinene.

I utgangspunktet er det melding om ankomst havn som fungerer som forhåndsmelding for å rapportere om total fangst om bord i fartøyet ved landing. Denne meldingen skal normalt sendes to timer før fartøy når havn. Fangstmeldingen, som inneholder flere opplysninger om selve fangsten, skal i utgangspunktet sendes daglig. I tillegg skal denne meldingen sendes før melding om ankomst havn sendes.

Tidsfristen for når melding om ankomst havn skal sendes ble grundig vurdert under arbeidet med forskriften. Etter høringsrunden og møter med næringen er det fastsatt en generell regel på 2 timer. Dette tar blant annet hensyn til det forhold at flere fiskerier foregår relativt nært landingshavnen og at tidsfristen ikke skal hindre en rask landing ved at fartøyet måtte vente ved havn på grunn av fristen.

Forslaget fra Fiskebåtrederne Forbund som representanten viser til, ble fremsatt lenge før forslag til forskrift om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering ble sendt på høring. Forslaget innebar at fartøyene skulle sende fangstmelding til salgslagene før ankomst havn, og at forvaltningen skulle ha innsyn i disse meldingene. Med den nye forskriften om posisjonsrapportering og elektronisk rapportering er forslaget ivarettatt på en god måte.

Når det gjelder fartøy under 15 meter arbeider Fiskeridirektoratet med et forslag som vil innebære at disse underlegges et enklere system basert på sms-innmelding av fangst før landing.

SPØRSMÅL NR. 1057**Innlevert 20. april 2010 av stortingsrepresentant Karin S. Woldseth****Besvart 4. mai 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvor stor andel, i kroner eller prosent av utenriksdepartementets budsjett kapittel 100 går til drift av ambassader hvor Norge har et bistandspolitisk engasjement?»

Svar:

Utenriksdepartementet viser til svar på spørsmål nr. 414 til Statsbudsjettet 2010, fra Fremskrittspartiets fraksjon.

Drift av bistandsengasjement dekkes ikke over kapittel 100 Utenriksdepartementet. Derimot dekkes dette av kapittel 140 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen.

Enkelte utenriksstasjoner har bistandspolitisk engasjement som ett av flere arbeidsområder. Driftsutgiftene for disse stasjonene fordeles forholdsmessig mellom kapittel 100 Utenriksdepartementet og kapittel 140 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen, der drift av det bistandspolitiske engasjementet dekkes over sistnevnte kapittel.

Tilsvarende har noen bistandsstasjoner enkelte stillinger som dekker oppgaver som ikke er relatert til vårt bistandsengasjement. Driftsutgiftene for disse stillingene dekkes da over kapittel 100.

SPØRSMÅL NR. 1058**Innlevert 20. april 2010 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 27. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I Haugesunds Avis mandag 19. april kommer det nye eksempler på konsekvenser av regjeringens fjerning av refusjon for poliklinisk fysioterapi. Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus har sammen med Haugesund kommune i dag et 1.linjetilbud, og ikke et 2. linjetilbud for poliklinisk fysioterapi i helseforetakene.

Vil statsråden be HELFO om å endre vedtaket for HSR sin del basert på saken dokumenter, eventuelt vil statsråden evaluere og endre hele omleggingen på bakgrunn av de mange negative konsekvensene i hele landet?»

BEGRUNNELSE:

Fra og med statsbudsjettet for 2010 har Stortinget vedtatt at poliklinisk fysioterapi i foretak ikke lenger skal gi rett til refusjon fra det offentlige.

Fram til nå har Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus stått som mottaker av ett driftstilskudd fra Haugesund kommune og fordelt oppgavene på en rekke av sykehusets fysioterapeuter. Fy-

sioterapiinstituttet ved Revmatismesykehuset har vært definert som en del av helsetjenesten i regionens kommuner, og særlig for Haugesund, som har betalt driftstilskuddet.

Ordningen har fungert utmerket og gitt en enestående fleksibilitet samt åpnet for et stort volum av pasienter. I løpet av ett år er det snakk om over 10.000 konsultasjoner fordelt på godt over tusen pasienter. Tilbudet har i realiteten eksistert ved (HSR) Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus siden 1957 og avtalefestet med driftstilskudd siden 1984.

Helfo uttaler i et brev til HSR at "Stortingets vedtak ikke er gjenstand for lokale tilpasninger eller forhandlinger".

HSR har uttalt at deres tilbud i dag er et førstelinjetilbud, og ikke et 2.linjetilbud for poliklinisk fysioterapi i helseforetakene. Sykehuset har vært nøye med å differensiere førstelinjetilbudet (som de nå mener er feil oppsagt) fra øvrige poliklinikker og sykehusdrift på 2.linjenivå. HSR har ingen avtale med Helse Vest for disse tjenestene og mottar heller ikke tilskudd fra Helse Vest.

Det er ganske underlig i en tid der regjeringen øn-

sker en samhandlingsreform så legger man ned glimrende samarbeidstilbud som eksisterer med gode resultater for alle. Her har det vært pasientbehandling med høy kvalitet, høy kapasitet, gode lokaler og samdrift i sykehusets lokaler.

Departementets arbeid med samhandlingsreform, sammenhengende behandlingsskjede og utvisking av gråsoneproblematikk mellom forvaltningsnivåene skulle tale for at statsråden ser at HSR og Haugesund kommune er i en særstilling med utstrakt samarbeid som førstelinjetjeneste, og dermed i en annen kategori enn oppsigelsesgrunnlaget.

Kronisk syke i Haugesundregionen kan miste et behandlingstilbud de har hatt i over 50 år. Resultatet er dårlige vilkår for fysioterapeuter, lengre behandlingsskøer, et dårligere tilbud, svekket rehabilitering, flere sykemeldinger og redusert livskvalitet.

Ting tyder på at det er en misforståelse av tilbudets faktiske art og dermed feil grunnlag for oppsigelsen. Dette er et svært viktig tilbud til hele regionens innbyggere som ikke kan tolkes som en del av Stortingets vedtak. Men uavhengig av det bør statsråden likevel vurdere hele omleggingen på ny da omleggingen har ført til uheldige virkninger i hele landet.

Svar:

Denne saken handler om kommunehelsetjeneste, og ikke om avvikling av refusjon for poliklinisk fysioterapibehandling i sykehus. Haugesund Sanitetsforenings Revmatismesykehus (HSR) har aldri hatt en formell avtale med HELFO om direkte oppgjør for poliklinisk virksomhet, slik enkelte helseforetak har hatt.

HSR etablerte i 1985 en særegen ordning i samarbeid med Haugesund kommune. Ordningen har bestått i at flere fysioterapeuter ved HSR har vært knyttet til en kommunal fysioterapihjemmel der virksomheten har foregått i sykehusets lokaler, altså et "fysikalsk institutt" i sykehuset. I denne praksisen har fysioterapeutene behandlet Haugesundregionens pasi-

enter, og sykehuset har mottatt et helt driftstilskudd fra Haugesund kommune til drift av virksomheten. Pasientrefusjonen har tilfalt sykehuset, og fysioterapeutene har vært fast ansatt. Så vidt meg bekjent, er Haugesund kommune den eneste kommunen som har bidratt til å finansiere et slikt tilbud for pasienter i en stor region. Haugesund kommune har nå sagt opp driftshjemmelen med virkning fra 24. september 2010.

Driftstilskuddsordningen ble innført i 1984 med kommunehelsetjenesteloven. Ifølge loven skal kommunene løse sitt "sørge for"-ansvar for visse tjenester, herunder fysioterapitjeneste, ved enten å ansette personell på fast lønn eller ved å inngå driftsavtale med privatpraktiserende utøvere. De fleste kommuner har begge disse tilknytningsformer for fysioterapeuter. Ifølge avtaleverket skal en kommunal driftshjemmel for fysioterapeut være individuell, dvs. at den skal være knyttet til en bestemt person. Det betyr at den ordningen som har eksistert ved HSR, der mange fysioterapeuter har praktisert i samme hjemmel, er i strid med både tidligere og gjeldende avtaleverk som er fremforhandlet mellom KS og Norsk Fysioterapeutforbund. Ifølge regelverket skal i tillegg tilbudet være åpent for befolkningen i kommunen.

Denne saken dreier seg altså om at en gruppe pasienter har fått et kommunehelsetjenestetilbud ved et sykehus (HRS), som følge av en ordning som strider mot gjeldende regelverk. Pasientene som er behandlet ved praksisen kommer fra ulike kommuner. Det er selvfølgelig trist hvis den oppryddingen som nå skjer, innebærer at et etablert og godt behandlingstilbud faller bort. Jeg forutsetter at kommunen, som er ansvarlig for tjenesten, prioriterer sine ressurser til det beste for pasientene. Jeg vil også påpeke at det fortsatt er både mulig og ønskelig at sykehuset og Haugesund kommune samarbeider om et tilbud til denne aktuelle pasientgruppen. Etablering av et slikt samarbeid vil være helt i tråd med intensjonene i St. meld. nr. 47 (2008-2009), Samhandlingsreformen.

SPØRSMÅL NR. 1059**Innlevert 20. april 2010 av stortingsrepresentant Frank Bakke Jensen****Besvart 26. april 2010 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Forskrift J-252-2009 fiske etter blåkkeite nord for 62 grader N Ved endring av forskrift for regulering av blåkkeite nord for 62 graden faller kystflåte over 28m utenfor regelverket. Dette medfører at de mister muligheten til å få blåkkeite som bifangst, og begrenser derfor sterkt denne gruppens muligheter til å delta i fiske etter annen fisk. Endringen kom brått, uten varsel og medfører store problemer for eierne av disse båtene.

Hva er begrunnelsen for å utelate denne flåtegruppen fra dette fisket?»

Svar:

Fangsttinnssatsen må være tilpasset ressursgrunnlaget i alle fiskerier. Da størrelsesbegrensningen for kystfartøy i 2008 ble endret fra største lengde (28 meter) til en lasteromsbegrensning på 300 kubikkmeter, var en mulig kapasitetsoppbygging blant momentene som ble vurdert. Departementet var tydelig på at denne endringen ikke skulle medføre økt fangsttinnssats i fisket etter blåkkeite, og det ble derfor varslet at kystfartøy over 28 meter ikke ville få delta i fisket etter blåkkeite. Næringen selv har også gjennom Norges Fiskarlag påpekt risikoen for større fiskepress på enkelte arter når kystfartøy forlenges over 28 meter.

Kystfartøy under 28 meter har adgang til å delta i et begrenset direktefiske etter blåkkeite. Disse fartøyene har også adgang til å fiske blåkkeite som bifangst, men all bifangst avregnes kvotene for det enkelte fartøy. Havfiskeflåten har fartøykvoter på 40 tonn blåkkeite, som også skal dekke eventuell bifangst.

Vi har i 2010 et helt nytt reguleringsopplegg for blåkkeitefiske. Dette skyldes at vi i 2009 kom frem til en fordelingsløsning med Russland, og det mangeårige moratoriet for blåkkeitefiske ble erstattet av et kvotebasert regime. Det innebærer at vi har en forpliktelse til å holde den samlede fangsten innenfor vår fastsatte kvote. For fartøy som ikke har kvote på blåkkeite vil fangstverdien av uunngåelig bifangst av blåkkeite i fisket etter andre fiskeslag bli inndratt. Dette bidrar til at fisket utøves slik at innblandingen av blåkkeite blir lavest mulig. Tilsvarende gjelder også i andre fiskerier hvor det er et mål å holde innblandingen lav.

Jeg vil vurdere om det bør tillates en viss bifangst av blåkkeite for kystfartøy over 28 meter. I denne sammenheng har jeg invitert Norges Fiskarlag til å legge frem et konkret forslag.

SPØRSMÅL NR. 1060**Innlevert 21. april 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 27. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Da staten gjennom Vegdirektoratet hadde ansvaret for mesteparten av riksveiferjene betalte Vegdirektoratet øremerket tilskudd til lærlingplasser innen matros- og motorfag. Etter de opplysningene jeg har fått er denne ordningen falt bort med innføring av Forvaltningsreformen. Resultatet synes å være at også lærlingplassene faller bort fordi fylkeskommunene mener overførte rammer til ferjedrift ikke dekker tilskudd til slike plasser.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre finansiering av lærlingplasser i ferjeflåten?»

Svar:

Det er riktig som stortingsrepresentant Sortevik anmerker, at Vegdirektoratet praktiserer en ordning der ferjeselskapene kan søke staten om tilskudd til hyre av lærlinger og kadetter på riksvegferjesamband. Dette er begrunnet med nødvendigheten av å sikre rekruttering av kvalifisert personell til ferjenæringen.

Innenfor rammetilskuddsordningen er lærlingetilskuddet tatt inn som en del av de årlige kontraktsforhandlingene med ferjeselskapene. I forbindelse med overgangen til anbudsdrift er ordningen videre-

ført ved at Statens vegvesens konkurransegrunnlagsmal inneholder en passus, som slår fast at løyvehaver har anledning til å søke om tilskudd knyttet til hyre av lærlinger og kadetter etter gjeldende ordninger.

For riksvegferjedriften er det ikke skjedd noen endring i denne ordningen, eller utøvelsen av den, i forbindelse med forvaltningsreformen. Jeg ser det som nødvendig og riktig at staten også de kommende år tar del i ansvaret for at ferjenæringen oppnår nødvendig rekruttering av kvalifisert personell.

Alle konkurranser som har vært lyst ut i regi av Statens vegvesen, har inneholdt en tilsvarende passus som gir operatør av sambandet rett til å søke oppdragsgiver om lærlingetilskudd. Etter 1.1.2010 vil søknader om tilskudd, ved de samband som er overført til fylkeskommunene i forbindelse med forvalt-

ningsreformen, måtte behandles av ansvarlig tilskuddsmyndighet.

De fleste søknader som Statens vegvesen har behandlet vedrørende lærlingetilskudd har vært knyttet til samband som er beholdt som riksvegferjesamband også etter forvaltningsreformen. Dette med bakgrunn i at interessen knyttet til hyre av lærlinger øker i takt med størrelsen på samband og ferjemateriell. For de nye fylkesvegferjesambandene, som tidligere har benyttet seg av ordningen med lærlingetilskudd, er det tatt høyde for en videreføring i forbindelse med rammeoverføringen til fylkeskommunene. Dette tilsvarende kostnadene med det omfang lærlingeordningen hadde i de aktuelle samband før forvaltningsreformen.

SPØRSMÅL NR. 1061

Innlevert 21. april 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke

Besvart 28. april 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Statsråden skriver i svarbrev til Stortinget (spørsmål nr 950) 08.04.2010 at: "Jeg forutsetter at Region vest fortsatt skal gi et tilfredsstillende tilbud til barna i sin region og at nedbygging av institusjoner må skje parallelt med utbygging av andre og bedre tilbud".

Hvilket konkret tilbud foreligger i dag for de barna hvis plasser forsvinner når avtalen med Solstrand barnevernsenter i Region vest sies opp?»

BEGRUNNELSE:

Solstrand barnevernsenter mottok 26.02.2010 oppsigelse av fastkontrakt om kjøp av 6 plasser ved korttidsavdelingen. Denne avdelingen har sørget for akutt plasseringer av barn under 12 år.

Svar:

I Region vest er det flere omsorgsplasser, dvs. institusjonsplasser for barn og ungdom som er plassert utenfor hjemmet fordi foreldrene ikke kan gi dem den omsorgen de trenger, enn behovet tilsier. Samtidig er det et udekket behov for plasser til ungdom med alvorlige adferdsvansker. Korttidsavdelingen på Solstrand tilbyr omsorgsplasser til barn i aldersgruppen 6 -12 år. Bufetat mener at barn under 12 år ikke er tjent med å plasseres i institusjon, og har derfor vur-

dert at de ikke har behov for denne typen plasser. Solstrand har sagt seg villig til å endre tilbudet ved å tilby omsorgsplasser til barn over 12 år. En slik endring ville imidlertid føre til et ytterligere overskudd på denne typen plasser i regionen. Å endre målgruppen fra omsorgsplasseringer til ungdom med alvorlige adferdsvansker, er imidlertid å anse som en vesentlig endring som ikke kan gjøres innenfor eksisterende avtale. Avtalen med Solstrand barnevernsenter er som følge av dette sagt opp.

Jeg vil understreke at ingen barn som bor på Solstrand vil bli flyttet som følge av at avtalen med Bufetat avvikles 1. juli. En forutsetning for avviklingsvedtaket er å sikre at alle barn fortsetter å få et individuelt tilpasset tilbud der hensynet til barnets beste er ivarettatt. Praktisk sett blir avtalen sagt opp når siste barn flytter ut av institusjonen etter normalt forløp.

Region Vest bygger opp beredskapshjemstilbudet parallelt med at institusjonstilbudet reduseres. Alternativet til akutt- og korttidsavdelingen på Solstrand er primært beredskapshjem, ikke ordinære fosterhjem. Per dags dato er det tilstrekkelig med beredskapshjem i Haugesundsområdet. I forbindelse med avvikling av avtalen med Akutt- og korttidsavdelingen på Solstrand arbeides det med rekruttering av fire nye beredskapshjem. Region vest har lagt frem oppbyggingsplaner for etablering av disse hjemmene og regner med å ha de fire nye beredskapshjemmene på

plass til når oppsigelsesfristen på avtalen med Solstrand utløper.

I alt barnevernsarbeid er det barnets beste som skal veie tyngst av flere viktige hensyn. Det gjelder

også for avviklingen av avtalen med Solstrand barnevernsenter. Jeg har tillit til at Bufetat gjennomfører denne prosessen på en måte som i første rekke ivaretar det enkelte barns behov.

SPØRSMÅL NR. 1062

Innlevert 21. april 2010 av stortingsrepresentant Filip Rygg

Besvart 28. april 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Statusen til læreryrket er heldigvis en levende debatt i Norge, men de store endringene uteblir. Internasjonal forskning peker på læreren som langt viktigere enn mange av tiltakene skoledebatten preges av. Norske lærere har f.eks. langt lavere topplønn enn gjennomsnittet i OECD landene. Status handler selvsagt om flere tiltak, men det kreves en vilje til å prioritere.

Er statsråden enig i at det er viktigere å prioritere dagens og fremtidens lærere økonomisk, fremfor nye store reformer som f.eks. utvidet skoledag?»

Svar:

Jeg er enig med representanten i at norsk skole har vært gjennom mange krevende reformer de senere år. Det er viktig at disse reformene gis tid til å virke. Regjeringen er imidlertid svært opptatt av kontinuerlig kvalitetsutvikling av skolen og norske lærere.

Gode betingelser for lærerne er viktig for rekruttering til læreryrket og for utviklingen av yrkets status. Når det gjelder spørsmål om avlønning av lærere er dette et forhold mellom arbeidsgiver, representert ved KS og Oslo kommune og lærernes fagforeninger. Forhandlingsansvaret ble overført til skoleeier fra og med 1.mai 2004.

I St.meld. nr. 31 (2007–2008) Kvalitet i skolen beskrives viktigheten av å styrke opplæringen i fag, leksehjelp og daglig fysisk aktivitet. Målsettingene for en utvidet og helhetlig skoledag er økt læring, bedre trivsel og helse for alle elever slik at skolen kan bidra til å utjevne sosiale forskjeller. En ytterligere utvidelse av antall undervisningstimer på barnetrinnet er en målrettet innsats for å styrke elevenes grunnleggende ferdigheter.

Det er et uttalt mål i regjeringens Soria Moria I-erklæring å sørge for at elevene på barnetrinnet får flere timer og mer undervisning. I tråd med dette ble timetallet økt med fem undervisningstimer høsten

2008 og to timer fysisk aktivitet høsten 2009. I budsjettet for 2010 er det bevilget midler til ytterligere én undervisningstime fra og med høsten 2010, i tillegg til åtte timer gratis leksehjelp for 1.-4. trinn.

Regjeringens mål i Soria Moria II-erklæringen er å styrke timetallet på barnetrinnet, samt å innføre en gratis time SFO hver dag for å legge til rette for leksehjelp, fysisk aktivitet og mulig samarbeid med kulturskolen.

Lærere med gode kvalifikasjoner er en kritisk faktor for å få god effekt av timetallsutvidelser. Jeg er opptatt av at timetallsutvidelser skal skje på en forsvarelig måte og i et tempo som tar hensyn til tilgangen på kvalifiserte lærere. Regjeringen er opptatt av å legge til rette både for kvalitetsutvikling i skolen og for kompetanseutvikling av lærere. Vi har derfor etablert et varig system for videreutdanning og avsetter om lag 400 millioner kroner til kompetanseutvikling for lærere og rektorer i 2010.

I 2009 etablerte regjeringen partnerskapet GNIST. Partnerskapet er et forpliktende samarbeid med KS, lærerorganisasjonene, LO, NHO, skolelederne, studentorganisasjoner, Elevorganisasjonen, universiteter og høyskoler. Partnerskapet samarbeider for å utvikle kvaliteten på norske lærere og norsk skole. Målet med GNIST er å styrke skolens faglige plattform og læreryrkets anseelse gjennom:

- en ny og spesialisert grunnskolelærerutdanning fra og med høsten 2010
- et varig system for videreutdanning av lærere
- ettergivelse av studielån for å rekruttere lærere i språk og realfag
- system for forpliktende veiledning av nyutdannede lærere

I forbindelse med partnerskapet GNIST lanserte regjeringen våren 2009 en av tidenes største rekrutteringskampanjer i offentlig sektor. Målsettingen er å øke rekrutteringen til lærerutdanningene og -yrket. I

tillegg skal kampanjen bidra til omdømmebygging og statusheving for læreryrket. Kampanjen skal gå over 3 år (2009-2011). I 2009 søkte 19 prosent flere kvalifiserte søkere allmennlærerutdanning enn i 2008 og 50 prosent flere menn søkte lærerutdanning i 2009 enn i 2008.

I forbindelse med rekrutteringsarbeidet er det utført undersøkelser i befolkningen som viser en positiv utvikling i folks oppfattning av læreryrket fra 2009 til 2010. Dette er en tendens jeg er svært glad for og som regjeringen arbeider hardt for at skal fortsette i årene fremover.

SPØRSMÅL NR. 1063

Innlevert 21. april 2010 av stortingsrepresentant Robert Eriksson

Besvart 30. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Ifølge Trønder-Avisa den 15. april får ikke Bygdesentralen og Frivillighetssentralen i Beitstad utbetalt 30 000 kroner fra Nav etter at én av deres ansatte ble sykemeldt.

Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Nav gir riktig og god informasjon til brukerne på et tidlig tidspunkt, og vil statsråden sørge for at denne saken kan avsluttes på en smidig måte, slik at søker får utbetalt de 30 000 kronene som man opprinnelig hadde krav på?»

BEGRUNNELSE:

I juni 2009 ble én av de to ansatte ved Bygdesentralen og Frivillighetssentralen i Beitstad sykemeldt. Det ble da sendt inn søknad om sykepenge til Nav Forvaltning.

Men etter at søknadsfristen var gått ut, fikk de beskjed om at Nav manglet et skjema fra Bygdesentralen og Frivillighetssentralen som de burde ha fylt ut og sendt Nav Forvaltning. Det at søker ikke har sendt inn et skjema innen tidsfristen tar de naturlig nok på sin kappe. Men det de ikke skjønner, er hvorfor Nav ikke kunne ha informert om at skjemaet manglet. Spesielt med tanke på at søker hadde kontakt med Nav flere ganger før søknadsfristen gikk ut. Fordi fristen hadde gått ut, nektet Nav å betale ut sykepenge for den første halvannen måneden.

Bygdesentralen og Frivillighetssentralens regnskapsfører sendte så inn en klage på avslaget i Nav Forvaltning i desember 2009. I mars 2010 får de avslag på klagen. Saken ble så påklaget til Nav klageinstans, og like før påsken fikk de beskjed om at klagen ikke kunne godtas. Årsaken var at regnskapsfører ikke hadde fullmakt til å opptre på vegne søker. Det søker nå spør seg om er, hvorfor de ikke ble informert om dette når de sendte den første klagen i desember

2009.

Undertegnede stiller seg, i liket med søker, undrende til at søker ikke ble informert om de ulike forholdene underveis, men at informasjon først ble gitt etter at de ulike frister var gått ut. Skal Nav lykkes med å nå målsetningene om at brukerne skal få raske hjelp, og rett ytelse til rett tid, er Nav helt avhengig at man gir nødvendig og god veiledning og informasjon. Etter min mening har Nav ikke gitt nødvendig og tilstrekkelig informasjon og veiledning i denne saken. Det har nå, snart, gått 11 måneder siden den ansatte ble sykemeldt, og saken burde ha vært løst på en smidig og fleksibel måte for lengst.

Svar:

Jeg har forståelse for at det kan være frustrerende å stå i fare for å tape et krav man i utgangspunktet var berettiget til som følge av at en ikke sendte inn all nødvendig dokumentasjon i tide, særlig for en liten arbeidsgiver som bedriver frivillig arbeid.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har opplyst meg om at saken stortingsrepresentanten henviser til for tiden er til behandling hos NAV Klageinstans, og jeg finner det derfor ikke naturlig å kommentere denne enkeltsaken spesielt. Jeg ønsker likevel å knytte noen generelle kommentarer til problemstillingen, i tillegg til å besvare representantens generelle spørsmål.

Folketrygdloven har frister for når krav senest må være fremsatt. Refusjonskrav fra arbeidsgiver kan innfris opptil tre måneder før den måneden da kravet ble satt frem. Det er få unntak fra denne regelen, og lovgiver har uttrykkelig bestemt at lempeligere fristregler som gjelder for andre typer krav, ikke kommer til anvendelse på arbeidsgivers refusjonskrav. Dette gjelder selv i tilfeller hvor det er gitt misvisende eller ufullstendige opplysninger fra trygdens organer. Ar-

beidsgiver er ved fristoversittelse også avskåret fra å kreve erstatning etter skadeserstatningsloven eller alminnelige erstatningsrettslige regler. Reglene må ses i sammenheng med at arbeidsgiver etter arbeidsgiverperioden ikke er forpliktet til å utbetale lønn som forskuttering av ytelser fra trygden, men eventuelt gjør dette for egen risiko.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at fristen for innlevering av refusjonskrav fra arbeidsgiver fremgår av skjemaet som skal benyttes ved fremsettelse av kravet. Informasjon om regelverket, herunder fristen for innlevering av refusjonskrav, fremgår også tydelig av etatens nettsider.

Jeg er enig med spørsmålsstiller at det er viktig at Arbeids- og velferdsetaten er tilgjengelig og gir god og riktig informasjon, noe departementet også har vektlagt i tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsetaten. Arbeids- og velferdsdirektoratet arbeider derfor løpende med å sikre at det blir gitt riktig, rask og tilstrekkelig informasjon til alle brukere av Arbeids- og velferdsetaten. Dette arbeidet omfatter blant annet bruk av informasjonskanaler som etatens nettsider og utsendelse av brev, brosjyrer og skjemaer.

SPØRSMÅL NR. 1064

Innlevert 21. april 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 28. april 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Medfører det riktighet at utvidet rett til ekstra opplæringstid for elever med lærevansker og psykiske utviklingshemninger ikke kan innvilges overfor elever ved skoler godkjent etter privatskoleloven, og er i så fall dette en praksis statsråden kan stå inne for?»

BEGRUNNELSE:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus har, etter det undertegnede er gjort kjent med, i brev datert 10.02.2010 til en norsk skole i Spania uttalt at utvidet rett til ekstra opplæringstid ikke kan innvilges overfor elever ved skoler godkjent etter privatskoleloven. Hvis en elev har et slikt behov, hevdes det at behovet bare kan dekkes gjennom offentlige skoletilbud. Utdanningssetaten i Oslo kommune har i brev datert 17.03.2010 formidlet at kommunen anser seg forpliktet av dette synet.

På hjemmesiden til Utdanningsdirektoratet er dette bekreftet i en artikkel publisert 08.02.10 (<http://www.utdanningsdirektoratet.no/Sporsmal-og-svar/Ofte-stilte-sporsmal-om-private-skoler/Om-forstaelse-og-tolkning-av-lov-og-forskrift-for-private-skoler/>). Tilsvarende standpunkt er, etter det undertegnede er kjent med, formidlet fra fylkeskommunene i andre fylker der private videregående skoler har etablert seg. Skal elevene få slik ekstra tid, må de flytte til en offentlig skole, hevdes det. Et slikt standpunkt innebærer en omlegging av fast og langvarig praksis.

Hvis dette standpunktet blir praktisert fra myndighetenes side, vil det ha dramatiske virkninger for elever med behov for ekstra opplæringstid og som går i private skoler i dag. Disse elevene vil bli rammet hardt ved å få avbrutt tilpasset og planlagt undervisning ut fra deres forutsetninger, for å bli henvist til en ny skolesituasjon der de ikke kjenner elever, lærere og skolemiljø og lærere heller ikke kjenner dem.

Foreldre har rett til å velge annen skole enn det offentlige tilbyr for sine barn, og ved en praksis som beskrevet ovenfor fratas foreldre til barn med læringsvansker og utviklingshemninger en likeverdig valgrett i forhold til foreldre til barn og ungdom som ikke har slike utfordringer.

Undertegnede mener dette er en prinsipiell problemstilling som krever snarlig avklaring, og har mottatt flere bekymringsmeldinger om dette forholdet – bl.a. fra de helsepedagogiske videregående steinerskolene.

Svar:

Retten til å få utvidet tid i videregående opplæring er lovfestet i opplæringsloven § 3-1. Ansvarlig for slik videregående opplæring etter opplæringsloven er fylkeskommunen. Det er ingen tilsvarende rettighetsbestemmelse i privatskoleloven, men også elever som etter å ha fullført privat videregående opplæring fyller vilkårene i opplæringsloven § 3-1 omfattes av fylkeskommunens ansvar. Dette innebærer at oppfyllelsen av retten til utvidet tid gis som of-

fentlig opplæring, jfr. omtale i Ot.prp. nr. 55 (2008-2009) under kapittel 5.

Jeg er nylig blitt kjent med at det over tid har utviklet seg en utbredt praksis ved at elever ved private videregående skoler har benyttet sine rettigheter til utvidet tid etter opplæringsloven til å følge opplæringen på 4. og 5. året ved private skoler. Det er en kjensgjerning at elevene dette gjelder ikke har motatt tilstrekkelig informasjon om at de ikke har anledning til å følge opplæringen i utvidet tid ved privatskolene. Disse elevene kan derfor uforvarende ha havnet i en vanskelig situasjon.

Det er gode grunner til å vurdere om dagens lovverk på dette området er hensiktsmessig. Kunnskapsdepartementet har i svarbrev til Steinerskoleforbundet datert 07.04.2010 varslet at departementet utreder en endring i lovverket slik at elever i private skoler

kan få rett til å få utvidet tid i privat videregående opplæring. En slik endring vil kunne tre i kraft før skoleåret 2011-2012.

Det er viktig at elevene som i dag følger opplæringen på 4. og 5. året ved private skoler får en stabil, trygg og forutsigbar opplæringssituasjon i perioden frem mot en eventuell lovendring. For å bidra til dette vurderer departementet derfor nå tiltak på kort sikt, med sikte på å løse situasjonen for elevene på best mulig måte også kommende skoleår. Jeg legger opp til å informere skolene om utfallet av vurderingen så snart den er klar samt komme tilbake til saken overfor Stortinget i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. Til slutt vil jeg understreke at elevene dette gjelder fortsatt kan følge opplæringen slik de har planlagt innværende skoleår.

SPØRSMÅL NR. 1065

Innlevert 21. april 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande

Besvart 28. april 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Er statsråden tilfreds med at regjeringens privatskolepolitikk synes å kunne medføre at M/S Sjøkurs vil måtte legges ned, eller vil statsråden vurdere å endre lovverket og/eller øke bevilgningene allerede i Revidert nasjonalbudsjett slik at dette viktige utdanningstilbudet vil kunne drives videre?»

BEGRUNNELSE:

I Fædrelandsvennen 21. april d.å. fremgår det at dårlig økonomi kan sette utdanningstilbudet ved M/S Sjøkurs i fare, med mindre departementet gjennom en lovendring åpner opp for at skolen kan utvide elevtallet eller øker bevilgningene over statsbudsjettet til privatskoler av denne typen – som oftere har et høyere kostnadsnivå ift. regulær skoledrift på land.

Det fremgår av nevnte artikkel at den politiske ledelsen i departementet er "enig i at dagens privatskolelov rammer skoleskipene urimelig", men det signaliseres ingen konkrete tiltak for å bidra til å forbedre situasjonen for skoleskipene.

En samlet opposisjon sluttet seg til følgende merknad i budsjettinnstillingen for innværende år (Innst. 12 S (2009-2010)):

"Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre viser til at M/S

Gann og M/S Sjøkurs gjennom sin utdanning bidrar med kompetanse for å utvikle sektorens konkurransekraft og verdiskapingssevne. Institusjonen har utdannet sjøfolk i over 50 år, og skoleskipene er et utmerket redskap for opplæringen i sjøfartsfagene. Skolene hadde i innværende år mange flere søkere enn elevplasser, og det er en god blanding av jenter og gutter blant elevene. Disse medlemmer viser til at skolene kan vise til svært lavt frafall i sin utdanning, og så godt som alle elever får tilbud om læreplass etter endt utdanning. Disse medlemmer viser til at den økonomiske situasjonen nå er kritisk. Til tross for mange fagre løfter og lovord gjennom de senere årene har ikke dette blitt fulgt opp med bevilgninger. Disse medlemmer viser til at fremtiden til de to skipene er truet dersom ikke bevilgningene øker til dette svært viktige tilbudet."

Svar:

I budsjettet for 2010 ble det vedtatt en ny tilskuddsordning for kap. 228 post 76 Andre private skoler. Denne posten omfatter tilskudd til Sørlandets Maritime Sjøaspirantskole (M/S Sjøkurs) og Rogaland Sjøaspirantskole (M/S Gann). Den nye tilskuddsordningen sikrer tilskudd per elev etter sats for utdanningsprogram for teknikk og industriell produksjon. Dette er samme sats som tilsvarende skoler på land får tilskudd etter. Siden M/S Sjøkurs og M/S Gann gir undervisning på båt, har disse skolene ek-

straordinære utgifter til skoledrift. Derfor får skolene et fast tilskudd som blir prisjustert hvert år i tillegg til tilskuddet per elev.

Den nye ordningen ble innført for å sikre forutsigbare rammer for skolene, og gir disse et langt større tilskudd enn andre private skoler som driver etter samme utdanningsprogram. I denne sammenheng viser jeg til at M/S Sjøkurs får 6 mill. kroner i fast tilskudd i 2010 i tillegg til tilskuddet per elev. Tilsvarende tilskudd til M/S Gann er på 10,2 mill. kroner i 2010. Jeg ser at M/S Gann og M/S Sjøkurs gir et verdifullt skoletilbud til mange ungdommer, og jeg mener det er riktig å gi disse skolene dette ekstraordinære tilskuddet fordi det ikke vil være mulig å drive denne typen skoler etter ordinære satser.

Til tross for det ekstraordinære tilskuddet melder skolene om vanskelig økonomi. Etter det departementet kjenner til er hovedårsaken til dette at skolene kjøpte nye, større båter i 2007 (M/S Gann) og 2008 (M/S Sjøkurs), noe som medførte økte utgifter til bl.a. mannskap og drivstoff.

Større båter ga også større kapasitet, og skolene søkte om godkjenning av flere elevplasser. M/S Sjø-

kurs har godkjenning for 60 elever og søkte om elevtallsutvidelse til 75 elever. Søknaden ble avslått på bakgrunn av at skolen ikke driver sin virksomhet på grunnlag av noen av privatskolelovens fastsatte godkjenningsgrunnlag. Det følger av privatskoleloven § 2-1 femte ledd at departementet bare kan godkjenne "nødvendige driftsendringer" ved skoler som ikke oppfyller kravet til særskilt grunnlag. I Ot.prp. nr. 37 (2006-2007) er det i den spesielle merknaden til bestemmelsen slått fast at loven i slike tilfeller "[...] ikke opnar for godkjenning av driftsendringar i form av auka elevtall, nye trinn og nye utdanningsprogram for dei aktuelle skolane." Det kan nevnes at M/S Gann har fått godkjent elevtallsutvidelser fordi denne skolen driver på religiøst grunnlag.

Jeg har forståelse for at M/S Sjøkurs ønsker økt elevtall for bedre å kunne utnytte sin kapasitet. Jeg ser det imidlertid ikke som aktuelt å foreslå en lov- eller praksisendring på dette feltet. I den forbindelse vil jeg minne om at begrunnelsen for denne bestemmelsen er å avgrense vekst i elevplasser ved private skoler som ikke utgjør et religiøst eller pedagogisk alternativ til den offentlige skolen.

SPØRSMÅL NR. 1066

Innlevert 21. april 2010 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde

Besvart 30. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«På tidligere spørsmål fra Fremskrittspartiet vedrørende omstillingen i skatteetaten har vi fått til svar at saksbehandlingstiden blir stadig kortere og at publikum får den servicen de har behov for. Aftenposten melder imidlertid 19. april at omstillingen i etaten ikke har gitt de ønskede resultater.

Legger ikke finansministeren grundig arbeid i henvendelsene fra Stortinget, eller har dialogen mellom Skatteetaten og Finansdepartementet vært mangelfull?»

BEGRUNNELSE:

Mye tyder på at finansministeren i blant annet i skriftlig spørsmål nr. 804 (2008-2009) har tatt litt lett på opplysningene fra Fremskrittspartiet om at mye ikke er som det skal hos skattemyndighetene etter omorganiseringen. Artikkelen i Aftenposten tyder på at utfordringene er store.

Svar:

Jeg kan forsikre at Finansdepartementet ikke tar lett på henvendelser fra Stortinget. I forbindelse med utarbeidelsen av svar på spørsmål om forhold i skatteetaten har departementet god kontakt med Skattedirektoratet.

Gjennomføringsperioden for reorganiseringen av skatteetaten (ROS) utløp 31. desember 2009, og markerte slutten på etatens andre fulle driftsår etter omorganiseringen i 2008. Om lag 2 000 medarbeidere har fått nye oppgaver etter omorganiseringen, og behovet for kompetanseheving har vært stort på flere områder. I omtalen av omorganiseringen i St.prp. nr. 1 (2009-2010) for budsjettåret 2010 (s. 82) fremgår at omstillingen har vært krevende og har påvirket resultatoppnåelsen negativt på flere områder gjennom 2008. Dette gikk også fram av svaret på spørsmål 804, datert 11.03.09. Her ble det opplyst at omleggingen dessverre hadde ført til saksbehandlingstider ut over det akseptable i en del tilfeller, men at dette pro-

blemet ifølge skatteetaten ville være vesentlig redusert i løpet av første halvår 2009.

Også 2009 har vært et krevende år for etatens ansatte, men på viktige områder er resultatene til dels betydelig bedre i 2009 sammenliknet med 2008:

Kontrollområdet:

- Skatteetaten gjennomførte langt flere kontroller i 2009 (78 249) enn i 2008 (71 948).
- Det er en betydelig økning i antall avgrensede kontroller, info- og formalkontroller og oppgavekontroller i 2009.
- Både de stedlige og kontormessige kontrollene førte til rekordmessig korrigering på hhv 17,2 (opp 138 pst. fra 2008) og 33,3 mrd. kr (opp 28 pst. fra 2008).

Saksbehandling:

Rapporteringen om resultatene i 2009 viser videre at saksbehandlingstidene i etaten også er blitt be-

dre. På et viktig felt som folkeregistrering er resultatene sterkt forbedret og etaten oppfyller nå målkravene for saksbehandlingstider for de fleste meldingstyper. Også saksbehandlingstidene innenfor kontroll og merverdiavgift har blitt forbedret gjennom 2009. Det gjelder bokettersyn, negative merverdiavgiftoppgaver, skjønnsfastsettelse og klagesaksbehandling. Etaten nådde imidlertid ikke resultatkravene for disse saksbehandlingstidene fullt ut i 2009, men resultatene så langt i 2010 tyder ifølge Skattedirektoratet på at de fastsatte kravene til saksbehandlingstider vil nås i løpet av 2010.

Jeg er opptatt av at skatteetaten skal ha en effektiv og god behandling av skattytere og en kvalitativt god oppgaveløsning som sikrer riktig fastsettelse av skatter og avgifter. Jeg er også opptatt av at skatteetaten skal nå fastsatte resultatkrav for gjeldende budsjettperiode, også for saksbehandlingstider. Finansdepartementet har signalisert overfor etaten at vi vil følge resultatutviklingen særskilt i 2010.

SPØRSMÅL NR. 1067

Innlevert 21. april 2010 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 30. april 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at pasienter som får foreskrevet utprøvende behandling, blant annet med Sativex, omfattes av støtteordninger som sikrer at behandlingen kan gjennomføres?»

BEGRUNNELSE:

Jeg er gjort kjent med at Helsedirektoratet ut fra en individuell vurdering har godkjent forskrivning av Sativex for behandling av en pasient med Tourettes syndrom. Behandlingen anses som utprøvende, men pasienten og vedkommendes lege vurderer at han har svært god virkning av behandlingen.

Utgiftene for behandlingen er imidlertid høye, og omfattes ikke av ordinære støtteordninger som egenandelstak 1 og 2. Dette fører til at pasienten får økonomiske problemer, noe som kan gjøre behandlingen umulig å gjennomføre. Dette vil i så fall føre til betydelige problemer i forhold til å mestre hverdag og arbeid.

Svar:

Sativex er et cannabisbasert legemiddel til behandling av spasmer som følge av MS, kreft smerter

og nevrologiske smerter. Legemidlet har ikke markedsføringstillatelse i Norge, og import av legemidlet til Norge forutsetter derfor at Statens legemiddelverk innvilger godkjenning. Forskrivning av legemidlet krever dessuten godkjenning fra Helsedirektoratet.

Refusjon for legemidler forutsetter at legemidlets effekt kan dokumenteres. Normalt kreves det at legemidlets effekt for den aktuelle diagnosen er godt dokumentert gjennom studier. Gjeldende regelverk og praksis åpner ikke for refusjon av legemidler til behandling av Tourettes syndrom, når effekten kun er dokumentert gjennom rapporter fra enkeltpasienter.

Helsedirektoratet har på oppdrag fra departementet utredet og fremmet forslag til nytt system for refusjon av legemidler etter individuell søknad innenfor blåreseptordningen. Forslaget vil kunne innebære at dokumentasjon av effekt gjennom rapporter fra enkeltpasienter vil kunne være tilstrekkelig for å yte refusjon for legemiddelutgifter for flere pasienter med sjeldne og alvorlige sykdommer. Direktoratets forslag til endringer vil innebære økte utgifter for folketrygden. Regjeringen vil derfor vurdere dette forslaget i forbindelse med statsbudsjettet for 2011.

SPØRSMÅL NR. 1068**Innlevert 21. april 2010 av stortingsrepresentant Jan Tore Sanner****Besvart 28. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Statsråden tok ifm. sitt besøk på Cuba opp situasjonen for politiske fanger - bl.a. Normando Hernandez sin sak. Det er av stor betydning. Jeg finner det imidlertid overraskende at statsråden kunne proklamere at Norges forhold til Cuba er normalisert, når det skjer samtidig med at undertegnede nektes visum til Cuba for å møte personer fra det sivile samfunn, og statsråden selv ikke ville møte den kjente opposisjonelle, Oswaldo Payá.

Er det riktig, som bistandsaktuelt 3/2010 skriver, at regimet nektet kontakten med opposisjonelle?»

Svar:

Jeg vil først vise til utenriksministerens svar på relaterte spørsmål, herunder 481, 482, 589, 721 (2008-09) og 150 (2009-10).

Som jeg redegjorde for i mitt svar på representanten Sanners spørsmål 884 (2009-2010) tok jeg ikke sikte på å møte opposisjonen under mitt besøk på Cuba. Skulle jeg ha insistert på dette, ville det ikke ha vært mulig å gjennomføre et offisielt besøk dit. Dette er en praksis som Cuba bruker i forhold til alle politiske besøk. Jeg mener at vi kan gjøre mer for cubanske politiske fanger ved å diskutere deres situasjon direkte med cubanske myndigheter enn ved å ikke gjøre det. Det betyr ikke at norske myndigheter ikke har kontakt med opposisjonelle.

Vår ambassade har en løpende dialog med både opposisjonen og myndighetene. Fra dissidentenes side har man derfor til enhver tid anledning til å formidle synspunkter til norske myndigheter. Ved å gjennomføre det offisielle besøket til Cuba, fikk jeg anledning til å ta opp alle typer problemstillinger med

cubanske beslutningstakere. En av disse er soningsforhold og situasjonen for de politiske fangene. Jeg formidlet klart til kubanske myndigheter at jeg ikke har noen forståelse for at personer fengsles for sine meninger.

På Cuba møtte jeg kardinalen, som er øverste leder for den katolske kirken på Cuba. Han var veldig klar på betydningen av dialog og var positiv til mitt besøk. Jeg fikk også muligheten til å treffe representanter for det kubanske sivilsamfunnet, som har et nært samarbeid med norske NGOer som for eksempel Kirkens Nødhjelp, Norges Røde Kors og Norsk Folkehjelp. Et annet sentralt tema under mitt besøk var å drøfte forberedelsene av det neste toppmøtet om klimaendringer (COP16) med sentrale cubanske beslutningstakere.

Norges forhold til Cuba er normalisert på den måten at vi nå kan samarbeide på ulike områder, både der vi har sammenfallende og der vi har ulike synspunkt.

Med hensyn til representanten Sanners visumsøknad, er det min forståelse at det ikke foreligger et endelig avslag fra kubanske myndigheter.

Representanten Sanner gjør en prisverdig innsats for å rette oppmerksomhet mot brudd på menneskerettigheter. Utenriksdepartementet bisto i forberedelsene av representantens planlagte reise, blant annet gjennom invitasjon til å besøke ambassaden. Jeg er en sterk tilhenger av en mest mulig åpen dialog, også mellom de som er grunnleggende uenige. Derfor er jeg også innstilt på å på nytt bistå representanten Sanner i den utstrekning det er mulig, dersom han på nytt skulle ønske å reise til Cuba.

SPØRSMÅL NR. 1069**Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 5. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva vil helseministeren gjøre for å umiddelbart stoppe Ullevål sykehus sin uholdbare praksis om å avvise psykotiske personer som har benyttet rusmiddel de siste 48 timer før konsultasjon?»

BEGRUNNELSE:

Dagsavisen avslører i sin utgave onsdag 21. april, at Ullevål sykehus nekter å ta imot personer med akutt psykose utløst av rus.

Akuttpsykiatrisk avdeling på Ullevål, skal ifølge

dagsavisen over tid ha avvist pasienter der legevakten har ment der er behov for å tvangsinnlegge pasienter. Dette har skjedd i tilfeller der personene angivelig skal ha brukt rusmiddel de siste 48 timer. Dette skjer uavhengig av om det er alkohol eller narkotika.

Ifølge jussprofessor Aslak Syse er dette et brudd på både loven om psykisk helsevern og pasientrettighetsloven.

Svar:

Som helse- og omsorgsminister med ansvar for helsetjenestene til rusmiddelavhengige, er jeg opptatt av at denne pasientgruppen skal få de tjenestene den har behov for og som den har rett til.

Rusreformen, som ble gjennomført i 2004, hadde blant annet to sentrale formål. For det første at rusmiddelavhengige skulle få de samme pasientrettigheter som andre pasientgrupper i spesialisthelsetjenesten. I tillegg skulle rusmiddelavhengige lettere få tilgang til de øvrige tjenestene i spesialisthelsetjenesten – og da i første rekke tjenestene i det psykiske helsevernet. Dessverre har vi sett eksempler på at rusmiddelavhengige ikke har fått de tjenestene de har krav på i spesialisthelsetjenesten.

Vi vet at mange rusmiddelavhengige tidligere ikke fikk hjelp for sine psykiske lidelser når de var i rusbehandling. Samtidig var det også slik at mange med psykiske lidelser, og som hadde rusmiddelproblemer i tillegg, ikke fikk hjelp i det psykiske helsevernet for sine rusproblemer. Dette medførte at mange med sammensatte lidelser ikke fikk tilstrekkelig hjelp.

Siden rusreformen i 2004 har tjenestene for rusmiddelavhengige utviklet seg betydelig. Som en følge av at spesialisthelsetjenesten ved reformen fikk ansvaret for å tilby rusmiddelavhengige behandlingstjenester, har den helsefaglige kompetansen og bemanningen, særlig innen psykologi/psykiatri, blitt styrket. En vesentlig forklaring på dette er at man i langt større grad nå er klar over sammenhengen mellom rusmiddelavhengighet og psykiske lidelser. Tjenesten utvikler seg derfor i takt med en slik forståelse.

På grunnlag av representanten Kjønaas Kjos sitt spørsmål har jeg bedt Helse Sør-Øst RHF om en redegjørelse. Det er Oslo universitetssykehus, ved klinikk for psykisk helse og rus- og avhengighetsbehandling, som har ansvaret for å tilby tjenester til Oslos befolkning innen disse to fagområdene. Den an-

svarsfordelingen som er beskrevet ovenfor, vurderes av Helse Sør-Øst RHF som faglig og juridisk riktig og til pasientenes beste, samtidig som det sikrer en helhetlig vurdering av pasientens helseproblemer.

Jeg er videre orientert om at Oslo Legevakt har bedt prof. dr. jur. Aslak Syse om en juridisk betenkning om hvorvidt akuttpsykiatrisk avdeling, Kirkeveien (Ullevål), i sakens anledning praktiserer gjeldende lovverk i tråd med lovens intensjon. Etter professor Syse sin vurdering er ikke den praksis som Oslo universitetssykehus har lagt seg på i strid med gjeldende lovverk. Samtidig understreker Syse i sin vurdering at ruspasienter skal ivaretas på lik linje med andre pasienter, det vil si mottas som øyeblikkelig hjelp der det er nødvendig, eventuelt ”avgiftes” og deretter vurderes i forhold til et eventuelt videre behandlingsløp, herunder eventuell bruk av tvang hjemlet i relevant regelverk.

Slik det fremgår av prioriteringsforskriften, er det pasientene med de alvorligste lidelsene som skal ha høyest prioritet. Dersom det vurderes å være akutt, skal behandling startes umiddelbart. Dette gjelder selvsagt også for rusmiddelavhengige i spesialisthelsetjenesten. En utfordring innen rusbehandling har vært og er dessverre fortsatt at mange rusmiddelavhengige ikke opplever en sammenheng i deres behandlingsforløp. Dette er derfor understreket i oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for inneværende år, der jeg har bedt om følgende:

”Rusmiddelproblem hos pasienter som blir henvist til psykisk helsevern, skal undersøkes, og det skal iverksettes tiltak for å sikre at disse pasientene får et helhetlig behandlingstilbud for sin rusmiddelavhengighet.”

Tilsvarende er de regionale helseforetakene i 2009 bedt om at alle rusmiddelavhengige som henvises til rusbehandling, også skal vurderes for sine eventuelle behov for behandling for psykiske lidelser. Jeg legger til grunn at dette følges opp av de regionale helseforetakene som har ansvaret for tjenestene til denne pasientgruppen. Mennesker som vurderes å ha behov for akutt hjelp, enten de er psykisk syke eller har et rusmiddelproblem, skal få slik hjelp.

Formålet med det jeg har understreket i oppdragsdokumentet er at ingen rusmiddelavhengige skal bli ”kasteballer” mellom de ulike tjenestene, men sikres et godt og forsvarlig tilbud etter en helhetsvurdering av den enkeltes behov.

SPØRSMÅL NR. 1070**Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 3. mai 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Vi er i slutten av april. Sak om utbygging av rv 2 Kongsvinger - Slobrua må fremmes for og vedtas av stortinget i løpet av vårsesjonen om en skal komme i gang "i løpet av 2010" slik statsråden i spørsmål dok. 15:498 (2009-2010) har lovet. Det har vært så mye fokus på rv2 at det skulle være unødvendig å gjenta argumentene om hvor viktig denne utbyggingen er.

Står framdriftsplanen fortsatt fast, vil saken bli forelagt stortinget slik at rv 2 utbygging kan bli vedtatt i løpet av vårsesjonen?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidet med ekstern kvalitetssikring av styringsunderlag og kostnadsoverslag (KS2) av prosjektet rv 2 Kongsvinger – Slomarka er i sluttfasen. I forbindelse med den eksterne kvalitetssikringen er trafikkgrunnlaget også vurdert. Dette er viktige forutsetninger for bompengeregningene. Konklusjonene fra kvalitetssikringen må derfor foreligge før arbeidet med bompengeregningene kan slutføres.

Som sagt i mitt svar på spørsmål nr. 498, tar jeg sikte på å legge fram en proposisjon for Stortinget så

raskt som mulig etter at nødvendige avklaringer foreligger. Med framlegging og behandling av proposisjonen i løpet av høsten 2010, vil det være mulig med anleggsstart ved årsskiftet 2010/2011 eller tidlig i 2011. Fortsatt regner Statens vegvesen med at prosjektet kan åpnes for trafikk i 2014.

Svar:

Arbeidet med ekstern kvalitetssikring av styringsunderlag og kostnadsoverslag (KS2) av prosjektet rv 2 Kongsvinger – Slomarka er i sluttfasen. I forbindelse med den eksterne kvalitetssikringen er trafikkgrunnlaget også vurdert. Dette er viktige forutsetninger for bompengeregningene. Konklusjonene fra kvalitetssikringen må derfor foreligge før arbeidet med bompengeregningene kan slutføres.

Som sagt i mitt svar på spørsmål nr. 498, tar jeg sikte på å legge fram en proposisjon for Stortinget så raskt som mulig etter at nødvendige avklaringer foreligger. Med framlegging og behandling av proposisjonen i løpet av høsten 2010, vil det være mulig med anleggsstart ved årsskiftet 2010/2011 eller tidlig i 2011. Fortsatt regner Statens vegvesen med at prosjektet kan åpnes for trafikk i 2014.

SPØRSMÅL NR. 1071**Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Håkon Haugli****Besvart 28. april 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Siden EØS-avtalen ble inngått i 1994 har ingen av EØS/EFTA-landene benyttet seg av reservasjonsretten.

Hvordan vurderer utenriksministeren de juridiske og politiske konsekvensene av et eventuelt norsk nei til Datalagringsdirektivet (DLD)?»

BEGRUNNELSE:

Nærmere 80 prosent av norsk eksport av varer går til EU-området. Siden 1994 har EØS-avtalen sikret Norge deltakelse i EUs indre marked. I avtalen har Norge rett til å reservere seg mot rettsakter vi ikke vil

ta inn i avtalen ("reservasjonsrett"). Kommunal- og forvaltningskomiteen var nylig på studiereise til Brussel, der vi blant annet møtte representanter for EU-kommisjonen, ESA, EFTA og norsk utenriktjeneste. I flere av disse møtene var en eventuell bruk av reservasjonsretten tema, samt de skadevirkningene en slik beslutning vil kunne ha. Det ble blant annet påpekt at EØS-avtalen ikke gir noen klar anvisning på hvilket regelverk som kan settes ut av kraft dersom konflikten ikke lar seg løse gjennom prosedyrene i EØS-avtalens artikkel 102.

Ifølge professor Fredrik Sejersted ved Senter for Europarett er det like mye et politisk som et rettslig spørsmål hvor stor del av EØS-avtalen som vil berø-

res dersom Norge benytter seg av reservasjonsretten. Enkelte har hevdet at DLD er så perifert at konsekvensene for EØS-samarbeidet vil være marginale. Andre mener det vil være problematisk om Norge reserverer seg, delvis fordi direktivet berører sentrale deler av EØS-samarbeidet, og delvis fordi det vil forsterke inntrykket av at Norge velger bort omdiskuterte deler av samarbeidet.

Svar:

EØS-avtalen bygger på prinsippet om et felles regelverk for det indre marked som EØS-området utgjør. Datalagringsdirektivet er vedtatt som en del av regelverket for det indre marked. Avtalens art. 102 omhandler framgangsmåten i det tilfelle at partene ikke er enige om å innlemme et direktiv i avtalen. Kommisjonen har da adgang til å ta saken formelt opp i EØS-komiteen som har en seks måneders frist

til å undersøke alle andre muligheter for at avtalen fortsatt skal kunne virke tilfredsstillende, og treffe beslutninger om dette. Dersom partene ikke blir enige, skal den berørte delen av EØS-avtalen etter ytterligere seks måneder betraktes som midlertidig satt ut av kraft, med mindre EØS-komiteen bestemmer noe annet.

EØS-avtalens vedlegg XI omfatter telekommunikasjonstjenester, og det er her datalagringsdirektivet eventuelt vil bli innlemmet. Det er trolig dette vedlegget som vil være mest utsatt for suspensjon dersom det ikke skulle komme til enighet om å innlemme datalagringsdirektivet i EØS-avtalen.

Siden reservasjonsretten aldri er blitt tatt i bruk, har man heller ingen praksis å støtte seg til. Det er dermed ikke på forhånd gitt hva som vil bli utfallet av en norsk reservasjon.

SPØRSMÅL NR. 1072

Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Ivar Kristiansen

Besvart 29. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Direktoratet for Naturforvaltning (DN) forvalter midler stilt til rådighet for distriktskommuner under programmet "Naturarven som Verdiskaper." Et oppslag i Dagens Næringsliv den 14. d.m., tyder på at DN har etablert en tildelings praksis av midler som kan være i skarp strid med norsk forvaltningspraksis og Stortingets retningslinjer.

Er DN's saksbehandling og tildeling av midler fra programmet i overensstemmelse med Stortingets krav til ryddighet og følger tildelingen krav til forvaltningspraksis?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget har gjennom Statsbudsjettet siden 2008 stilt ressurser til Miljøverndepartementet som er øremerket for programmet "Naturarven som Verdiskaper" - for inneværende budsjett-periode 25 mill. kr. Stortingets forutsetning for slik ressurstilførsel var et ønske om å styrke distriktskommunenes evne til å gjennomføre naturrelaterte utviklings- og omstillings tiltak for å skape ny inntektsdannelse og næringsutvikling. Svært mange distrikts-kommuner står oven-

for store utfordringer som følge av svakt næringsgrunnlag og tilsvarende svak inntektsevne. I kombinasjon med øvrige virkemidler som Staten har etablert for å sikre bærekraftig omstilling og markedsgrunnet næringsutvikling i distriktskommunene er programmet "Naturarven som Verdiskaper" et svært viktig virkemiddel. Tilgang til ressurser fra dette programmet kan i mange tilfelle være helt avgjørende for at mange av våre distriktskommuner kan utvikle reell evne til å utnytte naturgitte forutsetninger for skaping av ny og bærekraftig økonomisk verdiskaping.

Oppslag i Dagens Næringsliv av 14.04. 2010 samt en gjennomgang av relevant tilleggsdokumentasjon knyttet til dette oppslaget, er det sannsynlig godtgjort at Direktoratet for Naturforvaltning (DN)-som forvalter av programmet "Naturarven som Verdiskaper" - har etablert tildelingspraksis som kan være i strid med Stortingets overordnede forutsetning om sammenheng mellom slik programinnsats og relaterte prosjekt for å utvikle og sikre ny og bærekraftig inntektsevne, i Dagens Næringsliv referert til Tysfjord kommune i Nordland. De vurderinger som i dette konkrete tilfelle er foretatt av DN kan neppe

fremme ellers oppnåelige muligheter for sikring av nytt inntektsgrunnlag - men vil tvert i mot kunne påføre kommunen betydelige netto utgifter for mange år fremover og således bidra til å svekke en allerede anstrengt kommuneøkonomi. Det synes åpenbart behov for at DN instrueres om at tildeling av ressurser fra programmet "Naturarven som Verdiskaper" skal tildeles i overensstemmelse med Stortingets forutsetning om bærekraftig økonomisk verdiskaping.

Økt inntektsdannelse - både i distriktskommune- og i andre kommuner - kan oppnås på flere måter: enten ved økte offentlige overføringer eller gjennom økt inntektsdannelse fra lokalt næringslivs relevante markeder. For en effektiv og samlet ressursutnyttelse også i et lengre tidsperspektiv, bør det være et absolutt krav at bruk av offentlige utviklings- og omstillingsmidler, bl.a. gjennom programmet "Naturarven som Verdiskaper" må bygge på ordinære og grundige analyser, herunder bl.a. faglige vurderinger av markedsforhold etc. Når DN åpenbart ikke besitter slik samfunns- og markedsøkonomisk fagkompetanse, synes det å være grunn til å vurdere og gi Innovasjon Norge ansvar for hvordan ressurser fra dette programmet skal anvendes i det/de enkelte prosjekt.

I nevnte oppslag i Dagens Næringsliv fremgår forøvrig opplysning om tette relasjoner mellom DN og "råd for økofilosofi" - relasjoner som det åpenbart kan være grunn til å stille spørsmålstegn ved om hvorvidt alminnelige krav til habilitet har vært tilstede under den refererte saksbehandling. Bl.a. eksponerer "råd for økofilosofi" DN's interne vurderinger knyttet til enkeltprosjekt, samtidig som DN på forhånd nærmest garanterer for "rådets" etikk og integritet. "Råd for økofilosofi" etablerte seg i 2008, samtidig som DN fikk ansvar for tildeling av støttemidler fra programmet. Likeledes iverksatte DN i 2009 utbetalinger til enkeltpersoner i "rådet," uten at Tysfjord Kommune som formell prosjekteier og tilsagnsmottaker var kjent med dette.

Svar:

"Naturarven som verdiskaper" er et verdiskapingsprogram som gjennomføres i et samarbeid mellom Kommunal- og regionaldepartementet og Miljøverndepartementet. Programmet startet opp i 2009 med et budsjett på 10 millioner kroner. For 2010 er verdiskapingsprosjektet utvidet til 25 millioner kroner. Målet med programmet er å bidra til at verneområdene og andre verdifulle naturområder blir en viktig ressurs i samfunnsutviklingen. Programmet skal bidra til verdien av naturområdene gjennom infrastruktur og tilrettelegging som mange kan ha nytte av.

Verdiskapingsprogrammet har en programplan som omtaler mål for programmet, organisering og kriterier for å rangere søkere til programmet. Dette er vanlig for verdiskapingsprogram, både de som for-

valtes av Miljøverndepartementet og de som forvaltes av andre departementer.

"Naturarven som verdiskaper" gir støtte over flere år til noen utvalgte prosjekter. Det ble i 2009 sendt inn 56 prosjektskisser til Direktoratet for naturforvaltning. 16 prosjekter kom videre til en full søknadsrunde og 10 hovedprosjekter ble valgt ut. Kriteriene i programplanen ble lagt til grunn og det ble gjennomført en grundig utvelgelsesprosess.

"Naturarven som verdiskaper" har krav om 50 % egenfinansiering. Det innebærer at de prosjekter som velges ut får en sum penger fra programmet under forutsetning av at de skaffer minst tilsvarende finansiering fra andre kilder. En slik egenfinansiering med regionale/lokale midler gir regionalt eierskap til prosjektet. Det er ikke meningen at egenfinansieringen bare skal komme fra kommunens budsjett. Det finnes en rekke virkemidler for å støtte utvikling av lokalsamfunn og næringsliv i distriktene. Disse administreres av ulike departementer og etater. Verdiskapingsprogrammet har en liste med 21 slike ordninger, antakelig finnes det enda flere. Prosjektene kan søke om tilskudd fra disse ordningene for å få dekket sin egenfinansiering. Erfaringen fra verdiskapingsprogrammet på kulturminneområdet er at prosjektene har klart å utløse mye midler fra disse støtteordningene.

Tysfjord kommune sendte sammen med Økofilosofisk råd inn en søknad om et hovedprosjekt i verdiskapingsprogrammet. Prosjektet kom med i programmet i konkurranse med andre søkere. Alle 10 prosjektene har blitt stilt de samme kravene til finansiering av egenandel, årsrapport og revidert regnskap. Tysfjord kommune har fått utbetalt midler forskuddsvis med forbehold om at de skal levere revidert regnskap og ha godkjent medfinansiering. Det forutsettes at tilskuddet fra verdiskapingsprogrammet brukes til gjennomføring av tiltak i henhold til prosjektplan godkjent av Direktoratet for naturforvaltning. Dersom midlene ikke brukes i henhold til forutsetningene eller forutsetningene for tilsagnet bortfaller, kan Direktoratet for naturforvaltning kreve at tilskuddet helt eller delvis tilbakebetales. Dette gjelder både Tysfjord kommune og alle andre prosjekteiere som har fått midler fra "Naturarven som verdiskaper". Dette er i tråd med de regler som gjelder for tildeling av tilskuddsmidler.

Jeg kan avslutningsvis opplyse om at Miljøverndepartementet ved statssekretær Heidi Sørensen hadde møte med Tysfjord kommune 8. mars. I samsvar med konklusjonene fra dette møtet har Tysfjord i brev av 30. mars til statssekretæren trukket seg ut av prosjektet "Stetind - Gleden ved å leve naturvennlig". Kommunen har sendt inn en søknad om et nytt hovedprosjekt til verdiskapingsprogrammet. Denne søknaden vil bli behandlet på lik linje med de 25 andre søknadene som kom inn.

SPØRSMÅL NR. 1073**Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Christian Tybring-Gjedde****Besvart 30. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen****Spørsmål:**

«Finansdepartementet nekter Fellesforbundet for sjøfolk fradrag for fagforeningskontingent fordi de ikke er tilsluttet "hovedsammenslutningene".

Hva er begrunnelsen for at arbeidstakerorganisasjoner som ikke er tilsluttet "hovedsammenslutningene" nektes fradrag, og er ordningen med fradrag i realiteten konstruert for å tilgodese organisasjoner som har bidratt til Arbeiderpartiets valgkamp?»

Svar:

Spørsmålet gjelder om medlemmene til en arbeidstakerorganisasjon skal få fradrag for innbetalt kontingent, selv om foreningen ikke er tilsluttet en av hovedsammenslutningene. Det følger av lovteksten at det i utgangspunktet er krav om at foreningen er tilsluttet en slik hovedsammenslutning for at det skal gis fradrag for innbetalt kontingent. Departementet har imidlertid anledning til å samtykke til at fradrag skal gis, selv om dette vilkåret ikke er oppfylt, jf. skatteloven § 6-20 tredje ledd annet punktum. Stortinget har ikke gitt noen nærmere føringer for departementets samtykkepraksis.

Jeg mener at fradraget for fagforeningskontingent normalt bør være forbeholdt foreninger som er tilsluttet en av hovedsammenslutningene. I vårt land er forhandlingsprosesser, lønnsdannelse, ivaretagel-

se av arbeidstakeres rettigheter, samt behovet for forutsigbarhet for næringsliv og arbeidsgivere, best tjent med størst mulig tilslutning fra arbeidstakerne til et oversiktlig antall hovedsammenslutninger. Kravet om å være tilknyttet en hovedsammenslutning er videre viktig fordi det er et signal om at organisasjonen må ta et visst samfunnsansvar utover egne medlemmers interesser. Når samfunnet legger opp til å gi medlemskap i en forening en skattesubsidie, er det rimelig å forvente – selv om det ikke kan kreves – at foreningen ivaretar medlemmenes interesser innenfor et ansvarlig og helhetlig samfunnsperspektiv. Med dagens utvalg av hovedsammenslutninger antar jeg for øvrig at enkeltvis bransjeforeninger har anledning til å bli tilsluttet en hovedsammenslutning som passer som "paraply" for seg.

Vilkåret om tilslutning til hovedsammenslutning bidrar også til å begrense den skatteutgiften fagforeningsfradraget representerer.

Jeg ser derfor ikke noe større behov for å bruke den departementale samtykkeordningen som er nedfelt i skattelovbestemmelsen. Jeg vil ikke i prinsippet utelukke bruk av samtykkeordningen i helt spesielle tilfeller. Ut fra de foreliggende opplysningene i den konkrete saken for sjøfolk som det er henvist til, ble dette ikke ansett som et slikt spesielt tilfelle.

SPØRSMÅL NR. 1074**Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 29. april 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Bræk****Spørsmål:**

«Ser statsråden alvoret de problemene et dyrkingsforbud på myr vil få for svært mange bønder, og hva vil statsråden foreta seg for å forhindre at det innføres et myrforbud, som i enkelte steder er ensbetydende med totalforbud?»

BEGRUNNELSE:

Bondebladet 22. april viser til at:

"Dersom forslaget om å forby nydyrking av myr får gjennomslag, vil flere bønder i Overhalla neppe ha noe utviklingspotensial"

Det vises til at flere melkeprodusenter på og rundt Tranmyra i den nordtrønderske kommunen driver gårder som har sitt utspring i nettopp myr, og at mangel på dyrket mark er en utfordring også her. Bønder i området hevder at de ville vært låst i forhold til utvikling av egne bruk dersom de ikke hadde hatt muligheten til å dyrke opp de enorme myrarealene,

og at de ville vurdert avvikling dersom muligheten til nydyrking ikke eksisterte. De er nå bekymret for hva som skjer og viser til at tilgang på mer areal gir et større handlingsrom i forhold til å drive mer utstrakt beiting, samt ha en buffer dersom de får dårlige avlinger eller blir utsatt for overvintringsskader, noe som kan oppstå fra tid til annen. Det vises videre til at verden trenger mat, og at landbruk i Norge er i beit på dyrket jord. Å begrense tilgangen til nydyrking av myr vil være katastrofalt for mange og vil også bremse rekrutteringen til landbruket som allerede strever med å få ungdom til å satse. Det vises til at en innskrenkning vil være et svært negativt signal for produsenter som ønsker å satse videre, og håper derfor at konsekvensene blir utredet nøye for forslaget ferdigbehandles og vedtas.

Svar:

I St.meld. nr. 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen, ble det foreslått

endringer i nydyrkingsforskriften etter jordloven. Formålet med forslaget var å hindre økt klimagassutslipp ved å redusere nydyrking av myr til et minimum. Forslaget ble ikke kommentert under stortingsbehandlingen. I februar i år sendte jeg som en følge av dette ut på bred høring et forslag som bl.a. innebar forbud mot nydyrking av myr større enn 2 dekar og med minst 30 cm tjukt torvlag. Høringsfristen går ut 30. april 2010.

Gjennom en offentlig høring avklares mange viktige konsekvenser av konkrete forslag til endringer. Fordi høringsfristen ikke er ute, har vi ennå ikke en samlet oversikt over de innspillene som er kommet inn i forbindelse med høringen. Det er derfor for tidlig for meg å si noe om hvilke konklusjoner vi skal trekke på grunnlag av høringen. Jeg er imidlertid både i denne saken og i andre saker som sendes på høring innstilt på å lytte til råd som høringsinstansene kommer med før endelig konklusjon trekkes.

SPØRSMÅL NR. 1075

Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold

Besvart 3. mai 2010 av nærings- og handelsminister Trond Giske

Spørsmål:

«Avlyste konferanser m.m. skaper panikk i deler av hotell- og reiselivsnæringen. Mange har og vil vurdere å permittere sine ansatte.

Hva vil statsråden på kort sikt bidra med for at den situasjonen som hotellnæringen og andre innenfor reiselivbransjen nå står overfor ikke fører til nedleggelser og evt. konkurser?»

Svar:

Jeg er opptatt av å ha god oversikt over konsekvensene for næringslivet som følge av vulkanutbruddet på Island og utfordringene i flytrafikken. Nærings- og handelsdepartementet har hatt løpende kontakt med berørte næringslivsorganisasjoner siden situasjonen oppstod.

Tirsdag 20. april 2010 hadde jeg et møte med næringsorganisasjonene, herunder også reiselivets organisasjoner, for å få innspill om hvilke konsekvenser vulkanutbruddet kan ha for norsk næringsliv. Formålet var å få en felles forståelse av situasjonen og bedre

grunnlag for sammen å begrense virkningene for næringslivet.

Norsk næringsliv har vist god tilpasningsevne og vilje til samarbeid om utfordringene. Den periodevise stansen i flytrafikken hadde størst negative konsekvenser for flyselskapene, deler av hotellnæringen og underleverandører til disse næringene.

Statsstøtteregeverket tillater ikke uten videre støtte til enkeltbedrifter som har det vanskelig. Europakommisjonen har nedsatt en ad hoc-gruppe som vurderer konsekvensene for luftfartsnæringen og midlertidig unntak fra statsstøtteregeverket med sikte på at medlemsstatene eventuelt kan gis mulighet til å bistå sine flyselskaper. Dette gjelder imidlertid foreløpig ikke nødvendigvis hotellnæringen og andre i reiselivet.

Departementet holder seg løpende orientert om effektene av vulkanutbruddet og konsekvensene for reiselivet, og vurderer løpende behov for å iverksette tiltak.

SPØRSMÅL NR. 1076**Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal****Besvart 30. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Når ble Petroleumstilsynet gjort kjent med lekkasjene fra avfallsbrønnene i Nordsjøen, og hvilke initiativ, pålegg og eventuelt sanksjoner ble da-, eller vil bli, iverksatt overfor operatørene?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til oppslag i VG 22. april hvor Bellona varsler anmeldelse av Statoil og ExxonMobil for omfattende lekkasjer av giftige kjemikalier ved en rekke oljeplattformer i Nordsjøen. Lekkasjene har oppstått ved 14 av totalt 113 avfallsbrønner, hvor oljeselskapene har fått lov til å presse ned giftige kjemikalier, produksjonsvann, oljeslam, radioaktivt vann og borekaks. Lekkasjene har i tillegg til utslipp av store mengder giftige kjemikalier i sjøen, medført store groper i havbunnen nær rigger, undervannsanlegg og rørledninger, noe som i følge Petroleumstilsynet utvilsomt har medført en sikkerhetsrisiko. Ifølge Bellona ble flere av disse lekkasjene oppdaget så tidlig som i 2003. Bellona hevder injisering av avfall fortsatte også etter at lekkasjene var oppdaget.

Svar:

Utslippene av helse- og miljøfarlige kjemikalier fra olje- og gassvirksomheten var store på 90-tallet, men har siden introduksjonen av målet om nullutslipp i 1997 blitt vesentlig redusert. Forskriftskrav som innebar at det ikke lenger kunne slippes ut oljeholdig borekaks ble innført allerede i 1991. Dette kravet sammen med målet om nullutslipp medførte at virksomhetene tok i bruk reinjeksjon av kaks og produsert vann der dette var mulig. Det var en forutsetning fra myndighetene at dette ble gjennomført på en forsvarlig måte, både med hensyn til sikkerhet og miljø.

Den første hendelsen med observerte oljedråper på havoverflaten på Ringhorne, ble rapportert inn til Petroleumstilsynet (Ptil) i februar 2004. Det ble deretter rapportert om lignende hendelser på Tordis i mai 2008, på Veslefrikk i november 2009 og på Snorre i desember 2009. Ptil gikk i hvert enkelt tilfelle umiddelbart i dialog med selskapene for å få oversikt over hendelsene og for å vurdere om selskapene iverksatte riktige tiltak for å ta tak i dem. Det viste seg at det i alle disse hendelsene ble observert gropdannelser på havbunnen og utslipp til sjø. I ettertid har det også vist seg at det har vært en hendelse med utslipp på Visund i 2007 og flere hendelser på Åsgard i slutten av 90-tallet, som ikke er rapportert til Ptil.

I tillegg har Statoil i sin siste interne gjennomgang av selskapets injeksjonsbrønner, oppdaget potensielle problemer ved flere brønner. Det er imidlertid ikke påvist lekkasje fra disse brønnene. De er nå likevel stengt for videre undersøkelse.

Groper under og nær beina på bunnfaste plattformer kan utgjøre en sikkerhetsrisiko ved at de kan svekke stabiliteten og i ytterste fall medføre at innretningen kan velte. Gropdannelser utgjør også en fare for undervannsanlegg og rørledninger.

Selskapenes granskninger og Ptils egne undersøkelser viser at årsakene til hendelsene er sammensatte og ulike. På det tidspunkt de første hendelsene oppsto var det vanskelig å se at de innebar et problem som berørte flere/mange av injeksjonsbrønnene. Eksempelvis var det på Ringhorne injisert for store volumer på en gang, mens på Tordis var den geologiske sonen som det ble injisert i ikke god nok.

De problemene som har oppstått med reinjeksjon har krevd en samordnet oppfølging fra Ptil, Klima – og forurensingdirektoratet (Klif) og Oljedirektoratet (OD), hvor OD har bidratt med sin geofaglige kompetanse, blant annet om reservoaregenskaper for forsvarlig lagring av driftsutslipp.

I petroleumsvirksomheten er det et grunnleggende og innarbeidet prinsipp at den enkelte aktør er ansvarlig for at aktiviteten utøves i samsvar med regelverket. Dette gir seg også utslag i hvordan uønskede hendelser følges opp av myndighetene. I disse sakene har oppfølgingen blitt ivaretatt ved at de ansvarlige selskap har gransket hendelsene, kartlagt årsaksforhold og iverksatt korrigerende tiltak.

Ptil har på sin side fulgt opp de innrapporterte hendelsene sammen med Klif og OD, og har gjennomgått og vurdert om selskapenes granskingsrapporter og tiltak har vært tilstrekkelige. Såfremt selskapenes egen granskning og tiltak er tilfredsstillende er det ikke behov for varsel om pålegg, pålegg eller iverksettelse av tvangsmulkt for å fremtvinge handling. Disse virkemiddel er således hittil ikke tatt i bruk.

I forbindelse med Ptil, Klif og OD sin gjennomgang av hendelsen på Veslefrikk i 2009, avdekket myndighetene at Statoil ikke hadde fulgt opp alle de forhold som ble påpekt i granskingsrapporten på Tordis i 2008. Blant annet var forhold som myndighetene forventet at selskapet skulle ha iverksatt var ikke gjennomført. Statoil nedsatte imidlertid da umiddelbart en ekspertgruppe som har gjennomført en omfattende analyse av alle injeksjonsbrønner. Ptil følger

sammen med Klif og OD dette arbeidet tett for å sikre at Statoil nå iverksetter nødvendige tiltak, samt at erfaringene anvendes slik at lignende hendelser unngås i fremtiden. I den sammenheng er det planlagt et møte mellom Ptil, Klif, OD og Statoil 30.4. 2010, hvor erfaringer og tiltak skal diskuteres.

For å sikre at alle operatørselskaper lærer av granskningen på Veslefrikk, ble Statoils rapport i sin helhet publisert på Ptils hjemmesider. I tillegg ble

det 23.2. 2010, sendt ut et felles brev fra Ptil og Klif hvor en viste til rapporten. Selskapene ble bedt om å undersøke om de hadde tilsvarende problemer og eventuelt iverksette nødvendige tiltak. Tilbakemeldingen viste at det var seks selskap som hadde tilsvarende injeksjonsbrønner, men at det kun var Exxon-Mobil og Statoil som hadde erfart problemer. De fleste andre selskapene svarte at det ble injisert i dypere soner enn de som det var erfart problemer med.

SPØRSMÅL NR. 1077

Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Kjell Ingolf Ropstad

Besvart 4. mai 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«22. mars ble Oswaldo Álvarez Paz, tidligere guvernør og presidentkandidat for det kristendemokratiske partiet i Venezuela, arrestert for å ha fornærmet president Hugo Chavez. Bakgrunnen var uttalelser han kom med i et TV-program to uker tidligere. Han kan bli dømt til opp til 16 års fengsel dersom han blir funnet skyldig i anklagene.

På hvilken måte vil utenriksministeren ta opp med venezuelanske myndigheter nødvendigheten av full ytringsfrihet generelt og Álvarez Paz sin skjebne spesielt?»

BEGRUNNELSE:

Siktelsen mot Álvarez Paz lyder på "konspirasjon, spredning av falsk informasjon og oppvigleri". Forbrytelsen var at han sa at Venezuela har blitt en frihavn for narkosmuglere, og at han støttet beskyldningene som en spansk dommer har kommet med, om at Venezuelas regjering har samarbeidet med separatistorganisasjonen ETA og kolombianske opprørsgrupper. Human Rights Watch og andre menneskerettighetsgrupper betegner arrestasjonen som nok et angrep på ytringsfriheten i Venezuela.

Svar:

Situasjonen i Venezuela er svært polarisert, og tilgangen på objektiv informasjon er begrenset. Jeg er likevel i økende grad bekymret for ytringsfrihetens kår i Venezuela, og baserer dette bl.a. på FNs spesialrapportør for ytringsfrihet, Human Rights Watch, Amnesty International og Den interamerikanske menneskerettighetskommisjonen. Når dette er sagt,

er det fortsatt mitt inntrykk at det i Venezuela finnes en aktiv og kritisk presse.

Når det gjelder den konkrete saken du viser til, kan det bekreftes at Oswaldo Alvarez Paz ble arrestert 22. mars for sine uttalelser om at Venezuela er fristed for narkotikatrafikk og for å ha sagt seg enig i den spanske dommeren Velascos påstand om at Venezuelas regjering har tilrettelagt for samarbeid med ETA og FARC. Dette er alvorlige anklager og blir nå behandlet ihht. Venezuelas lovgivning. Norge vil følge saken nøye.

Norge har gode, men ikke veldig nære, forbindelser med Venezuela. Det mest effektive vi kan gjøre, er å si klart ifra at vi er oppmerksomme på saken til Oswaldo Alvarez Paz og vår bekymring omkring ytringsfrihetens kår. Dette vil vi gjøre i de kontakter vi har med venezuelanske myndigheter. Vi har videre en nær dialog med likesinnede land og EU, herunder EU-formannskapslandet Spania, som observerer saken til Oswaldo Alvarez Paz løpende. Vår ambassade i Caracas har tett kontakt med andre lands ambassader og utveksler vurderinger av situasjonen. Jeg mener det er viktig at vi står sammen med andre som deler våre holdninger og bekymringer.

For ordens skyld vil jeg også påpeke at Utenriksdepartementet har tett kontakt med flere menneskerettighetsorganisasjoner i Venezuela. Vi støtter flere venezuelanske menneskerettighetsforsvarere og deres prosjekter - blant annet organisasjonene Control Ciudadano og Reforma Judicial, som fokuserer på MR-forsvareres rettigheter nasjonalt og i regionene. De senere årene har det vært gitt støtte til medieprosjekter i regi av Carter-senteret som har skapt dialog mellom pressefolk fra de ulike politiske gruppene i landet. Norge har også hatt valgobservatører i Venezuela.

SPØRSMÅL NR. 1078**Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 30. april 2010 av forsvarsminister Grete Faremo****Spørsmål:**

«I spørretimen den 17. februar 2010 svarer statsråden undertegnede at det er bare mindre avklaringer om leieforhold som må på plass før arbeidet på Sola Flystasjon kan starte opp.

Er disse spørsmålene nå avklart og når kan arbeidet starte opp?»

BEGRUNNELSE:

I Stortingets spørretimen 17. februar 2010 svare Statsråden meg følgende på spørsmål om arbeidet med å oppgradere Sola Flystasjon:

"Det gjenstår enkelte avklaringer rundt inndekningen av de årlige leiekostnadene for disse områdene fordi Justisdepartementet har det helhetlige budsjettansvaret for redningshelikoptertjenesten.."

Det er jo også tilfelle i dag og asfaltering av banen har vel ikke konsekvenser for dette forholdet. Det er jo Forsvaret som har ansvaret for å holde Sola Flystasjon operativ. Jeg har også fått opplyst at leieforholdene er avklart.

Svar:

La meg innledningsvis understreke at Forsvarsdepartementet er, og vil fortsatt være, en forsvarlig forvalter av eiendom, bygg og anlegg. Jeg er derfor opptatt av at forpliktelsene våre på dette området blir

ivaretatt på en god måte. Videre vil jeg understreke at tilstedeværelsen av redningshelikoptertjenesten ved Sola ligger fast.

For å overføre det helhetlige budsjettansvaret fra Forsvarsdepartementet til Justisdepartementet har det vært nødvendig å kartlegge all eiendomsmasse som eksklusivt benyttes av redningshelikoptertjenesten. Dette inkluderer også flyoppstillingsplasser og taksebaner.

Selve kartleggingen av eiendomsmassen nærmer seg nå ferdigstilling, slik at samtaler med Justisdepartementet om leieforholdet kan sluttføres. Det gjenstående arbeidet omfatter endelig fastsettelse av leien, samt avklaringer rundt fremtidige investeringer relatert til denne eiendomsmassen. En endelig avklaring med Justisdepartementet er forventet i god tid før sommeren. Tiltakene knyttet til redningshelikoptertjenesten kan påbegynnes umiddelbart etter at avklaringen foreligger.

Når det gjelder øvrige flyoppstillingsplasser og taksebaner ved Sola, er det knyttet usikkerhet til Forsvarets fremtidige behov. Forsvarsdepartementet er kjent med at Forsvaret arbeider med å kartlegge mer i detalj egne fremtidige behov tilknyttet virksomheten ved Sola. Forsvaret opplyser at dette arbeidet vil ferdigstilles om kort tid. Departementet vil da ta endelig stilling til om også denne delen av prosjektet skal gjennomføres.

SPØRSMÅL NR. 1079**Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik****Besvart 29. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Stenging av luftrommet over Norge har medført endret regelverk for bruk av luftrom. Det er bra at myndigheter i alle europeiske land inntar en mer fleksibel holdning til bruk av luftrom slik at transport kan gjennomføres og med fullt forsvarlig flysikkerhet. Retningslinjer for bruk av mellomsone og omtalen av disse etterlater inntrykk av at ansvaret nå er overlatt

til operatør og til flyger. Jeg antar dette ikke er hensikten.

Vil statsråden sørge for en tydelig avklaring og presisering av myndighetsansvar?»

Svar:

Det er gjennom media skapt et inntrykk av at det nye regelverksregimet representerer noe helt nytt

innen luftfart, og at myndighetene med det fraskriver seg ansvaret for flysikkerheten og overlater dette til flyselskapene og den enkelte flyger.

En slik forståelse av regelverket er ikke korrekt.

Ansvaret for sikkerheten i norsk luftfart ligger ikke til myndighetene alene. Tvert i mot er alle aktørene, myndigheter, lufthavnoperatørene, flysikrings-tjenesten og flyselskapene felles ansvarlig for at det er trygt å fly. Den ordningen som det nå er lagt opp til er helt i tråd med denne ansvarsdelingen.

Av dette følger at det enkelte flyselskap og den enkelte flyger alltid har hatt ansvaret for at de gjennomfører sine flygninger på en sikker måte og i henhold til myndighetskrav. Dette grunnprinsippet ble videreført med det nye regimet som ble vedtatt som følge av askekrisen.

Det representanten Arne Sortevik omtaler som en mellomzone, er i regelverket definert som en sone 2, en potensielt forurensset sone. I denne sonen kan flyg-

ning gjennomføres når faktiske forhold, risikovurdering eller prøver bekrefter at flygning kan gjennomføres på en trygg måte.

I forbindelse med innføringen av det nye regimet vedtok Luftfartstilsynet forskrift av 21. april 2010 nr. 578 om prosedyrer som følge av vulkansk aske. Forskriften redegjør for de ulike soneinndelingene, samt om hvilke krav eiere og brukere av sivilt luftfartøy må oppfylle for å kunne fly i sone 2.

Forskriften innebærer at myndighetene aksepterer at det kan flys i områder med potensiell forekomst av aske. For å kunne benytte seg av denne muligheten må imidlertid vilkårene i forskriftens § 5 være oppfylt. Kravene som stilles der retter seg mot inspeksjoner og vedlikehold. I tillegg krever forskriftens § 4 at lufttrafikk-tjenesten skal varsle Luftfartstilsynet dersom denne mottar rapport fra fartøysjef om erfart eller opplevd vulkansk aske.

SPØRSMÅL NR. 1080

Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Aspaker

Besvart 3. mai 2010 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«I St.meld. nr. 35 (2007-2008), omtalt som språkmeldingen, står det blant annet at "regjeringa vil ta initiativ til å få utgreidd vidare kva rettar teiknspråkbrukarar skal ha, og kva plikter offentlege styresmakter og andre instansar skal ha overfor teiknspråkbrukarar og utviklinga av teiknspråket og teiknspråkkulturen".

Når kan dette utredningsarbeidet forventes ferdig og hvordan kan statsråden, frem til utredningen foreligger, bidra til at utdanningskapasiteten innenfor dette fagfeltet ikke trappes ned?»

BEGRUNNELSE:

Ved behandlingen av språkmeldingen understreket en samlet komité viktigheten av å sikre døve sine interesser i samfunnet, og at det særlig er viktig når det gjelder språk og kommunikasjon.

Døveforbundet uttrykker nå stor uro over planene om nedlegging av dagens utdanningsstilbud i tegnspråk og døvetolking ved Universitetet i Oslo fra høsten 2011 fordi det er behov for et slikt utdanningsstilbud i Oslo/ Østlandsområdet der det bor mange døve og fordi det i dag er betydelige underdekning på

døvetolker.

Svar:

Det grunnleggende i språkmeldingen er en offisiell anerkjennelse av norsk tegnspråk som et fullverdig språk. Meldingen varsler at dette skal formaliseres gjennom en allmenn språklov som etter planen skal danne en samlet legal ramme om den totale språksituasjonen i Norge. Dette vil være en del av et større lovarbeid som vi håper å kunne påbegynne i nær framtid.

Som referert i spørsmålet varslet språkmeldingen også at regjeringen ville ta initiativ til videre utredningsarbeid om hvilke rettigheter tegnspråkbrukere skal ha, og hvilke plikter offentlige myndigheter og andre instanser skal ha overfor tegnspråkbrukerne og utviklingen av tegnspråket og tegnspråkkulturen.

Det er allerede gjennomført en større utredning på oppdrag fra det daværende Arbeids- og inkluderingsdepartementet om fremtidens tolke- og kommunikasjonstjenester for døve, døvblinde og hørselshemmede.

Det er også gjennomført en utredning om tilgang til varer og tjenester, herunder tilgang til informa-

sjon, for personer med nedsatt funksjonsevne, med sikte på at tilpassede lovbestemmelser om dette eventuelt vil kunne inngå i en samlet diskrimineringslov. Det pågår nå et oppfølgende arbeid med en grundigere analyse av de økonomiske konsekvensene. Dette er nærmere omtalt i barne-, likestillings- og inkluderingsministerens svar på spørsmål nr. 287 fremsatt 3. desember 2009 av stortingsrepresentant Robert Eriksson.

Kulturdepartementet har dessuten hatt på høring et forslag om gjennomføring i norsk rett av Europaparlaments- og rådsdirektiv 2007/65/EF om audiovisuelle medietjenester, det såkalte AMT-direktivet. Høringsutkastet drøftet ulike forslag til lovfesting av tekste- og tolketilbudet på tv. Departementet arbeider nå med en oppfølgende lovproposisjon som ventes fremmet omkring årsskiftet 2010/2011.

Disse ulike utredningsaktivitetene har gjort at det

foreløpig ikke er satt i gang et mer helhetlig utredningsarbeid med rettigheter og plikter knyttet til tegnspråk og tegnspråkbrukere som samlende tema. I språkmeldingen er det vist til at et slikt arbeid må ta hensyn til hva som vil være mulig å få gjennomført både på kort og lang sikt, og det heter at det særlig er tilgangen på tegnspråktolker som her er den kritiske faktoren.

Saken aktualiserer også et mer helhetlig grep for å sikre og utvikle tegnspråkbrukernes interesser og rettigheter og derved styrke norsk tegnspråk og tegnspråkkulturens stilling i tråd med ambisjonene i språkmeldingen. Jeg vil derfor i nær fremtid vurdere i samråd med andre berørte departementer hvordan vi mest hensiktsmessig kan arbeide videre med saken med utgangspunkt i en slik overordnet språkpolitisk tilnærming.

SPØRSMÅL NR. 1081

Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr

Besvart 29. april 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvordan er det mulig for en utenlandsk statsborger å få politiattest, for å jobbe som idrettsleder for barn, uten å legge frem gyldig pass som legitimasjon?»

Svar:

Innledningsvis vil jeg vise til at reglene om utstedelse av politiattester i dag finnes i strafferegistreringsloven med tilhørende forskrift. Strafferegistreringslovgivningen, som Justisdepartementet er ansvarlig for, inneholder imidlertid ingen regler om identifisering av den som begjærer politiattest eller krav om personlig fremmøte.

Formålet med bruk av politiattest og det faktum at en politiattest kan inneholde taushetsbelagte opplysninger, tilsier at det må stilles krav om at vedkommende som begjærer politiattest identifiserer seg på tilfredsstillende måte. Politiet har derfor lagt til grunn at ved personlig fremmøte må vedkommende vise gyldig legitimasjon (bankkort, førerkort eller pass), mens ved forsendelse må vedkommende legge ved kopi av førerkort eller pass, jf. politiets nettsider

(www.politi.no). Kravet om identifisering gjelder uavhengig av om vedkommende er utenlandsk statsborger eller ikke. Dersom en person ikke kan fremlegge slike legitimasjonsdokumenter må politiet i hvert tilfelle konkret vurdere hvorvidt det fremlagte dokumentet identifiserer vedkommende på en tilstrekkelig måte. Personer som ikke tilfredsstiller ovennevnte krav vil ikke kunne få utstedt politiattest.

Begrunnelsen for at det må stilles relativt strenge krav hva gjelder identifisering, er både at det ikke må utstedes attest med merknader fra feil person, men likeså viktig, at det må unngås å utstede "rene" attester til personer man ikke er sikker på hvem er. Jeg kan også opplyse at departementet ikke har fått noen tilbakemelding på at spørsmålet representanten tar opp skaper problemer i praksis.

Avslutningsvis kan jeg vise til at Stortinget nå har vedtatt regjeringens forslag til ny politiregisterlov. Av politiregisterloven § 44 første ledd annet punktum fremgår at "personen må identifisere seg på en tilstrekkelig måte." I medhold av lovens § 69 første ledd nr. 12 bokstav d vil det bli gitt nærmere regler om hvordan søkere skal identifisere seg.

SPØRSMÅL NR. 1082**Innlevert 22. april 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud****Besvart 29. april 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Utenlandske trailere er hver eneste vinter involvert i ulykker på norske veier, både fordi trailerne ikke er utstyrt for vinterføre, og fordi mange sjåfører har liten erfaring med vinterkjøring. Enkelte av disse trailerne kan ende opp med å sperre viktige veier i tmesvis.

Hvilke rutiner gjelder for fjerning av slike trailere, og hvem betaler for bilberging dersom det ikke finnes forsikring eller betalingsevne hos den utenlandske sjåføren?»

Svar:

Jeg kan opplyse at Politidirektoratet i brev av 13. januar 2006 til Statens vegvesen har tatt stilling til de spørsmålene som stortingsrepresentant Bård Hoksrud har tatt opp.

Jeg vedlegger til orientering kopi av Politidirektoratets brev som også ble sendt til samtlige av landets politimestere.

Vedlegg til svar:

Brev av 13. januar fra Politidirektoratet til Statens vegvesen

Fjerning og forvaring av kjøretøy etter vegtrafikkloven § 37

Politidirektoratet viser til Deres brev av 1. november 2005 vedrørende fjerning og forvaring av kjøretøy etter vegtrafikkloven § 37. Det fremkommer at problemstillingen er særlig aktuell i vintersesongen hvor kjøretøy står fast og hindrer øvrig trafikk.

Det vises i Deres brev til at det ved minst ett politidistrikt har vært korrespondanse med regionvegkontoret om hvilken etat som skal garantere for at kostnadene ved fjerning avkjøretøy blir dekket.

Politidirektoratet har følgende syn på saken:

Det er politiet som er tillagt myndighet når det gjelder fjerning og forvaring av kjøretøy, jf. vegtrafikkloven § 37. I tilfelle der politiet får anmodning/begjæring om fjerning av kjøretøy, f. eks. fra Vegvesenet, må politiet foreta en selvstendig vurdering av om kjøretøyet skal fjernes. Dette kan gjøres ved at en politipatrulje ved selvsyn vurderer den aktuelle situasjon. Politiet kan alternativt pålegge vegholder å bedre kjøreforholdene ved for eksempel å strø i tillegg til/ eller i stedet for å fjerne kjøretøyet.

Vi vil understreke forskjellen mellom redning (behov for øyeblikkelig handling for å redde liv eller ivareta samfunnets interesser) og berging. Fjerning av kjøretøy, som er til vesentlig hinder for annen trafikk, kommer etter vår oppfatning normalt i førstnevnte kategori. Eksempel på berging kan være tauing opp en bratt og glatt bakke, hvor kjøretøyet i utgangspunktet ikke står til vesentlig hinder for annen ferdsel. Sistnevnte vil normalt være et forhold som bileier selv må ordne.

I de tilfelle hvor politiet krever et kjøretøy fjernet, er det kjøretøyets eier som er ansvarlig for å dekke de utgifter politiet har i forbindelse med fjerningen.

Kjøretøyet kan eventuelt taes i forvaring til eier har betalt de utgifter politiet har hatt i forbindelse med fjerningen og forvaringen. Et kjøretøy som er tatt i forvaring kan selges etter 3 måneder for å dekke utgiftene dersom det ikke er hentet eller det er blitt stilt garanti. Det er politiet som må bære risikoen for eventuelle utgifter som ikke blir dekket.

Kopi av dette brevet er sendt samtlige politimestere til orientering.

SPØRSMÅL NR. 1083**Innlevert 23. april 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen****Besvart 30. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Da Stortinget i fjor behandlet markaloven avfeide regjeringspartiene frykt om et stivbent byråkrati som myter. De var påståelige i at loven ikke skulle tolkes urimelige eller stikke kjepper i hjulene ovenfor aktivitet som hadde bred støtte. Man skulle "bevare for å bruke". SVs talskvinne garanterte at Tryvann Vinterpark skulle få utvide og understreket at "Marka skal være dynamisk og i utvikling." Berørte kommuner opplever det ikke slik i dag.

Er statsråden tilfreds med byråkratiets praktisering av markaloven?»

Svar:

Jeg viser til at markaloven skal fremme og tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett. Disse tre hensynene er sidestilt. Hensynet til å fremme og tilrettelegge for idrett er avgrenset til å gjelde idrett som kan innpasses i Marka.

Det følger av markaloven at kommunens endelige vedtak om arealdel av kommuneplan eller reguleringsplan må stadfestes av Miljøverndepartementet for å få rettsvirkning. Oslo kommune har nylig fattet vedtak i saken vedrørende Tryvann Vinterpark. I tråd med gjeldende prosedyrer skal denne saken sendes Miljøverndepartementet via Fylkesmannen i Oslo og Akershus. Fylkesmannen har ikke beslutningsmyndighet, men skal gi en begrunnet faglig tilrådning innenfor de rammer som følger av markaloven.

Jeg har ennå ikke fått saken om Tryvann Vinterpark til behandling og kan derfor ikke uttale meg om saken. Jeg kan imidlertid forsikre om at Miljøverndepartementet vil behandle saken raskest mulig i tråd med markalovens formål til beste for friluftsliv, naturopplevelse og idrett.

SPØRSMÅL NR. 1084**Innlevert 23. april 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg****Besvart 28. april 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Fra og med neste år vurderer regjeringen å innføre lov om at alle vakter på idrettsarrangementer skal ha godkjent utdanning. Dette vil medføre store økonomiske merkostnader for idrettslagene.

Synes statsråden at dagens ordning med vaktholdet på idrettsarrangementer er for dårlig og usikkert, og medfører dagens ordning at publikum kommer fare, og er det konkrete eksempler på at ufaglærte frivillige vakter på idrettsarrangementer har opptrådt slik at det har medført skade på mennesker?»

Svar:

For det første vil jeg presisere at Stortinget har vedtatt lov om endringer i vaktvirksomhetsloven 19. juni 2009. Blant disse endringer var også en endring som medførte at såkalt egenvakthold ble omfattet av

vaktvirksomhetsloven. Det departementet nå gjør er å lage utkast til forskrifter til loven som presiserer hvilke oppgaver som anses å være en vaktjeneste i henhold til loven og derav skal omfattes av loven også når de utføres som egenvakthold. Hovedhensikten bak lovendringene var å ivareta rettsikkerheten til de som kommer i kontakt med personer som utfører vaktjeneste ved bl.a. å sikre adekvat utdanning, men også bedre kontroll fra politiets side overfor bransjen. Jeg ønsker også å vise til at det var enighet om at "de som er rene ordensvakter, må tilfredsstille de krav som angis i loven" jf. Innst. O. nr. 116 (2008-2209).

Frivillige gjør en uvurderlig innsats for idretten og for en lang rekke andre organisasjoner og arrangementer, og det ønsker vi alle at de skal fortsette med. Jeg tror jeg har idretten med meg i ønsket om at både de ansvarlige, de frivillige og spesielt publikum, skal

være trygge på at hvis noe skjer på et arrangement, så har vi rammer som sikrer at de rette personene har den rette kunnskapen. Derfor vil også arrangementsvakthold omfattes av vaktvirksomhetsloven i henhold til endringene som ble vedtatt 19. juni 2009, men ikke slik representanten Korsberg fremstiller det i spørsmålet.

Endringene som innebærer at egenvakthold omfattes av lovens virkeområde betyr først og fremst at det stilles mer spesifikke krav til planleggingen av sikkerhetsopplegget på store idrettsarrangementer. Der det er rom for forbedring må man ta konsekvensene av det, men ingen har ønsket å gjøre dugnadsarbeidet vanskelig. I noen tilfeller må det kanskje organiseres annerledes, men som jeg skrev til Stortinget v/justiskomiteen den 13. mai 2009, vil det aller meste av frivillighetsarbeidet falle utenfor loven.

Justiskomiteen pekte i Innst. O. nr. 116 (2008-2009) på at det er viktig at man når det gjelder lovens virkeområde er mer spesifikke på hva som kommer inn under egenvakthold og hva som faller utenfor, og at lovens formålsbestemmelse må brukes som rettesnor. Dette er helt sentralt. Det følger allerede av formålet at kravet til vandel og utdanning retter seg mot

personer som utfører oppgaver av politifaglig og ordensmessig art, og jeg vil gjennom det pågående arbeidet med ny forskrift til vaktvirksomhetsloven sørge for å tydeliggjøre grensene for hva som regnes som en vakttjeneste. Oppgaver som handler om service og publikumsbetjening, som billettsalg, plassanvisning, rydding, rettledning av publikum, osv. faller utenfor. At de som utfører disse oppgavene også i enkelte situasjoner vil bli nødt til å håndtere publikum vil ikke være avgjørende. Loven skal også fortsatt åpne opp for å unnta oppdrag som utøves sporadisk og har lite omfang, eksempelvis et lokalt idrettsarrangement hvor det ikke er forventet ordensforstyrrelser, men hvor det gjennomføres en kontroll med hvem som kommer inn.

Fredag 23. april 2010 hadde jeg møte med generalsekretæren i Norges Idrettsforbund om nettopp dette temaet. Frem til arbeidet med forskriften er i havn kommer vi til å fortsette kontakten med idrettsforbundet og andre som berøres, slik at vi får bearbeidet de problemstillingene som er reelle og ryddet av veien de som ikke er det. Endringene i vaktvirksomhetsloven trer ikke i kraft før de nødvendige forskriftene er klare, etter planen 1. januar 2011.

SPØRSMÅL NR. 1085

Innlevert 23. april 2010 av stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad

Besvart 30. april 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«I forbindelse med statsbudsjettet 2010 ba enstemmig Energi og miljøkomite om en avklaring i rollene til SNO og fjellstyrene. Det har i lang tid vore en uavklart situasjon som har skapt frustrasjon og tidsvis dårlig kommunikasjon mellom disse aktørene.

Vil statsråden no gå inn i denne saka og sørge for ei lenge etterlengta avklaring?»

GRUNNGJEVING:

Fjellstyrene og SNO gjer ein viktig jobb i forvaltninga av utmarksområda og treng forutsigbare rammevilkår. Denne forutsigbarheit manglar så lenge dei ikkje får den rolleavklaringa eit har etterlyst over lang tid. Dette fører også til ressursøding gjennom unødig dobbeltarbeid og skaper betydelig frustrasjon.

Ikkje minst er det viktig at dei økonomiske ressursane blir rett brukt og ein unngår dobbeltarbeid

innanfor ein sektor som har knappe ressursar tilgjengelige.

Svar:

Jeg legger til grunn at de formelle rollene mellom Statens naturoppsyn og Fjellstyrene er i all hovedsak klarlagt, jf. Ot.prp.nr.30 (1995-1996) Om lov om statlig naturoppsyn og Innst. O. nr. 64 (1995-1996), Ot. prp. nr 52 (2008-2009) og Innst. O. nr. 100 (2008-2009) om lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og Prop. 1S (2009-2010) og Innst. 9 S (2009-2010).

Statens naturoppsyn og fjellstyrene (ved Norges fjellstyresamband) er nå i gang med samtaler for å få på plass en ny samarbeidsavtale om tjenestekjøp. Statskog er også med i denne prosessen for å sikre en best mulig klargjøring og samordning av de statlige oppdragene til fjellstyrene. Konkret innebærer dette at man søker å klargjøre hvilke oppgaver som faller

inn under refusjonsordningen under Landbruks- og matdepartementet og hvilke som følger av oppdragene fra Statens naturoppsyn. Det diskuteres i denne sammenheng utvikling av mer formell samkjøring av oppdrag gjennom felles bestillings- og styringsdialog, herunder felles rapporteringsrutiner og felles

kompetanseutvikling. Målet er at dette skal føre til økt forutsigbarhet med hensyn til statlige oppdrag for fjellstyrene, og en best mulig koordinert statlig ressursbruk. Utkast til ny samarbeidsavtale er utarbeidet og siktemålet er å få denne undertegnet raskest mulig.

SPØRSMÅL NR. 1086

Innlevert 23. april 2010 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen

Besvart 30. april 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«I forbindelse med ny lov om eiendomsmegling ble det stilt nye krav til formelle kvalifikasjoner for å være eiendomsmegler. I den forbindelse ble det en overgangsordning for allerede ansatte meglere til å møte nye formelle krav. kravet er imidlertid at man må ha minst tre års praktisk erfaring med eiendomsmegling, hvor minst to år er opparbeidet de siste fem år før lovens ikrafttredelse.

Vil statsråden vurdere å utvide overgangsordningen slik at de som ble ansatt før loven ble vedtatt kan omfattes av ordningen?»

BEGRUNNELSE:

Overgangsordningen er utformet slik at flere som drev med eiendomsmegling før nye formelle krav ble vedtatt, ikke omfattes av ordningen som vil gi mulighet til å fortsette som megler. Ble man ansatt ett år før ny lov trådte i kraft faller man f.eks. utenfor. Noen faller derfor mellom to stoler. De har startet som meglere, har stiftet familie, kjøpt hus etc., men må nå flytte tilbake til start dersom man ønsker å bli eiendomsmegler - for mange vil det økonomisk være tilnærmet en umulighet. I distrikts-Norge er det i tillegg sårbart for noen virksomheter å miste gode medarbeidere, men som ikke lenger tilfredsstiller nye formelle krav. Dersom overgangsordningen gis mer fleksibilitet, samtidig som den skal sikre krav til gode kunnskaper, f.eks. gjennom en forsterket prøve, kan man oppnå den nye lovens intensjon like fullt.

Svar:

Forslaget om å innføre kvalifikasjonskrav for eiendomsmeglere ble foreslått i Eiendomsmeglingslovutvalgets utredning, som lå til grunn for eiendomsmeglingsloven Stortinget vedtok i 2007. Eiendomsmeglingslovutvalgets utredning (NOU 2006: 1)

ble offentliggjort 10. januar 2006. Fra dette tidspunkt forelå det et tydelig signal om at det sannsynligvis ville komme krav om at det skulle utpekes en ansvarlig megler for hvert oppdrag, og at kun personer som var statsautoriserte eiendomsmeglere, advokater eller jurister med relevant erfaring, skulle kunne være ansvarlige meglere. Finansdepartementet fulgte opp utvalgets forslag på dette punkt, men viste samtidig til at det var behov for overgangsregler, jf. Ot.prp. nr. 16 (2006-2007) side 95. Forslag til ny eiendomsmeglingslov ble oversendt Stortinget 15. desember 2006, og loven ble vedtatt 29. juni 2007.

På bakgrunn av forslag til forskriftsbestemmelser, herunder overgangsregler, utarbeidet av Kredittilsynet (nå Finanstilsynet), ble det fastsatt forskrift 23. november 2007 etter en avveining av flere hensyn. Personer som hadde begynt i bransjen på tidspunkt før NOU 2006:1 ble framlagt, ble ansett å ha en berettiget forventning om å få fortsette i bransjen som ansvarlig megler, samtidig som en slik avgrensning ble antatt å møte bransjens umiddelbare behov for kvalifiserte meglere, uten at det i for stor grad skulle gå på bekostning av lovens formål om reell kompetanseheving i bransjen.

Kravet om at ansvarlig megler skal ha formell kompetanse trer først i kraft 1. januar 2011, det vil si nesten fem år etter at forslaget først ble kjent og tre år etter at loven trådte i kraft. Både bransjen og de enkeltpersoner som omfattes av reglene, må således antas å ha hatt tilstrekkelig tid til å innrette seg.

De som ikke oppfyller praksiskravene for å bli ansvarlig megler etter overgangsreglene, har anledning til å ta en medhjelpereksamen og fortsette i bransjen som medhjelper til ansvarlig megler.

Det foreligger ikke planer om å utvide overgangsordningen til å omfatte personer som ikke oppfyller kravene om minst to års praksis fra eiendomsmegling opparbeidet før lovens ikrafttredelse.

SPØRSMÅL NR. 1087**Innlevert 23. april 2010 av stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad****Besvart 4. mai 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Regjeringen har utsatt sin klimamelding med begrunnelse at den underliggende forutsetning - en klimaavtale fra København - ble utsatt. NRK meldte 11.04.10 at FNs klimasjef Yvo de Boer ikke tror på en endelig klimaavtale i Mexico. I så fall vil regjeringen, ut fra deres eget logiske resonnement, fortsatt mangle den underliggende forutsetningen for sin klimamelding.

Vil det medføre at klimameldingen nok en gang utsettes, eller kan statsråden garantere at en klimamelding fremmes uavhengig av resultatene på klimamøtet i Mexico?»

Svar:

Klimautfordringen er global og krever en global respons for å forhindre ødeleggende klimaendringer i framtida. Fra København har vi et politisk fundament for en helhetlig, global og bindende klimaavtale, som må videreutvikles og ferdigstilles så snart som mulig. Regjeringen har erklært at Norge vil

heve ambisjonsnivået i klimapolitikken ytterligere innenfor en ambisiøs klimaavtale der de store utslippslandene påtar seg konkrete utslippsforpliktelser.

Regjeringen har sammen med et flertall av partiene på Stortinget vedtatt ambisiøse mål og tiltak for å redusere klimautslippene i Norge. Disse målene står fast og har hatt positiv betydning i klimaforhandlingene. Den brede politiske forankringen gjennom klimaforliket på Stortinget bidrar til stabilitet og forutsigbarhet på dette viktige området. Regjeringen vil også i framtiden legge vekt på bred politisk forankring av klimapolitikken.

Jeg har i februar mottatt sluttrapporten fra prosjektet Klimakur2020, en utredning i regi av Klima- og forurensningsdirektoratet i samarbeid med andre berørte statlige fagmyndigheter. Regjeringen har startet arbeidet med å vurdere aktuelle nye virkemidler for å styrke ytterligere arbeidet med å redusere norske klimautslipp, og vil komme tilbake til Stortinget med en egen stortingsmelding i 2011.

SPØRSMÅL NR. 1088**Innlevert 23. april 2010 av stortingsrepresentant Arve Kambe****Besvart 5. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til forrige ukes svar vedrørende departementets saksbehandlingstid for godkjenning av søknad fra Privatsykehuset i Haugesund. Grunnet treg saksbehandling i departementet havnet anbudsprosessen hos Helse Vest i tingretten hvor foretaket tapte, og deretter en anke som foretaket vant. Tilbyder vil anke videre.

Vil statsråden bidra til en ryddig anbudsprosess, sikre skattebetalernes penger og pasientene et best mulig tilbud ved å be Helse Vest benytte muligheten til å lyse anbudet ut på ny?»

BEGRUNNELSE:

Hverken pasienter, foretak eller tilbydere er tjent med en prosess som drar tildelingen ut i tid grunnet

rettsprosesser. Helse Vest har i anbudet en mulighet til å lyse det ut på ny. Svært mye taler for at det i denne saken, vil være positivt for alle involverte om så skjer. Statsråden bør derfor be Helse Vest lyse ut anbudet på nytt slik at alle tilbydere får like muligheter og at Helse Vest får flest mulig aktører til å velge mellom. Prosessen til nå synes å virke uheldig både hos Helse Vest og hos Helse- og omsorgsdepartementet.

Svar:

I henhold til lov om offentlige anskaffelser foreligger det plikt til å gjennomføre anbudsrunder ved inngåelse av avtaler der det er en reell konkurransesituasjon med flere aktører i markedet. Helse Vest RHF har nylig gjennomført en anbudsrunde som er

delvis sluttført. Etter kjennelsen i Stavanger tingrett, hvor en også har avvist midlertidig forføyning, arbeider Helse Vest RHF nå med tildeling av de gjenværende avtaleområdene. Det er forventet at denne tildelingen vil bli klar i løpet av få dager.

Etter lov om spesialisthelsetjenesten m.m. § 2-1a er det de regionale helseforetakene som har ansvar for å tilby spesialisthelsetjenester i regionen. Plikten innebærer at det regionale helseforetaket har ansvar for å oppfylle rettsforpliktelser knyttet til spesialisthelsetjenester og for å fremskaffe best mulige helse-tjenester ut fra de tildelte ressurser i forhold til behovet i helseregionen. Det er således Helse Vest RHF

som råder over anbudsprosessen og spørsmålet om det vil være hensiktsmessig å benytte en eventuell adgang til å lyse ut anbudet på nytt.

Jeg har tillit til at Helse Vest RHF vil håndtere denne saken på en måte som vil sikre pasientene et best mulig tilbud og en ryddig anbudsporsess for alle de involverte tilbyderne.

For øvrig vil jeg bemerke at ordinær saksbehandlingstid i departementet ved søknad om godkjenning som sykehus er 3 – 5 mnd. Privatsykehuset Hauge-sund har vært løpende orientert om saksgangen, og søknaden er behandlet innenfor den nevnte tidsrammen.

SPØRSMÅL NR. 1089

Innlevert 23. april 2010 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 30. april 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hvorledes vurderer statsråden nivået på norske politifolk i forhold til for eksempel arrestasjonsteknikk, treningsfrekvensen i forhold til skarpe situasjoner, og hvilke konkrete tiltak vil bli iverksatt for å styrke nivået?»

BEGRUNNELSE:

Etter Obiora-saken i 2006 ble det av Politidirektoratet iverksatt en undersøkelse for å sjekke nivået på norske politifolk i forhold til arrestasjonsteknikk. Denne ble gjennomført med en kombinasjon av spørreskjema til over 4700 politibetjenter, og med praktisk test av 199 personer. Testene ble gjennomført på det laveste nivået som forventes til eksamen; Nedleggelsesteknikk framover og bakover, og hvor den som pågripes står stille. Det er et underkrav sammenlignet med virkeligheten, hvor man er stresset, den som pågripes gjør motstand og det kanskje er både mørkt og glatt. Resultatet var nedslående: 6 av 10 ville ha strøket i eksamen i arrestasjonsteknikk.

Politifolk må forutsettes jevnlig å trene på arrestasjonsteknikk for å vedlikeholde ferdighetene. I dag foregår lite organisert trening og det er grunn til å anta at dette gjelder flere ting.

Onsdag ble politimannen Olav Kildal (58) stukket ned og drept av en psykisk syk 62-åring da politiet da politiet skulle hente ham hjemme for å få han innlagt på psykiatrisk sykehus. Det er selvfølgelig for tidlig å konkludere på hele hendelsesforløpet, men

ting tyder på at det er grunn til å stille flere spørsmål knyttet til hvordan dette oppdraget ble håndtert.

Svar:

Jeg er opptatt av at våre operative mannskaper i politi- og lensmannsetaten skal ha god teoretisk og praktisk utdanning i pågripelses- og arrestasjonsteknikk i skarpe situasjonen. Det er riktig, som representanten påpeker, at kompetansenivået for blant annet arrestasjonsteknikk ble aktualisert i forbindelse med Obiora-saken.

Politidirektoratet utga i 2007 rundskriv 011 som fastsatte retningslinjer om bruk av halsgrep og mageleie ved pågripelse, innbringelse og transport av arrestanter mv. Rundskrivet fastsatte at det i 2008 og 2009 skulle prioriteres trening i arrestasjonsteknikk.

Politidirektoratet opplyser at politiet årlig gjennomfører obligatorisk vedlikeholdstrening for at politiets innsatspersonell skal dyktiggjøres til å kunne mestre ulike situasjoner på best mulig måte. Politidirektoratet opplyser videre at det i 2007 ble innført en ordning der studentene ved Politihøgskolen må avlegge og bestå eksamen i arrestasjonsteknikk før uteksaminering fra høgskolen. Samme år ble det utgitt lærebok i arrestasjonsteknikk som er tilgjengelig for alle i politietaten. Boken skal brukes i organisert opplæring og trening, samt egenstudier.

Politidirektoratet opplyser også, at i 2007 fikk politimestrene i oppdrag å sørge for å ha nok instruktører innen arrestasjonsteknikk og ca 40 studieplasser

ved Politihøgskolen ble fordelt til de 27 politidistriktene.

Videre opplyser Politidirektoratet at årlig obligatorisk vedlikeholdstrening med godkjenningssprøve for bruk av tjenestevåpen, ble innført i forbindelse med fastsettelsen av nåværende "Våpeninstruks for politiet" i 1989. Det er etablert en ordning der årlig vedlikeholdstrening blir fortløpende fulgt opp med tanke på å vurdere eventuelle justeringer og innføre nye teknikker. Programmet spenner over en rekke temaer som er aktuelle for politiets innsatspersonell for å mestre operativ polititjeneste. I denne sammenheng opplyses det også at Politidirektoratet og Politihøgskolen deltar i et nordisk samarbeid for å få innsikt i hverandres politifaglige utvikling innen anvendelse av maktmidler og operative disipliner.

Innsatspersonell i politiet skal årlig trene minimum seks timer i arrestasjonsteknikk i forbindelse med det obligatoriske programmet. I 2009 ble det gjennomført flere timer i arrestasjonsteknikk, for ytterligere å prioritere denne type trening. Politidistriktene kan i tillegg disponere noen timer fritt til trening i det årlige programmet for vedlikeholdstreningen. Disse timene kan f.eks. brukes på mer trening i arrestasjonsteknikk eller annen type trening som man lokalt erfarer at det er behov for.

Politidirektoratet opplyser at Politihøgskolen er i ferd med å slutføre en rapport i forbindelse med arrestasjonsteknikk, der det vil bli foreslått tiltak for å bedre denne type kompetanse i politiet. Rapporten vil bli oversendt Politidirektoratet i nær fremtid og man vil i forbindelse med behandlingen av rapporten vurdere ytterligere tiltak eller justeringer i den årlige obligatoriske vedlikeholdstreningen.

Jeg mener det generelle nivået på norske politifolks kompetanse i pågripelses- og arrestasjonsteknikk er forsvarlig. Dette er likevel et fagområde som krever kontinuerlig trening og bevisstgjøring. I den forbindelse ser jeg med interesse frem mot Politidirektoratets arbeid med oppfølging av den rapporten som i nær fremtid vil bli mottatt fra Politihøgskolen.

I forhold til den tragiske hendelsen i Helgeland, der en polititjenestemann ble drept i tjenesten vil Politidirektoratet gjennomgå og evaluere hendelsen. Det er derfor for tidlig å konkludere i denne saken.

Når det gjelder Obiora-saken som jeg nevnte innledningsvis, inngikk Justisdepartementet som kjent et forlik, som innebar at de etterlatte fikk kr 500 000 i erstatning.

SPØRSMÅL NR. 1090

Spørsmålet ble trukket.

SPØRSMÅL NR. 1091

Innlevert 23. april 2010 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 3. mai 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Åpne barnehager gir et viktig tilbud til barn som ikke har fast barnehageplass. Det er viktig at de åpne barnehagene sikres rammevilkår som gjør det mulig å videreføre driften. Samtidig må de offentlige tilskuddene som utbetales sikre flest mulig barn et godt tilbud.

Hvordan vil statsråden sikre gode rammevilkår for de åpne barnehagene?»

BEGRUNNELSE:

Åpne barnehager skiller seg fra andre barnehager ved at barna ikke tildeles fast plass i barnehagen. Tilskuddet kan derfor ikke utmåles etter faktisk antall barn i barnehagen, men beregningen av driftstilskuddet skal ta utgangspunkt i det antallet barn som kan være tilstede samtidig i barnehagen.

Svar:

Barnehagen er en viktig del av barns oppvekstmiljø. Regjeringens mål er at alle barn skal være sikret et barnehagetilbud med høy kvalitet og lav pris.

Virksomheter som har ansvar for barn under oppføringspliktig alder, plikter å søke godkjenning som barnehage når gitte vilkår er oppfylt. Kommunen er godkjenningmyndighet. Kommunen skal ved godkjenningen foreta en konkret vurdering av barnehagens egnethet i forhold til de kravene som kan utledes av §§ 1 og 2 om barnehagens formål og innhold. Barnehager som finnes egnede i forhold til formål- og innholdsbestemmelsen, har rett til godkjenning.

Åpen barnehage skiller seg særlig fra andre driftsformer ved at barna ikke blir tildelt fast plass i barnehagen. Barna kan komme til barnehagen sammen med en av foreldrene eller en annen omsorgsperson til de tider og på de dager som ønskes, innenfor barnehagens åpningstid. Det kan derfor være forskjellige barn i barnehagen fra dag til dag. Virksomheten er basert på at de voksne som følger barna er en del av bemanningen og at de tar aktivt del i alt det daglige arbeidet.

Staten gir driftstilskudd til godkjente barnehager, inkludert åpne barnehager. I statsbudsjettet fastsettes det egne satser for statlig driftstilskudd til åpne barnehager. Åpne barnehager må derfor godkjennes som

barnehage for å få slikt tilskudd. Fordi barn i åpne barnehager ikke tildeles fast plass, utmåles ikke tilskuddet etter det faktiske antallet barn i barnehagen. Beregningen av det statlige driftstilskuddet til åpne barnehager tar derfor utgangspunkt i det antallet barn som kan være tilstede samtidig i barnehagen og barnehagens ukentlige åpningstid. Det maksimale antallet barn som kan være tilstede samtidig fastsettes ut fra lokalenes størrelse og kravet om at personalet skal drive en tilfredsstillende pedagogisk virksomhet.

Barnehagesektoren skal rammefinansieres fra 2011. Den 19. april d.å. sendte departementet på høring forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor. Forslaget omfatter også åpne barnehager. I høringsnotatet foreslås det at kommunen skal fastsette egne satser for tilskudd til åpne barnehager. Tilskuddet fastsettes ut fra gjennomsnittlige kostnader til ordinær drift av åpne barnehager eid av kommunen. Kommuner som ikke har egne åpne barnehager skal bruke nasjonale satser for finansiering av åpne barnehager fastsatt av departementet.

Jeg mener at dagens regelverk og departementets forslag til nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager sikrer gode rammebetingelser for åpne barnehager både i dag og i framtiden.

SPØRSMÅL NR. 1092

Innlevert 26. april 2010 av stortingsrepresentant Torbjørn Røe Isaksen

Besvart 29. april 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Vil statsråden vurdere å legge frem endringer som gjør at også veien og tilhørende fasiliteter regnes som en del av yrkessjåførenes arbeidsmiljø?»

BEGRUNNELSE:

Arbeidsmiljøet til yrkessjåfører er etter Arbeidsmiljølovens bestemmelser førerhytta på bilen. Men det er langt mer som inngår i sjåførens arbeidsmiljø, blant annet veien og veiens standard, og fasiliteter for hvile, tilstrekkelig lange pauser etc.

Å være yrkessjåfør kan innebære stort press. Bransjen sliter med rekruttering. En av faktorene som spiller inn kan være manglende vedlikehold og fasiliteter langs veien.

Svar:

Stortingsrepresentanten viser i sin begrunnelse for spørsmålet til at "...arbeidsmiljøet til yrkessjåfører er etter Arbeidsmiljølovens bestemmelser førerhytta på bilen".

Jeg vil peke på at arbeidsgivere etter arbeidsmiljøloven har en generell plikt til å organisere arbeidet slik at arbeidstakerne ikke utsettes for uheldige fysiske eller psykiske belastninger og slik at sikkerhets-hensyn kan ivaretas. Dette vil også innebære en plikt til å ta hensyn til veiens standard og tilgjengelige fasiliteter for hvile når arbeidet organiseres, for eksempel ved å innrette kjøreoppdraget slik at arbeidstaker har tilstrekkelig tid til å gjennomføre det på en forsvarlig måte. I denne betydning er veistandard mv. en del av yrkessjåførenes arbeidsmiljø.

Jeg anser det imidlertid ikke som aktuelt å gjøre veistandard og fasiliteter langs veien til en del av yrkessjåførenes arbeidsmiljø i den forstand at arbeids-

givere i transportnæringen - eller arbeidsmiljømyndighetene - skal ha ansvar for å sørge for at veistandard mv. er tilfredsstillende.

SPØRSMÅL NR. 1093

Innlevert 26. april 2010 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 30. april 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Hva er det sviktende formelle grunnlaget for Direktoratet og Departementets mangel på kontroll i dette tilfellet, hva gjøres for å gjenopprette kontrollen, hvem har mulighet til å trekke tilbake godkjenningene og når kan man forvente at det finnes noen som helst form for kontroll over spesialisttjenestene i Norge igjen?»

BEGRUNNELSE:

Godkjenning av rammeplaner, og utstedelse av utdanningslisenser innenfor vekterfaget – herunder grunnleggende vekterutdanning og spesialutdanning (for eksempel ledsagertjeneste) er tillagt Politidirektoratet. De eksisterende sentrale retningslinjene for utdanningen av ledsagere er gitt i skriv fra Oslo Politidistrikt datert 11. desember 2003. Opplæringsprogrammet er satt opp av politiet i Oslo, i samarbeid med Servicebedriftenes Landsforening, sjef for Spesialtjenesten i Oslo (faglig), samt sjef for Bevillingsseksjonen Oslo politidistrikt (juridisk), Norsk Arbeidermandsforbund. Rammeplanen omfatter et grunnkurs med faglig innhold gitt til minimum 100 timer som spesialutdanning etter grunnleggende vekteropplæring. Som del av godkjennelsen for operatører legges det et årlig resertifiseringskurs med varighet av minimum 15 timer.

Disse rammeplaner og retningslinjer har ligget til grunn for all seriøs og GODKJENT ledsagerutdanning frem til nå. Når det gjelder vekterutdanningen, eksisterer også der en gjengs rammeplan – akseptert og praktisert i hele vekterbransjen pr i dag. Godkjenningene administreres av Politidirektoratet. Undertegnede har blitt gjort kjent med en konkret sak hvor POD valgte å inndra lisensen fra et selskap pga tvil om bla;

- Våpenopplæring
- Salg av kursdiplomer (utstedelse av kursbevis uten gjennomførte kurs)
- Gjennomføring av for korte kurs ihht. ramme-

plan, herunder såkalte kombikurs (to kurs slås sammen, men gir et lavere totalt timeantall enn hvert av de sammenslåtte kursene)

Selskapet anket, og Justisdepartementet valgte å overkjøre Politidirektoratet i saken – og gav selskapet utdanningslisensen tilbake (vedtak av 7. april 2010). I tilknytning til denne saken, kommer det også frem at utdanningskravet til ledsagere (private livvakter) ikke er gyldig, da det eneste kravet til utdanning som er formulert er å regne som INTERNE krav i Oslo Politidistrikt. HELE bransjen har forholdt seg til dette skrivet fra OPD – og det eksisterer stor enighet om den utarbeidede rammeplan med tilhørende årlig resertifisering på minimum 15 timer. Når nå POD endelig tar affære og legger ned et selskap i gråsonen som er tatt for en rekke feil og brudd på regler, blir de overkjørt av Justisdepartementet som da aktivt kan bidra til at gråsoneselskaper får fortsette drift fordi departementet ikke har regulert dette klart tidligere. Da grunnutdanning og resertifisering for ledsagere gis i samme skriv, må vel den logiske slutning være at det heller ikke foreligger gyldige krav om utdanning for å drive ledsagertjeneste.

Svar:

Slik dette spørsmålet er stilt virker det nødvendig å innlede med en påminnelse om at hele regelverket for godkjenning og kontroll med foretak som driver vaktvirksomhet var til behandling i Stortinget for under ett år siden. Ved lov 19. juni 2009 nr. 85 om endringer i lov om vaktvirksomhet vedtok Stortinget forslagene som ble lagt frem i Ot.prp. nr. 49 (2008-2009) for å sikre god kvalitet på vaktjenester og styrke den offentlige kontrollen med foretakene som driver i denne bransjen, jf. Innst. O. nr. 116 (2008-2009). Ett av forslagene som ble vedtatt var at også foretak som driver opplæring i vaktjenester skal omfattes fullt ut av kravene i vaktvirksomhetsloven. Det innebærer at utdanningsinstitusjonen må ha tillatelse

til å drive sin virksomhet etter de samme kravene som gjelder for foretak som utfører vakttenestene. I dag er det som kjent bare innholdet i opplæringen som omfattes av godkjenningsordningen. Grunnlaget for de gjeldende kravene til innholdet i grunn- og spesialopplæring, deriblant opplæring i ledsagertjeneste, er imidlertid ikke sviktende.

Med hjemmel i vaktvirksomhetsloven § 8 har Justisdepartementet fastsatt nærmere krav til utdanning i vaktvirksomhetsforskriften § 5, som i annet ledd gir Politidirektoratet adgang til å stille krav til spesialutdanning. Det har direktoratet gjort i rundskriv 2006/008. Det nærmere innholdet i spesialopplæringen utarbeides i samarbeid mellom vakselskapet og oppdragsgiver og skal i henhold til rundskrivet godkjennes av Politidirektoratet. Det er ingenting i veien for at samarbeidet om rammeplaner for spesialopplæringen involverer politiet eller vokterbransjen som sådan.

Det er videre klart at gjeldende regelverk ikke stiller krav om resertifisering av ledsagere. Etter det jeg kjenner til anser Politidirektoratet spørsmålet om regodkjenning av ledsagere som en frivillig videreføring av den ordning som ble fastsatt av Oslo politidistrikt fra den tid godkjenning ble gitt av den enkelte politimester. I begrunnelse for spørsmålet er det også blandet inn et vedtak i en klagesak som skal vise at Justisdepartementet "valgte å overkjøre Politidirektoratet" i sak om tilbakekall av godkjenning til å drive opplæring i vekterfag. Jeg minner om at Politidirektoratet og Justisdepartementet fatter enkeltvedtak i henhold til forvaltningsloven. Tilbakekall av godkjenning kan være en inngripende reaksjon, og klagesaksbehandlingen er grundig og reell. Det fører i noen tilfeller og av ulike grunner til at vedtak må

opphèves. Generelt vil jeg si at Politidirektoratet håndterer et utfordrende saksfelt og trenger bedre rettslig grunnlag for de reaksjoner de mener er nødvendige overfor institusjoner som driver opplæring i vekterfag. Det vil de få når endringene i vaktvirksomhetsloven trer i kraft. Det er det meningen at de skal gjøre 1. januar 2011, når vi er ferdig med det pågående arbeidet med forskriftsbestemmelser til de skjerpede kravene til utdanning, tillatelse og kontroll.

Etter dagens ordning gjennomføres kontroll av godkjenning til å drive grunnleggende vekteropplæring og spesialopplæring dels av direktoratet selv, dels i samarbeid med politiet. Kontrollen gjennomføres som stikkkontroller av kursvirksomheten til den institusjon som har fått godkjenning til å drive opplæring og ved innhenting av informasjon, dokumentasjon, mv. Politiets kontroll etter vaktvirksomhetsloven har i første rekke vært rettet mot vakselskapene. Sentrale elementer her er kontroll av vekternes vandel, og kontroll av at vekterne har den lovbestemte opplæring. Kontrollen av opplæringen vil i praksis være kontroll av at de nødvendige kursbevis foreligger. Når nødvendig dokumentasjon foreligger, er det lagt til grunn at opplæring blir gitt og gjennomført i henhold til Politidirektoratets tillatelser.

Det har vært en stor utfordring å få politidistriktene til å sette av tilstrekkelige ressurser til kontroll av vaktvirksomhetsbransjen. De fleste politidistrikterne synes imidlertid nå å ha kommet opp på et akseptabelt nivå, selv om enkelte distrikter fortsatt har mangler ved sine kontroller. Jeg har forsikret meg om at disse distriktene vil bli fulgt opp av Politidirektoratet i 2010. Med nye regler vil det også bli rettet større oppmerksomhet mot institusjonene som driver opplæringen.

SPØRSMÅL NR. 1094

Innlevert 27. april 2010 av stortingsrepresentant Oskar Jarle Grimstad

Besvart 6. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Er helse- og omsorgsministeren nøgd med den servicegraden pasientene får i samband med reiserefusjonar, og vil statsråden gå inn og ta en gjennomgang av problemstillinga og eventuelt vurdere om lokale NAV-kontor i betre grad kunne bistå pasientar da dei har større lokalkunnskap om dei lokale reisetilbuda?»

GRUNNGJEVING:

I samband med pasientbesøk på sjukehus eller annan behandlingsinstitusjon, har pasienten rett til refusjon av reiseutlegg utover egenandel. For å kunne krevje denne refusjonen er det en forutsetnad at pasienten får med seg skjema og konvolutt frå behandlingsinstitusjon. Vel heime må ein så fylle ut skjemaet, rekne saman billettar og beskrive reisemå-

te, for så å kome seg til postkontor for sending av kravet. Så viser det seg at den sentrale einheit som RHF har til behandling av desse refusjonane har så liten kunnskap om lokale reisetilbod at mange opplever at dei ikkje får dekt dei reelle utgifter ein har på desse reisene. I tillegg ser vi nå og med ei eldrebølge som forsterkar problemet at mange ikkje klarer å krevje sine rettar grunna almen nedsett funksjon eller demens i varierende grad da utfylling av skjemaet er krevjande.

Svar:

Ansvar for pasientreiser er fra 2004 gradvis overtatt av de regionale helseforetakene fra tidligere trygdeetaten og NAV. Først ble finansieringsansvaret overtatt fra 2004, deretter oppgjørsordningen for reise med rekvisisjon fra 2006, og til slutt er forvaltningsansvaret for refusjon av reisekostnader ved reise uten rekvisisjon gradvis overført i perioden fra 1.9.2009 til 1.1.2010. Slik har de regionale helseforetakene fått det samlede ansvaret for pasientreiser.

Det er avklart at ansvaret for blant annet refusjon av reisekostnader ikke skal ligge i oppgaveporteføljen for NAV. Overføringen av forvaltningsansvaret fra 1.9.2009 ble for øvrig grundig forberedt i samarbeid med NAV, og både brukerutvalg og brukerorganisasjoner har vært involvert i prosessen.

Søknader om refusjon ved utlegg til reise og opphold ved behandling skal sendes til Helseforetakenes senter for pasientreiser ANS i Skien som registrerer/skanner søknadene. Saksbehandlingen foregår ved de tolv, nye lokale saksbehandlingsenhetene – en enhet i Helse Sør-Øst og 11 enheter i de tre andre regionene. Etter saksbehandling ved disse enhetene utbetaler senteret i Skien penger til de som har krav på det.

Det ble for etableringen av saksbehandlingsenhetene lagt klare målsettinger om at de ansatte skal ha fokus på å være pasientenes kontaktpunkt, ha en høy faglig kompetanse og god lokalkunnskap. Alle ansatte har i forbindelse med overtakelsen og nyetableringen vært gjennom opplæringsprogrammer, det er utarbeidet nasjonale arbeidsprosesser og rutiner, og utviklet et eget saksbehandlingsverktøy for arbeidet for å kunne nå disse målsettingene.

Det er for håndteringen av søknadene om refusjon av reiseutgifter utviklet nye IKT-systemer og nye løsninger for informasjon til og veiledning av publikum. Dette er gjort med sikte på å etablere effektive løsninger der en skal sikre at saksbehandlingen er

rask, er godt tilgjengelig og at publikum opplever god service. Informasjonsmaterieell er distribuert til de som kommer i kontakt med pasienten i primær- og spesialisthelsetjenesten, et eget telefonnummer 05515 er opprettet, og en egen Internettside www.pasientreiser.no er etablert. Dersom pasienten ringer telefonnummeret 05515 vil han eller hun bli satt over til sitt lokale saksbehandlingskontor og kunne få bistand til å planlegge sin reise, stille spørsmål om regelverket og få veiledning til å fylle ut reiseregningen. Servicetelefonen 05515 er for øvrig Norges største servicetelefon.

Gjennom den løsningen som er valgt, har de regionale helseforetakene lagt grunnlaget for å sikre stor grad av likebehandling. Det er også lagt vekt på at informasjonen til pasientene skal være lettfattelig, og at søknadsskjemaet skal være brukervennlig. Represen-tanter for brukerne har vært konsultert i dette arbeidet.

Skjemaet for refusjon av utgifter til pasientreiser innhenter nødvendige opplysninger for å foreta refusjon, som fødselsnummer, behandlingssted, transportinformasjon, kontonummer m.m. Dette er informasjon som er nødvendig for forsvarlig forvaltning av rettigheten til refusjon. Skjemaet er i stor grad likt skjemaet som ble benyttet da ordningen ble forvaltet av NAV, men tilbakemeldinger fra brukerne indikerer at skjemaet i varierende grad ble benyttet under NAV. Omleggingen blir derfor for enkelte brukere oppfattet som innføring av et helt nytt skjema. Erfaringene fra de første månedene etter 1.9.2009 er at skjemaet må forbedres noe, og det arbeides nå med en ny reiseregning.

Søknadsbehandlingen har dessverre tatt lengre tid enn planlagt i den første perioden etter ansvars-overføringen, og det er iverksatt flere tiltak for å redusere saksbehandlingstiden, bl.a. en betydelig beman-ningsøkning. Den viktigste årsaken til at saksbehandlingstiden har blitt lengre enn den skal være, er adskillig flere saker enn forutsatt. Dette kan delvis skyldes en underregistrering i NAV, men det tyder også på at det reelt sett er flere som nå sender krav om refusjon, fordi ordningen er bedre kjent for pasientene gjennom de informasjonstiltakene som er iverksatt. De siste ukene har det imidlertid blitt behandlet flere saker enn det kommer inn, og målsettingen om 2-3 ukers saksbehandlingstid skal nås i løpet av sommeren.

Helse- og omsorgsdepartementet vil fortsatt følge nøye med på utviklingen på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1095**Innlevert 27. april 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve****Besvart 3. mai 2010 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen****Spørsmål:**

«Det vises til svar på spørsmål. nr. 810 av 09.03.2010 om metodene som skal gi tette skott mellom hav og kyst. Det svares ikke på hvor kvotene omtalt i spørsmålet har tatt vegen.

Kan statsråden redegjøre for hvor mange tonn som er fordelt år for år på bakgrunn av strukturering, herunder totalt for kystringnot og for SUK, samt redegjøre for hvor mye mer fisk de ulike gruppene fikk til fordeling pga. strukturordningen år for år og før endringer i totalkvotene og overreguleringsgraden tas hensyn til?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til Dokument nr. 15:810 (2009-2010), hvor Statsråd Lisbeth Berg-Hansen på spørsmål fra undertegnede, svarer på spørsmål knyttet til skottene mellom hav- og kystflåten. I Svaret sies det blant annet:

"Det er valgt noen ulike tekniske mekanismer i ulike fiskerier, men prinsippet om at strukturgevinsten skal forbli i den enkelte fartøygruppe er i alle tilfeller ivarettatt."

Det vises til to systemer for beregning.
Det sies videre:

"For å kunne "se" effekten av struktureringen når man bare se hen til hvilke fartøy - eller maksimalkvote det enkelte fartøy blir tildelt, må man imidlertid ta hensyn til endringer i totalkvotene og endringer i overreguleringsgraden for den enkelte fartøygruppe fra år til år."

I Fiskeribladet Fiskaren 26. april ser vi som eksempel en sak hvor fiskeridirektør Maråk omtaler den såkalte knoppskytingen i autolineflåten for en skandale.

Bakgrunnen for uttalelsen er at:

"Disse utstrukturerte autolinerne som nå tas i bruk, fisker på kystkvoter av torsk og hyse, og må anses å være kystfiskefartøy, ikke en del av den havgående konvensjonelle flåten."

Spørsmålet er relevant fordi Stortinget har lagt til grunn den "tette skotts politikk" mellom hav og kyst.

Svar:

Jeg kan forsikre representanten Røbekk Nørve om at kvotene som ble omtalt i mitt svar på spørsmål nr. 810 til skriftlig besvarelse ikke har kommet på av-

veier. Jeg har også forståelse for at dette kan virke som en komplisert problemstilling.

Gjennom strukturkvoteordningen kan fartøy innad i en gruppe slå sammen sine kvoter mot at det kvoteavgivende fartøy må forlate fisket. I kystfartøygruppene er det slik at 20 % av de strukturerte kvotene blir avkortet, og avkortingen blir fordelt ut på alle gjenværende fartøy i fartøygruppen. Strukturordningene skal ikke påvirke fordelingsnøkklene mellom gruppene, og strukturgevinsten forblir i den enkelte reguleringsgruppe. Dermed vil gruppens totale kvoteandel forbli uforandret ved strukturering, og de ulike gruppene får ikke tildelt mer fisk som følge av strukturering.

Innad i den enkelte fartøygruppe fører strukturering til en endring i fordelingen av kvoter mellom fartøyene. Ved en strukturering mellom to fartøy mottar det ene fartøyet 80 % av det kvoteavgivende fartøyet kvotefaktorer. Så blir de resterende 20 % fordelt ut over alle gjenværende fartøy i gruppen. Resultatet er at alle gjenværende fartøy får økt sin basiskvote.

I reguleringsgruppen kystnotfisket etter NVG-sild var det per 31. desember 2009 tildelt 2538,4 strukturkvoter og 3875,8 ordinære kvoter, som gir et samlet kvotegrunnlag på 6414,2 kvotefaktorer. Strukturkvotene utgjør 39,6 % av dette kvotegrunnlaget. Av gruppeknoten i kystnotfisket etter NVG-sild er således 9,9 %, kvoter som har blitt tilført samtlige gjenværende fartøy gjennom avkortingsmekanismen i strukturkvoteordningen. Dette tilsvarer 20 % av det kvotergrunnlaget som har blitt strukturert, ettersom kun 80 % av kvoten føres videre som strukturkvote mens 20 % går tilbake til samtlige gjenværende fartøy.

I kystnotfisket etter makrell er 8,1 % av det samlede kvotegrunnlaget tilført gjenværende fartøy via avkortingen, og for SUK-gruppen i fisket etter makrell er tilsvarende tall 3,1 %. Bakgrunnen for forskjellen mellom gruppene er struktureringsgraden, altså hvor mange fartøy som har benyttet seg av strukturkvoteordningen.

Uavhengig av hvilken modell som benyttes når kvantum avkortes fra strukturkvotene, så vil hvert fartøy i gruppen få en like stor prosentvis økning i sin basiskvote. Dette betyr at hvert fartøy som deltar i gruppen kystnotfisket etter NVG-sild, kystnotfisket etter makrell og SUK-gruppen i fisket etter makrell gjennom avkortingsmekanismen i strukturkvoteordningen har fått økt sin basiskvote med henholdsvis 9,9 %, 8,1 % og 3,1 %. Dette gir den mengden fisk

hvert fartøy har fått tildelt i tillegg til sin basiskvote som følge av strukturering. Fartøy som faktisk har benyttet strukturkvoteordningen har i tillegg også fått strukturkvoten som tillegg på sin fartøykvote.

Hvor mange tonn dette utgjør for det enkelte far-

tøy vil være avhengig av det enkelte fartøyets kvotefaktor, og størrelsen på totalkvotene for de ulike fiskeslagene. Disse blir fastsatt gjennom årlige kyststatsforhandlinger, og varierer fra år til år.

SPØRSMÅL NR. 1096

Innlevert 27. april 2010 av stortingsrepresentant Mette Hanekamhaug

Besvart 6. mai 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Vil statsråden åpne for at skoler som ser behov for og ønsker det kan tilby realfag som valgfag i ungdomsskolen?»

BEGRUNNELSE:

Den internasjonale undersøkelsen TIMSS tar for seg elevers utvikling og faglige nivå i blant annet matte og fysikk. Rapporten som ble fremlagt i 2009 viste at norske elevers realfagkunnskaper er synkende, og er dårligere i dag enn for ti år siden. Spesielt er det lave nivået i mattekunnskaper bekymringsfullt. Av landene som inngår i undersøkelsen er det kun Sverige som har dårligere resultater enn Norge.

Dagens regelverk for valgfag i ungdomsskolen tilsier at skolene kun har lov til å tilby fordypning i språk som valgfag. Slik er det umulig for skolene å tilby fordypning i realfag som valgfag til elevene, uavhengig av om både behovet for eller ønsket om det er der. Satsing på realfag vil være viktig i fremtidens kunnskapssamfunn, og den internasjonale konkurransen øker behovet for en kompetanseheving nettopp innenfor disse fagene.

Det er viktig at skolene kan tilpasse sitt undervisningstilbud både etter de lokale ønskene og behovet ved hver skole, samt etter den øvrige utviklingen og etterspørselen etter fag i samfunnet. Dagens regelverk åpner for at skolene kan tilby ekstraundervisning i slike fag, men dette vil være utenom ordinær skoletid. Det gjør at færre benytter seg av tilbudet, og langt flere elever vil ha kunne valgt fordypning i slike fag dersom det inngikk i valgfagordningen.

Svar:

Gode kunnskaper i realfag er nødvendig for å møte dagens og morgendagens utfordringer og jeg vil at elevene i grunnskolen og i videregående opplæring skal rustes til å få et best mulig utgangspunkt for høy-

ere utdanning og arbeidsliv. Realfagsutfordringen er omfattende, både når det gjelder kvalitet i grunnopplæringen og antallet elever i videregående opplæring og studenter som velger realfag.

Det er alvorlig at Norge har svært få elever som presterer godt på avansert nivå i matematikk og fysikk. TIMSS Advanced 2008 viser en klar og markert tilbakegang i norske elevers prestasjoner i både matematikk og fysikk, på bakgrunn av sammenligning for elever i Norge fra 1995 (i matematikk fra 1998) til 2008. Selv om norske elever fortsatt skårer høyt i internasjonal sammenheng på fysikktesten, er dette resultater vi må gjøre noe med.

For å styrke realfagene i hele løpet fra barnehage til grunnopplæringen, høyere utdanning og forskning har regjeringen nylig lansert en ny realfagstrategi, Realfag for framtida 2010-2014. For å oppnå målene i strategien om økt interesse for realfag, styrke kompetansen og øke rekrutteringen til realfaglige og teknologiske utdanninger og yrker, har samarbeidet mellom utdanningssektoren og næringslivet blitt styrket. De står derfor også samlet bak strategien og alle parter har bidratt i utviklingen av den.

Tiltak for å heve kvaliteten i skolen er i vår regjeringsperiode først og fremst lagt til grunnskolens barnetrinn med økt timetall, økt satsing på kompetanseutvikling for lærere og økte krav til faglig utdanning for lærere. TIMSS 2007 viste en svak framgang i matematikk på 4.årstrinn, noe som kan tyde på at inn-satsen mot de lavere årstrinnene har virket.

Når det gjelder ungdomstrinnet spesielt er det i 2008 lagt inn en ordning der elever kan få mer realfag hvis de ønsker det. Denne ordningen som fungerer flere steder i dag, gir en mulighet for elever på ungdomstrinnet til å ta fag fra videregående opplæring. Tilbudet gis til elever som har tilstrekkelig kompetanse til å følge opplæringen på videregående nivå. Valgmuligheten ligger mellom matematikk, engelsk, fremmedspråk, naturfag eller samfunnsfag og er i

samsvar med Læreplanverket for Kunnskapsløftet. Elever som på ungdomstrinnet tar fag fra videregående opplæring skal ha ordinært vitnemål for fullført grunnskole. I tillegg har de rett til kompetansebevis for oppnådd kompetanse fra videregående opplæring.

Det er ikke lagt opp til valgfag for elever på ungdomstrinnet. Men de elever som ønsker det kan velge fordypning i engelsk, norsk eller samisk i stedet for å begynne med et nytt fremmedspråk. Det er også satt

i gang forsøk med arbeidslivsfag som et tilsvarende valg, der elevene skal jobbe praktisk med arbeidsoppgaver hentet fra yrkesfaglige utdanningsprogrammer i videregående opplæring.

Jeg er spesielt opptatt av grunnskolens ungdomstrinn og vil arbeide for at det faglige grunnlaget elevene starter med i videregående opplæring skal styrkes. Jeg vil derfor ta med meg forslaget om valg av realfag i mitt videre arbeid med stortingsmeldingen om ungdomstrinnet.

SPØRSMÅL NR. 1097

Innlevert 27. april 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal

Besvart 5. mai 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Vil finansministeren gjennomgå Finanstilsynets instruksjer og praksis med hensyn til tilsyn overfor børsen, og foreta nødvendige tiltak som styrker tilliten til børsen for alle aktører i markedet?»

BEGRUNNELSE:

I Finanstilsynets instruksjer heter et at tilsynet med regulerte markeder og børser skal sikre at institusjonene virker på hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lovgivningen. Tilsynet skal påse at institusjonene drives på en måte som sikrer de overordnede mål om effektive, velordnede og tillitsvekkende markeder for finansielle instrumenter. Tilsynet omfatter alle sider av den konsesjonsbelagte virksomheten, herunder den finansielle stillingen og etterlevelsen av børslovgivningens krav til hvordan virksomheten må drives.

Finanstilsynet har derfor en betydelig del av ansvaret for at børsen skal inneha den nødvendige tillit blant både små og store aktører i markedet.

Undertegnede er kontaktet av ulike aktører som hevder at henvendelser til tilsynet om uheldig virksomhet ved aksjehandel svært ofte ikke blir tatt på alvor. Alle aktører skal i utgangspunktet ha lik tilgang på informasjon. Likevel oppleves det av mange at hemmeligholdelse av hvem som handler, skjulte ordres, flashtrading, bruk av nomineekonti, mangel av shortregister, samt etterhandel ved børsrslutt av enkelte større aktører som hinder for at den nødvendige tilliten er tilstede.

Påstander om manipulasjon av aksjeverdier blir ved henvendelser til Finanstilsynet svært ofte ikke

tatt alvorlig og avvist. Dette er lite forenlig med tilsynets målsetting om å bidra til å skape et tillitsvekkende aksjemarked.

Svar:

Finanstilsynet har ansvaret for tilsynet med finans- og verdipapirmarkedet i Norge, og har som en del av dette arbeidet også tilsyn med børser og andre regulerte markeder. Finanstilsynet utøver i tillegg kontroll med den finansielle rapporteringen til børsnoterte foretak og med markedsadferd i verdipapirmarkedet.

Det lovmessige grunnlaget for virksomheten til Finanstilsynet finnes i lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet med finansinstitusjoner mv. (finanstilsynsloven). Hovedoppgavene til Finanstilsynet er definert i lovens § 3, hvor første ledd lyder:

”Tilsynet skal se til at de institusjoner det har tilsyn med, virker på hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lov og bestemmelser gitt i medhold av lov samt med den hensikt som ligger til grunn for institusjonens opprettelse, dens formål og vedtekter.”

Det følger videre av samme bestemmelse at tilsynet blant annet skal granske regnskaper og andre oppgaver fra institusjonene under tilsyn og ellers skal gjøre de undersøkelser om deres stilling og virksomhet som tilsynet finner nødvendig.

I henhold til lov 29. juni 2007 nr. 75 (verdipapirhandelloven) § 15-1 fører Finanstilsynet tilsyn med overholdelse av lovens bestemmelser. Verdipapirhandelloven inneholder en omfattende regulering av verdipapirmarkedet. Formålet med verdipapirhan-

delloven er å legge til rette for sikker, ordnet og effektiv handel i finansielle instrumenter. Blant annet inneholder verdipapirhandelloven bestemmelser som gir utstedere løpende plikt til å offentliggjøre innsideinformasjon, forbud mot innsidehandel og markedsmanipulasjon, regler om meldeplikt for primærinnsidere og krav om flagging ved erverv av større aksjeposter. Finanstilsynet har hjemmel i verdipapirhandelloven § 17-2 til å beslutte vinningsavståelse som administrativ sanksjon ved overtredelse av blant annet de generelle adferdsreglene i verdipapirhandelloven. Finanstilsynet kan dessuten illegge overtredelsesgebyr ved overtredelse av reglene om flaggeplikt, periodisk rapportering og løpende informasjonsplikt. Overtredelsesgebyr for brudd på løpende informasjonsplikt er delegert til regulert marked (markeds-plassen). En rekke av lovens bestemmelser kan også sanksjoneres med straff, jf. verdipapirhandelloven § 17-3.

Det overordnede formålet med tilsyn og overvåking av de generelle adferdsbestemmelsene i verdipapirhandelloven er å bidra til å sikre at omdømmet til det norske markedet ivaretas, og dermed sikre markedets funksjon som velfungerende kapitalkilde. Departementet har nylig orientert om Finanstilsynets tilsyn med verdipapirmarkedet i Meld. St. 12 (2009-2010) Finansmarknadsmeldinga 2009. Ytterligere informasjon er gitt i Finanstilsynets årsmelding for 2009.

Finanstilsynet skriver i årsmeldingen for 2009 at det er lagt vekt på utstrakt kontakt mellom Finanstilsynet, Oslo Børs og Økokrim. Målet med samarbeidet er å effektivisere den samlede markedsovervåkingen. Finanstilsynet rapporterer videre i årsmeldingen om at tilsynet innenfor verdipapirmarkedsområdet undersøkte et stort antall saker i 2009. Mange av disse var oversendt fra Oslo Børs. Flere saker ble også rapportert til Finanstilsynet fra verdipapirforetakene, og tilsynet initierte også selv en rekke undersøkelser på bakgrunn av markedshendelser eller oppslag i media. I 2009 anmeldte Finanstilsynet fem saker til påtalemyndigheten hvor det forelå skjellig grunn til mistanke om ulovlig innsidehandel og/eller brudd på taushetsplikt. Videre ble det anmeldt fire saker om markedsmanipulasjon, etter forhold om ulovlig virksomhet, ett forhold om brudd på flaggeplikt og ti forhold om brudd på meldeplikt. For de to sistnevnte områdene ga tilsynet også flere advarsler ved mindre

alvorlige brudd. Dette viser at Finanstilsynet løpende har fokus rettet mot aktiviteten på verdipapirmarkedet og at ulovlig virksomhet blir tatt på alvor og reagert på.

Noen av henvendelsene som Finanstilsynet mottar, gjelder tvister mellom private parter. Det ligger utenfor Finanstilsynets mandat å gå inn i slike saker.

Det vil være slik at flere av de sakene som Finanstilsynet undersøker, legges vekk etter en foreløpig gjennomgang. Dette skyldes ofte at det ikke er et tilstrekkelig grunnlag for å forfølge saken gjennom politianmeldelse eller andre reaksjoner. Disse sakene blir normalt ikke kjent for offentligheten. De sakene som blir politianmeldt, men som henlegges av politiet, blir normalt heller ikke offentlig kjent.

Finansdepartementet har i Prop. 1 S (2009-2010), som Stortinget har sluttet seg til, og i pkt. 3 i tilde-lingsbrevet for 2010, angitt hvilke oppgaver Finans-tilsynet skal prioritere i 2010. Dette er bl.a.:

- Sørge for rask og effektiv håndtering av brudd på lover og regelverk, og dessuten sikre gode etiske normer og ordnede forhold blant aktørene i finansmarkedet.
- Videreutvikle en konsistent praksis når det gjelder kravene til god forretningsskikk for verdipapirforetak. Førre tilsyn med investeringsrådgivning, særlig med sikte på god investorbeskyttelse.
- Effektivt å håndheve adferdsreglene i verdipapirmarkedet og markedene for varederivater. Styrke arbeidet mot verdipapirkriminalitet, herunder følge opp forbudet mot innsidehandel og kursmanipulasjon.

I Prop. 84 L (2009-2010), som ble oversendt Stortinget 5. mars 2010, har Finansdepartementet foreslått at Finanstilsynet skal få hjemmel til å illegge overtredelsesgebyr som administrativ sanksjon for brudd på reglene om meldeplikt. I samme proposisjon er det dessuten foreslått et generelt forbud i verdipapirhandelloven mot udekket shortsalg.

Som det framgår ovenfor har Finanstilsynet vidtgående hjemler til å føre tilsyn med regulerte markeder og verdipapirmarkedet generelt. Departementet vurderer løpende om det er behov for nye tiltak når det gjelder tilsyn på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1098**Innlevert 27. april 2010 av stortingsrepresentant Per Arne Olsen****Besvart 7. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva vil helseministeren gjøre for å forbedre finansieringsordningen for pasienter med atopisk eksem, og hvordan kan helseministeren bidra til å få på plass en lik praktisering av regelverket for refusjon?»

BEGRUNNELSE:

En voksen atopiker har behov for ca. 5 kilo krem pr. år for å ha tilfredsstillende behandling, dette utgjør en kostnad på mellom 3500-4500 kroner pr. år. Andre artikler som slike pasienter har ekstra behov for kommer i tillegg. Kostnaden for denne gruppen er det pasientene selv som må betale. Pasientene kan søke refusjon for kostnadene, men regelverket for refusjonsordningen er ulikt praktisert fra kommune til kommune.

En så stor ekstrakostnad oppleves for mange som en ekstra skatt på sykdom.

Svar:

Jeg forstår det slik at stortingsrepresentanten ikke er fornøyd med at pasienter med hudlidelser som atopisk eksem må skrive søknad om å få dekket utlegg til kremer og salver. Søknadsordningen som nevnes i spørsmålet, som omtales som "bidragsordningen", er forankret i folketrygdlovens § 5-22. Det kan gjennom denne ordningen ytes bidrag til dekning av helsetjenester når utgiftene ikke ellers dekkes etter folketrygdloven eller andre lover.

Når det gjelder personer med atopisk eksem og annen eksem gis det økonomisk støtte gjennom bidragsordningen til dem som er hardest rammet og som har størst behov. Det stilles krav om at det er behov for langvarig behandling (minst 2 år) eller at medlemmets økonomi er dårlig.

Bidragsordningen dekker reseptfrie salver, kre-

mer og oljer. Det er ikke krav om at produktene skal være kjøpt på apotek. Det ytes bidrag med 90 % av de kostnadene som overskrider 1600 kroner. For personer med inntekt som ikke overstiger grunnpensjon etter lov om folketrygd, kan det ytes bidrag til dekning av egenandelen (1600 kroner pluss 10 pst. av det overskytende beløp).

Bidragsordningen er en søknadsbasert ordning som er overført fra NAV til Helsedirektoratet, og som Helseøkonomiforvaltningen (HELFO) i dag forvalter. Ett av målene med denne nye organiseringen har blant annet vært å få til større grad av likebehandling. Ved etableringen av HELFO 01.01.09 fikk man en mer helhetlig saksbehandling av helserefusjoner. HELFOs regionskontor i Tønsberg har jobbet målrettet for å etablere lik praksis for de fem øvrige regionskontorene. Det er dermed ikke lenger slik at trygdekontorene i hver kommune håndterer disse søknadene.

For personer med atopisk eksem dekkes en lang rekke steroidkremer, fra milde til sterke, på blå resept. I tillegg finnes det antiseptiske (bakteriehemmende) kremer og tabletter med effekt på sterk kløe, som kan forskrives på blå resept. For at legen skal kunne skrive ut legemidler på blå resept, må det være behov for langvarig behandling. Ikke alle legemidler dekkes av blåreseptordningen. For slike reseptpliktige legemidler kan legen søke om refusjon etter individuell søknad for den enkelte pasient.

I sum har vi derfor flere trygdeordninger som skal ivareta personer som er hardt rammet av atopisk eksem. Bidragsordningen vurderes som en sikkerhetsventil som fanger opp formål som ikke passer inn og dermed dekkes innenfor andre ordninger. Det er en utfordring å sikre at de personene som er hardest rammet av en sykdom, har gode ordninger. I dette tilfellet mener jeg imidlertid at vi har dette på plass.

SPØRSMÅL NR. 1099**Innlevert 27. april 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 29. april 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Det klima-begrunnede forslaget fra regjeringen om forbud mot nydyrking av myr faller i dårlig jord i landbruket. Tiltaket hindrer videre utvikling av jordbrukseiendommer. Senterpartiets Geir Pollestad har ifølge Stavanger Aftenblad 12. april sendt en sms til ordfører Mjåtveit og gjort oppmerksom på at det er stor motstand mot forslaget i SP. Pollestad gjør det klart at han vil jobbe for å stoppe det.

Vil statsråden ta til fornuft å stoppe et forbud mot ny dyrking av myr?»

Svar:

I St.meld. nr. 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen, ble det foreslått endringer i nydyrkingsforskriften etter jordloven. Formålet med forslaget var å hindre økt klimagassutslipp ved å redusere nydyrking av myr til et minimum. Forslaget ble ikke kommentert under stortingsbehandlingen. I februar i år sendte jeg som en følge av dette ut på bred høring et forslag som bl.a. innebar

forbud mot nydyrking av myr større enn 2 dekar og med minst 30 cm tjukt torvlag. Høringsfristen går ut 30. april 2010.

Jeg har denne uken svart på skriftlig spørsmål nr. 1074 fra Elisabeth Røbekk Nørve om forslaget til endringer i forskriften om nydyrking. Jeg antar at mitt svar i den forbindelse også gir svar på spørsmålet fra representanten Trældal. Svaret på spørsmål nr. 1074 lød:

"Gjennom en offentlig høring avklares mange viktige konsekvenser av konkrete forslag til endringer. Fordi høringsfristen ikke er ute, har vi ennå ikke en samlet oversikt over de innspillene som er kommet inn i forbindelse med høringen. Det er derfor for tidlig for meg å si noe om hvilke konklusjoner vi skal trekke på grunnlag av høringen. Jeg er imidlertid både i denne saken og i andre saker som sendes på høring innstilt på å lytte til råd som høringsinstansene kommer med før endelig konklusjon trekkes."

Den endelige konklusjonen vil bli trukket etter at høringsinnspillene er grundig gjennomgått.

SPØRSMÅL NR. 1100**Innlevert 27. april 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 6. mai 2010 av justisminister Knut Storberget****Spørsmål:**

«Er det statsrådets oppfatning at dommere i jordskifterettene er stillingsmessig likestilt dommere i tingrettene?»

Svar:

Jeg er usikker på hva stortingsrepresentanten mener med å være "stillingsmessig likestilt". Dommere i jordskifteretten er likestilt med dommere i de alminnelige domstolene på mange områder, men det er også områder hvor det er forskjeller. Som svar på spørsmålet vil jeg redegjøre for de sentrale likehetene og forskjellene.

Jordskiftedommerne har siden 1. april 2004 vært underlagt bestemmelsene om tilsetting og stillingsvern i grunnlovens §§ 21 og 22, og har således det

samme konstitusjonelle stillingsvernet som dommere i de alminnelige domstolene.

Den 1. januar 2006 ble det administrative ansvaret for jordskifterettene flyttet fra Landbruks- og matdepartementet til den uavhengige Domstoladministrasjonen. Prinsippene for den sentrale administrasjonen av jordskifterettene er dermed de samme som for de alminnelige domstolene. Fra samme tidspunkt ble jordskiftedommere underlagt de samme reglene som alminnelige dommere når det gjelder utnevningssprosess, klage- og disiplinærordning og adgangen til å påta seg sidegjøremål.

Selv om også jordskiftedommerne har dømmende myndighet, er oppgavene de utfører forskjellige fra oppgavene til alminnelige dommere. Jordskifteretten er særdomstoler tilpasset behandlingen av sa-

ker om fast eiendom som behandles etter jordskifte-
loven, og jordskiftedommere behandler kun saker
som skal behandles etter denne loven. Dommere ved
de alminnelige domstoler behandler et svært vidt
spekter av saker, som for eksempel sivile tvister,
straffesaker, barnevernssaker og saker om tvangsinn-
grep.

Videre er kravene til utdanning også forskjelli-
ge. For alminnelige dommere står de formelle kom-
petansekravene i domstolloven § 54, som fastslår at
dommere ved de alminnelige domstolene skal ha ju-

ridisk embetseksamen eller mastergrad i rettsviten-
skap. For jordskiftedommere følger det av jordskifte-
loven § 7 at de må ha utdanning som jordskiftekan-
didat fra Universitetet for miljø og biovitenskap.

Også når det gjelder systemet for lønnsfastsettelse
er det forskjeller, men både for alminnelige dom-
mere og jordskiftedommere hører systemet for lønns-
fastsettelse inn under Fornyings- og administrasjons-
departementet. Det samme gjør selve lønnsfastsettel-
sen.

SPØRSMÅL NR. 1101

Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn

Besvart 5. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Nordfjord sykehus er ett av flere lokalsykehus
som står i fare for å bli nedlagt under denne regjerin-
gen. Sykehuset ble overdratt ved et gavebrev. Spør-
smålet blir da om departementet har sikret at klausule-
ne i gavebrevet oppfylles. Har staten tatt kontakt med
Røde Kors, Norske Kvinders Sanitetsforening eller
lignende institusjoner med forespørsel om å overta
sykehuset.

Hvis ikke, når vil det i så fall skje, og kan statsrå-
den forsikre at gavebrevets intensjon vil bli fulgt
opp?»

BEGRUNNELSE:

Nordfjord sykehus er ett av de lokalsykehusene
som står i fare for å bli nedlagt under denne regjerin-
gen. Da Nordfjord sykehus ble gitt til Sogn og Fjor-
dane fylke med overtagelse pr. 1.januar 1950 skjedde
overføringen i form av et gavebrev. Gavebrevet er
journalført i Sosial Departementet med journal num-
mer 0170 den 10.februar 1950, og gavebrevet finnes
i riksarkivet. I gavebrevet heter det blant annet:

"Skulle sykehusets drift i fremtiden måtte legges
ned av hensyn til rasjonell og bedre sykebetjening
innen fylket, er fylkeskommunen forpliktet til å nytte

eiendommen i avdøde William H. Singers og hustru
Anna B. Singers ånd til bedring av forholdene i dis-
triktet, så vidt mulig til formål av humanitær art. Fyl-
kesutvalget skal etter samråd med Sosialdepartemen-
tet treffe avgjørelsen om hvorledes sykehuset skal
brukes. Før det treffes beslutning om nedleggelse av
sykehuset og anvendelse til annet formål, skal det un-
dersøkes om Røde Kors, Norske Kvinders Sanitetsfo-
rening eller lignende institusjon er villig til å overta
den fremtidige drift av sykehuset som sådant. Er noen
slik institusjon villig til dette, skal den overlates drif-
ten, og såfremt det betinges, vederlagsfritt og fritt for
heftelser, få overlatt til eie sykehuset med alt inventar
og utstyr."

Staten har et ansvar for å sørge for at givers for-
utsetninger etterfølges.

Svar:

Jeg vil først få gjøre det klart at fra regjeringens
side er vi tydelige på at det også i fremtiden vil være
sykehus på alle de tre stedene det er sykehus i dag i
Sogn og Fjordane. Det vil med andre ord også være
sykehus i Nordfjord. Når det gjelder spørsmålet om
disponering av eiendommen i Nordfjord, så vil selv-
følgelig også dagens eier, Helse Førde HF, være for-
pliktet i forhold til eventuelle heftelser eller klausuler
som knytter seg til eiendommen.

SPØRSMÅL NR. 1102**Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen****Besvart 4. mai 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«FN har i følge det svenske skogtidsskriftet "Skogen" utpekt 2011 til "International year of the Forests".

Hvilke planer legger Landbruksdepartementet for å markere dette?»

BEGRUNNELSE:

I følge det samme tidsskriftet har 25 land, deriblant store land som USA og Tyskland, rapportert til FN at de planlegger å delta. Sverige og svensk skogindustri vurderer nå hva de skal gjøre. Skogen har mange roller og mange muligheter og kan bidra til å løse mange samfunnsutfordringer. En deltagelse og aktiv utnyttelse av det fokuset FNs initiativ vil medføre, kan bidra godt til å øke bevissthet på skogens muligheter.

Svar:

FN vedtok i 2006 en resolusjon (61/193) om at 2011 skulle være FNs internasjonale skogår. Bakgrunnen for denne beslutningen er et ønske om å heve bevisstheten om, og å styrke bærekraftig skogbruk.

FNs skogforum (United Nations Forum on Forests – UNFF) er koordinator for det internasjonale skogåret. Norge har hatt en aktiv rolle i FNs skogforum fra etableringen, og vil være med på markeringen av året, blant annet ved å delta på sesjonen i FNs skogforum i New York i januar 2011.

Norge, ved Landbruks- og matdepartementet, har for tiden formannskapet i Forest Europe, tidligere Ministerkonferansene for beskyttelse av Europas

skoger (MCPFE). Forest Europe er det viktigste skogpolitiske samarbeidet i Europa og omfatter alle europeiske land. Det europeiske skogsamarbeidet har røtter tilbake til tidlig på 1990-tallet. Forest Europe har skapt et felles grunnlag, og felles forståelse av bærekraftig skogbruk i Europa. Særlig viktig for dette har vært arbeidet med et europeisk sett av kriterier og indikatorer for bærekraftig forvaltning av skogressursene.

Det norske formannskapet avsluttes i 2011, og i juni samme år skal Norge arrangere den 6. ministerkonferansen for beskyttelse av Europas skoger i Oslo. Denne konferansen vil være Landbruks- og matdepartementets hovedmarkering av det internasjonale skogåret. Forberedelsene til ministerkonferansen er godt i gang og vi vil samarbeide med skognæring og organisasjoner i forberedelsene og gjennomføringen av ministerkonferansen. Det forventes deltagelse fra alle land i Europa og representanter fra flere andre verdensdeler. Ministerkonferansen vil være av en slik størrelse og omfang at den vil medføre både nasjonal og internasjonal medieoppmerksomhet. Dette vil være positivt for oppmerksomheten om skogbruken og skogens mange funksjoner. Ministerkonferansen vil være en god anledning for økt oppmerksomhet om norsk skogbruk.

FNs internasjonale skogår er en god mulighet for myndigheter og skogbruksnæringen til å fremheve skogens rolle. Jeg håper at også næringens organisasjoner og andre med interesse for skog og bærekraftig skogbruk benytter denne muligheten til å gjennomføre arrangementer som bidrar til økt oppmerksomhet og økt kunnskap om skog og skogbruk.

SPØRSMÅL NR. 1103**Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 5. mai 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Hvordan kan Norge bruke MR-dialogen og andre kanaler for å presse Vietnam til å gi MR-forsvarere bedre kår?»

BEGRUNNELSE:

Norge har ført MR-dialog med Vietnam siden 2003. Temaer som har blitt diskutert under dialogmøtene er ytringsfrihet, menneskerettighetsforsvare-

re, dødsstraff og det sivile samfunns rolle. Norsk samarbeid med Vietnam omfatter også utviklingsbistand, klima- og miljøutfordringer, kulturutveksling, og i økende grad næringslivssamarbeid. Norge og EU har også støttet prosjekter for utbedring av Vietnams offentlighetslov og straffeloven og ikke minst rettssikkerhet. Vietnam har i de siste to årene dømt mange MR-forsvarere bl.a. to kjente kvinnelige MR-forsvarerne Pham Thanh Nghien (33 år) og Tran Khai Thanh Thuy (37) i rettssaker som varte ikke lenger enn en halv dag.

Svar:

Jeg vil vise til interpellasjonen som ble behandlet i Stortinget 16. februar i år, hvor bakgrunnen for og formålet med Norges menneskerettighetsdialoger (MR-dialoger) ble diskutert. Representanten Skovholt Gitmark stilte da viktige spørsmål ved hvilke resultater MR-dialogene skaper.

Som jeg presiserte under interpellasjonsdebatten, er Norges MR-dialoger ett av flere virkemidler i vår innsats for å fremme menneskerettighetene internasjonalt. Dialogen med Vietnam gir oss anledning til å fremme enkeltsaker og de utgjør samtidig et bidrag til det langsiktige arbeidet med å bedre MR-situasjonen i landet.

MR-situasjonen i Vietnam preges av en klar innstramming av politiske og sivile rettigheter. Dette er bekymringsfullt. Gjennom de politiske samtaler vi har med vietnamesiske myndigheter, gjør vi på en tydelig og direkte måte kjent Norges syn på spørsmål som ytringsfrihet, dødsstraff og det sivile samfunns rolle.

Situasjonen for MR-forkjempere, for bloggere og for fengslede tas opp jevnlig. Under de årlige dialogmøtene overleverer vi også en liste med navn på fengslede vietnamesiske MR-forkjempere som norske myndigheter er spesielt bekymret for.

Tilbakemeldinger tyder på at synlighet og identifisering fører til økt beskyttelse av disse fangene. Norge deltar også som observatør under rettssaker mot politisk opposisjonelle, og har ved noen anledninger også besøkt tiltalte familier.

Gjennom dialogen har vi fått en direkte kanal for å drøfte menneskerettighetsutfordringer med Vietnam. Denne benytter vi oss av også utenom selve dialogmøtene.

Et eksempel på dette er da statssekretær Gry Larsen i januar i år tok direkte kontakt med sin motpart under MR-dialogen med Vietnam. Statssekretæren uttrykte bekymring over utviklingen av MR-situasjonen i Vietnam. Hun viste blant annet til at Norge og andre likesinnede land da hadde overlevert et protestbrev angående den senere tids arrestasjoner og strenge straffer for det vi oppfatter som fredelige politiske ytringer fra opposisjonelle. Larsen oppfordret også til løslatelse av politiske fanger.

Flere opposisjonelle ble i 2009 og i 2010 dømt til lange fengselsstraffer, med påfølgende flerårig husarrest etter endt soning. Myndighetene har også vist ”klør” overfor politiske dissidenter gjennom å benytte tilsynelatende ordinære straffesaker til å kneble enkeltmennesker som på ulike måter har uttrykt misnøye med eller kritikk mot myndighetenes politikk.

Utenlandske observatører har fått delta på noen av disse rettssakene, som etter deres oppfatning ikke har holdt internasjonal standard. Norge har flere ganger tilkjennegitt vår alvorlige bekymring for både rettsforfølgelsen og domfellelsene av politisk aktive opposisjonelle.

Gjennom vårt medlemskap i FNs menneskerettighetsråd jobber Norge aktivt for å sette MR-forkjemperes situasjon på den internasjonale dagsordenen. Under rådets høring av Vietnam i mai 2009 tok vi dette opp spesifikt og vi etterlyste større rom for politiske ytringer og pressefrihet. Av de norske anbefalingene til Vietnam ble anbefalingen om å redusere antall kriminelle handlinger som er gjenstand for dødsstraff godtatt, i tillegg til anbefalingen om å distribuere bredt og sørge for implementering av erklæringen om MR-forsvarere.

Norge kommer til å fortsette å følge aktivt med på hvordan Vietnam gjennomfører disse forpliktelsene.

SPØRSMÅL NR. 1104**Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Peter Skovholt Gitmark****Besvart 12. mai 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa****Spørsmål:**

«Statens Vegvesen Region Sør la frem tall som viste at de har 78 millioner kroner til veiplanlegging for perioden 2010-14, for hele Sørlandet.

Mener statsråden at det er tilstrekkelig for å utbedre landsdelens elendige veier og mener statsråden at en slik liten bevilgning kan utsette allerede vedtatte prosjekter?»

BEGRUNNELSE:

Jeg vil legge til at den planlagte nye motorveien mellom Arendal og Tvedestrand har omlag 25 millioner kroner alene som gjenstår til planlegging, eller ca 1/3 av hele regionens bevilgning for de neste 4 årene.

Svar:

Prosessene knyttet til planlegging av vegprosjekter er både omfattende og tidkrevende. Den økte satsingen på investeringer i Nasjonal transportplan 2010-2019 innebærer dessuten et stort behov for å øke planleggingsinnsatsen. I Statens vegvesens handlingsprogram for perioden 2010-2013 er det

satt av til sammen 910 mill. kr i statlige midler til planleggingsoppgaver i fireårsperioden. Dette innebærer en økning på om lag 40 pst. fra perioden 2006-2009. I tillegg er det regnet med om lag 120 mill. kr i ekstern finansiering.

Som følge av det store behovet for planleggingsressurser, utarbeider Statens vegvesen regionvise planleggingsprogram. Planleggingsprogrammene vil gi grunnlag for løpende vurdering av ressursbehovet og for bedre styring av ressursbruken. Samferdselsdepartementet vil, i samråd med Statens vegvesen, vurdere behovet for midler til planlegging i forbindelse med de årlige budsjetter. For øvrig forutsetter jeg at Statens vegvesen prioriterer ressursbruken på en slik måte at det blir mulig å følge opp prioriteringene i Nasjonal transportplan 2010-2019.

Ifølge Statens vegvesen omfatter det beløpet som det refereres til i spørsmål nr. 1104, det som er satt av til planleggingsoppgaver innenfor de fylkene som Region sør har ansvar for på riksvegrutene E18 Oslo – Kristiansand og E39 Kristiansand – Stavanger med tilknytninger, og rv 9 Kristiansand – Haukeligrend og rv 13/rv 55 Jøsendal – Voss – Hella – Sogndal.

SPØRSMÅL NR. 1105**Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Vaksdal****Besvart 6. mai 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Vil arbeidsministeren undersøke om NAV Utland praktiserer regelverket for frivillig medlemskap i Folketrygden på en riktig måte, og hvilke grep vil arbeidsministeren eventuelt ta for å gjøre det mer attraktivt å være frivillig medlem av Folketrygden for nordmenn som er bosatt i utlandet?»

BEGRUNNELSE:

Mange nordmenn som er bosatt i utlandet ønsker fortsatt å være medlem av Folketrygden. Et frivillig

medlemskap betyr imidlertid at man må betale hele 21,2 % av sin inntekt i trygdeavgift. Denne høye satsen er etter sigende innført for å kompensere for bortfall av arbeidsgiveravgift. NAV Utland hevder imidlertid at denne høye satsen må betales selv om den som ønsker frivillig medlemskap arbeider i et norsk firma som også betaler arbeidsgiveravgift til Norge.

Dersom NAVs tolking av regelverket er riktig, vil dette klart virke avskrekkende på de mange som til tross for kortere eller lengre opphold i utlandet ønsker frivillig medlemskap i Folketrygden.

Svar:

Avgiftssatsene for frivillig medlemskap i 2010 er fastsatt i forskrift gitt ved kgl. resolusjon 29. januar 2010. Satsene fastsettes for det enkelte år med bakgrunn i Stortingets skatte- og avgiftsvedtak og utviklingen i folketrygdens utgifter til de enkelte stønadstypene.

Avgiftssatsen for den enkelte vil avhenge av tre forhold: Hvilken trygdedekning som er valgt, hvorvidt det innbetales arbeidsgiveravgift for vedkommende og hvorvidt vedkommende skattlegges i Norge.

Medlemsavgiften kan utgjøre en betydelig del av inntekten. Avgiften for medlemskap med dekning for alle stønadstyper i folketrygden (såkalt fullt medlemskap) kan i år utgjøre inntil 35, 2 prosent, forutsatt at det verken betales skatt eller arbeidsgiveravgift til Norge. Dersom det betales skatt og arbeidsgiveravgift til Norge, skal medlemmet imidlertid ikke betale mer enn ordinær trygdeavgift.

I begrunnelsen for spørsmålet refereres det til en sats på 21,2 prosent, uten at det er angitt nærmere hvilken trygdedekning det dreier seg om. Det er derfor vanskelig å vurdere om satsen er korrekt. Jeg nevner imidlertid at aktuell avgiftssats for de ulike kombinasjoner av trygdedekning og skatte- eller avgiftsbetaling vil gå fram av en tabell tatt inn i forskriften av 29. januar 2010.

Når det gjelder bakgrunnen for satsene for frivillig medlemskap, er det viktig å være oppmerksom på

at denne formen for medlemskap er beregnet på personer som ikke omfattes av folketrygdlovens personkrets, men som likevel har en viss tilknytning til Norge. Personer som ikke inngår i lovens personkrets, er heller ikke omfattet av de ordinære finansieringsordningene for trygden. Det er derfor nødvendig å gi egne regler om finansieringen av frivillig medlemskap. I utgangspunktet skal medlemskapet og trygdens utgifter ved dette dekkes fullt ut av avgift fra medlemmet.

Avgiftene er fastsatt slik at de skal gjenspeile den ordinære finansieringen av trygden, dvs. trygdeavgift fra den enkelte, arbeidsgiveravgift fra arbeidsgiverne og tilskudd fra staten (fra de generelle skattemidlene). En person som ikke betaler skatt eller trygdeavgift til Norge og som det heller ikke betales arbeidsgiveravgift for, må dermed betale en relativt høy avgift, men innbetalingene til folketrygden for et frivillig medlem skal i prinsippet ikke overstige de innbetalinger som totalt skjer i forhold til et pliktig medlem i trygden når hensyn tas til alle de tre nevnte finansieringskildene.

Jeg tolker spørsmålet fra representanten Vaksdal dit hen at han ønsker svar på om jeg mener det er grunn til å innføre lettelser for frivillige medlemmer uten å gi de samme lettelsene til pliktige medlemmer. I utgangspunktet bør begge grupper behandles likt i relasjon til finansieringen av trygden. Selv om den avgift som pålegges det frivillige medlemmet kan framtre som høy, kan dette i seg selv ikke være grunn til å foreta endringer.

SPØRSMÅL NR. 1106

Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Ib Thomsen

Besvart 6. mai 2010 av fornyings-, administrasjons- og kirkeminister Rigmor Aasrud

Spørsmål:

«Kan statsråden forklare hva som er årsaken til at bensinprisen følger ulike nivåer, og hva vil statsråden gjøre for å overvåke monopolsituasjonen på bensin- og drivstoffpriser i Norge?»

BEGRUNNELSE:

Bensinprisene i nabolandene faller, men i Norge holdes prisene på et skyhøyt nivå. Dessuten faller oljeprisen, så det er helt uakseptabelt. Bilstene blir lurt trill rundt. Folket er nå så lei av at oljeselskapene ikke setter ned bensinprisen når oljeprisen faller.

Ut ifra oljeprisnedgangen, burde bensinprisen i dag vært cirka 10 kroner.

Statoil er folkets selskap, som vi eier sammen, gjennom statens store eierpost.

Bensinprisene i Norge har de seneste årene fulgt et strengt ukentlig mønster. På mandag settes bensinprisen kraftig opp over hele landet, med en gradvis reduksjon utover uken, og den er lavest i helgene og mandag morgen. Innkjøpsprisen på bensin varierer ikke med ukedagene.

Konkurransetilsynet skal etter konkurranseloven føre tilsyn med konkurransen i de forskjellige marke-

dene og kontrollere at konkurranselovens forbud og påbud overholdes. Dette er en oppgave som tilsynet har et selvstendig ansvar for å følge opp.

Dette er et ganske viktig spørsmål, rett og slett fordi samarbeid om pris er ulovlig.

Svar:

I Norge er det i dag seks bensinstasjonskjeder: Statoil Norge AS, AS Norske Shell, Esso Norge AS, YX Energi Norge AS, Best Stasjon AS og St1 Norge AS. Den lokale prisen på drivstoff påvirkes av den lokale konkurransesituasjonen og den enkelte forhandler står fritt til å bestemme pumpeprisen ut til kunden. Tilpasning til konkurransen er ofte grunnen til at prisene er like på ulike stasjoner. Forskjeller i prisnivå fra område til område skyldes i hovedsak ulike konkurranseforhold.

Konkurransetilsynet har gjennomført en rekke undersøkelser i drivstoffmarkedet. Tilsynet innhentet i 2008 detaljerte opplysninger i møter med de viktigste selskapene og gjennomførte også aksjoner hos bensinforhandlere tilknyttet samtlige av de store oljeselskapene i Bergen og Trondheim. Tilsynet innhentet omfattende datamateriale og annen dokumentasjon for å undersøke nærmere bakgrunnen for det observerte prismønsteret, herunder selskapenes praksis i tilknytning til prisfastsettelsen på drivstoff.

Konkurransetilsynet uttaler at det på bakgrunn av

de undersøkelser som er gjennomført, ikke er fremkommet indikasjoner på at prismønsteret skyldes et ulovlig horisontalt samarbeid mellom aktørene i markedet for salg av drivstoff. Tilsynet opplyser videre at det gjennom arbeidet har fått opplysninger og dokumentasjon som etter deres vurdering viser at aktørene på selvstendig grunnlag tilpasser seg konkurransesituasjonen i markedet, og at det ukentlige prismønsteret skyldes denne selvstendige atferden.

Etter tilsynets oppfatning kan ukemønsteret bidra til en differensiering av prisene som kan virke skjerpende på konkurransen. Årsaken til dette er at prisbevisste kunder vil ha kjennskap til at prisene er lavere i slutten av uken og i helgene. Ved at prisbevisste kunder flytter sin etterspørsel fra dager der de vet at prisen er relativt høy, til dager med lavere priser, vil konkurransen kunne øke på dagene med relativt lave priser. Samlet sett vil dette kunne komme forbrukerne til gode.

Drivstoff er en enkeltvare som er viktig for norske forbrukere. Konkurransetilsynet vil fortsatt prioritere drivstoffmarkedet gjennom oppfølging og undersøkelser slik det er gjort de siste årene, senest høsten 2009. Jeg støtter denne prioriteringen, samtidig som jeg ikke ser behov for særskilte tiltak, ut over å følge opp konkurranselovens bestemmelser slik Konkurransetilsynet gjør.

SPØRSMÅL NR. 1107

Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 6. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre mer brukervennlige tjenester for bestilling og refusjon av pasientreiser?»

BEGRUNNELSE:

De regionale helseforetakene har overtatt ansvaret for pasientreiser fra NAV, og ordningen forvaltes nå av Helseforetakenes senter for pasientreiser. Det er innført en rekke nye ordninger for bestilling av reiser og refusjon av utgifter. I spørsmål nr. 15:572 (2009-2010) pekte undertegnede på at ordningen fremstår som byråkratisk, og at saksbehandlingstiden er svært lang. Statsråden uttalte i sitt svar av 25. februar d.å. at ordningene skal forbedres, og at det er satt inn tiltak for å redusere saksbehandlingstiden.

Pasientene melder imidlertid om at ordningen

fortsatt innebærer lang ventetid, samt et omfattende og krevende arbeid med utfylling av skjemaer. Videre påpeker pasientene at telefontjenesten for bestilling av pasientreiser er problematisk å benytte, for eksempel for pasienter som er rammet av slag. Det er avgjørende at informasjonsopplegget for denne ordningen er tilpasset pasientenes behov, slik at de har reell mulighet for å benytte seg av tilbudet. Det bør umiddelbart gjøres forbedringer som sikrer at pasienter som finner det vanskelig å benytte automatiske ordninger, kan få god muntlig veiledning av en saksbehandler.

Svar:

Som jeg redegjorde for i mitt forrige svar, har de regionale helseforetakene hatt betydelige utfordringer i håndteringen av søknader om refusjon av utgif-

ter til pasientreiser siden oppstarten 1.9.2009. Dette har først og fremst bakgrunn i at antallet saker har vært høyere enn forventet – i gjennomsnitt 50 %. I dag kommer ca 15000 saker inn ukentlig. Det store antallet saker førte tidlig til lengre saksbehandlingstider enn forutsatt. Imidlertid behandles det nå flere saker enn det kommer inn, og målsettingen om at saksbehandlingstiden skal ligge på 2-3 uker er forutsatt å bli nådd i løpet av kommende sommer.

I tillegg til en kraftig bemanningsøkning er det iverksatt en rekke andre tiltak både lokalt ved de enkelte saksbehandlingsenhetene, og ved senteret i Ski-en. Gjennom sentral og nasjonal håndtering av utfordringene har en for øvrig sikret bedre effekt av tiltakene, samtidig som det har vært viktig å legge til rette for likebehandling av pasientene og refusjonssøknadene over hele landet. Kompetanse er en viktig forutsetning for å ha god service, og flere tiltak er gjennomført for å ivareta dette. Saksbehandlingsrutiner er gjennomgått og forbedret, og det er utviklet mange standardløsninger for saksbehandlingen for å effektivisere denne. Dette har også vært viktig i forbedringen av virkemåten til det IT-systemet som brukes i saksbehandlingen.

Kapasiteten i saksbehandlingen er økt, og nye løsninger er utviklet for servicetelefonen 05515. Denne telefontjenesten, som for øvrig er Norges stør-

ste servicetelefon, anses for å være meget sentral i kommunikasjonen med publikum. Svartiden på denne tjenesten har nå kommet ned i to minutter, og det er implementert en "ring-meg-tilbake" løsning for å heve servicenivået ytterligere. Når man ringer 05515 blir innringer automatisk satt over til sitt lokale saksbehandlingskontor. På denne måten vil innringer få snakke med saksbehandlere som har kjennskap til lokale forhold.

Søknadsskjemaet som pasientene skal bruke er gjennomgått med utgangspunkt i de første månedenes erfaringer, og vil forbedres slik at pasientene vil oppleve det som mer brukervennlig.

Jeg har fulgt opp dette saksfeltet tett i år og de regionale helseforetakene arbeider med å finne gode nasjonale løsninger for håndteringen av søknader om refusjon av reiseutgifter til og fra behandling ved helseinstitusjon. Dette gjøres selvsagt av de regionale helseforetakene med utgangspunkt i krav og rettigheter i lovverket for pasientene, men vurderes også opp mot det å ha en forvaltning som gir effektiv drift og med et resultat som gir mulighet for at mest mulig av pengene som er bevilget til helsevesenet går til behandling av pasientene. Fra departementets side vil vi fortsatt følge tett med i utviklingen på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1108

Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Vigdis Giltun

Besvart 4. mai 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Ifølge Navs regelverk skal AAP beregnes på bakgrunn av inntekten før arbeidsuførheten inntraff med 66 %. Dagsatsen skal fremkomme ved å dele dette beløpet med 260. For en person med 50 % AAP og 50 % jobb skulle dette tilsi en ytelse som er dagsatsen X antall hele dager vedkommende har arbeidet. En person som jobber turnus i 50 % stilling, dvs. 17,75 timer pr. uke, får beskjed fra Nav om å føre opp 18,75 timer pr. uke, og får altså mindre utbetaling fra Nav.

Er dette riktig fremgangsmåte fra Navs side?»

BEGRUNNELSE:

Vanlig praksis er at når en person har hatt 50 % stilling så skal også ytelsen, AAP, tilsvare 50 % av 66

% av inntekten før arbeidsuførheten inntraff. Det er vanskelig å forstå at timetallet vedkommende arbeider spiller en rolle i denne beregningen. Dersom 17,75 timer pr. uke er halv stilling når man jobber turnus må det bli feil dersom brukerens utbetalte ytelse blir redusert i forhold til at timetallet er lavere enn i en jobb uten turnus. NAV hevder at denne brukeren skal føre opp 18,75 timer pr. uke på sitt meldekort selv om hun faktisk bare jobber 17,75 t. og trekker i ytelsen for den ene timen mindre.

Svar:

For en mottaker som delvis er i arbeid reduseres arbeidsavklaringspengene med utgangspunkt i antall arbeidete timer.

For attføringspenger tok beregningen utgangs-

punkt i normal arbeidstid i mottakerens yrke. Det viste seg imidlertid at bare 0,28 prosent av mottakerne av attføringspenger hadde en annen normalarbeidstid enn 37,5 timer per uke. For at etaten skal unngå å måtte avgjøre hva som er normalarbeidstid i hvert enkelt tilfelle, foreslo derfor departementet i Ot.prp. nr. 4 (2008-2009) Om endringer i folketrygdloven og i enkelte andre lover (arbeidsavklaringspenger, arbeidsevnevurderinger og aktivitetsplaner) at reduksjonen av arbeidsavklaringspenger skulle ta utgangspunkt i forholdet mellom en arbeidstid på 37,5 timer per uke og det antall timer vedkommende har vært eller kunne vært i inntektsgivende arbeid. Stortinget

sluttet seg ved behandlingen av lovforslaget til dette.

Arbeids- og velferdsetatens framgangsmåte er således i tråd med regelverket. Mottakere som er ansatt i en stilling hvor normal arbeidstid ikke er 37,5 timer, skal dermed føre antall timer ut fra sin stillingsprosent sett i forhold til 37,5 timer. Det betyr at dersom en er ansatt i f.eks. en 50 prosent stilling, skal en føre 50 prosent av 37,5 timer, dvs. 18,75 timer per uke. Dette gjelder selv om en eksempelvis har en avtalt normalarbeidstid på 40 eller 35 timer per uke. Hvis en er timeansatt eller jobber som tilkallingshjelp, skal en derimot føre opp faktisk arbeidede timer.

SPØRSMÅL NR. 1109

Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 4. mai 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Den kjente dissidenten og opposisjonslederen Oswaldo Payá hadde i forkant av utviklingsministerens besøk til Cuba et møte med den norske ambassadøren i Havanna 7. april i år. Han overleverte i den forbindelse et brev til utviklingsministeren der han ba om at Norge kunne tilby seg å innta rollen som en tilrettelegger av en dialog mellom den fredelige opposisjonen og myndighetene.

Har utviklingsministeren svart på brevet, og vil han stille seg positiv til at Norge kan tilby seg en slik rolle?»

BEGRUNNELSE:

Oswaldo Payá har i en årrekke vært Cubas fremste dissident. Han mottok Sakharovprisen i 2002 og har flere ganger blitt nominert til Nobels fredspris. Som leder av Varela-prosjektet har han sørget for innsamlingen av tusenvis av underskrifter til støtte for menneskerettigheter på Cuba. Han tok også initiativet til en "Nasjonal Dialog" der over 12 000 kubanere deltok diskusjoner om landets framtid. I januar satte Payá i gang "Forum - alle kubanere", der kubanere, på Cuba og i utlandet, inviteres til å presentere forslag til en fredelig overgang til demokrati.

Svar:

Jeg vil innledningsvis vise til utenriksministerens svar på relaterte spørsmål, herunder 481, 482, 589, 721 (2008-09) og 150 (2009-10), samt mine svar på

representanten Sanners spørsmål 884 og 1068 (2009-10).

Jeg kan bekrefte at den norske ambassaden i Havanna hadde møte med Oswaldo Payá og andre medlemmer av opposisjonen i forkant av mitt besøk. Deres bekymring for de politiske fangene og viktigheten av at disse ble løslatt var et fundamentalt punkt i samtalen. Dette temaet var også sentralt under mitt møte med den cubanske utenriksministeren 9. april.

Som en oppfølging av samtalen med dissidentene har Oswaldo Payá oversendt et brev via den norske ambassaden hvor han tar opp situasjonen på Cuba og en mulig norsk rolle som tilrettelegger for en dialog på Cuba mellom myndigheter og den delen av opposisjonen som går inn for endringer og økt respekt for menneskerettigheter gjennom fredlige midler.

Jeg har stor respekt for Oswaldo Payás synspunkter og hans innsats for å sikre grunnleggende rettigheter for alle cubanere. Hans arbeid er også klart forankret i en ikke-voldelig linje.

Fra regjeringens side tar vi sikte på å videreføre den politiske dialogen med cubanske myndigheter om alle typer spørsmål. Via den norske ambassaden i Havanna vil vi fortsette den nære kontakten både med myndigheter og opposisjonen. Skulle det i fremtiden oppstå en situasjon hvor alle berørte parter ønsker en norsk medvirkning til en form for nasjonal dialog, vil denne regjeringen stille seg positiv til en slik anmodning. Jeg tar sikte på å besvare henvendelsen fra Oswaldo Payá via den norske ambassaden i Havanna.

SPØRSMÅL NR. 1110**Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Hans Frode Kielland Asmyhr****Besvart 6. mai 2010 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«Omstillingsloven ble vedtatt for å bidra til hjelp for de ansatte og lokalsamfunn som blir utsatt for bedriftsnedleggelser. For de ansatte i Draka Comteq Norway viser omstillingsloven seg å kun være en floskel. Fylkeskommunen kan ikke gjøre noe og prosessene i loven viser seg kun å være et pliktløp uten reelt innhold.

Vil statsråden komme med andre virkemidler som kan bidra til å sikre viktige arbeidsplasser som er truet av nedleggelser og avvikle intetsigende regelverk som ikke har noen funksjon?»

Svar:

Formålet med omstillingsloven er å legge til rette for en prosess som kan begrense de negative konsekvensene for de ansatte og lokalsamfunnet gjennom å få synliggjort mulige alternativer til nedlegging. Den skal bidra til å sikre gode omstillingsprosesser i hver enkelt bedrift og i hvert enkelt lokalsamfunn, og bidra til trygghet i omstillinger. Gjennom drøftelser mellom bedrift, det offentlige, ansatte og mulige investorer skal det vurderes om det er mulig med videre drift, alternativ drift, eventuelt med nye eiere, eller andre omstillingstiltak. Målet er at ansatte fortsatt skal ha et arbeid å gå til og at lokalsamfunnet får hjelp til å takle omstillingsprosessene på en god måte, og samtidig få fram alternativer/løsninger som vil gjøre det mulig for levedyktige bedrifter å drive videre. Kravet etter loven er at det skal holdes drøftelser med de involverte. Dette betyr ikke at det i alle tilfeller faktisk finnes et alternativ eller en løsning slik at bedriften kan drives videre.

Departementet har fulgt situasjonen for bedriften på Årnes nært. Vi har hatt møter med de ansattes organisasjoner for å bli orientert om utfordringene. I

forbindelse med besøk på bedriften i januar i år ble det også holdt møter med representanter for de ansatte, bedriftens ledelse og dets eiere. Vi har gitt klart uttrykk for at en nedlegging av fabrikken vil medføre betydelige konsekvenser for lokalsamfunnet og de ansatte. Derfor har vi anmodet om at alle parter som er involvert i saken etter omstillingsloven, fylkeskommunen, kommunen, eieren, de ansatte, Innovasjon Norge og NAV gjør hva de kan for å identifisere fortsatte muligheter for produksjon og sysselsetting ved bedriften.

Virkningen av økonomiske nedgangstider og svikt i produktmarkedene har vært krevende for norsk konkurranseutsatt industri. Regjeringen har satt inn kraftfulle stimuleringspakker for norsk næringsliv med sikte på å dempe virkningen av utfordringene i økonomien. Norsk industri har i en vanskelig situasjon også klart seg bedre enn mange andre land som det er naturlig å sammenlikne seg med.

I Norge har vi tradisjon for å løse utfordringer ved omstillinger og nedleggelser gjennom dialog mellom partene. Omstillingsloven innebærer ikke endringer i den grunnleggende og etablerte rollefordelingen mellom bedriftseier og ansatte. Det er bedriftseiers ansvar å vurdere om eksisterende bedrifter kan drives på en forretningsmessig forsvarlig måte og sørge for løpende og nødvendige omstillinger i bedriftene. Myndighetenes rolle er å være tilrettelegger for næringsvirksomhet i Norge. Nærings- og handelsdepartementet kan vanskelig gripe inn i private bedrifters forretningsmessige vurderinger og vurderinger av markedsutsiktene. Spørsmål om støtte til enkeltbedrifter må vurderes av Innovasjon Norge og det øvrige virkemiddelapparatet og innenfor de rammene som til enhver tid gjelder for virkemiddelapparatets virksomhet.

SPØRSMÅL NR. 1111**Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Rigmor Andersen Eide****Besvart 6. mai 2010 av nærings- og handelsminister Trond Giske****Spørsmål:**

«GC Rieber Oils import av fiskeolje fra Vest-Sahara og feilrapportering til tollmyndighetene gjorde at NHO-president Paul-Chr. Rieber valgte å trekke seg. Naturvernforbundet har avdekket at fiskeoljen fra GC Rieber Oils brukes av Ewos, heleid av det delvis statseide Cemaq-konsernet. Samtidig fordømmer norske myndigheter Marokkos okkupasjon av Vest-Sahara, og har bedt norsk næringsliv om ikke å handle med landet.

Mener statsråden at regjeringen har fulgt regelverket for statlig eierskap i denne saken?»

Svar:

Cermaq ASA er et børsnotert selskap der staten eier 43,5 prosent. I henhold til rolledelingen i allmennaksjeloven er det styret og ledelsen i selskapet sitt ansvar å foreta de forretningsmessige beslutningene, inkludert de som knytter seg til driften. Det ligger i dette at det også er selskapets ansvar å sikre at

det følger tilrådninger fra norske myndigheter på ulike områder, samt at det følger opp statens forventninger til selskapenes arbeid med samfunnsansvar slik disse blant annet er uttalt i Eierskapsmeldingen (St.meld. nr. 13 (2006-2007) Et aktivt og langsiktig eierskap).

Da det ble kjent at Cermaqs datterselskap EWOS handlet fiskeolje av GC Rieber Oils fra Vest-Sahara ba Nærings- og handelsdepartementet om en skriftlig redegjørelse fra selskapet. Videre ble det kommunisert til Cermaq at Nærings- og handelsdepartementet forventet at Cermaq og dets datterselskaper hadde kontakt med, og fulgte råd fra, Utenriksdepartementet når det gjelder forståelsen av tilrådingen vedrørende handel med Vest-Sahara.

Cermaq ASA besluttet 9. april å avslutte handelen med GC Rieber Oils knyttet til importert fiskeolje fra Vest-Sahara. Denne beslutningen har jeg tatt til etterretning.

SPØRSMÅL NR. 1112**Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Jon Jæger Gåsvatn****Besvart 6. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Vil statsråden ta initiativ slik at bryggerier kan ha samme mulighet som Vinmonopolet til å drive nøktern, kunnskapsbasert informasjon om sine produkter mht. ingredienser, produksjonsmetode, smak og bruksområder?»

BEGRUNNELSE:

Helsedirektoratet har pålagt både Ringnes AS og Aass Bryggeri å fjerne sine produktomtaler av øl på bedriftenes hjemmesider, fordi direktoratet mener dette er brudd på Alkoholloven. Dette oppleves som en forskjellsbehandling og konkurransevridning, siden Vinmonopolet har mulighet til å drive informasjonsvirksomhet om sine produkter. Bryggerinæringen forutsetter at det skal benyttes informasjonsplatt-

former som aktivt må oppsøkes av forbrukerne. De viser også til at deres produkter inneholder en lavere alkoholprosent enn produktene fra Vinmonopolet, og at deres informasjonsvirksomhet dermed kan være et bidrag til at folk velger drikker med lavere alkoholinnhold.

Kundeveiledning er et vesentlig satsingsområde for Vinmonopolet både i butikk og over internett. Det er etter undertegnedes oppfatning fornuftig og rettferdig at bryggerinæringen får samme mulighet til ren informasjonsvirksomhet uten at det betraktes som alkoholreklame.

Helse og omsorgskomiteen var nylig på middag hos Vinmonopolet, og ble servert både øl og vin til hver av de tre rettene. Det var en opplevelse for de fleste i komiteen å smake ulike øl sorter til forret, hovedrett og dessert. De øl-produktene komiteen fikk

servert kan Vinmonopolet fritt innformere publikum om fordi de er i klassen sterkøl. Tilsvarende produkter fra bryggerinæringen, med lavere alkohol innhold kan ikke forbruker innformes om uten at helsedirektoratet definerer det som brudd på alkoholloven. Dette oppleves urimelig og kan vel ikke sies å være i tråd med lovgivers intensjon.

Svar:

Jeg vil innledningsvis klargjøre bakgrunnen for reklameforbudet og reglene for alkoholreklame. Reklameforbudet er en del av en helhetlig alkoholpolitisk virkemiddelpakke og er et av flere tiltak som skal bidra til å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer for i størst mulig utstrekning å redusere de skader alkoholbruk kan ha for den enkelte, omgivelsene rundt og samfunnet generelt.

Reklameforbudet har både en etterspørselsreducerende og holdningsskapende begrunnelse. Det skal hindre påvirkning som kan ha virkning for etterspørselen etter alkoholholdig drikk og opprettholde en generell forståelse i befolkningen for at alkoholholdig drikk er annerledes enn andre varer, og at det er behov for særskilt regulering av denne varen for å beskytte bl.a. folkehelsen. Ifølge WHO's beregninger er alkoholbruk nest etter tobakksbruk den påvirkningsfaktoren som medfører størst sykdomsbyrde i høyinntektsland som Norge.

Det går ikke et klart skille mellom bruk og misbruk av alkoholholdig drikk og mellom skadelig og ikke skadelig alkoholbruk. De alkoholpolitiske virkemidlene, herunder reklameforbudet, retter seg mot befolkningen som helhet (og ikke mot særskilte befolkningsgrupper), da forskning viser at det er en nær sammenheng mellom totalforbruket av alkohol i en befolkning og omfanget av alkoholrelaterte problemer og skader. Det vil si at jo mer vi i gjennomsnitt drikker av alkohol, desto større er omfanget av skadene som forårsakes av dette. Målet for norsk alkoholpolitikk er derfor at det skal drikkes mindre alkohol, dvs. å redusere totalforbruket av alkohol. Det er i den sammenheng det totale inntaket av alkohol (alkoholstyrke og mengde) som er av betydning, og ikke alkoholstyrken alene.

For at reklameforbudet skal ha sin tilsiktede virkning og ikke miste sin sentrale funksjon, har vi et strengt og helhetlig reklameforbud i Norge. Det er kun noen få mindre nødvendige unntak fra forbudet. Jo flere unntak vi får, jo vanskeligere kan det bli å opprettholde et helhetlig reklameforbud, da et unntak kan brukes som argument for et annet unntak osv. Videre sikrer et strengt og helhetlig reklameforbud at vi kan opprettholde et reklameforbud iht. EØS-avtalen. Selv om det helhetlige og strenge alkoholreklameforbudet kan gi noen utslag som kan gi inntrykk av et for rigid regelverk, er det gode grunner for et helhetlig og

strengt forbud som ikke åpner for utglidninger.

Etter alkoholloven § 9-2 er alkoholreklame forbudt. Med reklame menes masse-kommunikasjon i markedsføringsøyemed. Forbudet er medienøytralt, og med markedsføringsøyemed menes et siktemål om å fremme et salg. Reklameforbudet er følgelig omfattende og strengt.

All aktivitet for å fremme salg av alkoholholdig drikk er således i utgangspunktet forbudt, for eksempel er produkt- og prisopplysninger ikke tillatt. For at det skal være praktisk mulig få omsatt alkoholholdig drikk til neste salgsledd, er det likevel gjort noen unntak fra reklameforbudet i alkoholforskriften:

1. Informasjon fra bryggerier, vingrossister og andre som har næringsdrivende som neste salgsledd

Aktører som selger alkoholholdig drikk til andre næringsdrivende, kan sette inn informative annonser i bransjetidsskrifter og gi annen informasjon til bevilingshavere som ledd i omsetningsprosessen. Bransjen kan herunder informere om sine produkter på nettsider, som er tilgjengelige kun for bransjen selv.

2. Informasjon fra Vinmonopolet, barer, dagligvarebutikker og andre som har forbruker som neste salgsledd

Det er tillatt med produkt- og prisopplysninger på utsalgstedet, herunder i butikken, i baren eller på internett når opplysningene gis av dagligvarehandel som driver nettbutikk, eller av AS Vinmonopolet som grunnlag for bestilling over nettet.

Som det går fram over, kan følgelig både bryggeriene og Vinmonopolet informere sine kjøpergrupper (neste salgsledd) om sine produkter. Bryggeriene kan informere om sine produkter til kundene sine som er butikker, engrosselgere og skjenkesteder, men ikke direkte til forbrukerne. Vinmonopolet og dagligvarebutikker kan informere sine kunder som er forbrukerne, men det er kun opplysninger som anses nødvendig for å gjennomføre et salg, som er tillatt.

Når det gjelder bruk av bilder på nettet i forbindelse med produktinformasjon åpner ikke retten til nødvendig produktinformasjon for at Vinmonopolet kan legge ut bilder av sine produkter. Det har imidlertid vært akseptert at dagligvarebutikker kan legge ut bilder av ølprodukter i samme grad som de legger ut bilder av de andre varene i nettbutikken (brød, egg, melk etc.) ut i fra hensynet til å sikre enhetlig presentasjon av hele vareutvalget. Reglene er med andre ord i praksis noe strengere for Vinmonopolet enn for dagligvarebutikker som selger bryggerienes produkter.

Dersom et bryggeri eller Vinmonopolet legger ut informasjon om alkoholholdig drikk på sin nettside eller informerer på annen måte, må det vurderes om det er et markedsføringsformål bak dette. Det må bl.a. ses på om informasjonen, herunder billedbru-

ken, antas å ha som mål å skape positiv oppmerksomhet rundt alkoholholdig drikk generelt og særlig den typen alkoholholdige drikk de ønsker å selge (formidling av et budskap med et alkoholpositivt innhold). Når det gjelder bruk av bilder av alkoholholdig drikk uten at et bestemt produkt kan identifiseres (bilder av øl- og vinglass etc.), rammes dette av reklameforbudet, dersom drikken framstår som alkoholholdig drikk og vilkårene om massekommunikasjon og markedsføringsøyemed er til stede, noe som generelt har en formodning for seg, men dette må vurderes konkret i det enkelte tilfelle.

Jeg vil understreke at både bryggeriene og Vinmonopolet må forholde seg til reklamebestemmelsene, og det sentrale vurderingstemaet er om det er et markedsføringsøyemed bak den informasjonen som gis. Det er viktig at overtredelse av regelverket blir håndhevet på en konsekvent måte, både for hindre alkoholreklame og for å sikre at ikke enkelte aktører tar seg til rette på bekostning av andre konkurrenter som følger regelverket.

Helsedirektoratet er etter alkoholloven tillagt oppgaven å føre tilsyn med at reklameregelverket overholdes. Eventuelle klager på direktoratets vedtak

behandles av Markedsrådet. Jeg er gjort kjent med at Helsedirektoratet i løpet av kort tid også vil foreta en gjennomgang av bl.a. Vinmonopolets nettsider for å vurdere om den informasjonen Vinmonopolet gir, er innenfor reklameregelverket.

Fordi Vinmonopolet og bryggeriene har ulik plass i omsetningskjeden, er det noen forskjeller på deres muligheter for å informere om produktene de selger direkte til forbruker, men det er ingen forskjellsbehandling mellom aktørene i samme ledd i omsetningskjeden. Ut i fra hensynet til et helhetlig reklameforbud ser jeg i dag ingen tungtveiende grunner til å gi den delen av omsetningskjeden som bryggeriene representerer, større mulighet til å gi informasjon i markedsføringsøyemed enn det de har i dag.

Departementet er for øvrig på bakgrunn av henvendelser fra flere aktører i gang med et arbeid for å klargjøre hvordan reklameregelverket skal forstås. Formålet med gjennomgangen er imidlertid ikke å liberalisere regelverket, men i den grad det er mulig å foreta generelle presiseringer som vil gjøre det klare hva som er å anse som ulovlig reklame og hva som er å anse som lovlig informasjon i det enkelte tilfelle.

SPØRSMÅL NR. 1113

Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Frank Bakke Jensen

Besvart 6. mai 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Kan statsråden redegjøre for om det er en differanse mellom det selvstendig næringsdrivende og arbeidstakere betaler i skatt, sett i forhold til det de har av rettigheter; og i tilfelle redegjøre for differansen både som en totalsum for gruppen, samt som et gjennomsnittlig kronebeløp for en gjennomsnittlig selvstendig næringsdrivende?»

BEGRUNNELSE:

På oppdrag fra Høyre har Stortingets utredningsseksjon redegjort for selvstendig næringsdrivendes rettigheter.

Selvstendig næringsdrivende har ikke rett til omsorgspenger under fravær fra arbeidet når barnet er sykt eller den som har det daglige barnetilsynet er sykt.

Selvstendig næringsdrivende har rett til sykepenger fra 17. sykedag, og sykepengene utgjør 65 pro-

sent av sykepengegrunnlaget.

Pleiepenger ytes etter de samme bestemmelsene som sykepenger fra trygden, dvs. at selvstendig næringsdrivende får en dekningsgrad på 65 prosent.

Selvstendig næringsdrivende er ikke obligatorisk yrkesskadedekket.

AFP gjelder ikke for selvstendig næringsdrivende.

Utredningsseksjonen har også redegjort for skatteforpliktelsene for hhv. selvstendig næringsdrivende og ansatte.

Fra utredningsseksjonens redegjørelse:

"Lønntakere fikk i 2007 utliknet kr. 114 500 i skatt i gjennomsnitt, mens det tilsvarende tallet for selvstendig næringsdrivende var på kr. 189 700. I gjennomsnitt fikk altså en selvstendig næringsdrivende utliknet kr. 75 200, eller 66 prosent høyere skatt enn lønntakere."

(...)

"Når man sammenligner skattenivået mellom lønnstakere og selvstendig næringsdrivende, er det vanlig å ta med arbeidsgiveravgiften i beregningene. I 2007 ble det i følge St. meld. nr. 3 (2007-2008) Statsrekneskapen for 2007, innbetalt 109 990 mill. kroner i arbeidsgiveravgift, dvs. kr. 54 200 per lønnstaker i gjennomsnitt. Tar man hensyn til arbeidsgiveravgiften, blir den totale skatten for lønnstakere på 342 139 mill. kroner for 2007, dvs. kr. 168 700 i gjennomsnitt per lønnstaker. Dette innebærer at selvstendig næringsdrivende i 2007 i gjennomsnitt betalte kr. 21 000, eller 12 prosent mer i skatt enn den gjennomsnittlige lønnstaker."

(...)

"Gjennomsnittlig bruttoinntekt for selvstendige næringsdrivende var på kr. 580 000, mens gjennomsnittlig bruttoinntekt for lønnstakere var på kr. 421 800 i skattestatistikken for 2007. Det er nedenfor gjort en enkel beregning av hvordan denne inntektsforskjellen mellom de to gruppene av yrkesaktive slår ut på skattenivåene."

(...)

"Basert på forutsetningene ovenfor, ville en selvstendig næringsdrivende med en bruttoinntekt på kr. 476 000, betalt kr. 160 600 i skatt for 2007. Dette er kr. 8100, eller 5 prosent lavere enn en lønnsinntaker med samme bruttoinntekt hensyntatt arbeidsgiveravgift, ville ha betalt."

Svar:

Det er av flere årsaker komplisert å sammenligne skattebyrden for selvstendig næringsdrivende med skattebyrden for arbeidstakere.

Selvstendig næringsdrivende har som regel inntekt fra både kapital og arbeidsinnsats fra næringsvirksomheten. Avkastning som ligger innenfor risikofri avkastning av skattemessig verdsatt kapital i virksomheten, beskattes kun som alminnelig inntekt (sats på 28 pst.), og dermed lavere enn lønnsinntakernes inntekt. Inntekt utover dette skattlegges som personinntekt. Har virksomheten ansatte, vil innehaveren i tillegg få 15 pst. lønnsfradrag ved beregning av personinntekt, og inntekten kan dermed være høyere enn risikofri avkastning og likevel bli beskattet bare som alminnelig inntekt.

Hvis den selvstendig næringsdrivende ikke har andre næringsinntekter enn fra egen arbeidsinnsats, vil den samlede skattebelastningen for enkeltpersonforetaket (i sone I for arbeidsgiveravgift) være lavere enn for lønnsinntakere på inntekter fra i overkant av 80 000 kroner og høyere, når en tar hensyn til at arbeidsgiveravgiften er en skatt på arbeidsinnsats. Generelt betaler selvstendig næringsdrivende mindre trygdeavgift enn det som samlet betales i trygdeavgift og (gjennomsnittlig) arbeidsgiveravgift for en arbeidstaker. Gjennomsnittlig arbeidsgiveravgift for hele landet er om lag 13 pst. Trygdeavgiften for

lønnstakere er 7,8 pst.. Trygdeavgiften for næringsinntekt er 11 pst. (7,8 pst. innenfor primærnæringene). Maksimal, effektiv marginal skattesats for lønnsinntekt inkl. arbeidsgiveravgift er 54,3 pst., mens den samme skattesatsen for næringsinntekt er 51 pst. (47,8 pst. for primærnæringsinntekt).

På den annen side gir lønnsarbeid bedre sosiale ytelser enn beregnet personinntekt fra enkeltpersonforetak. Mange av disse rettighetene er imidlertid identiske for lønnsinntakere og selvstendig næringsdrivende. Fødsels- og adopsjonsrettighetene for selvstendig næringsdrivende ble forbedret fra 2008. Samtidig ble trygdeavgiften for selvstendig næringsdrivende utenom primærnæringene økt med 0,3 prosentpoeng. Et ønske om bedre sosiale ytelser for selvstendig næringsdrivende må avveies mot hensynet til å ikke pålegge obligatoriske utgiftsøkninger for denne gruppen, til erstatning for dagens frivillige tilleggsforsikringer på noen områder.

Næringsdrivendes tilknytning til arbeidslivet er forskjellig fra ansattes. For eksempel vil den enkelte arbeidstaker ofte ha begrenset innflytelse over oppsigelse og tap av ansettelsesforhold. Tilsvarende gjelder ikke for selvstendig næringsdrivende i samme grad ved avvikling eller nedleggelse av virksomheter. Spørsmålet om dagpenger for enkeltpersonforetak bør ses i lys av dette.

Ved lave inntekter kan skattebelastningen som nevnt være lavere for lønnsinntakere enn for selvstendig næringsdrivende. Dette har sammenheng med at lønnsinntakere, i motsetning til selvstendig næringsdrivende, får minstefradrag. Mange som driver enkeltpersonforetak er imidlertid samtidig lønnsinntakere, og får dermed også minstefradrag. Anslagsvis 35 pst. av eierne av enkeltpersonforetak fikk maksimalt minstefradrag i andre typer inntekt i 2007. Gjennomsnittlig minstefradrag for alle selvstendig næringsdrivende var 38 400 kroner, mens gjennomsnittet for dem som har hovedinntekten sin fra selvstendig næringsvirksomhet (og som ble definert som yrkesaktive), var 16 000 kroner i 2007.

Et eventuelt minstefradrag eller næringsfradrag for enkeltpersonforetak ville ikke uten videre gi likebehandling med lønnsinntakere. Til forskjell fra lønnsinntakere får enkeltpersonforetak fradrag for kostnader i næringsinntekten også ved beregning av personinntekt. Det betyr at skatteverdien utgjør inntil 51 pst. av fradragene. Minstefradraget for lønnsinntakere og pensjonister gis derimot bare i alminnelig inntekt, som illegges 28 pst. skatt.

I begrunnelsen for spørsmålet er det gjort et forsøk på å kvantifisere forskjellen i skattebyrde mellom selvstendig næringsdrivende og arbeidstakere. Heller ikke dette er uten videre enkelt, og særlig ikke når en skal se det i sammenheng med hvilke sosiale ytelser de to gruppene mottar. Skattyterne er ofte ikke rene

selvstendig næringsdrivende, arbeidstakere eller pensjonister. Eksempelvis var det 183 000 skattytere som hadde inntekt fra selvstendig næringsvirksomhet som biinntekt i 2008, mens det til sammenligning bare var 144 000 som hadde slik inntekt som hovedinntekt. Når mange skattytere har både lønnsinntekt og næringsinntekt, blir det også feil å fordele arbeidsgiveravgiften bare på de skattyterne som er kategorisert som lønnstakere, slik det synes å ha blitt gjort i

teksten det refereres til i begrunnelsen. Dessuten vil skatten for både selvstendig næringsdrivende og arbeidstakere være basert på inntekter, herunder kapitalinntekter, fradrag og formue som ikke har sammenheng med deres yrkesaktivitet. Skatten har også et progressivt element ut fra fordelingshensyn og betraktninger om skatteevne, og dette vil kunne påvirke skatten for grupper med ulik gjennomsnittsinntekt og spredning i inntekt.

SPØRSMÅL NR. 1114

Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 11. mai 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Vil statsråden sørge for at beslutningsgrunnlaget med utredninger av alternative løsninger i konsesjonssaken om den omstridte kraftlinjen i gjennom Hardanger blir offentliggjort i god tid før endelig beslutning treffes av regjeringen?»

BEGRUNNELSE:

Bergens Tidende redegjør i en artikkel 27.4.10 for Statkrafts uvilje mot å legge fram rapporter og beslutningsgrunnlag i konsesjonssaken om den omstridte kraftlinjen i Hardanger. Saken har vakt et betydelig folkelig og politisk engasjement. Prinsippene for offentlighet og praktisering av meroffentlighet i forvaltningen som Stortinget gjentatte ganger har påpekt, synes å ha trange kår på energiforvaltningens område. Det er derfor av interesse å få vite om statsråden akter å utvirke en grad av åpenhet som gjør at beslutningsgrunnlaget for konsesjonssaken kan bli offentlig tilgjengelig.

Svar:

All dokumentasjon som denne konsesjonssaken bygger på skal være tilgjengelig nå som sluttbehandlingen av klagene er i gang.

Etter hva jeg har brakt på det rene er da også Statnetts utredninger offentliggjort så langt det lar seg gjøre uten å komme i konflikt med det regelverket som gjelder for avskjerming av informasjon av hensyn til kraftforsyningsberedskapen.

Vi er alle tjent med at detaljerte oversikter over sentral- og regionalnettet med transformatorytelser, spenningsnivå og overføringskapasitet unndras offentlighet i den grad dette er pålagt etter beredskapsforskriften i kraftforsyningen.

Når det gjelder offentliggjøring av dokumenter generelt vil jeg minne om at Statnett er omfattet av offentleglova, og dermed skal følge reglene i loven.

SPØRSMÅL NR. 1115**Innlevert 28. april 2010 av stortingsrepresentant Trine Skei Grande****Besvart 12. mai 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen****Spørsmål:**

«Vil statsråden stille strenge miljøkrav til petroleumsaktivitet utenfor Mørekysten, slik at hensynet til miljøverdier og fiskeriene blir ivarettatt nå som områdene er lyst ut?»

BEGRUNNELSE:

Regjeringen utlyste i februar flere omstridte områder for oljeleting utenfor Mørekysten, blant annet blokker som ligger i gyteområder til vårgytende sild og i områder med store forekomster av sårbare kaldt-vannskorallrev. Nærmeste nabo til oljeaktiviteten blir fuglefjellet på Runde. Regjeringens egne miljøfaglige etater som blant annet Havforskningsinstituttet og Klima- og forurensningsdirektoratet skal ha advart mot aktivitet i flere av områdene som er lyst ut.

Svar:

Jeg stiller strenge miljøkrav til petroleumsvirksomheten i Norge. Jeg er særlig opptatt av strenge miljøkrav i områder som er identifisert som særlig verdifulle og sårbare for påvirkninger fra petroleumsvirksomheten. En riktig balanse mellom hensynet til miljø, fiskeri, andre samfunnsinteresser og petroleumsvirksomhet er en svært viktig problemstilling som jeg tar svært alvorlig. Jeg mener at det er viktig med grundige prosesser, der kunnskap står sentralt og at alle har mulighet til å uttale seg. Gjennom en slik prosess kan man finne frem til balanserte helhetlige løsninger.

Jeg vil derfor særlig fremholde viktigheten av forvaltningsplanarbeidet for havområdene hvor regjeringen og Stortinget finner frem til helhetlige løsninger for bruk av våre havområder.

Den 8. mai 2009 la Regjeringen frem stortingsmelding nr. 37 (2008-2009) Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet (forvaltningsplanen). Regjeringens formål med forvaltningsplanene er å legge til rette for verdiskaping og sameksistens mellom de enkelte næringene gjennom bærekraftig bruk av ressurser og økosystemtjenester. Forvaltningsplanen klargjør de overordnede rammene for eksisterende og ny aktivitet i havområdet. Regjeringen har varslet, både i den politiske plattformen for flertalls-

regjeringen og gjennom forvaltningsplanen for Norskehavet, at forvaltningsplanene er regjeringens styringsverktøy for bruk av havområdene.

Det ligger et omfattende faglig arbeid til grunn for utarbeidelsen av forvaltningsplanen for Norskehavet. Sektorvise rapporter ble utarbeidet og senere sammenstilt til et felles faktagrunnlag. Forvaltningsplanen er blitt grundig politisk behandlet, der regjeringen har lagt frem sin helhetsvurdering for Stortinget gjennom en egen stortingsmelding. Den helhetlige løsningen er basert på den beste og mest oppdaterte kunnskap.

Mørebankene er i forvaltningsplanen identifisert som særlig verdifullt område, og er et viktig gyteområde for sild og sei. I behandlingen av forvaltningsplanen for Norskehavet i 2009 ønsket regjeringen å styrke kunnskapen om konsekvenser av akutte oljeutslipp for fiskebestandene. Dette er en problemstilling regjeringen allerede har grepet tak i gjennom arbeidet med å etablere et oppdatert kunnskapsgrunnlag for forvaltningsplanen for Barentshavet-Lofoten. I lys av økt kunnskap vil regjeringen vurdere spørsmålet om petroleumsvirksomhet på Møre på nytt ved oppdateringen av forvaltningsplanen, senest i 2014. Dette viser at regjeringen tar en kunnskapsbasert tilnærming til petroleumsvirksomhet i våre havområder.

I de områdene utenfor Mørekysten som ble utlyst i februar, er det blokker som ligger opptil området hvor vi ikke vil tildele konsesjoner før tidligst 2014, men hvor regjeringen og Stortinget har bestemt at det kan foregå petroleumsvirksomhet nå. Her vil jeg stille strenge krav for petroleumsvirksomhet. Kravene jeg vil stille innebærer blant annet at det ikke skal foregå leteboring i oljeførende lag i gyteperiodene for fisk og hekke- og myteperiodene for sjøfugl i vår- og sommersesongen.

Gjennom forvaltningsplanen setter regjeringen områdespesifikke miljø- og fiskerivilkår der kunnskapsgrunnlaget tilsier at dette er viktig. Jeg vil fortsatt stille strenge miljøkrav til petroleumsvirksomhet generelt og i verdifulle områder som de utenfor Mørekysten spesielt. Jeg vil legge til rette for petroleumsvirksomhet på norsk sokkel gjennom en helhetlig og balansert tilnærming der sameksistens og hensynene til miljøverdier og fiskeriene blir godt ivarettatt.

SPØRSMÅL NR. 1116**Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Svein Flåtten****Besvart 6. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Helsedirektoratets påstander om at norske ølprodusenters produktinformasjon på nettsidene er ulovlig alkoholreklame, synes å være i strid med folks rettsbevissthet, med lovens intensjon og de skaper en skjev konkurransesituasjon i forhold til vin og brennevin som ikke blir underlagt den samme vurdering ift. Vinmonopolets tilsvarende produktinformasjon.

Hva vil statsråden gjøre for å gjenopprette bryggerinæringens og publikums tillit til at lovverket på dette området blir forvaltet på en objektiv måte?»

Svar:

Reklameforbudet er en del av en helhetlig alkoholpolitisk virkemiddelpakke og er et av flere tiltak som skal bidra til å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer for i størst mulig utstrekning å redusere de skader alkoholbruk kan ha for den enkelte, omgivelsene rundt og samfunnet generelt.

Reklameforbudet har både en etterspørselsreducerende og holdningsskapende begrunnelse. Det skal hindre påvirkning som kan ha virkning for etterspørselen etter alkoholholdig drikk og opprettholde en generell forståelse i befolkningen for at alkoholholdig drikk er annerledes enn andre varer, og at det er behov for særskilt regulering av denne varen for å beskytte bl.a. folkehelsen. Ifølge WHO's beregninger er alkoholbruk nest etter tobakksbruk den påvirkningsfaktoren som medfører størst sykdomsbyrde i høyinntektsland som Norge.

Det går ikke et klart skille mellom bruk og misbruk av alkoholholdig drikk og mellom skadelig og ikke skadelig alkoholbruk. De alkoholpolitiske virkemidlene, herunder reklameforbudet, retter seg mot befolkningen som helhet (og ikke mot særskilte befolkningsgrupper), da forskning viser at det er en nær sammenheng mellom totalforbruket av alkohol i en befolkning og omfanget av alkoholrelaterte problemer og skader.

For at reklameforbudet skal ha sin tilsiktede virkning og ikke miste sin sentrale funksjon, har vi et strengt og helhetlig reklameforbud i Norge. Det er kun noen få mindre nødvendige unntak fra forbudet. Jo flere unntak vi får, jo vanskeligere kan det bli å opprettholde et helhetlig reklameforbud, da et unntak kan brukes som argument for et annet unntak osv. Videre sikrer et strengt og helhetlig reklameforbud at vi kan opprettholde et reklameforbud iht. EØS-avtalen. Selv om det helhetlige og strenge alkoholreklamefor-

budet kan gi noen utslag som kan gi inntrykk av et for rigid regelverk, er det gode grunner for et helhetlig og strengt forbud som ikke åpner for utglidninger.

Etter alkoholloven § 9-2 er alkoholreklame forbudt. Med reklame menes massekommunikasjon i markedsføringsøyemed. Forbudet er medienøytralt, og med markedsføringsøyemed menes et siktemål om å fremme et salg. Reklameforbudet er følgelig omfattende og strengt.

All aktivitet for å fremme salg av alkoholholdig drikk er således i utgangspunktet forbudt, for eksempel er produkt- og prisopplysninger ikke tillatt. For at det skal være praktisk mulig få omsatt alkoholholdig drikk til neste salgsledd, er det likevel gjort noen unntak fra reklameforbudet i alkoholforskriften:

1. Informasjon fra bryggerier, vingrossister og andre som har næringsdrivende som neste salgsledd

Aktører som selger alkoholholdig drikk til andre næringsdrivende, kan sette inn informative annonser i bransjetidsskrifter og gi annen informasjon til bevilingshavere som ledd i omsetningsprosessen. Bransjen kan herunder informere om sine produkter på nettsider, som er tilgjengelige kun for bransjen selv.

2. Informasjon fra Vinmonopolet, barer, dagligvarebutikker og andre som har forbruker som neste salgsledd

Det er tillatt med produkt- og prisopplysninger på utsalgsstedet, herunder i butikken, i baren eller på internett når opplysningene gis av dagligvarehandel som driver nettbutikk, eller av AS Vinmonopolet som grunnlag for bestilling over nettet.

Som det går fram over, kan følgelig både bryggeriene og Vinmonopolet informere sine kjøpergrupper (neste salgsledd) om sine produkter. Bryggeriene kan informere om sine produkter til sine kunder som er butikker, engrosselgere og skjenkesteder, men ikke direkte til forbrukere. Vinmonopolet og dagligvarebutikker kan informere sine kunder som er forbrukerne, men det er kun opplysninger som anses nødvendige for å gjennomføre et salg, som er tillatt.

Når det gjelder bruk av bilder på nettet i forbindelse med produktinformasjon, åpner ikke retten til nødvendig produktinformasjon for at Vinmonopolet kan legge ut bilder av sine produkter. Det har imidlertid vært akseptert at dagligvarebutikker kan legge ut bilder av ølprodukter i samme grad som de legger ut bilder av de andre varene i nettbutikken (brød, egg, melk etc.) ut i fra hensynet til å sikre enhetlig presen-

tasjon av hele vareutvalget. Reglene er med andre ord i praksis noe strengere for Vinmonopolet enn for dagligvarebutikker som selger bryggerienes produkter.

Dersom et bryggeri eller Vinmonopolet legger ut informasjon om alkoholholdig drikk på sin nettside eller informerer på annen måte, må det vurderes om det er et markedsføringsformål bak dette. Det må bl.a. ses på om informasjonen, herunder billedbruken, antas å ha som mål å skape positiv oppmerksomhet rundt alkoholholdig drikk generelt og særlig den typen alkoholholdige drikk de ønsker å selge (formidling av et budskap med et alkoholpositivt innhold). Når det gjelder bruk av bilder av alkoholholdig drikk uten at et bestemt produkt kan identifiseres (bilder av øl- og vinglass etc.), rammes dette av reklameforbudet, dersom drikken framstår som alkoholholdig drikk og vilkårene om massekommunikasjon og markedsføringsøyemed er til stede, noe som generelt har en formodning for seg, men dette må vurderes konkret i det enkelte tilfelle.

Jeg vil understreke at både bryggeriene og Vinmonopolet må forholde seg til reklame-bestemmelsene, og det sentrale vurderingstemaet er om det er et markedsføringsøyemed bak informasjonen som gis. Det er viktig at overtredelse av regelverket blir håndhevet på en konsekvent måte, både for hindre alkoholreklame og for å sikre at ikke enkelte aktører tar seg til rette på bekostning av andre konkurrenter som følger regelverket.

Departementet er for øvrig på bakgrunn av henvendelser fra flere aktører, i gang med et arbeid for å klargjøre hvordan reklamereguleringen skal forstås. Formålet med gjennomgangen er imidlertid ikke å liberalisere regelverket, men i den grad det er mulig, å foreta generelle presiseringer som vil gjøre det klare hva som er å anse som ulovlig reklame og hva som er å anse som lovlig informasjon i det enkelte tilfelle.

SPØRSMÅL NR. 1117

Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Laila Dævøy

Besvart 5. mai 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«En rapport om fremtidig organisering av familievernet i region vest er nå sendt på høring til alle regionens familievernkontorer. I region vest er det i dag 12 familievernkontor, seks som drives av Bufetat og seks kirkelige. I denne rapporten foreslås nedlegging og sammenslåing av kontorer i Sogn og Fjordane, i Hordaland og i Rogaland.

Hvordan vil statsråden sikre at hensynet til nærhet til tjenestetilbudet og det tosporede familievernet videreføres?»

BEGRUNNELSE:

I Bufdir sin årsrapport for 2009 framgår det at familieverntjenesten de siste årene har vært i en presset situasjon. Antall saker har økt, samtidig som budsjettene i svært begrenset grad har tillatt nye stillinger. Resultatet er for liten kapasitet og økt ventetid for brukerne. Tilgjengeligheten til tjenestetilbudet er dermed ikke god nok for brukerne. Flere regioner har satt i verk prosesser for å frigjøre kapasitet til klinisk arbeid gjennom strukturendringer, samtidig som hensynet til nærhet til brukere er søkt ivarettatt. Parallelt

med departementets gjennomgang av familieverntjenesten har region vest hatt behov for å ha en egen gjennomgang av familieverntjenesten i den regionen. Rapporten anbefaler større og mer robuste enheter ved å redusere antall familievernkontor i region vest fra 12 til 9 kontorer. I rapporten foreslås det at familievernkontoret på Stord skal legges ned, med den begrunnelse at det er for lite og sårbart. Det foreslås også nedlegging av familievernkontoret på Straume.

Björgvin familierådgivingskontor og Kirkens familierådgivingskontor Biskopshavn foreslås slått sammen og redusert befolkningsgrunnlag.

Dette innebærer at disse to kontorene får redusert antall terapeutstillinger på sikt.

I Rogaland foreslås det at det kirkelige kontoret i Egersund legges ned samtidig som det etableres et offentlig kontor på Bryne, som skal være en konkurrent til det kirkelige kontoret i Stavanger.

Svar:

Det følger av lov 19. juni 1997 nr. 62 om familievernkontorer (familievernkantorloven) § 2 andre ledd at statlig regional familievernmyndighet – Bar-

ne-, ungdoms- og familieetaten (Bufetat), har et overordnet ansvar for familievernkontorene i regionene. Det følger direkte av loven at denne myndighet på forsvarlig måte skal planlegge, dimensjonere og organisere tjenesten i regionen. Dette innebærer at jeg som statsråd ikke kan gripe inn i eller påvirke pågående prosesser den enkelte region har satt i gang for å ivareta dette mandatet.

Når det er sagt, er det riktig at familievernkontorene i mange år har hatt en anstrengt økonomisk situasjon. Til tross for en økning i den økonomiske rammen på 10 mill. kroner i statsbudsjettet for 2009, har ventetiden for time til rådgivning og meklings økt. Dette skyldes blant annet en økning i antall saker, i tillegg til økt lønnsvekst, pensjonsinnbetaling, husleie med mer, og noen kontorer har av den grunn latt stillinger stå vakante i perioder. Det er Bufetats ansvar at tjenesten som helhet fungerer, og at de samlede ressurser i familievernet disponeres best mulig etter behovene i den enkelte region, samt at det enkelte kontor innehar den nødvendige kompetanse for å løse oppgavene loven pålegger dem. Flere av regionene i Bufetat har igangsatt prosesser for å rasjonalisere driften gjennom blant annet strukturelle endringer i tjenesten, samtidig som hensynet til nærhet til brukerne er søkt ivarettatt.

Etter det jeg forstår har familieverntjenesten i re-

gion vest ikke vært gjennomgått siden etableringen av Bufetat-regioner i 2004. Bufetat region vest har derfor iverksatt et prosjekt hvor målet er et familievern som er organisert og arbeider på en måte som sikrer et likeverdig tjenestetilbud til brukerne, høy kvalitet på det faglige arbeidet og effektiv ressursutnyttelse. Jeg er kjent med at dette arbeidet har resultert i en rapport som for tiden er på høring, og som blant annet inneholder forslag til fremtidig organisering av kontorene, herunder sammenslåing av kontorer. Jeg har videre merket meg at tilgang til kompetanse og rimelig reiseavstand har vært viktige faktorer i arbeidet. Jeg vil holde meg orientert om utviklingen i regionene om hvilke tiltak som iverksettes. Eventuelle nye politiske signaler må skje gjennom de etablerte styringsverktøyene for etatsstyring, budsjettvedtak eller gjennom lovendring.

Jeg legger avslutningsvis til at departementets gjennomgang av familievernet vil omfatte tjenesten som helhet på nasjonalt nivå, og ikke forvaltningen av familievernet på regionalt nivå. Ressursbruken vil imidlertid også her være et av de forhold som vil bli vurdert, i tillegg til behovet for oppgavemessige, strukturelle og organisatoriske endringer slik at familievernet blir rustet til å imøtekomme framtidens behov.

SPØRSMÅL NR. 1118

Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Arne Sortevik

Besvart 5. mai 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Gjennom media fremkommer det at mange av de som både skal utrede og bistå i utredning vedrørende mulig høyhastighetstog i Norge ser ut til å ha en klar og uttalt positiv holdning til et slikt togkonsept og til etablering i Norge. Jeg går ut fra at SDs utredning har som mål å være både saklig grundig og saklig objektiv.

Hvordan vil statsråden sikre saklig objektivitet i utredningen om høyhastighetstog og sikre at prosjektet kvalitetssikres etter gjeldende retningslinjer med vekt på saklig objektivitet?»

Svar:

Samferdselsdepartementet ga 19. februar i år Jernbaneverket i oppdrag å utrede spørsmålet om

høyhastighetsjernbane i Norge. Det ble i mandatet bedt om at utredningen ble organisert som en prosjektorganisasjon.

Et slikt prosjekt er nå etablert, med ekstern prosjektleder, en styringsgruppe og et ekspertpanel med internasjonal høyhastighetskompetanse som kan stå til prosjektleders disposisjon. Styringsgruppens oppgave er å bidra til å sikre at prosjektet gjennomføres i tråd med Samferdselsdepartementets mandat. Selve utredningsarbeidet skal settes ut på internasjonalt anbud, og arbeidet med en slik anbudsutlysning kan nå starte opp.

Jeg føler meg trygg på at et kompetent internasjonalt utredningsmiljø vil gjennomføre et slikt utredningsarbeid både saklig og objektivt. Jeg ser positivt på den interessen det har vært for å delta i både styringsgruppen for prosjektet og ekspertpanelet, og jeg

mener det er viktig at de som påtar seg et slikt arbeid er positive til at problem- stillingene om høyhastighetsjernbane i Norge utredes. Det er imidlertid utredningene som vil vise om det er mulig å nå siktemålet om bygging av høyhastighetsjernbane. Jeg ser derfor

ingen grunn til å tvile på den faglige integriteten til noen av aktørene. Dessuten mener jeg at den åpne prosessen det her legges opp til vil være et viktig element i å få belyst de nødvendige sider ved spørsmålet om høyhastighetstog i Norge.

SPØRSMÅL NR. 1119

Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Elisabeth Røbekk Nørve

Besvart 6. mai 2010 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Er statsråden komfortabel med at fiskerne sitt eget salgslag - Råfisklaget, setter minsteprisen så lav at vi nå risikerer at prisene drar hele fiskeflåten ned i en konkursbølge, og hva vil statsråden foreta seg noe for å hindre at det skjer?»

BEGRUNNELSE:

I Sunnmørsposten torsdag 29. april 2010 kan vi lese at lederen i Norges Fiskarlag mener at fiskekjøperne betaler så lite for torsken at det er fare for at prisene kan dra hele flåten ned i en konkursbølge. Formannen i Norges Fiskerlag Reidar Nilsen mener at prisene må opp - alternativt må det vurderes å omsette på annen måte. Han stiller også spørsmål ved om det er behov for alle mellomledda i næringen.

Svar:

Det følger av råfiskloven at seks fiskereide fiske-salgslag, herunder Norges Råfisklag, har enerett på omsetning av fisk mv. i første hånd i sine distrikter. Dette innebærer blant annet at disse salgslagene kan fastsette en minstepris på fisk i første hånd, men først etter at de har gjennomført prisforhandlinger med fiskekjøpernes organisasjoner.

Fiskeri- og kystdepartementet har ingen rolle i fastsettelsen av minstepris, og jeg verken kan eller vil legge meg opp i dette.

Når det er sagt, så er regjeringen naturligvis opp-tatt av den vanskelige økonomiske situasjonen for deler av fiskerinæringen. Det er samtidig viktig å understreke at både fiskerne og fiskekjøperne har vært rammet av den globale finanskrisen.

Regjeringen har tatt en rekke initiativ for å bøte på den vanskelige økonomiske situasjonen. Vi har hatt som siktemål både å støtte fiskeindustrien og legge til rette for en mest mulig normal gjennomfø-ring av fisket både i 2009 og i 2010. Jeg vil i den for-

bindelse trekke fram følgende statlige tiltak:

- innføring av en egen garantiordning for driftskre-ditt i 2009 med ramme på 97,5 mill. kr
- innføring av en egen likviditetslåneordning i 2009 med en ramme på 250 mill. kr
- inngåelse av garantiavtaler med fiskesalgslagene for 2009 og 2010, hvor bl.a. Norges Råfisklag har en egen garantiavtale med Innovasjon Norge med en ramme på 320 mill. kr
- styrking av GIEK Kredittforsikrings rammer for å tilby eksportkredittforsikring

For å sikre en god mottaksstruktur og lette omset-ningen av fisk ble også føringstilskuddet styrket i 2009. Føringstilskuddet administreres av fiskesalg-slagene og har som formål å legge til rette for utnyttel-se av ressursene i områder med liten mottakskapasitet. Det ble bevilget totalt 43,1 mill. kr til føring i 2009, mot 29 mill. kr i 2008. I tillegg ble det bevilget 6,5 mill. kr i tilskudd til mottaksstasjoner i 2009. For 2010 er det så langt bevilget 33 mill. kr i føringstil-skudd.

I 2009 bidro staten med 25,5 mill. kr til markeds-føring. Sammen med ekstra midler fra blant annet Eksportutvalget for fisk og Norges Råfisklag ga dette en samlet økt innsats på 43 mill. kr som har gitt et godt utgangspunkt for markedsarbeidet i 2010. I 2010 er det ikke lagt opp til at staten skal bidra med midler, men det er besluttet å øke markedsavgiften til Eksportutvalget for fisk til 0,75 % for hvitfisk, pela-gisk fisk og reker. Økningen vil skje trinnvis, og når den er fullt innfaset, vil den bidra med rundt 60 mill. kr i økte inntekter til Eksportutvalgets markedsar-beid.

I sum har disse tiltakene hatt som målsetting å si-ke at fisket og fiskeomsetningen skulle gå mest mu-lig normalt.

SPØRSMÅL NR. 1120**Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Per Roar Bredvold****Besvart 10. mai 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«Dæsbekken Villmarksenter i Hedmark har søkt om å arrangere snøscootersafari som er del av sin virksomhet. Kjøringen skulle foregå på ca 400 meters lengde hvorav ca 80 % er på skogsbilvei. På den måten kunne de koble seg på det svenske turnettet hvor slik kjøring i kontrollerte former er tillat. Åsnes kommune sa ja, men Fylkesmannen sa nei.

Vil statsråden bidra til at firmaer hvor snøscooterkjøring kan være en del av et seriøst tilbud til turistene, får denne anledningen til å sikre arbeidsplasser samt styrke sin økonomi?»

BEGRUNNELSE:

Dæsbekken Villmarksenter er "nabo" til Sverige hvor snøscooterkjøring er lovlig. Ved å få lov til å bruke det norske skogsbilveinettet for å koble seg på det svenske godkjente snøscooterledene, vil dette ikke være noen belastning for naturen. En slik tillatelse fra norske myndigheter ville ha hjulpet turistnæringen i en ellers forholdsvis stille tid. Dette ville gi arbeidsplasser ute i distriktene hvor tilbudet er ganske begrenset, særlig vinterstid.

Svar:

Jeg går ikke inn i den konkrete saken om Fylkesmannen i Hedmarks omgjøring av vedtaket. På generelt grunnlag viser jeg til den forskriftsendringen som ble foretatt av motorferdselregelverket i juni 2009 i forbindelse med utmarksnæring i ny § 5a. Det følger

av denne bestemmelsens første ledd at det kun er transport av "materiell og utstyr" som kan tillates. Det innebærer at det ikke er åpning for å gi tillatelse til motorferdsel i forbindelse med utmarksnæring som baserer seg på transport av personer. Såkalt snøskuttersafari er det dermed ikke hjemmel til å gi tillatelse til etter denne bestemmelsen. Dette gjelder uavhengig av om den næringsdrivende anser slik transport som økonomisk lønnsom.

Ved forskriftsendringen ble det også foretatt en utvidelse som innebærer at det tillates gruppeturer etter særskilt tillatelse i § 5 første ledd ny bokstav f. Denne bestemmelsen åpner for snøscootertransport ved gruppeturer til bestemt mål for beboere, medlemmer av pensjonistforeninger eller forflytningshemmede. Det kan kun gis tillatelse til turer til bestemte mål, der snøscootertransport inngår som en nødvendig del, og ikke til ren rekreasjonskjøring.

I prosessen frem til forskriftsendring ble det tatt stilling til rekreasjonskjøring med snøscooter for så vidt gjelder utmarksnæring og gruppeturer etter særskilt tillatelse. I den politiske plattformen for flertallsregjeringen står det at regjeringen vil fullføre gjennomgangen av lov om motorferdsel i utmark og vassdrag. Gjennomgangen vil gi grunnlag for å vurdere hvorvidt det er ytterligere behov for endring av regelverket for motorferdsel. Spørsmål om rekreasjonskjøring ut over det som det ble tatt stilling til ved forskriftendringen i fjor sommer vil også inngå i gjennomgangen.

SPØRSMÅL NR. 1121**Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Hans Olav Syversen****Besvart 4. mai 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm****Spørsmål:**

«Kvalifiseringsprogrammet er av regjeringen ansett som et av de viktigste tiltak mot fattigdom. Bevilgningen til dette står på stedet hvil i 2010 for Oslos vedkommende. Nye Nav-kontor tar derfor fra potten til de som allerede har innført ordningen. Flere byde-

ler melder at det for deres vedkommende innebærer drastiske kutt i antall personer som kan ta del i kvalifiseringsprogrammet og de frykter for konsekvensene dette kan få.

Vil statsråden ta noe initiativ for å hindre denne type kutt?»

Svar:

Kvalifiseringsprogrammet er et svært viktig tiltak i regjeringens innsats mot fattigdom. Programmet er rettet mot langtidsmottakere av sosialhjelp og andre grupper som står langt fra arbeidsmarkedet, og hovedformålet er å bidra til at flere i målgruppen kommer i arbeid.

Kvalifiseringsprogrammet er et kommunalt ansvar som forvaltes av de lokale NAV-kontorene. Bevilgningene fra staten går til Oslo kommune og fordeles deretter fra kommunen til de enkelte bydelene i Oslo. Det har hvert år siden innføringen blitt bevilget midler over statsbudsjettet til dekning av beregnede merkostnader for kommunene knyttet til programmet. Som følge av at kvalifiseringsprogrammet har blitt faset inn i takt med etableringen av NAV-kontor, har denne bevilgningen samlet sett blitt styrket hvert år etter innføringen. Beregningen av de kommunale merkostnadene er basert på et anslag for antall deltakere i ordningen og et anslag på merkostnader pr deltaker.

Fordelingen av midler til den enkelte kommune tar utgangspunkt i en fordeling basert på sosialhjelpsnøkkelen i inntektssystemet, der denne er justert for tidspunktet NAV-kontoret er etablert og et beregnet forløp for antall deltakere i den enkelte kommune. Bevilgningen er med andre ord ikke direkte knyttet til faktisk gjennomføring. Dersom den faktiske aktiviteten i ett år har vært lavere enn den beregnede, innebærer det at det er gitt et statlig tilskudd til en høyere aktivitet enn den faktiske. Det er forutsatt at eventuelt ubenyttede midler brukes til formålet i

senere år. Oslo kommune hadde en aktivitet i 2008 og 2009 som er lavere enn bevilgningen isolert sett gir grunnlag for, og det forutsettes derfor at Oslo vil overføre ubenyttede midler fra 2009 til 2010.

Oslo mottar i 2010 130 mill. kroner til dekning av merkostnader knyttet til kvalifiseringsprogrammet, dvs. en økning på 21 mill. kroner i forhold til 2009. En lavere økning i bevilgningen fra 2009 til 2010 enn fra 2008 til 2009 må ses i sammenheng med at Oslo er en av kommunene som tilbød kvalifiseringsprogram helt fra starten av i 2008. Disse kommunene har nå kommet i en fase hvor den beregnede avgangen fra programmet er større enn tilgangen. Selv om Oslo også har bydeler som nylig har startet opp, innebærer dette samlet sett en svakere prosentvis vekst i bevilgningen til Oslo fra 2009 til 2010 enn fra 2008 til 2009. Bevilgninger har derfor ikke stått på stedet hvil, slik spørsmålsstiller hevder.

Det statlige tilskuddet til Oslo tildeles kommunen som helhet, ikke den enkelte bydel. Kommunen står følgelig fritt i fordelingen av tilskuddet til de ulike bydelene.

I tillegg til den øremerkede bevilgningen over statsbudsjettet får Oslo (i likhet med andre kommuner) også refundert individstønaden som deltakerne i programmet på statlige arbeidsmarkedstiltak har rett på. Videre er det i beregningen av de samlede kostnadene ved kvalifiseringsprogrammet forutsatt et visst beløp for innspart sosialhjelp for kommunene, da alternativet til kvalifiseringsprogram for mange av deltakerne ville vært sosialhjelp.

SPØRSMÅL NR. 1122

Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten

Besvart 6. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«Hva vil helseministeren gjøre for å forsikre seg om at ambulansedekningen i Sauda kommune skal være forsvarlig i høysesonger for feriebesøk når kommunens folketall fordobles?»

BEGRUNNELSE:

Kommuneoverlegen i Sauda opplevde i følge Haugesunds Avis 27.4.10 flere ganger i vinterferien og påsken at det manglet ambulanse i akutte situasjoner. I vinterferien og påskeferien dobles innbygger-

tallet i Sauda på grunn av tilreisende skiturister. Ifølge kommuneoverlegen oppstod en rekke akutte situasjoner samtidig. Røde Kors hadde en egen beredskapsbil i Sauda, men den er ikke utstyrt eller bemannet til akutte oppdrag. I vinterferien opplevde helse-tjenesten tre ganger at de ikke hadde ambulanse. Den ene gangen var det fire situasjoner samtidig, to var akutte. I påskeferien havnet helsetjenesten i to situasjoner der det manglet ambulanse. Langfredag fikk de to hasteoppdrag og ett akuttoppdrag samtidig. Påskeaften fikk de tre hasteturer samtidig.

Svar:

Helse Vest RHF skal sørge for at befolkningen i regionen får tilgang til spesialisthelsetjenester, herunder ambulansetjenester, slik dette er fastsatt i lover, forskrifter og andre myndighetskrav innenfor de rammer og mål som er gitt og de ressurser som er stilt til rådighet fra Stortinget.

Sauda kommune ligger i Helse Fonna HF sitt opptaksområde. Helse Vest RHF har opplyst at Helse Fonna HF hadde dialog med kommuneledelsen i Sauda kommune i forkant av påskehøytiden for å gjennomgå helseberedskapen.

For å sikre forsvarlig beredskap valgte helseforetaket å la ambulanser fra nærliggende ambulansestasjoner bidra i beredskapen i Sauda kommune, samtidig som reserveambulansen i Sauda kommune var tilgjengelig for rask mobilisering ved behov, og det ble gjort avtale med Røde Kors om drift av en transportambulans for å avlaste den ordinære ambulansen.

I tråd med St.meld. nr. 47 (2008-2009) mener regjeringen at det bør legges til rette for en mest mulig sømløs akuttmedisinsk kjede til beste for pasienten og som utnytter ressursene på en mest mulig

hensiktsmessig måte, også på tvers av forvaltningsnivåene. I mange situasjoner vil det være påkrevd med innsats fra spesialisthelsetjenesten, ved for eksempel å sende en ambulanse, mens det i andre situasjoner vil være til det beste for pasienten og mest fornuftig ressursbruk å benytte det kommunale tilbudet som legevaktslege eller hjemmesykepleie.

Forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester utenfor sykehus § 4 pålegger de regionale helseforetakene og kommunene å sikre en rasjonell og koordinert innsats i de ulike leddene i den akuttmedisinske kjeden og sørge for at innholdet i disse tjenestene er samordnet med de øvrige nødetatene, hovedredningssentralene og andre myndigheter. Det er i merknadene til akuttforskriften anbefalt at det etableres samarbeidsfora som forplikter samarbeidspartene. Det fremgår av kommunehelsetjenesteloven § 1-4 at kommunene skal samarbeide med regionalt helseforetak og stat slik at helsetjenesten best mulig kan virke som en enhet.

Jeg har blitt informert om at det er dialog mellom Helse Fonna HF og Sauda kommune for å sikre et forsvarlig akuttmedisinsk tilbud til alle som oppholder seg i kommunen, også i høytider og ferier.

SPØRSMÅL NR. 1123

Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Besvart 10. mai 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Fauske kommunen har satset på trivsel, næringsutvikling og et variert boligtilbud. Denne satsingen har gitt resultater i form av økt tilflytning. Fauske kommune ønsker å videreføre denne utviklingen gjennom å legge ut et variert utvalg av boligtomter. Fylkesmannen har innlevert innsigelser mot dette, hvor en av begrunnelsene er at Fauske kommune har liten mulighet til å øke folketallet. Politikerne i Fauske kommune er frustrert over holdningene til fylkesmannen og staten.

Hva mener statsråden med lokalt selvstyre?»

BEGRUNNELSE:

I følge Saltenposten den 24.4, d.å. er politikere i Fauske kommune som prøver å finne fram til attraktive boligtomter i kommunen, blitt provosert over fylkesmannen som protesterer.

Det er attraktive boligområder i Valnesfjord, på

Lund og på Leivset fylkesmannen setter ned foten for. Vel vitende om at dersom lokalpolitikere ikke tar protestene til følge, vil det avstedkomme en langvarig kamp som fylkesmannen har gode muligheter til å vinne.

Fylkesmannen bruker jordvernet som argument for å motsette seg noen boligområder. I andre områder, som på Lund er det hensynet til friluftslivet som teller.

Dessuten framfører fylkesmannen en generell motstand mot å legge ut boligtomter utenfor sentrum, som på Leivset og Lund. Årsaken er at folk må bruke bil for å komme seg til og fra sentrum.

Fylkesmannen kan ikke se at Fauske har behov for å utvide byen. De ønsker at nye boliger skal ligge nærmest mulig sentrum. Fylkesmannen mener dessuten at Fauske har liten mulighet til å øke folketallet, det ser ut til å ha stabilisert seg rundt 9.500.

Fauske kommune mener at en viktig årsak til at

folketallet har stagnert, nettopp er mangel på bolig-tomter. I flere år hadde Fauske nesten ingen tomter å tilby innflyttere. Det siste året er et tomtefelt i Finn-eidlia åpnet, og da økte tilflyttingen.

Det samme oppleves i mindre grendesamfunn. Mangel på boligtomter gjør det håpløst å få ungdom til å etablere seg her.

Fylkesmannens innsigelser oppleves som et klart ønske om sentralisering. Det er et beklagelig utgangspunkt.

Mange politikere i Fauske kommune har respekt for jordvernet, som skal forhindre nedbygging av dyrket mark. Samtidig fremmer det ikke jordvernet at bygder blir liggende øde og åkerland gror igjen.

Landbruksbygda Valnesfjord er ett eksempel. Mange politikere i Fauske kommune mener det går an å utnytte noen av knausene og haugene der til boliger, uten å skade landbruket.

Mange politikere er sterkt provosert over fylkesmannens overkjøring av lokaldemokratiet som tydeligvis er tuftet på et sterkt ønske om sentralisering, ekstremt jordvern og motstand mot privatbilisme.

Livskraftige bygdesamfunn har også en stor egenverdi. Mange politikere i Fauske kommune mener det lar seg forene med en forsiktig boligbygging både på Leivset, Lund og på noen flekker dyrket mark i Valnesfjord.

Svært mange stiller nå spørsmålstegn med hvordan en kommune, som gjennom sterk satsing på trivsel, næringsutvikling og et variert boligtilbud skal kunne utvikle seg når staten, med fylkesmannen, legger hindringer i veien for en fortsatt utvikling hvor flyttestrømmen er snudd fra fraflytting til tilflytting.

Svar:

Det er kommunen som har ansvaret for arealplanleggingen etter plan- og bygningsloven. Kommunen har også ansvaret for å ta hensyn til nasjonale interesser i planarbeidet. Det er lokalt selvstyre på dette området, men bare innenfor de rammer og føringer som gis fra sentralt hold.

Fylkesmannen skal medvirke i planarbeidet og passe på at nasjonale interesser blir ivaretatt, og kan om nødvendig fremme innsigelse. Dersom det fremmes innsigelse og saken ikke løses lokalt, må den sendes Miljøverndepartementet til avgjørelse.

Dette er etter min mening en god ordning for å sikre at nasjonale hensyn blir ivaretatt i kommunens planarbeid, for eksempel hensynet til jordvern.

Spørsmålet knytter seg for øvrig til behandlingen av kommuneplanens arealdel for Fauske kommune. Denne saken er til behandling i kommunen, og jeg kan derfor ikke kommentere den.

SPØRSMÅL NR. 1124

Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Ingebjørg Godskesen

Besvart 5. mai 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Jeg har fått henvendelser fra mange dieselkunder som har sett seg lei på at det reklameres for avgiftsfri diesel på dieselpumpene, fordi de mener at det ikke er riktig at dieselen er avgiftsfri. Avgiftsfri betyr jo at det ikke er avgifter på dieselen i det hele tatt, og da ikke CO₂ avgift, merverdiavgift eller liknende.

Er det sant at såkalt avgiftsfri diesel er avgiftsfri, og dersom det ikke er sant, hvorfor er det lov til å reklamere om avgiftsfri diesel når det ikke medfører riktighet?»

Svar:

Spørsmålet gjelder hovedsakelig om markedsføringen av visse dieselprodukter er ulovlig. Barne-, li-

kestillings- og inkluderingsdepartementet har ansvar for markedsføringsloven og spørsmålet er derfor oversendt meg til besvarelse.

Når det gjelder den avgiftsmessige behandlingen av dieselolje har Finansdepartementet opplyst følgende:

All dieselolje er i utgangspunktet gjenstand for CO₂-avgift og merverdiavgift. I tillegg skal det betales enten autodieselavgift eller grunnavgift på fyringsolje. For diesel til veitransport skal det betales en autodieselavgift på kr 3,56 pr liter. Diesel som skal benyttes til andre formål, som til traktor, båt eller fyring, er fritatt for autodieselavgift, men belastes isteden med grunnavgift på fyringsolje på kr 0,886 pr liter. (Fritaket for autodieselavgiften er gjennomført gjennom en merkeordning, hvor diesel som ikke er gjenstand for autodieselavgift må merkes med særskilt farge og sporstoff.)

Av dette følger at alle former for diesel er belagt med avgifter, og det kan etter omstendighetene være villedende og i strid med markedsføringsloven å presentere den som "avgiftsfri". Dette er et spørsmål som i det enkelte tilfelle kan vurderes av Forbrukerombudet som fører tilsyn med loven.

Forbrukerombudet behandler ikke saker der markedsføringen er rettet mot andre næringsdrivende.

Slike saker kan bringes inn for Næringslivets konkurranseutvalg til uttalelse eller direkte inn for domstolene. Siden diesel både til veitransport og til andre formål også brukes til forbruksformål utenfor næring, vil imidlertid Forbrukerombudet ha kompetanse til å behandle klager det mottar på markedsføring som omtalt.

SPØRSMÅL NR. 1125

Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Solveig Horne

Besvart 6. mai 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hvilke vurderinger ligger til grunn for at kommunene skal gis en generell rett til å overta privat formuemasse og foreldreinnbetalinger, som er midler betalt av privatpersoner og private rettssubjekter, og hvilke vurderinger har statsråden gjort i forhold til kommunenes rett til å kreve barnehagenes verdier tilbakeført sett opp mot grunnlovens vern mot ekspropriasjon?»

BEGRUNNELSE:

Jeg vil i denne sammenhengen vise til Kunnskapsdepartementets høringsnotat vedrørende nytt finansieringssystem for ikke-kommunale barnehager i en rammefinansiert sektor. Her kommer det bl.a. frem at regjeringen legger opp til at kommuner skal kunne kreve "verdier bygget opp ved offentlige tilskudd og foreldrebetaling tilbakeført". Dette vil i så fall representere en helt ny kurs gjennom og på det nærmeste tvinge private aktører til ineffektiv drift, samtidig som det går imot et hvert prinsipp om likebehandling mellom barnehager.

Svar:

Utgangspunktet for finansieringen av barnehagesektoren bør være at offentlige tilskudd og foreldrebetaling skal komme barna til gode. Jeg er kjent med at dagens manglende lovregulering av uttak av verdier fra barnehagevirksomhet fører til at enkelte barne-

hager tar ut store verdier fra barnehagedriften. Offentlige midler og foreldrebetalingen bør finansiere økt kvalitet i landets barnehager og ikke gå til privat formuesoppbygging. Det er behov for bestemmelser som regulerer adgangen til uttak av verdier fra barnehagesektoren, og derfor har jeg sendt forslag om slik regulering i barnehageloven på offentlig høring.

Høringsforslaget som legges fram innebærer ikke ett forbud mot uttak av verdier fra barnehagedrift, det setter kun begrensninger som hindrer særskilt høy avkastning. Forslaget innebærer at det fortsatt vil være mulig å drive private barnehager med forsvarlig forrentning av innskutt kapital. Forslaget åpner for at kommunen kan kreve tilbake offentlige tilskudd og foreldrebetaling som er brukt i strid med barnehageloven, og det fremgår av høringsforslaget at dette innebærer at akkumulerte verdier som stammer fra offentlige tilskudd og foreldrebetaling kan kreves tilbakebetalt dersom barnehagedriften opphører. Dette står ikke i noe motsetningsforhold til Grunnlovens regler. Det er grunn til å presisere at en slik lovbestemmelse ikke vil ha tilbakevirkende kraft, men kun gjelde fra tidspunktet den trer i kraft og tiden fremover. Offentlige tilskudd og foreldrebetaling som er akkumulert før dette tidspunktet, vil det ikke være grunnlag for å kreve tilbakeført etter de nye reglene.

Avslutningsvis vil jeg understreke at alle høringsuttalelser vil bli nøye vurdert etter høringsfristen, og på bakgrunn av innspillene fra sektoren vil jeg beslutte hvordan høringen skal følges opp videre.

SPØRSMÅL NR. 1126**Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Gjermund Hagesæter****Besvart 7. mai 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim****Spørsmål:**

«I svar på skriftlig spørsmål nr 1048 svarar Miljø- og utviklingsministeren at "Kommunen står som utgangspunkt fritt til å endre vedtatte reguleringsplaner uten at det inntreir noen erstatningsplikt." Dette svaret kan tolkast slik at store verdier kan bli konfiskert ved f.eks. å omregulere eit verdifulle område regulert for bustadføre mål om til friluftsområde og dermed tilnærma verdiløst for eigar.

Meiner Kommunalministeren at dette er korrekt tolking av gjeldande rett og er ho eventuelt komfortabel med ein slik rettstilstand?»

Svar:

Jeg viser til mitt svar på skriftlig spørsmål nr. 1048 til Gjermund Hagesæter datert 26.04.2010. Som opplyst i svaret er utgangspunktet etter gjeldende rett at rådighetsbegrensninger kan gjennomføres uten erstatningsplikt for det offentlige. Reguleringsplaner kan således til enhver tid endres, såfremt reglene i plan- og bygningsloven følges.

Jeg finner ikke grunnlag for ytterligere kommentarer.

SPØRSMÅL NR. 1127**Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Håbrekke****Besvart 6. mai 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen****Spørsmål:**

«Sentrale aktører hevder det har vært en dramatisk reduksjon i støtten til synssektoren fra 2009 til 2010. Det oppleves blant annet som urettferdig og urimelig at synssentrene produksjon av punktskrift må skje innen rammetildelingen til sentrene, og at det ikke er øremerkede midler til opplæring for foreldre til blinde og sterkt svaksynte elever som har rettigheter etter §§2.14 og 3.10.

Hvordan vurderer statsråden utviklingen på dette området?»

BEGRUNNELSE:

Blinde barn går i dag i vanlig skole og får der nødvendig tilrettelegging. Lærere og elever får oppfølging blant annet fra de to kompetansesentrene for synshemmede, Tambartun i Melhus og Huseby i Oslo. Tambartun kompetansesenter er et statlig spesialpedagogisk senter for synshemmede som ligger i Melhus kommune i Sør-Trøndelag. Reduserte bevilgninger over tid har gitt en utvikling som blant annet har vært medvirkende til at viktige stillinger ved senteret står vakante, og det har vært liten eller ingen mulighet til nytilsettinger og følgelig overlapping for overføring av kompetanse til yngre medarbeidere.

Det er stor fare for at kompetanse på kjerneområder i synspedagogikken kan gå tapt. Videre er antallet årlige kurs som arrangeres av senteret de siste årene redusert fra i overkant av 50 til ca. 30. Kun to brukergrupper, punktskriftsbrukere og elever med diagnosen Spielmeyer Vogt (NCL), får tilbud om kurs på Tambartun. Tilbud til svaksynte elever, synshemmede med sammensatte vansker og synshemmede med autismespekterlidelser, gis ikke lenger.

Årlige idrettssamlinger for elever er falt ut, det samme gjelder personalkurs i idrett, nivåddifferensierte mobilitykurs, og personalkurs i kartopplæring. På grunn av manglende oppdatering av maskin og programvare har senteret store problemer med å gi elever som benytter punktskrift i opplæringen og deres lærere, nødvendige innføringer under kurs.

Svar:

Synssentrene Tambartun og Huseby er en del av det statlige spesialpedagogiske støttesystemet (Statped) som får midler over kapittel 230 Kompetansesenter for spesialundervisning i statsbudsjettet. Styringen av Statped er delegert til Utdanningsdirektoratet.

Midtlyngutvalget la frem sin offentlige utredning

2. juli 2009 (NOU 2009:18 Rett til læring). I påvente av denne utredningen har det ikke blitt gjort endringer på Statpeds profil og innretning. På bakgrunn av dette har prioriteringen av synsfeltet innenfor Statped vært stabil de seneste årene. De tre siste årene (2008–2010) har Tambartun og Huseby fått tildelt samme andel av den totale bevilgningen til Statped over kap. 230, henholdsvis 6 pst. og 11 pst. av bevilgningen.

Når det gjelder læremidler viser tall fra årsmeldingene og årsplan fra Tambartun og Huseby at situasjonen på bemanningssiden har vært stabil. Behovet for læremidler er imidlertid større enn det sentrene er i stand til å tilby. Dette forholdet har også vært stabilt de senere årene.

Det er direktøren ved det enkelte kompetansesen-

ter som har ansvar for å prioritere oppgaver og arbeide for å nå de mål som Stortinget har vedtatt for Statped innenfor den rammen de blir tildelt. Det øremerkes ikke midler til enkelte oppgaver, da dette vil hindre direktørene i å prioritere ut fra en helhetsvurdering av sentrenes oppgaver og økonomiske rammer.

Kunnskapsdepartementet arbeider nå med å følge opp NOU 2009:18 Rett til læring. Utredningen har vært på bred høring. Departementet har mottatt rundt 300 høringsuttalelser. I oppfølgingen av utredningen vil Statpeds arbeid med synsfeltet, herunder foreldreopplæring og læremidler, vurderes sammen med andre spørsmål på det spesialpedagogiske feltet. Jeg vil komme tilbake til oppfølgingen av NOU 2009:18 Rett til læring gjennom en stortingsmelding i 2011.

SPØRSMÅL NR. 1128

Innlevert 29. april 2010 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 10. mai 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Hvordan løser statsråden slike utfordringer, og hva blir gjort for at ikke slikt skjer i fremtiden for NAV-brukere generelt?»

BEGRUNNELSE:

Mange brukere i NAV systemet er fortvilet over lang ventetid for å motta frikort fra NAV. En hører om flere ukers og måneders ventetid. Dette er fortvilende for en setter mange i en økonomisk vanskelig situasjon. Enda er det en tid frem til 1. juni og alle slike utgifter som faller under frikortbruken vil automatisk registreres. I Bergens Tidende 29. April er det et oppslag som gjerne kunne omhandle mange andre som er i denne situasjonen. Når slike system ikke virker må man gjøre akutte tiltak slik at ingen blir berørt på denne måten. Og det er ikke bare når det gjelder frikort en opplever en del ventetid i NAV.

Svar:

I begrunnelsen for spørsmålet fra stortingsrepresentant Reiertsen vises det til en artikkel i Bergens Tidende av 29. april i år. I artikkelen omtales en person som har søkt Arbeids- og velferdsetaten om frikort, men har ventet på tilbakemelding fra etaten siden før påske.

Jeg har vært i dialog med Arbeids- og velferdsdirektoratet om saksbehandlingstid for søknader om

frikort. Ifølge direktoratet varierer saksinngangen på frikort betydelig i løpet av året. Erfaringsvis øker antall søknader månedlig i perioden fra januar til juni og avtar deretter utover høsten. Eksempelvis kom i det i januar 2009 inn drøyt 45 000 saker, i mars drøyt 83 000 saker mens det i juni kom nesten 110 000 saker.

Arbeids- og velferdsdirektoratet opplyser at det i de fleste tilfeller tar om lag en uke å få behandlet søknader om frikort, postgangen ikke inkludert. På grunn av de store endringene i volumet på søknader om frikort, er det imidlertid en utfordring for etaten å holde jevn saksbehandlingstid. Unntak fra behandlingstid på om lag en uke kan derfor forekomme, slik som det også redegjøres for i artikkelen når det gjelder Hordaland. Arbeids- og velferdsdirektoratet har informert meg om at det ved forvaltningsenheten i Bergen er satt inn ekstra bemanning for å ta ned saksmengden, og det er en målsetting å være à jour innen 1. juni i år. Det er i denne forbindelse bl.a. avholdt informasjonsmøter i et flertall av fylkene, Hordaland inkludert.

Forvaltningsansvaret for helserefusjoner ble overført fra Arbeids- og velferdsetaten til Helsedirektoratet 1. januar 2009. Det ble da lagt til grunn at Arbeids- og velferdsetaten skal forvalte oppgaver knyttet til frikort for enkeltpersoner frem til en får en nasjonal automatisk frikortløsning. Dette skjer etter planen 1. juni i år og ansvaret overføres da til Helse-

direktoratet. Dette betyr at alle som har rett på frikort får det automatisk tilsendt i posten. Arbeids- og velferdsetaten har i denne forbindelse hatt fokus på å bidra til at overføringen av frikortområdet skjer på en smidig og god måte.

Avslutningsvis vil jeg opplyse om at jeg har tett oppfølging av etaten når det gjelder utviklingen i saksbehandlingstider og restanser mer generelt. Siden april 2009 har antall restanser gått ned innenfor de fleste ytelser.

SPØRSMÅL NR. 1129

Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant Øyvind Korsberg

Besvart 7. mai 2010 av kulturminister Anniken Huitfeldt

Spørsmål:

«Undertegnede viser til tall fra Lotteritilsynet som viser at om lag 250.000 nordmenn spiller nettpoker på utendlandske nettsteder. Totalt blir det spilt for over 7. mrd. kroner pr. år.

Vil statsråden åpne for kontrollerte pokerspill underlagt Norsk Tipping, slik at pokerspillere blir gitt muligheten til å bedrive sin idrett på en lovlig måte, og som videre sikrer at omsetningen blir kanalisert tilbake til norsk idrett og kulturliv gjennom tippemidlene?»

BEGRUNNELSE:

Det er slik undertegnede ser det, et klart paradoks at poker er et ulovlig pengespill, samtidig som over 250.000 nordmenn er aktive pokerspillere på utenlandske nettsteder.

Det vises til at Norsk Tipping hadde en omsetning på over 10. mrd kroner i 2009. Det fremstår dermed som et paradoks at pokerspillere må gjøre dette på utenlandske nettsteder, samtidig som reklamene for Lotto, Viking-Lotto, og andre pengespill ruller over norske tv-skjermer.

Undertegnede mener en implementering av pokerspill hos norsk tipping vil medføre økt kontroll og oversikt over et stadig voksende marked. I tillegg vil dette sikre at verdier kanaliseres tilbake til norsk idrett og kulturliv, gjennom økte overføringer av tippemidler.

Det bes derfor om en redegjørelse knyttet til mu-

ligheten for Norsk Tipping til å implementere pokerspill i sitt tilbud til det norske folk.

Svar:

Etter lotteriloven § 1 er poker et lykkespill og anses derfor som et lotteri. Poker er det enkeltspill med fleste innringere på statistikken fra Hjelpelinjen mot spilleavhengighet og spillet har egenskaper som lett kan utvikle spilleavhengighet. Statistikken for 2009 fra Hjelpelinjen viser at 38 % av henvendelsene dreide seg om poker.

Norsk pengespillpolitikk har som formål å sikre at pengespill avholdes innenfor trygge rammer med liten fare for spilleavhengighet. Samtidig skal det generere inntekter til gode formål. Poker som spill har så langt ikke vært ansett for å være forenelig med de hensyn som ligger til grunn for gjeldende politikk. Departementet vurderer stadig sammensetningen av det norske pengespillmarkedet og behov for nye spill. Det er Norsk Tipping som foreslår for departementet hvilke nye spill Norsk Tipping skal tilby. Departementet har ikke mottatt forslag fra selskapet om at poker bør tillates i fremtiden.

I følge nye beregninger fra Lotteritilsynet er det grunn til å anta at omsetningen på utenlandske pengespill har gått ned i 2009. I 2008 ble antatt at spillere i Norge spilte for ca 6 milliarder kroner på utenlandske nettsteder. Den tilsvarende omsetningen for 2009 er estimert til ca 3 milliarder kroner.

SPØRSMÅL NR. 1130**Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant Bent Høie****Besvart 11. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I svar til undertegnede i spørretimen den 2. desember 2009 forsikret helse- og omsorgsministeren Stortinget om at andelen private behandlingstilbud i Helse Vest skulle opprettholdes.

Er Helse Bergens virksomhetsoverdragelse av LAR tilbudet fra Bergensklinikken i samsvar med dette svaret, og hvordan vil helseministeren sikre at dette blir ivaretatt i anskaffelsesprosessen som skal gjennomføres i 2010?»

BEGRUNNELSE:

Den 2. desember 2009 tok undertegnede opp situasjonen for Bergensklinikken og at det hadde kommet flere utspill fra Helse Vest og Helse Bergen som skapte usikkerhet om tilbudet til rusmiddelavhengige ved Stiftelsen Bergensklinikken. I sitt svar sa Helse- og omsorgsministeren følgende:

"Det er imidlertid ikke noe generelt ønske om å redusere volumet på tjenester fra private institusjoner i regionen."

, og videre:

"Det er helt riktig at Helse Vest har et for dårlig tilbud til rusmiddelavhengige, og det er jo nettopp derfor det sies at man skal beholde den andelen av private. Men man trenger også å bygge opp noe mer, og man trenger å bygge opp i helseforetakene for at de også skal ivareta sitt ansvar."

, samt

"Men de sier jo klart at de vil være nødt til å ha den samme andel private også i fremtiden. I tillegg må de også etablere mer spesialisering selv."

Jeg oppfattet svaret dit at tilbudet til rusmiddelavhengige ved Bergensklinikken ikke skulle bygges ned, men at Helse Vest skulle bygge opp sitt eget tilbud i tillegg, slik at det samlede tilbudet til denne gruppen ble bedre.

Siden den gangen har Helse Vest igangsatt virksomhetsoverdragelse av LAR Stiftelsen Bergensklinikken til Helse Bergen. Dette er et betydelig tilbud i regi av private til denne gruppen i Helse Vest. I sitt svar til undertegnede sier også Helse- og omsorgsministeren at Helse Vest skal igangsette en anskaffelsesprosess knytte til den øvrige virksomheten til Stiftelsen Bergensklinikken. Hvilke type anskaffelsesprosess som igangsettes vil jo være avgjørende for om Helse- og omsorgsministerens forsikringer i

spørretimen 2. desember vil kunne opprettholdes. Erstattes løpende langsiktige avtaler med anbudssprosser så risikerer en nedleggelse av tilbudet til Stiftelsen Bergensklinikken.

Svar:

Som helse- og omsorgsminister er jeg opptatt av at alle pasientgrupper til enhver tid får et så godt helsetilbud som mulig. Dette gjelder ikke minst for rusmiddelavhengige som er en pasientgruppe som i stor grad har sammensatte lidelser og dermed også har behov for sammensatte tjenester.

Private tjenesteytere innen tverrfaglig spesialisert behandling (TSB) for rusmiddelavhengige har som kjent på landsbasis en helt sentral plass i det samlede behandlingstilbudet på dette området. Dette gjelder i særlig grad i helseregion vest der om lag 80 % av døgntjenestene og om lag 50 % av de polikliniske tjenestene innen TSB utføres av private tjenesteytere. Bergensklinikken har i denne sammenheng den mest omfattende avtalen med Helse Vest.

Den betydning de private tjenesteytere har for TSB vil også i fremtiden være meget stor. I denne sammenheng vil jeg nevne at jeg er orientert om at de regionale helseforetakene i løpet av 2010 og 2011 vil gjennomføre anskaffelsesprosesser for TSB, og gjennom disse legge til rette for kjøp av tjenester fra private for anslagsvis 1 mrd. kroner.

I representanten Høie sitt spørsmål med begrunnelse refereres det til Stortingets spørretime den 2. desember i fjor. I mitt svar til Høie sa jeg blant annet følgende:

"Helse Vest har videre orientert meg om at en større del av veksten i tverrfaglig spesialisert behandling for rusmiddelavhengige er lagt til helseforetakene i 2009. Det er imidlertid ikke noe generelt ønske om å redusere volumet på tjenester fra private institusjoner i regionen. Grunnen er at det har vært viktig å styrke tilbudet i helseforetakene i arbeidet med å utvikle dette feltet – ikke minst for å ivareta rusmiddelavhengiges behov for tjenester fra andre deler av spesialisthelsetjenesten".

I dette ligger at Helse Vest vil opprettholde den viktige rollen de private har for TSB i denne helseregionen. Dette gjelder også for Bergensklinikken.

Som det fremgår av orienteringen fra Helse Vest, er det fra deres side ønskelig med en bedre balanse mellom andelen private og andelen offentlig eide tilbud i regionen, jf. sammenhengende pasientforløp, bedre samhandling på tvers av fagområder og med

kommunene m.m. Dette gjøres ved at den største delen av veksten i tjenestetilbudet for TSB i regionen legges til helseforetakene. Videre fremholder Helse Vest at det ikke er noe generelt ønske om å bygge ned tilbudet hos de private ideelle leverandørene i regionen, samtidig som det alltid må vurderes ut fra et "sørge for"-ansvar hvor enkelttjenester best kan ivaretas.

Jeg er videre orientert fra Helse Vest om at avtalene de har med Stiftelsen Bergensklinikkene og andre private leverandører innen TSB utløper 31.12.2010. Helse Vest skal derfor om kort tid gjennomføre en anskaffelse i tråd med regelverket for offentlige anskaffelser. Helse Vest har besluttet å ta i bruk en mulighet som ligger i anskaffelsesregelverket, jf. forskriftens § 2-1, 3. ledd, til å begrense anskaffelsen til bare å gjelde for private ideelle organisasjoner.

Av orienteringen fremgår det videre at Helse Vest i forkant av anskaffelsen innen TSB har sett nærmere på om det er tjenester som av hensyn til pasientene og deres behov og rettigheter bør ivaretas i helseforetakene. LAR er vurdert til å være en slik tjeneste.

Det betyr at LAR ikke vil bli utlyst i kommende anskaffelse. Det er lagt til grunn at helseforetakene skal yte disse tjenestene fra 2011.

Med hensyn til LAR-pasienter og Bergensklinikkene sitt ansvar for denne pasientgruppen, sa jeg følgende i mitt innlegg den 2. desember:

"Jeg er orientert om at det pågår drøftinger om å overføre ansvaret for pasienter fra Sunnhordland fra Stiftelsen Bergensklinikkene til Helse Fonna. Ifølge Helse Vest har ikke Bergensklinikkene uttrykt uenighet om en slik endring".

Jeg forsto det derfor slik at det ikke var uenighet mellom Bergensklinikkene og Helse Bergen HF om overføringen av dette ansvaret.

Videre er jeg orientert om at Helse Vest, med bakgrunn i overordnede føringer og eget "sørge for"-ansvar, har et behov for å opprette nye tjenester innen TSB. Dette er tjenester som også skal inngå i den kommende anskaffelsen. Av hensyn til selve anskaffelsen kan Helse Vest ikke gå mer detaljert inn på hva som vil etterspørres av tjenester hos private ideelle leverandører.

SPØRSMÅL NR. 1131

Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant Bente Thorsen

Besvart 6. mai 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Fredag den 30.04 innkaller justisministeren kristne organisasjoner for å presentere regjeringen sitt lovforslag om å skjerpe avvergingsplikten.

Hvorfor er ikke muslimske trossamfunn invitert?»

BEGRUNNELSE:

Et lovforslag om innskjerping av avvergingsplikten skal vel gjelde alle trossamfunn også muslimske.

Det er vel heller ingen grunn til tro at det foregår mindre overgrep innenfor muslimske trossamfunn enn i kristne samfunn.

Svar:

Den 30. april 2010 hadde jeg møte med representanter fra Norges Kristne Råd om forslaget om å skjerpeplikten til å avverge alvorlige straffbare handlinger. Deltakerne hadde selv bedt om et møte med meg.

Utover dette er jeg enig i at dialogen om plikten til å avverge alvorlige straffbare handlinger er viktig og bør være bred. Jeg sendte derfor 16. april 2010 et brev til Norges Kristne Råd, Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, Islamsk Råd, Det mosaiske trossamfund, Den norske legeförening, Den Norske Advokatforening, Norsk Psykologforening, Norges Apotekerforening, Den norske jordmorforening, Norsk Sykepleierforbund og meklingsmenn i ekteskapsaker (v/Barne-, likestillings- og integreringsdepartementet) hvor jeg orienterte om avvergingsplikten og forslaget som nå legges frem om å skjerpe og klargjøre straffeloven 1902 § 139.

I brevet avslutter jeg med en oppfordring til å ta kontakt om det er spørsmål til lovbestemmelsen eller praktiseringen av denne, eller andre forhold som ønskes tatt opp med meg. Det er denne oppfordringen Norges Kristne Råd fulgte.

SPØRSMÅL NR. 1132**Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant Laila Dāvøy****Besvart 12. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«I løpet av kort tid har jeg fått flere henvendelser fra foreldre som reagerer på at deres barn under 16 år har fått p-piller uten at foresatte er informert. I noen av tilfellene tilsa genetiske/medisinske forhold i familien at jentene slett ikke burde bruke p-piller, men foreldrene ble verken informert eller spurt.

Mener statsråden det er riktig å gi p-piller til barn under den seksuelle lavalder, uten å kjenne eventuell medisinsk familiær risiko, og uten informasjon til foreldre?»

BEGRUNNELSE:

Over tid har jeg fått flere tilsvarende henvendelser. Foreldre påpeker at deres foreldreansvar svekkes eller faller bort når de holdes helt utenfor en avgjørelse knyttet til P-pillebruk for sitt barn under 16 år.

Mye kan tyde på at svært mange i denne alderen blir tilbudt p-piller via helsetjenesten. Noen mener unntaket fra pasientrettighetsloven om å gi foreldrene opplysninger, er i ferd med å bli regelen.

Både norske og nordiske undersøkelser har vist at unge jenter utsettes for et sterkt seksuelt press i våre samfunn i dag. Dette kan dokumenteres via Barne- og likestillingsdepartementet som tidlig på 2000-tallet deltok i nordiske undersøkelser på dette feltet. Helsetjenesten bør i så måte være til hjelp for de unge jentene til å motstå et slikt press når de er under den seksuelle lavalder. Hormonelle p-piller i så ung alder kan vise seg å være mer skadende enn den unge selv har mulighet til å forstå.

Svar:

Jeg forstår representanten Dāvøys spørsmål slik at hun ønsker en avklaring om hvorvidt gjeldende regelverks åpning for at p-piller kan rekvireres til barn under den seksuelle lavalder, uten at foreldrene er informert og gitt sitt samtykke, er i ferd med å bli mer en regel enn et unntak. Videre oppfatter at det bes avklart om det er forsvarlig å rekvirere p-piller uten at genetiske/medisinske forhold i familien er vurdert. Representanten ønsker også at helsetjenesten i større grad bør hjelpe jenter under den seksuelle lavalder til å motstå det sterke seksuelle presset i samfunnet.

Verken pasientrettighetsloven eller annen lovgivning regulerer eksplisitt spørsmålet om p-piller kan rekvireres til jenter under den seksuelle lavalder. Helsepersonell skal utføre sitt arbeid i samsvar med de krav til faglig forsvarlighet og omsorgsfull hjelp

som stilles i helsepersonelloven. Videre skal pasienten ha den informasjon som er nødvendig for å få innsikt i sin helsetilstand og innholdet i hjelpen. Pasientrettighetsloven sier at pasienten skal informeres om mulige risikoer og bivirkninger.

I tilfeller der jenter under 16 år henvender seg til helsestasjon for ungdom eller skolehelsetjenesten for å få p-piller, blir de henvist til lege i denne tjenesten eller til fastlege. Hovedregelen etter pasientrettighetsloven er at både barnet og foreldrene skal informeres når det gis helsehjelp til barn under 16 år. Bestemmelsen åpner imidlertid for at helsepersonell kan unnlate å varsle foreldrene dersom barnet av grunner som bør respekteres, ønsker det. Unntaket fra hovedregelen må vurderes i hvert enkelt tilfelle med utgangspunkt i barnets alder og modenhet, hva slags helsehjelp det gjelder og barnets begrunnelse for ikke å involvere foreldrene. Det vil derfor bare unntaksvis være aktuelt å skrive ut p-piller til jenter

under 16 år uten at foreldrene er informert og har samtykket, og da basert på rekvirerende leges faglige vurdering. Det skal ikke rekvireres p-piller uten at risiko for bivirkninger er grundig vurdert.

Handlingsplan for forebygging av uønsket svangerskap og abort 2010-2015 viser til at gjennomsnittlig debutalder holdt seg relativt konstant i Norge fra midten av 1970-tallet til midten av 1990-tallet. I siste tiårsperiode er debutalderen sunket med nærmere ett år for jenter og noe mindre for gutter. Handlingsplanen anslår at om lag en tredel av norske 15-åringer har et aktivt seksualliv.

Det reseptbaserte legemiddelregistret gjør det mulig å hente ut informasjon om den faktiske forskrivningen av resept på p-piller til jenter under 16 år. Tallene viser at det i 2009 var ca 0,7 per 1000 jenter i alderen 12 år, 3,7 per 1000 jenter i alderen 13 år, 25,7 per 1000 jenter i alderen 14 år og 109,9 per 1000 jenter i alderen 15 år. Reseptregisteret gir oss ikke opplysninger om hvorvidt p-pillene er forskrevet på indikasjon prevensjon eller på annen indikasjon (eks. store problemer med akne/kviser). Det gir heller ikke opplysning om foreldrene er informert og har gitt sitt samtykke i tilfeller der det forskrives p-piller til jenter under 16 år.

I et samfunn hvor unge møter seksualitet på stadig flere arenaer er det viktig at de har kunnskap, trygghet og ferdigheter som gjør dem i stand til å ta gode valg. Handlingsplan for forebygging av uønsket svangerskap og abort 2010 – 2015 vektlegger i stor grad styrking av slik kunnskap og slike ferdigheter.

Planen retter seg mot målgrupper helt ned til 6-års alder, fordi slik kunnskap må bygges fra så tidlig av.

Å samtale med ungdom om seksualitet og samliv er sentrale temaer i helsestasjons- og skolehelsetjenestens opplysnings-, veilednings- og rådgivningsvirksomhet. Videre retter tjenesten særlig oppmerksomhet mot barn og ungdom med spesielle behov, som for eksempel barn og ungdom med liten sosial støtte.

Enkelte av de jentene som debuterer seksuelt før de er fylt 16 år, kan være i en sårbar livssituasjon. Dette understreker viktigheten av at den rekvirerende lege gjør en grundig vurdering før det eventuelt forskrives p-piller. Det kan tenkes tilfeller der familiesituasjonen er slik at helsepersonell bør gi p-piller uten å be om foreldrenes samtykke. Det er viktig at helse-tjenesten i slike tilfeller har mulighet til å veilede og hjelpe disse jentene, og at de har en bred tilnærming til forebygging av negative konsekvenser som følge av denne sårbarheten. Det kan her være viktig å søke samarbeid med andre relevante instanser. Dette ar-

beidet må sees i sammenheng med annet forebyggen-de arbeid og tiltak rettet mot barn og unge som har en forhøyet risiko for å utvikle psykososiale problemer.

P-piller kan ha bivirkninger, noe som kan være av betydning for om foreldrene vil samtykke til slik bruk. Det kan også sies at foreldre har en legitim interesse i vite om at deres barn under 16 år har et aktivt seksualliv. Foreldrene vil også kunne gi helseperso-nellet relevant helseinformasjon før det eventuelt skrives ut p-piller, for eksempel informasjon om til-feller av blodpropp i familien.

På denne bakgrunn vil jeg si meg enig med repre-sentanten Dávøy at det som hovedregel ikke bør gis hormonell prevensjon til jenter under 16 år uten at foreldre er informert og har samtykket. Jeg vil imid-lertid understreke at det vil være tilfeller hvor det vil være riktig å gi slik prevensjon uten å rådføre seg med foreldrene. Det sentrale er at den rekvirerende lege i hvert enkelt tilfelle gjør en grundig faglig vur-dering.

SPØRSMÅL NR. 1133

Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant Per-Willy Amundsen

Besvart 7. mai 2010 av barne-, likestillings- og inkluderingsminister Audun Lysbakken

Spørsmål:

«Kan statsråden presisere hva som menes med at det ikke lenger er hensiktsmessig å ferdigstille og publisere rapporten om HRS som IMDi har jobbet med siden sommeren 2009, da oppdraget ble gitt fra AID (der integreringsfeltet etter siste stortingsvalg ble overført BLD), og hvem, og på hvilket grunnlag, fat-tet beslutningen om at den bebudede fremgangsmå-ten skulle endres?»

BEGRUNNELSE:

15.04.2010 tillot jeg meg å stille to spørsmål til statsråden som omhandlet om statsråden kunne bidra til at innholdet i Integrerings- og mangfoldsdirekto-ratets rapport om Human Rights Service ble gjort kjent for offentligheten, og klargjøre hva IMDi me-ner med at en slik rapport ikke lenger er "hensikts-messig". I statsrådens svar heter det at "IMDi har kommet til at ikke vil være behov for å utarbeide noen rapport i tillegg til ovennevnte dokument for at IMDi skal kunne utøve sin rolle som tilskuddsforval-ter." Ovennevnte dokument det henvises til er rap-

portutkastet som ble sendt partene i desember 2009 for imøtegåelse av faktiske feil eller mangler. Utkas-tet som statsråden viser til inneholder ikke, slik jeg forstår det, partenes eventuelle imøtegåelse og heller ikke IMDis vurderinger og konklusjoner. Statsråden sier deretter at dette utkastet har vært unntatt offent-lighet da det inneholder opplysninger som er under-lagt taushetsplikten, men at "Fra den 19. april 2010 har dokumentet vært tilgjengelig for offentligheten ved at Nettavisen har lagt det ut på sine nettsider. Når dokumentet nå er gjort alminnelig kjent og tilgjenge-lig på denne måten, er det ikke lenger grunn til å unn-ta det fra offentlighet." Dette er således den andre lekkasjen til media om dette dokumentet, det da i mars ble gjengitt deler av rapportutkastet i Aftenpos-ten.

Men da jeg fortsatt ikke mener å ha fått svar på hvorfor det ikke anses som hensiktsmessig å utarbei-de en rapport det har vært jobbet med i månedsvis, og at det nå heller skal stilles fire spørsmål til HRS, til-later jeg meg å stille spørsmål ved dette på nytt. stats-råden sier for øvrig til Nettavisen 19.april at BLD ikke har sett rapportutkastet, men at "mitt embets-

verk har purret IMDi på fremdrift i saken”. Gitt at departementet har vært opptatt av saken, er også en avlysningen av rapporten et noe forunderlig utfall.

Svar:

Jeg viser til mitt svar i brev av 23. april 2010 på spørsmål nr. 1015. Det er IMDi som har vært ansvarlig for å besvare henvendelsen fra Aden, og som blant annet har vurdert hva slags dokumenter som er nødvendig å utarbeide som underlag for besvarelsen. Etter å ha gjennomgått tilgjengelig dokumentasjon og fakta i saken, og innhentet uttalelser fra partene, var det IMDis vurdering at en detaljert gjennomgang i

rapports form ikke ville være formålstjenlig og anvendelig, men at en oppsummering av IMDis konklusjoner i brevs form ville være bedre og mer velegnet. IMDis anliggende har vært hvilke fakta som er relevant for spørsmålet om nåværende og fremtidig tilskudd til HRS. Underveis i arbeidet kom IMDi til den konklusjon at en del av dokumentasjonen i saken ikke var relevant for dette spørsmålet. Jeg vil understreke at det ikke foreligger noen rapport om HRS i denne saken. Det er IMDi som har foretatt denne vurderingen, og som også vurderer spørsmålet om videre tilskudd til HRS.

SPØRSMÅL NR. 1134

Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos

Besvart 10. mai 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Undertegnede viser til at antall fattige i Norge er skremmende høyt, på tross av gjentatte lovnader i flere valgkamper fra de rød-grønne partiene. Undertegnede viser til FrPs gjentatte forslag om statlige normerte satser på sosialhjelpen.

Vil statsråden vurdere å overføre finansieringsansvaret for sosialhjelpen til staten, samt sørge for normerte satser, slik at man får et likeverdig og godt tilbud i hele landet?»

BEGRUNNELSE:

Undertegnede viser til at antall fattige i Norge er skremmende høyt, på tross av gjentatte lovnader i flere valgkamper fra de rød-grønne partiene. Daværende finansminister Kristin Halvorsen ba de fattige om unnskyldning under valgkampen 2009. Undertegnede mener det er på høy tid at regjeringen iverksetter tiltak for å bekjempe fattigdommen i Norge, fremfor å be om stadige unnskyldninger i valgkamper.

Svar:

Regjeringen har forebygging og bekjemping av fattigdom høyt på sin politiske agenda, og vi har derfor satt i verk en rekke tiltak for å hjelpe folk ut av fattigdom. Jeg vil likevel si meg uenig i en generell karakteristikk om at antall fattige i Norge er skremmende høyt. Dersom vi eksempelvis legger EUs grense for lavinntekt til grunn (60 % av medianinntekten i

landet), var det i 2007 bare to land i Europa som hadde en lavere andel enn Norge.

Den viktigste forskjellen i Norge går mellom dem som har og dem som ikke har arbeid. Arbeid gir inntekt og økonomisk trygghet, reduserer forskjeller og hindrer fattigdom. Regjeringens overordnede mål for velferdspolitikken er at det skal lønne seg å arbeide, og at alle skal kunne forsørge seg selv gjennom eget arbeid.

Vedvarende lavinntekt er et problem for dem som rammes, for deres familier og for samfunnet som helhet. Fattigdom handler imidlertid ikke bare om lav inntekt, og fattigdom er ikke lett målbar. Problemet løses derfor etter min mening neppe ved å statliggjøre og normere den økonomiske sosialhjelpen. Jeg tror mer på løsninger der den enkelte får nødvendig bistand med sikte på å forsørge seg selv gjennom arbeid.

Samtidig er sosialhjelpen viktig som sikkerhetsnett for dem som faller utenfor både arbeidslivet og folketrygdens ordninger. Regjeringen er opptatt av at de som er avhengig av økonomisk sosialhjelp skal få et likeverdig tilbud, uavhengig av hvor i landet de bor. I forbindelse med at det er vedtatt en ny lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen lages det rundskriv som redegjør for hvilke rettigheter den enkelte har og der det gis retningslinjer for hva stønad til livsopphold innebærer. Arbeids- og velferdsdirektoratet utarbeider et nytt, oppdatert rundskriv som vil bli gitt ut til høsten.

Regjeringen er videre opptatt av å sikre at alle landets kommuner gir en stønad som muliggjør et forsvarlig livsopphold. Sosialhjelpsmottakerne har et rettskrav på stønad på et slikt nivå. Fra 1. januar er det innført statlig tilsyn med de sosiale tjenestene i NAV-kontoret. Tilsynet vil kunne kontrollere at kommunene faktisk utmåler stønad på et forsvarlig nivå. Dette vil gi oss nyttig informasjon om ulikheter mellom kommunene og om enkeltkommuner kan ha en praksis som er i strid med regelverket. Slike funn vil da bli fulgt opp og korrigert.

I 2008 gjennomførte vi en evaluering av sosialhjelpsutbetalingene i landet. Denne evalueringen viser at de fleste kommunene har satser som er lik med, eller ligger svært nær statens veiledende retningslin-

jer. Videre viser den at langtidsmottakere i gjennomsnitt har høyere inntekt enn det den kommunale satsen tillagt rimelige bokostnader skulle tilsi.

Jeg vet at mange, uavhengig av ovennevnte, mener at sosialhjelpen bør være statlig og med høyere satser. Dette innebærer en sosialhjelp som bygger på helt andre prinsipper enn i dag. Dette reiser en del prinsipielle spørsmål og som også fordelingsutvalget har pekt på i NOU 2009:10 Fordelingsutvalget. Regjeringen tar sikte på å legge fram en stortingsmelding om fordelingspolitikken våren 2011. I denne vil Fordelingsutvalgets innstilling bli grundigere drøftet, og regjeringens strategi med å forebygge og bekjempe fattigdom vil inngå.

SPØRSMÅL NR. 1135

Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant André Oktay Dahl

Besvart 10. mai 2010 av justisminister Knut Storberget

Spørsmål:

«Er statsråden bekvem med at det ikke foreligger regler for ledsagertjeneste og annen spesialutdanning, såfremt selskapene selv ikke FRIVILLIG og på eget initiativ VELGER å finne på noe selv?»

BEGRUNNELSE:

Det vises til statsrådens svar på Dokument nr. 15:1093 (2009-2010.) Svaret har medført en del hoderisting i den bransjen som statsråden og departementet har ansvar for. De oppfatter statsråden dit hen at de har drevet utdanning (grunnutdanning og resertifisering) på FRIVILLIG grunnlag. Dette gjør at de føler seg både lurt, villedet og bedratt av Politidirektoratet, som da må kunne sies å BEVISST ha villedet", for å sitere dem som har tatt kontakt i etterkant av statsrådens svar. Jeg er allerede gjort kjent med at det vurderes søksmål mot Politidirektoratet for å få refundert urettmessige utgifter til ledsagerutdanning.

Statsråden viser i sitt svar til ett og samme skriv når han snakker om utdanning og resertifisering av ledsagere. Dersom resertifiseringen ikke er gyldig, faller også kravet om grunnutdanning bort. Det ville være merkelig om dette skrivet ikke er gyldig, men at man likevel velger å gyldiggjøre noen få avsnitt i det samme brevet. Det bes om at det klargjøres hva som er bakgrunnen for at noen deler av et skriv ser ut til å være gyldig som hjemmelsgrunnlag, mens andre ikke ser ut til å være det.

I lengre tid og etter sterkt press fra Høyre har det vært ført en "kamp mot useriøse aktører i (den spesialiserte) sikkerhetsbransjen. Undertegnede har nå blitt kontaktet av deler av bransjen som synes at det ville ha vært en god start å begynne med den useriøse delen av myndighetene som skal kontrollere denne bransjen. Når statsråden påpeker at Justisdepartementet og Politidirektoratet gjør SELVSTENDIGE forvaltningsvedtak i denne saken om GBA må det jo sies å være noe av et paradoks at disse instansene ikke har et felles rammeverk å forholde seg til. Undertegnede tillater seg å også peke på at statsrådens uttalelser ikke ser ut til å ha tatt innover seg de store og geografiske forskjeller som fortsatt gir en stor og utilbørlig konkurransevridning i favør av de useriøse selskapene. Statsråden viser videre til at det angjeldende selskapet ikke kan ettergå av Direktoratet, da direktoratet kun kontrollerer og forvalter godkjente vakselskaper. Da må det jo være lov til å stille spørsmål om hvorfor dette selskapet i utgangspunktet gitt konsesjon for utdanning når GBA IKKE har konsesjoner for vaktvirksomhet, eller er et vakselskap. Undertegnede oppfatter det da slik at det per i dag ikke finnes regler for ledsagertjeneste og annen spesialutdanning, såfremt selskapene selv ikke FRIVILLIG og på eget initiativ VELGER å finne på noe selv. Det er sikkert fint å vite for disse når budsjettet for neste års drift skal legges.

Svar:

Det foreligger regler for ledsagertjeneste og annen spesialutdanning. Jeg gjentar fra svaret på representanten Oktay Dahls skriftlige spørsmål nr. 1093 om samme tema:

”Med hjemmel i vaktvirksomhetsloven § 8 har Justisdepartementet fastsatt nærmere krav til utdanning i vaktvirksomhetsforskriften § 5, som i annet ledd gir Politidirektoratet adgang til å stille krav til spesialutdanning. Det har direktoratet gjort i rundskriv 2006/008. Det nærmere innholdet i spesialopplæringen utarbeides i samarbeid mellom vaktsselskapet og oppdragsgiver, og skal i henhold til rundskrivet godkjennes av Politidirektoratet. Det er ingenting i veien for at samarbeidet om rammeplaner for spesialopplæringen involverer politiet eller vekterbransjen som sådan.”

Representanten Oktay Dahl skriver i begrunnelsen at ”[s]tatsråden viser i sitt svar til ett og samme skriv når han snakker om utdanning og resertifisering av ledsagere. Dersom resertifiseringen ikke er gyldig, faller også kravet om grunnutdanning bort.” Dette må bero på en misforståelse. Det fremgår eksplisitt av rundskriv 2006/008 av 10. mai 2006 at det i tillegg til grunnutdanningen kreves særskilt opplæring for oppdrag i flyplasstjeneste, offshoretjeneste, verdi-

transport og ledsagertjeneste. Resertifisering er ikke nevnt. Hver enkelt kursarrangør må fremlegge sine opplæringsprogram for godkjenning hos Politidirektoratet. At godkjenning av innholdet i opplæringen for ledsagertjeneste fortsatt baseres på praksis som ble nedfelt i Oslo politidistrikts skriv av 11. desember 2003, innebærer ikke en plikt til å legge dette skrivet uendret til grunn for den godkjenningsordning som nå utøves av Politidirektoratet i henhold til vaktvirksomhetsforskriften § 5 og rundskriv 2006/008. Ved endringen av godkjenningsordningen ble også den del av praksis fra Oslo politidistrikt som gjaldt resertifisering av spesialopplæring endret, ettersom hjemmelen for et slikt krav ikke ble ansett tilstrekkelig.

Man skulle tro at det var i bransjens egen interesse å sørge for faglig oppdatering for utførelse av ledsagertjeneste. For egen del er jeg opptatt av at krav myndighetene stiller til bransjen skal ha et klart rettslig grunnlag og sikre likebehandling. Når endringene i vaktvirksomhetsloven trer i kraft, vil det også bli stilt resertifiseringskrav for all opplæring i tillegg til at opplæringsselskapene som sådan må ha tillatelse som vaktsselskap. Jeg vil til slutt understreke at dersom bransjen ønsker ytterligere avklaringer om hvordan gjeldende regelverk for ledsagertjenester mv. er å forstå bør saken drøftes med Politidirektoratet.

SPØRSMÅL NR. 1136

Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant Bård Hoksrud

Besvart 11. mai 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Miljøvernministeren har overkjørt Bærum kommune og valgt den verst tenkelige traseen for ny E16, etter anbefaling fra Samferdselsdepartementet som ønsket å spare penger. Lokalmiljøet er den store taperen, og traseen innebærer vesentlig høyere utslipp og større miljøbelastning enn Bærums kommunes alternativ. Enkelt føler at dette er et rødgrønt komplott mot en ikke-sosialistisk kommune.

Er statsråden villig til å se på denne saken igjen?»

BEGRUNNELSE:

FrP gikk i forbindelse med Stortingets behandling av Nasjonal Transportplan 2010-2019 inn for sammenhengende firefelts motorvei på E16 fra Sandvika til Hønefoss. Regjeringen har gått inn for motorvei på deler av strekningen, blant annet E16 Bjørum-

Skaret. Traseen i Hole kommune ble vedtatt allerede i 2007, men i Bærum-kommune har det imidlertid vært innsigelser mot samtlige alternative traseer. FrP ønsker i utgangspunktet statlig regulering av hele strekningen E16 Sandvika-Hønefoss, og har etter en grundig vurdering valgt å aktivt støtte trasevalget som til slutt ble vedtatt av Bærum kommunestyre. Miljø- og utviklingsminister Erik Solheim godkjente ikke trasevalget til Bærum kommune, og valgte isteden en trase som innebærer vesentlig høyere utslipp og miljøbelastning enn Bærums kommunes alternativ. Innsigelser fra fylkeslandbruksstyret, Statens vegvesen og fylkesmannens miljøvernavdeling ble dermed delvis tatt til følge. Dette er den verst tenkelige løsningen for lokalmiljøet, og det hadde vært en stor fordel om samferdselsministeren valgte å se på saken igjen.

Svar:

Beslutning om trasévalg for E16 Bjørum – Skaret er tatt etter et grundig planarbeid og en omfattende og åpen planprosess etter plan- og bygningsloven. Statens vegvesen har gjennomført prosessen, og har fulgt opp lovens krav om bred medvirkning fra andre offentlige myndigheter, berørte og interesserte.

Flere alternative vegtraséer har blitt vurdert. I sluttfasen sto man igjen med følgende alternativer på parsell 1 Bjørum – Avtjerna: R1.2, R1.3 og F1, og følgende alternativer på parsell 2 Avtjerna – Skaret: G2, G2-mellomlang tunnel og B2 i Bærum.

Alle alternativene på parsell 1 ble møtt med innsigelser fra ulike statlige fagmyndigheter. For parsell 2 var det bare G2-mellomlang tunnel som med ulike forbehold kunne aksepteres av alle statlige fagmyndigheter. Siden kommunen vedtok F1 og B2, ble det derfor nødvendig å avklare saken som innsigelsessak i samsvar med lovens krav i slike situasjoner.

Trasévalget for E16 Bjørum – Skaret ble avgjort av Miljøverndepartementet 19. juni 2009. Departementet konkluderte med at R1.2 med visse avbøtende tiltak skulle legges til grunn på parsell 1 og G2-mellomlang tunnel skulle legges til grunn på parsell 2. Avgjørelsen ble tatt etter en vurdering av blant annet kostnader og miljømessige konsekvenser. Nærmere begrunnelse for denne beslutningen er gitt i brev av 19. juni 2009 fra Miljøverndepartementet til Fylkesmannen i Oslo og Akershus.

Samferdselsdepartementet og Miljøverndepartementet har etter avgjørelsen i innsigelsessaken mottatt flere henvendelser om saken. Samferdselsdepartementet har derfor på nytt foretatt en vurdering, også

på bakgrunn av innspill i møter som daværende statssekretær Erik Lahnstein har hatt med representanter fra Bærum kommune, interessegrupperingen og Statens vegvesen. Etter en helhetlig vurdering kom Samferdselsdepartementet fram til at Miljøverndepartementets vedtak av 19. juni 2009 fortsatt skal stå ved lag. Dette framgår i brev av 6. april 2010 fra Samferdselsdepartementet til Miljøverndepartementet, hvor det også er uttrykt støtte til den begrunnelsen som var gitt for avgjørelsen den 19. juni 2009.

I spørsmålet fra representanten Hoksrud er det forutsatt at traséen som Miljøverndepartementet har vedtatt, innebærer ”vesentlig høyere utslipp og større miljøbelastning” enn traséen Bærum kommune har vedtatt. Begrepene ”utslipp” og ”miljøbelastning” er ikke entydige, og det vil derfor kreve et svært omfattende svar. Jeg vil i denne sammenheng nøye meg med å vise til konsekvensutredningsrapporten av juli 2006 hvor de ulike alternativene er sammenstilt slik at det viser forskjeller i prissatte konsekvenser og ikke-prissatte konsekvenser. For sistnevnte er det en gruppering i hovedtemaene: landskapsbilde, nærmiljø- og friluftsliv, naturmiljø, kulturminner og kulturmiljø og naturressurser.

Konsekvensutredningen er utført av Statens vegvesen etter anerkjent metodikk, og den viser etter min vurdering at det ikke er slike store forskjeller i miljøvirkningene mellom traséalternativene som spørsmålet kan gi inntrykk av.

Med de grundige vurderingene og den omfattende planprosessen som er gjennomført, ser jeg det ikke som aktuelt å ta saken opp på nytt.

SPØRSMÅL NR. 1137

Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant Jørund Rytman

Besvart 7. mai 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Ifølge Dagbladet 2. november 2007 er det ingen andre land i Norden som handler så lite med Israel som Norge. Regjeringen har de siste årene tatt til ordet for å øke handelen med Israel, og blant annet drøftet muligheten for at flere norske bedrifter vil investere i landet.

Hva er resultatene så langt i forhold til regjeringens signaler om økt økonomisk samkvem med Israel?»

BEGRUNNELSE:

Ifølge artikkelen i Dagbladet ligger Norge på 22. plass over Israels viktigste handelspartnere i Europa, og både Danmark, Sverige og Finland handler mer med Israel enn Norge.

Svar:

Det er først og fremst private næringsaktørers initiativ og behov som styrer nivået på vår økonomiske samhandel med og norske investeringer i Israel – som i andre land.

Norge har en frihandelsavtale med Israel gjennom vårt EFTA-medlemskap.

Det er også i de senere årene tatt en rekke initiativer for å bistå bedrifter som er interessert i å handle med eller investere i Israel.

Jeg kan her trekke frem at i november 2008 arrangerte Utenriksdepartementet i samarbeid med Nærings- og handelsdepartementet, Innovasjon Norge og Norges forskningsråd et seminar om Israel. Seminaret fokuserte på samarbeid med israelske bedrifter og forskningsinstitusjoner innenfor områdene IKT, medisin, fornybar energi og miljøteknologi. Oppslutningen fra norske bedrifter var god.

Seminaret har blitt fulgt opp med delegasjonsbesøk til Israel og næringslivsseminar i Tel Aviv.

Norske og israelske myndigheter har også besluttet å starte forhandlinger om en bilateral og næringsrettet forsknings- og utviklingsavtale. Den vil kunne styrke samarbeidet som allerede pågår mellom norske og israelske miljøer gjennom blant annet EUs rammeprogram, Eureka og Eurostars. Avtalen vil også kunne åpne for forsknings- og utviklingssamarbeid mellom Norge, Israel og tredjeland i regionen.

SPØRSMÅL NR. 1138

Innlevert 30. april 2010 av stortingsrepresentant Ketil Solvik-Olsen

Besvart 12. mai 2010 av olje- og energiminister Terje Riis-Johansen

Spørsmål:

«Kan statsråden gi en beskrivelse av status quo og videre fremdrift i forhandlingene med Sverige om grønne sertifikater, deriblant stadfeste hvor mange forhandlingsmøter det har vært med svenske myndigheter etter valget 2009?»

Svar:

Overenskomsten av 7. september 2009 la på plass de viktigste prinsippene for et felles sertifikatmarked, dvs. ambisjonsnivå, tidspunkt for ikrafttredelse og teknologinøytralitet. Overenskomsten gir dermed et godt utgangspunkt for den videre dialogen

om hvordan et felles marked for elsertifikater bør utformes.

Etableringen av det felles markedet med Sverige er en viktig sak i departementet, som fordrer at det holdes løpende kontakt og møter på forskjellige nivåer med svenske myndigheter.

Den 28. april ble det i tillegg avholdt et statusmøte hvor statssekretærene i begge land var representert. I tråd med overenskomsten av 7. september 2009 er det satt i gang arbeid for å belyse ulike problemstillinger rundt etableringen av et felles marked. Dette arbeidet går etter planen.

SPØRSMÅL NR. 1139

Innlevert 3. mai 2010 av stortingsrepresentant Svein Flåtten

Besvart 11. mai 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Jeg viser til spørsmål nr. 15:968 (2009-10) fra Bård Hoksrud og ber statsråden presisere følgende:

Hva er fremdriftsplanen for de nødvendige avklaringer i forhold til KS2 og når mener statsråden at

en proposisjon for prosjektet må være vedtatt av Stortinget for at Gulli-Langåker-prosjektet kan ha en fremdrift med fullføring i løpet av 2013 slik det er forutsatt og vedtatt av Stortinget ved behandlingen av NTP 2010-2019?»

Svar:

Som omtalt i mitt svar på spørsmål nr. 968 av 13. april 2010, er arbeidet med KS2 for prosjektet E18 Gulli – Langåker i slutfasen. Videre ble det opplyst at det i prosjektets fremdriftsplan er lagt opp til anleggsstart på hovedprosjektet våren 2011. Dette vil

kreve vedtak i Stortinget ved årsskiftet 2010/2011. Jeg tar derfor sikte på å legge saken fram for Stortinget i løpet av høsten, slik at dette skal være mulig.

Ifølge Statens vegvesen innebærer framdriftsplanen med anleggsstart våren 2011 at det legges opp til trafikkåpning i 2014.

SPØRSMÅL NR. 1140

Innlevert 3. mai 2010 av stortingsrepresentant Gunnar Gundersen

Besvart 7. mai 2010 av finansminister Sigbjørn Johnsen

Spørsmål:

«Cermaqs informasjon og redegjørelse for hva man har visst og ikke visst om fiskeolje fra Vest-Sahara, framstår som rotete. I Kveldsnytt 29.4. innrømmet ledelsen at de hadde hatt kunnskap om oljen langt tidligere enn de tidligere har sagt. Statsråden var dermed styreleder i selskapet i mange år mens handelen foregikk.

Hvilket ansvar mener statsråden at han som styreleder i Cermaq i store deler av den perioden der handelen har foregått, har i forhold til at selskapet ikke har hatt rutiner som avdekket handelen?»

Svar:

I den tiden jeg var styreleder i Cermaq ASA var det ikke praksis for at dette styret behandlet innkjøps- og salgskontrakter knyttet til den løpende driften i de enkelte datterselskap. Styret behandlet således ikke datterselskapet Ewos AS sitt kjøp av fiskeolje fra GC Rieber Oils AS. Som styreleder fikk jeg verken kjennskap til, eller ble informert om, den aktuelle handelen.

Jeg gikk av som styreleder i Cermaq ASA på generalforsamlingen våren 2009. Som finansminister har jeg ikke synspunkter på styrearbeidet i Cermaq ASA, verken nå eller i den tiden jeg var styreleder i selskapet.

SPØRSMÅL NR. 1141

Innlevert 3. mai 2010 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 12. mai 2010 av kunnskapsminister Kristin Halvorsen

Spørsmål:

«Hva mener statsråden om saken, og hva vil bli gjort for å få en mest mulig sikker eksamensprosess for den enkelte slik at ikke dette skjer igjen?»

BEGRUNNELSE:

I Bergens Tidende 29. april kan en lese om NN som ikke får sitt vitnemål på grunn av at skolen ikke finner igjen papirene på matteeksamen. Dette er svært uheldig for han som enkeltmenneske og som

også er i en jobbsituasjon som lærling. Skolen finner ikke dokumentasjon for at han har tatt eksamen i sitt datasystem. Det kan da virke som om systemet rundt eksamenstaking er for dårlig og bør endres.

Svar:

Jeg har sett oppslaget i Bergens Tidende om en skole som i følge artikkelen ikke finner igjen dokumentasjon på en avlagt eksamen.

Jeg kan ikke gå inn i behandlingen av en slik lo-

kal sak, men jeg er kjent med hva skolen så langt har gjort i saken. Personen det gjelder var oppe til en ordinær lokalgitt matematikkeksamen våren 2007. I den lokale sensuren ble karakteren satt til 1, dvs. han besto ikke eksamen. Det ble ikke levert noen klage på eksamensresultatet. Dette betyr at vedkommende må bestå en ny eksamensprøve i faget før dokumentasjon på fullstendig opplæring kan utstedes.

Etter reglene i forskrift til opplæringsloven har elever som får karakteren 1 ved ordinær våreksamen, rett til å melde seg til ny eksamensprøve i faget i den etterfølgende eksamensperioden høsten samme år. Skolen har i denne saken gått gjennom all sin eksamensrelatert dokumentasjon og har så langt funnet at verken vedkommende elev eller noen andre var meldt opp til eller gjennomførte ny lokalgitt eksamen i matematikk høsten 2007.

Jeg er kjent med at skolen nå ønsker å sette seg ned sammen med vedkommende i et forsøk på å få nærmere klarhet i hva som har skjedd. Skolen vil også, uansett resultatet av denne saken, gjennomgå sine rutiner knyttet til lokal eksamensavvikling.

Denne saken gjelder en lokalt gitt eksamen. Det er fylkeskommunene som har ansvaret for at lokalt gitt eksamen innen videregående opplæring blir gjennomført på en god måte og i henhold til regelverket.

For sentralt gitt eksamen er Utdanningsdirektoratet svært opptatt at alle systemer rundt eksamensav-

vikling skal være sikre og fungere godt for eksamenskandidatene. Direktoratet har derfor bl.a. utviklet et elektronisk prøvegjennomføringssystem som ble tatt i bruk i 2009. Systemet fungerer slik at kandidatene kan hente ned eksamensoppgaven i det faget de er påmeldt til eksamen i, skrive besvarelsen på pc og levere den elektronisk. Underveis i arbeidet med besvarelsen får kandidatene veiledning i bl.a. filsjekking og mellomlagring. Kandidatene får også tydelige meldinger på skjermen om lagring av endelig versjon før de laster den opp og leverer. Til slutt kan de også kontrollere at det er riktig versjon de har lastet opp. Via den lokale eksamensansvarlige kan det dessuten i ettertid kontrolleres at det er riktig besvarelse som er levert.

I 2009 ble det levert 68000 elektroniske eksamensbesvarelser. Utdanningsdirektoratet antar at tallet vil øke ved eksamen nå våren 2010. Tilbakemeldingene på det nye systemet er generelt svært gode, både fra elever, sensorer og administratorer. Det var svært få meldinger om feil knyttet til elektronisk leverte eksamensbesvarelser våren 2009.

Jeg nevner også at i enkeltsaker der eksamenskandidater mener at det er tatt uriktige beslutninger eller de føler seg feil behandlet, finnes det muligheter til å fremme formell klage eller søke Utdanningsdirektoratet om dispensasjon fra gjeldende regelverk.

SPØRSMÅL NR. 1142

Innlevert 3. mai 2010 av stortingsrepresentant Line Henriette Hjemdal

Besvart 10. mai 2010 av fiskeri- og kystminister Lisbeth Berg-Hansen

Spørsmål:

«Norge med sin lange kyst har forpliktelser til å hindre utbredelse av introduserte arter i havet, og ikke øke utbredelsen. Fiskeridepartementets forslag til regulering av kongekrabbe i kvoteregulerte områder øst for 16 Ø M.V. gir klare signaler om at en ønsker å øke krabbebestanden i Finnmark.

Hvilke fiskerifaglige råd i forhold til bunnfauna ligger til grunn for utvidelsen av området?»

BEGRUNNELSE:

Departementets forslag for kvoteregulering i 2010/2011 vil få konsekvenser for en videre utbredelse av kongekrabbe langs kysten til Troms og Nordland og gir ytterligere belastning på bunnfauna.

Norges Fiskarlag, representanter for fiskeindus-

trien i Finnmark og miljøorganisasjoner ønsker en hardere beskatning av kongekrabben for å redusere de skadevirkningene som krabben gjør på bunnfaunaen og de ulike fiskebestandene i Finnmark. I den forbindelse er det påvist at krabben gjør større skade enn tidligere antatt. Undersøkelser i Varangerfjorden viser en markert reduksjon i faunaen samt tap av strukturell funksjonelle diversiteter. I tillegg er den benetiske produksjonen betydelig redusert.

Svar:

La meg først få presisere at forslaget som representanten Hjemdal viser til fremkommer av et høringsnotat som Fiskeridirektoratet nylig har hatt på offentlig høring.

Dagens forvaltning av kongekrabbe er basert på

St.meld. nr 40 (2006-2007) Forvaltning av kongekrabbe, som Stortinget behandlet i mars 2008. Det er i det siste presentert forskningsresultater som belyser økosystemeffekter som følge av kongekrabbens inntreden i norske områder. Det ble imidlertid allerede i stortingsmeldingen uttrykt at:

”Regjeringen ønsker – i et føre-var-perspektiv – å rette oppmerksomheten mot eventuelle effekter på økosystemet som følge av kongekrabbens inntreden, samtidig som det må tas hensyn til næringsaktører og kystsamfunn i områder hvor kongekrabben allerede er etablert”.

Stortinget sluttet seg til en målsetting om å begrense en videre spredning av kongekrabbe i norske havområder, og sikre en lavest mulig bestand av kongekrabbe utenfor det kvoteregulerte området øst for 26°Ø. Innenfor det kvoteregulerte området skal bestanden forvaltes på en måte som bidrar til for næringsaktivitet og sysselsetting.

Forskningsresultatene viser ikke at kongekrabben ”nedbeiter all fauna” der den er utbredt. Dette synes å være en utbredt misforståelse. Resultatene viser imidlertid en nedgang i biomassen av bunndyr og en strukturendring i bunnsedimentene. Disse funnene er knyttet til et begrenset område i Varangerfjorden. I forvaltningen av kongekrabben er kunnskap om økosystemeffekter av kongekrabben og påvirkningen på bunnfaunaen i områder hvor krabben er etablert av betydning, og dette er noe jeg vil vurdere i forbindelse med årets gjennomgang av kongekrabbeforvaltningen.

Som lagt til grunn i stortingsmeldingen vil det ikke være mulig å stanse spredningen av en slik ma-

rin art, og målet er derfor å begrense spredningen gjennom ulike tiltak.

Utenfor det kvoteregulerte området er det fri fangst av kongekrabbe og et forbud mot å gjenutsette levende kongekrabbe. Som et ytterligere tiltak for å sikre en større nedfangsting av kongekrabbe har Fiskeri- og kystdepartementet satt av 5 millioner kroner til innleie av fartøy for fangst vest for 26°Ø. Fiskeridirektoratet har innhentet tilbud fra interesserte aktører, og det skal etter planen engasjeres fem fartøy med oppstart ca 10. mai d.å.

Bestanden på russisk side er 10-15 ganger større enn på norsk side, og russerne forvalter kongekrabben som en ressurs i hele sitt havområde. Det skjer en kontinuerlig innvandring av kongekrabbe vestover fra russisk farvann, og dette er også noe av bakgrunnen for strategien med et regulert område i Øst-Finnmark. Kommersiell fangst bidrar til å opprettholde infrastruktur og mottakskapasitet på land.

Når det gjelder deltakelse og reguleringer i den kvoteregulerte fangsten i Øst-Finnmark er dette gjensstand for årlige høringer i næringen. Kvotearret for kongekrabbe er f.o.m. 1. april t.o.m. 31. mars, og Fiskeridirektoratet har nylig hatt på høring forslagene for neste reguleringsår. Fiskeri- og kystdepartementet venter nå på Fiskeridirektoratets oppsummering av høringen og et fiskerifaglig fundert forslag.

Når det gjelder eventuell justering av grensene for det kvoteregulerte området, er det bedt om innspill på dette i høringen. Jeg har foreløpig ikke tatt noen beslutning, men vil selvsagt også vurdere økosystemeffektene som kongekrabben medfører, herunder innvirkningen på bunnfaunaen.

SPØRSMÅL NR. 1143

Innlevert 3. mai 2010 av stortingsrepresentant Laila Dåvøy

Besvart 12. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen

Spørsmål:

«I brev fra Helsetilsynet i Oslo og Akershus daterert 19.04.2010 til Oslo Universitetssykehus fremkommer det at sykehuset har brutt spesialisthelsetjenestelovens § 3-3 om meldeplikt. Det er svært alvorlig.

Kan statsråden gi en oversikt over i hvilken grad Oslo Universitetssykehus sender videre til Helsetilsynet meldinger om betydelig personskade eller hendelser som kunne ført til betydelig skade som følge av ytelse av helsetjeneste?»

BEGRUNNELSE:

Sykehus har plikt til å oversende melding når betydelig skade på pasient skjer eller når det avdekkes forhold som kunne ført til betydelig skade på pasient, jfr. spesialisthelsetjenesteloven § 3-3 Meldeplikt til Helsetilsynet i fylket. Nevrokirurgisk avdeling har i følge brev fra Helsetilsynet i Oslo og Akershus datert 19.04.10 gjennom mange år oversendt særdeles få meldinger om betydelig skade på pasient om forhold som kunne medført betydelig skade. Videre fremkommer det at blant sykehusets interne avviksmel-

ding, er flere av disse klassifisert slik at oversendelse ville vært riktig, blant annet skrevet på skjema IK - 2448, som er skjemaet for meldinger som skal sendes til Helsetilsynet. Med andre ord har den ansatte som har fylt ut skjemaet ment at det skal sendes Helsetilsynet. Melding etter § 3-3 er foruten melding om alvorlig hendelse også en dokumentasjon for at avdelingen har oppfylt internkontrollplikten ved at hendelsen er gjennomgått og analysert, og svikten er rettet opp slik at tilsvarende ikke skjer igjen.

Svar:

Enhver institusjon og avdeling som yter helsetjenester har plikt til å ha et internkontrollsystem. En viktig del av et slikt system er å avdekke områder hvor det er fare for svikt, samt gjennomføre systematiske oppfølginger og gjennomgang av behandlingen som gis. I oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene for 2010 understrekes det at ”det er et ledelsesansvar på alle nivå å sikre velfungerende systemer for melding av uønskede hendelser. Ansatte skal oppleve det trygt å melde, og meldingene skal følges opp ut fra et system- og læringsperspektiv”. Hendelser som har eller kunne ha medført betydelig skade på pasient, skal meldes til Helsetilsynet i fylket i henhold til spesialisthelsetjenestelovens § 3-3.

Saken stortingsrepresentant Laila Dāvøy sikter til, gjelder en bestemt avdeling ved Oslo Universitetssykehus. Helsetilsynet i Oslo og Akershus konkluderte i saken med at driften ved den aktuelle avdeling i 2008 og 2009 har endret seg i retning av økt risiko for svikt i pasientbehandlingen. I perioder spesielt i 2009 mener Helsetilsynet det overveiende sannsynlig har vært uforsvarlig drift. Helsetilsynet i Oslo

og Akershus konkluderte med at Oslo Universitetssykehus har brutt spesialisthelsetjenestelovens § 2-2 (plikt til forsvarlighet) og § 3-3 (meldeplikt om hendelser som har eller kunne ført til betydelig skade på pasient). På bakgrunn av Helsetilsynet i Oslo og Akershus sitt brev datert 30. april 2010, ba Helse Sør-Øst RHF i brev av 3. mai 2010 om en oppdatert redegjørelse fra Oslo Universitetssykehus HF om hvilke tiltak som er iverksatt ved den aktuelle avdeling. I svarbrev fra Oslo Universitetssykehus datert 4. mai 2010 ble det redegjort for tiltak som er iverksatt og som er i ferd med å iverksettes ved den nevnte avdelingen, samt en orientering om pasientsikkerhetsarbeidet ved Oslo Universitetssykehus.

Helse Sør-Øst RHF skriver i brev til Helse- og omsorgsdepartementet datert 7. mai 2010 at:

”Helse Sør-Øst RHF har gjennom svarene fra Oslo universitetssykehus HF fått bekreftet at de forhold fylkeslegen redegjør for tas på største alvor av administrerende direktør og ledelse. Det er allerede satt i gang mange ledelsesmessige og organisatoriske tiltak, og det er lagt stor vekt på pasientsikkerhet og ivaretagelse av de ansatte. (...) Helse Sør-Øst RHF er tilfreds med redegjørelsen fra Oslo universitetssykehus HF og vi har forsikret oss om at styret ved Oslo universitetssykehus HF vil ha en tett oppfølging av de forhold som Helsetilsynet i Oslo og Akershus har påpekt i tilsynssaken, og utviklingen fremover”.

Ovennevnte forhold er alvorlige. På bakgrunn av redegjørelsen fra Helse Sør-Øst RHF legger jeg imidlertid til grunn at ledelsen på alle nivåer vil sikre tett oppfølging av nevnte avdeling og iverksette nødvendige tiltak for å imøtekomme de krav som stilles til forsvarlighet og meldeplikt av alvorlige hendelser.

SPØRSMÅL NR. 1144

Innlevert 3. mai 2010 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 10. mai 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre

Spørsmål:

«Når tar departementet sikte på å ratifisere tilleggsprotokollen til FNs torturkonvensjon (OPCAT) som ble undertegnet av Norge 24. september 2003 og hvem er tiltenkt rollen som en nasjonal kontrollmekanisme (National Preventive Mechanism - NPM)?»

BEGRUNNELSE:

Norge undertegnet tilleggsprotokollen (OPCAT) den 24. september 2003 men har fortsatt ikke ratifisert

denne. En ratifikasjon har vært varslet flere ganger av norske myndigheter uten at dette er blitt fulgt opp.

Hensikten med OPCAT er å effektivisere FNs torturkonvensjon gjennom å etablere et system med regelmessige besøk til alle steder der personer er frihetsberøvet. Det følger av OPCAT at det skal etableres særskilte kontrollmekanismer både på nasjonalt og internasjonalt nivå.

Sivilombudsmannen gjennomfører allerede i dag tilsvarende kontroller på steder der personer er frihetsberøvet med hjemmel i ombudsmannsloven § 3.

I andre nordiske land som allerede har ratifisert OPCAT, er rollen som NPM tillagt ombudsmannsordningen i disse landene.

Svar:

Jeg kan også vise til spørsmålet til skriftlig besvarelse (nr. 738, 2008-2009)) om samme sak fra stortingsrepresentant Vallersnes.

Arbeidet med å vurdere ratifikasjon og eventuell nasjonal gjennomføring av tilleggsprotokollen til FNs torturkonvensjon pågår fortsatt.

Utenriksdepartementet har innhentet utredninger fra flere fagdepartementer, blant annet med hensyn til hvilke lov-/forskriftsendringer ratifikasjon av protokollen nødvendiggjør og hvilke administrative og

økonomiske konsekvenser ratifikasjon vil innebære.

I denne forbindelse står protokollens krav om å opprette, utpeke eller opprettholde ett eller flere besøksorganer på nasjonalt plan for forebygging av tortur og annen grusom, umenneskelig eller nedverdiggende behandling sentralt. Ett av flere mulige alternative organer for å ivareta disse oppgavene er, som representanten påpeker, Stortingets ombudsmann for forvaltningen. Det gjenstår imidlertid avklaringer på enkelte områder før dette arbeidet er ferdigstilt.

Når den pågående prosessen er sluttført, vil departementet snarlig gjennomføre en bred høring om eventuell norsk ratifikasjon og den nasjonale gjennomføringen av protokollens krav.

SPØRSMÅL NR. 1145

Innlevert 3. mai 2010 av stortingsrepresentant Endre Skjervø

Besvart 19. mai 2010 av miljø- og utviklingsminister Erik Solheim

Spørsmål:

«Er det fylkesmannen, og dermed staten, som skal definere om hvor mange turer funksjonshemmede trenger å dra på hyttetur, eller bør dette kunne overlates til lokale folkevalgte som tross alt er valgt av folket i den kommunen dette gjelder, og som naturlig nok er de som har den beste kunnskapen om lokale forhold, og er statsråden enig i at det er uheldig å overstyre de lokale folkevalgte i denne saken konkret?»

BEGRUNNELSE:

I Trønder-Avisa den 16.april 2010 kunne vi lese at fylkesmannen omgjør motorferdselsvedtak. En funksjonshemmet, fra Steinkjer, fikk i januar 2010 innvilget sin søknad om ubegrenset lov til å kjøre til sin hytte med ATV av kommunens folkevalgte, en strekning på ca 900 meter. Hun ble ifølge avisen alvorlig skadet i en trafikkulykke i 2007, og var før ulykken på hytta så og si hver eneste helg. Gleden over vedtaket i kommunen var naturlig nok stor. De folkevalgte har altså etter en grundig vurdering kommet frem til at hun skal kunne kjøre frem til hytta når hun måtte ønske å dra dit. Imidlertid har fylkesmannen nå opphevet vedtaket, og gir henne rett til kun å

dra på hytta et fåtall ganger i året. (syv ganger på sommeren og tjue ganger på vinteren.) Hun er naturlig nok meget skuffet over dette og hun sier selv i et intervju til Trønder-Avisa at "jeg føler at jeg og familien blir jaget bort fra livsverket vårt".

Svar:

Jeg går ikke inn i den konkrete saken om Fylkesmannen i Nord-Trøndelags omgjøring av vedtaket, men slik jeg har forstått denne saken dreier det seg om omfang av kjøring – ikke om å si nei til kjøring. Vedtaket er påklaget og ligger nå hos Fylkesmannen i Nord-Trøndelag til forberedende behandling. Dermed fylkesmannen ikke endrer sitt vedtak oversendes saken til Direktoratet for naturforvaltning for klagebehandling. En slik behandling er i samsvar med alminnelig forvaltningsrett.

Når det gjelder personer med nedsatt funksjonsevne som har behov for å komme ut i naturen har jeg stor forståelse for det. Samtidig legger regelverket for motorferdsel opp til en streng praksis ut fra hensynet til naturmiljøet og naturopplevelser, særlig for barmarkskjøring. Forvaltningen står i slike saker ofte overfor vanskelige avveininger.

SPØRSMÅL NR. 1146**Innlevert 4. mai 2010 av stortingsrepresentant Jørund Rytman****Besvart 11. mai 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«Europaparlamentet vedtok 10. mars i år en resolusjon som med overveldende flertall støtter Taiwans deltakelse i Verdens Helseorganisasjon, samt gir sterk tilslutning til at Taiwan gis observatørstatus i relevante internasjonale organisasjoner og aktiviteter slik som FNs Klimasekretariat og FNs Luftfartsorganisasjon.

Hvordan stiller utenriksministeren seg til å innrømme Taiwan en større deltakelse i det internasjonale samfunnet i tråd med uttalelsene fra Europaparlamentet?»

BEGRUNNELSE:

Resolusjonen vedtatt i Europaparlamentet 10. mars 2010 er en videreføring av tidligere vedtatte resolusjoner blant annet av 5. februar og 19. februar 2009 som hilser velkommen et forbedret, bilateralt forhold mellom Kina og Taiwan. Samtidig støtter resolusjonene opp om Taiwans økende deltakelse i internasjonale organisasjoner slik som ILO.

Svar:

Som nevnt i mine svar på skriftlige spørsmål nr. 580 (2009-2010) og nr. 860 (2009-2010), fører Norge som alle EU-land og det store flertall av verdens land en ett-Kina politikk, hvor Norge anerkjenner Folkerepublikken Kina, som Taiwan folkerettslig sett er en del av.

Norge – på linje med den politikk som føres av EU – støtter at Taiwan gis anledning til å delta i spesialiserte multilaterale fora hvor dette er hensiktsmessig i et globalt perspektiv og hvor deltakelse ikke forutsetter status som selvstendig stat. Der det forutsettes en status som selvstendig stat, er det Kina som anerkjennes.

Norges linje til Taiwan-spørsmålet er at dette må løses på fredelig vis gjennom dialog. I likhet med EU støtter Norge den positive prosessen som nå føres mellom de involverte parter.

SPØRSMÅL NR. 1147**Innlevert 4. mai 2010 av stortingsrepresentant Bente Thorsen****Besvart 12. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Jeg viser til tidligere skriftlige spørsmål og svar i Dokument.15:1521(2008-2009), 15:700 og 15:280 (2009-2010) i forbindelse med sak om kvinnen fra Sveio. I svar gitt 09.09.09 svarer UNN at det nå er etablert nye rutiner som skal sikre at alle klager fra pasienter til sykehusledelsen skal behandles i Kvalitetsutvalget. I ettertid viser det seg at klage ikke er behandlet i kvalitetsutvalg slik som loven sier om enkeltvedtak.

Hva vil ministeren gjøre for at UNN følger regelverk ang. klager?»

BEGRUNNELSE:

Etter som jeg har fått opplyst så skal klagesak fra pasient behandles som enkeltvedtak etter forvalt-

ningsloven kapittel 1, § 1, kapittel 1, § 2, b og tredje ledd, kapittel, kapittel v, § 24, kapittel 27, annet og tredje ledd, kapittel v, § 28 første ledd og kapittel v, § 35 første ledd samt a, b, c og dermed behandles i Kvalitetsutvalget. I følge mine opplysninger om oppdaterte og justerte interne rutiner, datert 11.05.2009, ved behandling av saker fra pasient/pårørende ved Universitetssykehuset Nord-Norge så er det ikke innført rutiner for at klagesaker etter forvaltningsloven blir oversendt til Kvalitetsutvalget for behandling. Kvalitetsutvalget får kun en kopi av brevet som er sendt.

Kvinnen fra Sveio har som følge av tidligere svar fra UNN til helseministeren følt det som en tilleggsbyrde at UNN holder frem at det er gitt svar på all korrespondanse fra henne.

Etter å ha fått tilsendt og gjennomgått all korrespondanse som fru Gustavsen har mottatt fra UNN i saken så er det ingen tegn til at saken har vært til behandling i Kvalitetsutvalget i tillegg så mangler det fremdeles en del svar.

Blant annet mangler det svar på spørsmål fra fru Gustavsen i mottatt brev fra direktøren ved UNN sendt den 04.01.2010. I det brevet står det kun at saken er avsluttet fra deres side, uten at det fremkom hva utfallet ble. Brevet gir ingen svar på spørsmål som er stilt.

Svar:

Alle helseinstitusjoner som omfattes av spesialisthelsetjenesteloven skal opprette kvalitetsutvalg, jfr. spesialisthelsetjenestelovens § 3-4. Kravet om kvalitetsutvalg er en del av den internkontroll institusjonen er pliktig til å føre i henhold til § 3 i lov 30. mars 1984 nr. 15 om statlig tilsyn med helsetjenesten.

Hovedformålet med kvalitetsutvalgene er å stimulere til forebyggende og kvalitetsfremmende arbeid. Kvalitetsutvalget skal bidra til at det skapes en lærende kultur blant de ansatte som gjør at meldinger om uønskede hendelser brukes aktivt for å redusere og forebygge liknende hendelser. I oppdragsdokumentet til de regionale helseforetakene har Helse- og omsorgsdepartementet stilt krav om at det er et ledelsesansvar å sikre velfungerende systemer for melding av uønskede hendelser, og at meldingene skal følges opp ut fra et system- og læringsperspektiv.

Det er Helsetilsynet i fylket som er klageorganet etter pasientrettighetsloven § 7-2 og som skal føre tilsyn med helsevesen og helsepersonell i fylket. Helsetilsynet kan på bakgrunn av klage fra en pasient vurdere hvorvidt pasientens rettigheter er oppfylt. Helsetilsynet i fylket er direkte underlagt Statens helsetilsyn, som har det overordnede faglige tilsynet med helsetjenesten i landet.

Som nevnt i brev av 9.9.2009 og 10.12.2009 har jeg vært i kontakt med Helse Nord RHF vedrørende den konkrete saken. Saken har vært gjenstand for granskning og ført til gjennomgang av helseforetakets saksbehandlingsrutiner. Dette har blant annet ført til et sterkere tilsyn med saksbehandlingen i avdelingene ved Universitetssykehuset Nord-Norge HF og forbedringer i internkontrollsystemet. I redegjørelse fra sykehuset per september 2009 ble det orientert om at det er blitt innført en ny rutine som sikrer at alle klagesaker fra pasienter til sykehusledelsen behandles i sykehusets kvalitetsutvalg slik at man sikrer avdekking og oppfølging av eventuelle systemfeil.

Jeg er blitt informert om at saken er behandlet i Kvalitetsutvalget, og at Universitetssykehuset Nord-Norge HF anser seg ferdig med saken. Dette legger jeg til grunn. Saken er også avsluttet ved Statens helsetilsyn, som ikke har funnet grunn til å gå videre med saken.

SPØRSMÅL NR. 1148

Innlevert 4. mai 2010 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 26. mai 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Stortinget vedtok i behandlingen av budsjettinnst. S. I (2007 - 2008) at det skulle gjeninnføres sovevogntilbud til og fra Kristiansand.

Har statsråden tatt saken opp i regjeringen, hva er resultatet av drøftingen, og hvordan vil stortingsvedtaket bli fulgt opp?»

BEGRUNNELSE:

Stortinget vedtok i behandlingen av budsjettinnst. S. I (2007 - 2008) at det skulle gjeninnføres so-

vevogntilbud til og fra Kristiansand. Etter forslag fra regjeringspartienes medlemmer i Finanskomiteen og med støtte fra blant andre KrF, vedtok Stortinget ved behandlingen av statsbudsjettet for 2008:

”Å styrkje satsinga på jernbane med [...] 3 mill. kroner til å gjeninnføre nattvogn frå Kristiansand.”

På tross av dette er ennå ikke tilbudet blitt en realitet.

På skriftlig spørsmål fra daværende stortingsrepresentant Rolf Terje Klungland 19. juni 2009 om tilbudet, svarer statsråden blant annet:

"Siden fakta tilsier at det ikke er mulig å kunne følge opp stortingsvedtaket innenfor en vedtatt bevilgning på 3 millioner kroner per år, har jeg funnet det naturlig å ta saken opp i regjeringen for å drøfte hvordan foreliggende stortingsvedtak skal følges opp og om det skal fremmes et nytt forslag for Stortinget."

Svar:

Etter forslag fra regjeringspartienes medlemmer i Finanskomiteen vedtok Stortinget ved behandlingen av statsbudsjettet for 2008:

"Å styrkje satsinga på jernbane med [...] 3 mill. kroner til å gjeninnføre nattvogn frå Kristiansand."

I muntlig spørretime 19/11-2008 orienterte Liv

Signe Navarsete om fakta i saken; undersøkelser viser at bevilgningen på 3 millioner kroner på langt nær er tilstrekkelig til å kunne gjeninnføre sovevogn i Kristiansand.

Jeg må be om å få komme tilbake til denne saken ovenfor Stortinget på et noe senere tidspunkt.

Tilleggssvar 2. juli 2010.

Jeg viser til mitt svarbrev av 26.5.2010 på spørsmål nr. 1148 fra stortingsrepresentant Dagrun Eriksen der jeg ber om å få komme tilbake til denne saken ovenfor Stortinget på et noe senere tidspunkt.

Jeg vil komme tilbake til denne saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2011.

SPØRSMÅL NR. 1149

Innlevert 4. mai 2010 av stortingsrepresentant Dagrun Eriksen

Besvart 10. mai 2010 av forsknings- og høyere utdanningsminister Tora Aasland

Spørsmål:

«Hva vil statsråden gjøre for å sikre at Norges forskningsråd har en regional representant i Agderfylkene?»

BEGRUNNELSE:

Fra forskjellige hold er det kommet signaler som kan tyde på en usikkerhet i forhold til opprettholdelsen av en regional representant fra Forskningsrådet i Agder. Den regionale representanten for Norges Forskningsråd har avsluttet sitt engasjement våren 2010 og vedkommende er foreløpig ikke erstattet med en ny. Inntil videre har Agder-regionen blitt underlagt ansvarsområdet til den regionale representanten i Telemark.

Da ideen om regional tilstedeværelse fra Norges forskningsråd kom opp i sin tid var tanken å ha regionale representanter i alle universitetsbyene. Den gang hadde ikke Agder noe universitet og kvalifiserte av den grunn ikke til å ha noen regional representant. En kraftig mobilisering ble igangsatt for å synliggjøre næringsstruktur, potensialet og behovene som lå på Agder, og dette resulterte til slutt i en avtale mellom Norges forskningsråd og Innovasjon Norge.

Målet til de regionale representantene er å bedre kundeservicen regionalt, øke forståelsen for FoU og øke Forskningsrådets kunnskap om regionale FoU-utfordringer for at regionene og bedriftene skal utnytte sine fortrinn gjennom økt FoU-basert innovasjon.

Enkelte virksomheter har sikkert god kjennskap til enkeltprogrammer, men de fleste virksomhetene på Agder har for dårlig kjennskap til mulighetene hos forskningsrådet.

Det viser en regional statistikk for uttelling av midler. En regional representant for Forskningsrådet i Agderfylkene er en viktig forutsetning for at miljøene til enhver tid har riktig informasjon, kan bli veiledet i en tidlig fase og ikke minst oppmuntret til å delta i FoU samarbeid.

Svar:

Norges forskningsråd har 13 regionale stillinger. Disse stillingene er viktige for å styrke forsknings- og innovasjonsarbeidet i regionene og ikke minst for å iverksette ordningen med de regionale forskningsfondene på en god måte.

Spørsmålet fra Dagrun Eriksen viser at også regionene er opptatt av ordningen med Forskningsrådets regionale representanter, og at disse er viktige for å fremme forskning og innovasjon. Det synes jeg er meget positivt.

Norges forskningsråd har fullmakt til å organisere sin virksomhet innenfor de rammer Forskningsrådets vedtekter setter, og jeg ser det ikke som hensiktsmessig å styre Forskningsrådets ansettelser.

Ved henvendelse til Forskningsrådet får jeg opplyst at Forskningsrådets regionale representant i Agderfylkene sluttet 1. april 2010 for å gå over i annen

stilling. Samtidig er Forskningsrådets regionale innsats styrket ved at det er opprettet en stilling som koordinator for Forskningsrådets regionale apparat. Dette vil komme regionene til gode, også Agder.

Forskningsrådet opplyser videre at de tar sikte på å lyse ut stillingen som regional representant i Agder-

fylkene så raskt som mulig. Før ny representant er på plass vil Forskningsrådets regionale representant i Telemark benytte halvparten av sin arbeidstid til å arbeide for Agderfylkene. Videre vil Forskningsrådets sentrale administrasjon gi særlig bistand til Agderfylkene inntil ny representant har tiltrådt stillingen.

SPØRSMÅL NR. 1150

Innlevert 4. mai 2010 av stortingsrepresentant Laila Marie Reiertsen

Besvart 10. mai 2010 av arbeidsminister Hanne Inger Bjurstrøm

Spørsmål:

«Hva mener statsråden om saken og hva vil statsråden iverksette av tiltak ovenfor denne gruppen av NAV-brukere?»

BEGRUNNELSE:

I Vestlandsrevyen 23. april 2010 ble det sendt et innslag om problemer med søknader om spesialtilpassede biler hos NAV. Det er alvorlig når en bare i Hordaland må 600 vente over 10 mnd. på svar på søknad om spesialtilpassede kjøretøy. Og dette skylder man på omorganisering. Hvilke utrolige livskvaliteter blir disse brukerne utsatt for! Dette er uverdig. Og skal ikke skje!

Svar:

I bakgrunn for spørsmålet vises det til et innslag i Vestlandsrevyen 23. april 2010 om problemer med søknader om spesialtilpassede biler hos Arbeids- og velferdsetaten. Det ble videre pekt spesielt på situasjonen i Hordaland der 600 personer må vente i 10 måneder. Det ble videre hevdet at den lange saksbehandlingstiden skyldes omorganisering.

Jeg tar problemstillinger knyttet til effektivitet og forutsigbarhet i saksbehandlingen i Arbeids- og velferdsetaten svært alvorlig, herunder på dette området. Departementet får derfor jevnlig rapportering om saksbehandlingstidene på hjelpemiddelområdet mer generelt.

I Riksrevisjonens dokument nr. 3:6 (2006-2007) fremgår en undersøkelse av Arbeids- og velferdsetatens forvaltning av bilstønadordning. . Manglene som ble påpekt i rapporten var i første rekke knyttet til saksbehandlings- og leveringstid, likebehandling,

oppfølging av brukere og sentral styring. På det tidspunktet ble bilsakene behandlet i alle 19 fylker i landet. Vedtak ble fattet i forvaltningsenheten i fylkene, og formidling ble foretatt på hjelpemiddelsentralene.

Arbeids- og velferdsdirektøren besluttet på bakgrunn av Riksrevisjonens rapport å sentralisere vedtak og formidling på bilområdet til fem bilsentre, med en samling av både vedtaks- og formidlingssiden. Denne prosessen startet 1. juni 2009. Brukerorganisasjonene har deltatt i arbeidet med omorganiseringen, og nye avtaler for levering av biler og for bilombygging foreligger. . Direktoratet har opplyst meg om at samarbeidet mellom de fem bilsentrene vil legge til rette for en raskere og mer lik behandling av sakene, og at det bli lettere for direktoratet å følge opp kvaliteten og effektiviteten i saksbehandlingen når alt er på plass.

Arbeids- og velferdsdirektoratet har for øvrig oppgitt at saksantallet representanten angir, referer seg til totalt antall ubehandlede saker, herunder andre sakstyper så som revurderinger og gjeldsoppgjør. Den oppgitte saksmengden representerer således ikke det antall brukere som fyller vilkårene for stønad til motorkjøretøy.

I forhold til ombygging og spesialtilpasning av såkalte gruppe 2 biler, må det tas en vurdering og utprøving av hensiktsmessig bil og utstyr før endelig vedtak kan fattes. Saksbehandlingstiden er derfor påvirket av hvor kompliserte vurderinger det er behov for å gjøre. Dette er komplekse saker og vil med nødvendighet ta noe tid, uavhengig av omorganisering og øvrige effektiviseringstiltak. Jeg forutsetter likevel at etaten jobber systematisk med å redusere saksbehandlingstidene også på dette området.

SPØRSMÅL NR. 1151**Innlevert 5. mai 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 11. mai 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Hva er årsaken til den store forskjellen, og hva vil statsråden gjøre for å bedre hverdagen til ammekua?»

BEGRUNNELSE:

Ammekunæringa i Norge er i sterk vekst. Fra 1999 til 2009 har ammekutallet økt fra 36.652 kyr til 66.306 kyr. Ammekua er inntektsjumbo i det norske landbruket. Konsekvensene av de lave inntektene har de siste årene vist seg i form av økte underskudd. Årsverksvederlaget i 2009 for ammeku var på kr 129.400,- mens på melk kr 219.200,-.

Svar:

Det norske jordbruket skal produsere for å dekke etterspørselen i hjemmemarkedet etter produkter vi har naturgitt grunnlag for. De siste årene har vi hatt underskudd av norskprodusert storfekjøtt, inntil finanskrisen bidro til redusert etterspørsel. For 2010 er det prognosert med et mindre underskudd som dekkes med norskprodusert kjøtt fra lager. Årsaken til underskuddet har i stor grad vært redusert antall melkekyr, og at veksten i antall ammekyr ikke har vært stor nok til å dekke markedet. Det tar tid å bygge opp populasjonen.

Denne regjeringen har prioritert økonomien i det grasbaserte husdyrholdet. I følge referansebrukene

fra Budsjettnemnda for jordbruket, vil et foretak med 25 ammekyr få økt sin budsjettstøtte med vel 45 000 kroner fra 2008 til 2010. Under den rødgrønne regjeringen har prisen bønder får for storfekjøtt økt med 19 prosent.

Hold av ammekyr er mer ekstensivt enn melkeproduksjon, og mange ammekubesetninger er små og under oppbygging. Inntektsdannelsen er også forskjellig, men budsjettstøtten pr årsverk er, i følge referansebrukene, over 60 000 kroner høyere for ammekyr enn for melkekyr i 2010. Prioriteringen av det grasbaserte husdyrholdet har vært gjort innenfor jordbruksoppgjør som har gitt jordbruket et vesentlig inntektsløft.

Jeg vil videreføre arbeidet med å styrke ammekuholdet og det grasbaserte husdyrholdet generelt. Fra regnskap for 2006 til budsjettet for 2010 økes bevilgningen til gjennomføring av jordbruksavtalen med nesten 2 mrd. kroner. Verdien av det særskilte jordbruksfradraget ved ligningen, regnet som inntektsverdi før skatt, vil i følge Budsjettnemnda øke med 600 mill. kroner.

Dette har vært nødvendig for å legge til rette for en inntektsvekst på 50 000 kroner pr årsverk for 25 ammekyr fra 2008 til 2010, når det tas hensyn til verdien av jordbruksfradraget. Jeg tillater meg å peke på at muligheten for å bedre hverdagen for ammekua ville vært vesentlig dårligere med FRPs forslag til budsjett for jordbruksavtalen de siste årene.

SPØRSMÅL NR. 1152**Innlevert 5. mai 2010 av stortingsrepresentant Dagfinn Høybråten****Besvart 11. mai 2010 av utenriksminister Jonas Gahr Støre****Spørsmål:**

«I Aftenposten 5. mai uttaler styreleder i Rieber Oils AS at frihandelsavtalen med Marokko også omfatter Vest-Sahara. 28. april 2010 påpekte utenriksministeren i et svar til meg at frihandelsavtalen med Israel ikke omfatter handel med varer som har sin opprinnelse i israelske bosettinger på Vestbredden.

Er det tilfelle at det er en slik forskjellsbehand-

ling og hva er de eksakte reguleringer i avtalene om varer med opprinnelse i omstridte områder kontrollert av henholdsvis Israel og Marokko?»

BEGRUNNELSE:

Både Israel og Marokko kontrollerer omstridte områder, men det kan synes som om EFTAs og Norges frihandelsavtaler behandler varer med opprinnel-

se i disse områdene forskjellig. I Aftenposten av 5. mai 2010 uttaler styreleder Paul-Chr. Rieber i Rieber Oils AS at frihandelsavtalen med Marokko også omfatter Vest-Sahara. I svar på mitt spørsmål av 21/4 2010 om økonomiske sanksjoner viser utenriksministeren i sitt svar av 28/4 til frihandelsavtalen mellom EFTA og Israel fra 1993, og opplyser at:

"avtalen ikke dekker handel med varer som har opprinnelse i de israelske bosettingene på Vestbredden. Slike varer er altså underlagt et annet tollregime enn handel med Israel."

Svar:

Det er norsk politikk at man ved vurderingen av frihandelsavtalenes territoriell anvendelse legger til grunn de aktuelle landenes internasjonalt anerkjente grenser. Frihandelsavtalen inngått mellom EFTA og Israel gjelder således ikke handel med varer med opprinnelse i de israelske bosettingene på Vestbredden. Tilsvarende gjelder frihandelsavtalen mellom EFTA og Marokko ikke for Vest-Sahara.

Frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Israel av 17. september 1992 fastslår i artikkel 2 at denne gjelder for varer med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Israel. Videre følger det av artikkel 32 at avtalen

gjelder for avtalepartenes territorier. Med hensyn til hva som skal regnes som israelsk territorium, tas det utgangspunkt i Israels internasjonalt anerkjente grenser. Dette innbefatter det territorium som var under israelsk kontroll før 4. juni 1967, og følgelig ikke Golan-høyden, Gaza, Vestbredden og Øst-Jerusalem. Frihandelsavtalen mellom EFTA og Israel gjelder derfor ikke for varer med opprinnelse i de israelske bosettingene på Vestbredden.

Tilsvarende når det gjelder frihandelsavtalen mellom EFTA-statene og Marokko av 19. juni 1997; denne gjelder i henhold til artikkel 2 for varer med opprinnelse i en EFTA-stat eller i Marokko. Det følger videre av artikkel 36 at avtalen gjelder for avtalepartenes territorier. Det må også her tas utgangspunkt i Marokkos grenser slik disse er folkerettslig anerkjent. Ettersom Marokko ikke utøver internasjonal anerkjent suverenitet over Vest-Sahara, anses ikke Vest-Sahara som en del av Marokkos territorium i relasjon til denne avtalen. Frihandelsavtalen omfatter således ikke varer fra Vest-Sahara.

Det medfører altså ikke riktighet at det foreligger en forskjellsbehandling hva gjelder frihandelsavtalenes regulering av varer fra henholdsvis israelske bosettinger på Vestbredden og Vest-Sahara.

SPØRSMÅL NR. 1153

Innlevert 5. mai 2010 av stortingsrepresentant Anders Anundsen

Besvart 12. mai 2010 av samferdselsminister Magnhild Meltveit Kleppa

Spørsmål:

«Kan statsråden bekrefte at det vil bli lagt frem sak for Stortinget om oppstart på strekningen som muliggjør behandling i Stortinget før sommeren og dersom svaret er negativt når legger statsråden frem sak og hvorfor kommer ikke saken før?»

BEGRUNNELSE:

E-18 gjennom Vestfold er en prioritert strekning i Nasjonal Transportplan. På Strekningen Gulli-Langåker er alt klart for oppstart, men en avventer regjeringens proposisjon til Stortinget.

Svar:

Som omtalt i mitt svar på spørsmål nr. 968 av 13. april 2010, er arbeidet med ekstern kvalitetssikring (KS2) av prosjektet E18 Gulli – Langåker i slutfasen. Videre ble det opplyst at det i prosjektets fremdriftsplan er lagt opp til anleggsstart på hovedprosjektet våren 2011. Dette vil kreve vedtak i Stortinget ved årsskiftet 2010/2011. Jeg tar derfor sikte på å legge saken fram for Stortinget i løpet av høsten, slik at dette skal være mulig.

SPØRSMÅL NR. 1154**Innlevert 5. mai 2010 av stortingsrepresentant Kari Kjønås Kjos****Besvart 19. mai 2010 av helse- og omsorgsminister Anne-Grete Strøm-Erichsen****Spørsmål:**

«Hva vil helseministeren gjøre for å redusere saksbehandlingstiden for personer som ønsker å søke om LAR behandling, og er helseministeren fornøyd med så lang saksbehandlingstid som begrunnelsen viser til?»

BEGRUNNELSE:

Som stortingsrepresentant får jeg mange henvendelser om lang saksbehandlingstid og lite oppfølging av brukerne innenfor rusomsorgen.

En ung mann som har vært rusmisbruker i 20 år, men som nå har vært rusfri i 2 år, (bruker Subutex kjøpt på gaten) har i samarbeid med NAV brukt over 1 år på å skrive søknad om LAR-behandling.

Dette skyldes at saksbehandlingstiden i NAV er for lang.

Han bor i dag sammen med sin samboer som er i full jobb, mens han selv har ventet siden i fjor høst på at Brisk skal få utredet hans arbeidsevner.

Hverdagen for denne mannen kunne med andre ord vært en annen, om bare saksbehandlingstiden i ulike etater hadde vært kortere.

Det er viktig at de som ønsker seg ut av sitt rusproblem blir tatt på alvor og får nødvendig hjelp, mens de er motiverte til å avslutte sin "ruskarriere,"

Svar:

Først vil jeg understreke at alle som henvender seg til offentlige instanser, har rett til å bli møtt med respekt uavhengig av hjelpebehov. Det er derfor uheldig at enkelte opplever lang saksbehandlingstid til tjenester, slik representanten Kjos viser til.

Jeg er enig med representanten Kjos i at de som

ønsker seg ut av sitt rusproblem skal bli tatt på alvor og får nødvendig hjelp, mens de er motiverte for hjelp til sitt rusproblem.

Legemiddelassistert rehabilitering er en del av tverrfaglig spesialisert behandling (TSB). Sosialtjenesten og lege i kommunehelsetjenesten har selvstendig henvisningsrett til TSB.

Henvisning til TSB bør alltid sendes så raskt som pasientens helsetilstand krever dette. Mange kommuner har inngått samarbeidsavtaler med tilhørende regionale helseforetak, om samarbeid på rusfeltet hvor henvisning til TSB inngår som en del av mange avtaler.

Helsedirektoratet anbefaler at kommunen og fastlegen, sammen med pasienten, etablerer et samarbeid tidlig i henvisningsprosessen med sikte på å lage en felles henvisning og forsøke å avklare problemstillinger av betydning for spesialisthelsetjenestens vurdering av henvisningen. Dette kan bidra til å korte ned saksbehandlingstiden.

Helsedirektoratets pågående implementering av nye LAR-retningslinjer er et viktig bidrag til at disse rådene blir gjort kjent i kommunene. I tillegg planlegger Helsedirektoratet å utarbeide en veileder i kommunalt rusarbeid og en veileder for henvisninger til tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Rusmiddelavhengige har de samme pasientrettigheter og rettigheter til helse- og omsorgstjenester som andre brukere og pasienter. Dette innebærer at de på lik linje med andre kan klage på manglende eller mangelfulle tjenester. For rettigheter gitt i sosialtjenesteloven er overordnet klageinstans fylkesmannen. For rettigheter i pasientrettighetsloven og kommunehelsetjenesteloven er klageinstansen Helsetilsynet i fylket.

SPØRSMÅL NR. 1155**Innlevert 5. mai 2010 av stortingsrepresentant Torgeir Trældal****Besvart 11. mai 2010 av landbruks- og matminister Lars Peder Brekk****Spørsmål:**

«Det er i den senere tid kommet sterk kritikk på måten LUF-midlene blir brukt på.

Vil statsråden ta en gjennomgang av bruken av LUF-midler, slik at man kan avvikle et unødvendig byråkrati?»

Svar:

Hovedavtalen for jordbruket regulerer prosessen med forhandlinger om næringsavtale med jordbrukets faglige organisasjoner, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. I formålsparagrafen heter det at:

”Avtaleverket for jordbruket har til formål å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, stortingsvedtak eller forskrift.”

Stortinget trekker opp mål og retningslinjer for næringen og landbrukspolitikken, og jordbruksforhandlingene gjennomføres i tråd med disse. Målene og premissene for landbrukspolitikken fastsettes gjennom behandling av meldinger til Stortinget, budsjettproposisjoner og Stortingets behandling av de årlige næringsavtalene mv. På dette grunnlaget forhandles det årlig med jordbrukets fagorganisasjoner normalt om budsjettoverføringer, målpriser på råvarer og enkelte markedsreguleringstiltak for jordbruksråvarer.

Landbrukets utviklingsfond (LUF) er en del av jordbruksavtalen og finansierer en rekke tiltak som er viktige for å oppfylle de målene Stortinget har trukket opp for norsk landbrukspolitikk.

De største postene over LUF er tilskudd til investeringer gjennom fylkesvise BU-midler og investeringsordninger for utnyttning av bioenergi og etablering og skjøtsel av skog. Dette er ordninger med konkrete mål som bl.a. skal sikre nødvendig fornyelse og modernisering av driftsapparatet i landbruket, legge til rette for ny næringsvirksomhet på gården og fangst av CO₂ gjennom etablering av ny skog, samt utnyttning av bioenergi.

LUF-fondet finansierer også ordninger som er av mer utviklingsorientert karakter. Her kan nevnes Verdiskapingsprogrammet for mat (VSP mat) som skal stimulere til nyskaping og mangfold gjennom å legge til rette for produksjon, distribusjon og salg av norske matspesialiteter. Tilsvarende gjelder for utviklingsprogrammet for Grønt reiseliv som har virkemidler for kompetanseheving og markedsføring av det grønne, bygdebaserte reiselivet. Disse ordningene er nasjonale program som forvaltes av Innovasjon Norge og koordineres med Innovasjon Norges øvrige arbeid med å tilrettelegge for næringsutvikling.

For å nå konkrete mål og løse spesifikke utfordringer kreves skreddersydde ordninger som fremmer spesielle hensyn. Dette forutsetter naturlig nok noe mer av administrativ innsats og oppfølging, men det er, etter min mening, overhodet ikke snakk om noe unødvendig byråkrati. Eksempel på slik nødvendig, administrativ innsats og oppfølging kan være SMIL-ordningen (Miljøtiltak i jordbruket) som forvaltes av kommunene og som gir mulighet til målrettet miljøinnsats. Ordningen bidrar også til bevaring av kulturhistoriske verdier.

Det aller meste av ordningene som finansieres over LUF er tilskudd som når enkeltforetakene i landbruket, enten direkte eller gjennom finansiering av felleskostnader som disse ellers ville måtte dekket på en annen måte. Blant eksempel på det siste kan nevnes tilskudd til kvalitetssikringssystemet i landbruket (KSL) som også har sin finansiering over LUF.

Samtlige ordninger som inngår i jordbruksavtalen er gjenstand for årlig gjennomgang og vurdering, og Stortinget får to ganger i året framlagt en slik gjennomgang, jf henholdsvis proposisjonen om jordbruksoppgjøret og budsjettproposisjonen.

Stortinget vil i nær framtid også få seg forelagt en proposisjon om årets jordbruksoppgjør, her under med gjennomgang og vurdering av ordningene under Landbrukets utviklingsfond.

Trykk: A/S O. Fredr. Arnesen - 2010

www.stortinget.no